

Møteinnkalling - Kontrollutvalget i Melhus kommune

Arkivsak: 24/322
Møtedato/tid: 06.06.2024 kl. 09:00
Møtested: Melhus Utviklingsarena AS og Rådhuset, Kommunestyresalen

---

NB!

Møtet starter hos Melhus Utviklingsarena AS, Hofstad Næringspark Vest, Hofstadvegen 42, 1. etg.

Møtet avvikles for åpne dører, i tråd med kommuneloven § 11-5.

Eventuelle forfall, eller spørsmål om habilitet, meldes til Konsek Trøndelag IKS v/ Eva J. Bekkavik på telefon 468 51 950, eller e-post: eva.bekkavik@konsek.no

Varamedlemmer møter etter nærmere innkalling.

Trondheim, 30.05.2024

Mikal Kvaal (sign.)
Leder av kontrollutvalget

Eva J. Bekkavik
seniorrådgiver
Konsek Trøndelag

Kopi: Varamedlemmer, ordfører, rådmann og Revisjon Midt-Norge SA

Sakliste

Saksnr.	Sakstittel
26/24	Melhus Utviklingsarena AS - besøk og orientering
27/24	Forvaltningsrevisjonsrapport - Informasjonssikkerhet
28/24	Undersøkelse av utslippstillatelser ved Ånøya - innspill fra revisjonen
29/24	Rutiner for publisering av ungdomsrådets sakspapirer - orientering til kontrollutvalget
30/24	Utviklingen på Kostra-tall - orientering til kontrollutvalget
31/24	Produksjonsindeks Melhus kommune - orientering til kontrollutvalget
32/24	Lov om språk § 9 - orientering til kontrollutvalget
33/24	Prosjekt "Stopp hatprat i Melhus kommune" - orientering til kontrollutvalget
34/24	Plan for eierskapskontroll 2024 - 2028
35/24	Plan for forvaltningsrevisjon 2024 - 2028
36/24	Oppfølging av politiske vedtak i Melhus kommune
37/24	Oppfølging av selskaper - Midt-Norge IUA
38/24	Oppfølging av selskaper - Revisjon Midt-Norge SA
39/24	Oppfølging av selskaper - ReMidt Næring AS
40/24	Oppfølging av selskaper - Konsek Trøndelag IKS
41/24	Opplæring av kontrollutvalget
42/24	Referatsaker
43/24	Innspill til kontrollarbeidet
44/24	Godkjenning av protokoll fra dagens møte

Melhus Utviklingsarena AS - besøk og orientering

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Melhus kommune

Møtedato

06.06.2024

Saknr

26/24

Saksbehandler Eva J. Bekkavik

Arkivkode FE-037

Arkivsaknr 23/488 - 11

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar informasjonen fra Melhus Utviklingsarena AS til orientering.

Vedlegg

Forespørsel om besøk og orientering

Saksopplysninger

Kontrollutvalget har ifølge kommuneloven § 23-2 en pålagt oppgave vedr. oppfølging av selskaper som kommunen har eierandeler i.

For å gjøre seg litt bedre kjent med selskaper og virksomheter så har kontrollutvalget i sin årsplan vedtatt at de ønsker å besøke/invitere to selskaper/virksomheter i løpet av 2024.

Kontrollutvalget vedtok på sitt møte 7. desember 2023 at det tilrettelegges for et besøk hos Melhus Utviklingsarena AS på utvalgets møte 06.06.2024 for å bli bedre kjent med selskapet. Kontrollutvalget ønsker en orientering om hvordan Melhus Utviklingsarena AS følger opp Melhus kommune sine strategier for selskapet, utfordringer og muligheter for selskapet, samt en generell orientering om selskapet.

Kontrollutvalgets sekretariat har i brev av 26.04.2024 sendt en forespørsel til Melhus Utviklingsarena AS om et besøk, daglig leder har gitt positiv tilbakemelding på henvendelsen.

Melhus kommune har vedtatt følgende strategi for selskapet:

- En primæroppgave for selskapet er å finansiere og utvikle næringsareal for videre salg til markedspris. Overskudd brukes til oppkjøp av nye næringsarealer.
- Melhus Kommune forventer at selskapet utvikler fremtidsrettede og miljøriktige løsninger i utbyggingsområder.
- Det er viktig at selskapet både tar samfunnsansvar for å bidra til at kommunen til enhver tid har attraktive næringsarealer, og driver etter forretningsmessige prinsipper.
- Styresammensetning: Formalisere kriterier for valgkomite.
- Kommuneplanens samfunnsdel: signal for selskapets eksistens.

Konklusjon

Kontrollutvalgets sekretariat viser til Melhus Utviklingsarena AS sin orientering i møtet og anbefaler kontrollutvalget å ta informasjonen til orientering.

Melhus Utviklingsarena AS

Vår saksbehandler: Eva J. Bekkavik, tlf. 468 51 950

E-post: eva.bekkavik@konsek.no

Deres ref.:

Vår ref.: 23/488-7

Oppgis ved alle henvendelser

Vår dato: 26.04.2024

Forespørsel om besøk og orientering

Kontrollutvalget i Melhus kommune har ifølge kommuneloven § 23-2 en pålagt oppgave vedr. oppfølging av selskaper som kommunen har eierandeler i.

I den forbindelse så ønsker kontrollutvalget å besøke Melhus Utviklingsarena AS på sitt møte 6. juni 2024 for å bli bedre kjent med selskapet.

Har dere tid til å ta imot kontrollutvalget for en orientering om selskapet?

Kontrollutvalget setter av 2 timer til besøket, fra kl. 09:00 hvis dette passer for dere.

Kontrollutvalget ønsker en orientering om hvordan Melhus Utviklingsarena AS følger opp Melhus kommune sine strategier for selskapet, utfordringer og muligheter for selskapet, samt en generell orientering om selskapet.

Med hilsen
Konsek Trøndelag IKS

Eva J. Bekkavik
seniorrådgiver

Dette brevet er elektronisk godkjent og har derfor ikke signatur.

Kopi til:
Kontrollutvalgets leder

Forvaltningsrevisjonsrapport - Informasjonssikkerhet

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Melhus kommune

Møtedato

06.06.2024

Saknr

27/24

Saksbehandler Eva J. Bekkavik

Arkivkode FE-217, TI-&58

Arkivsaknr 23/94 - 14

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar rapporten til orientering og legger den frem for kommunestyret med følgende innstilling:

1. Kommunestyret tar forvaltningsrevisjonsrapport om informasjonssikkerhet til orientering.
2. Kommunestyret ber rådmannen følge opp anbefalingene i rapporten:
  - Fortsetter arbeidet med omlegging av styringssystemet for informasjonssikkerhet.
  - Vurderer hensiktsmessig plassering av roller og ansvar i sikkerhetsorganisasjonen.
3. Kommunestyret ber rådmannen gi kontrollutvalget skriftlig tilbakemelding om hvordan anbefalingene er fulgt opp innen 20.11.2024.

Vedlegg

Forvaltningsrevisjonsrapport - Informasjonssikkerhet

Saksopplysninger

Kontrollutvalget og kommunestyret har gjennom utarbeidelsen og vedtak av plan for forvaltningsrevisjon for 2020 - 2024, lagt premissene for forvaltningsrevisjonsarbeidet ut 2024.

På kontrollutvalgets møte 7. september 2023, i sak 40/23, bestilte utvalget en forvaltningsrevisjon av informasjonssikkerhet.

Forvaltningsrevisjonen er gjennomført i perioden september 2023 til mai 2024.

Revisjon Midt-Norge SA har på bakgrunn av bestillingen fra kontrollutvalget formulert følgende problemstillinger for prosjektet:

- Har kommunen etablert et styringssystem for informasjonssikkerhet som tilfredsstillende krav i regelverket?
- Har kommunen tilfredsstillende organisatoriske og tekniske tiltak for å ivareta informasjonssikkerhet?

Metode

Det er gjennomført oppstartsmøte med rådmann, beredskapskapsrådgiver og IT-sjef. Videre er det gjort intervjuer med IT-sjef, IT teknisk sikkerhetsansvarlig og beredskapskapsrådgiver. Revisor har også sett på kommunens rutiner, prosedyrer, policyer og planer som omhandler informasjonssikkerhet, samt dokumentasjonen som ble oversendt til Datatilsynet knyttet til brevkontrollen av personopplysningssikkerhet i kommunen. Revisor (prosjektleder og prosjektmedarbeider) har deltatt som observatør under Statsforvalteren sin beredskapsøvelse, SODD, der Melhus kommune deltok. Revisor mener at innsamlet data gir et godt grunnlag for å gjøre vurderinger og besvare problemstillingene.

Revisjonens konklusjon

Har kommunen etablert et styringssystem for informasjonssikkerhet som tilfredsstillende krav i regelverket?

Revisor konkluderer med at Melhus kommune har etablert et styringssystem for informasjonssikkerhet som tilfredsstillende utvalgte krav i regelverket.

Kommunen er i ferd med å legge om styringssystemet for å tilpasse det til relevante standarder. Arbeidet med informasjonssikkerhet framstår som godt forankret i kommunen, både hos administrasjonen og politisk nivå.

Sikkerhetsorganisasjonen i Melhus er beskrevet i flere dokumenter, der bruken av roller og ansvar ikke er konsistente. Det er viktig at plassering av roller og ansvar i sikkerhetsorganisasjonen er tydelig og kjent for alle ansatte i kommunen. Kommunen må også sørge for at behandlingsprotokollen er oppdatert med riktig databehandler og personvernombud.

Har kommunen tilfredsstillende organisatoriske og tekniske tiltak for å ivareta informasjonssikkerhet?

Revisor konkluderer med at Melhus kommune har satt i verk egnede organisatoriske og tekniske tiltak for å ivareta informasjonssikkerheten. Tiltak for å ivareta informasjonssikkerhet er ferskvare og vil hele tiden utfordres av trusselbildet som er i stadig endring.

Kommunens tilgangssystem styres av HR-systemet og knytter de ansattes tilgang til den stillingen de har. Dette sikrer at tilganger fjernes når det sendes sluttmelding.

Kommunen benytter seg av samarbeidspartnere som bidrar til at kommunen kan oppdage sikkerhetshendelser så tidlig som mulig for å minimere skadeomfang eller forhindre hendelser.

Videre har kommunen gode og gjennomtenkte planer for håndtering og gjenoppretting ved hendelser. Dette gjør at kommunen har en beredskap for å håndtere hendelser og en plan for hvem som gjør hva hvis noe oppstår.

Revisors anbefaling

Med bakgrunn i funn, anbefaler revisor at rådmannen:

- Fortsetter arbeidet med omlegging av styringssystemet for informasjonssikkerhet.
- Vurderer hensiktsmessig plassering av roller og ansvar i sikkerhetsorganisasjonen.

Vurdering og konklusjon

Kontrollutvalgets sekretariat mener at revisor har svart ut problemstillingene som var satt for forvaltningsrevisjonen, og at rapporten gir nyttig informasjon om informasjonssikkerhet i Melhus kommune.

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å ta rapporten til orientering og legge den frem for kommunestyret med forslag om at revisors anbefalinger følges opp av rådmannen.

FORORD

Revisjon Midt-Norge SA har gjennomført denne forvaltningsrevisjonen på oppdrag fra Melhus kommunes kontrollutvalg i perioden september 2023 til mai 2024.

Vi vil takke alle som har bidratt med informasjon i prosjektet.

Alle rapporter fra Revisjon Midt-Norge SA publiseres på www.revisjonmidt norge.no.

Bodø, 30. mai 2024

Hanne Marit Ulseth Bjerkan

Oppdragsansvarlig revisor

Margrete Haugum

Prosjektmedarbeider

SAMMENDRAG

Revisjon Midt-Norge SA har gjennomført denne forvaltningsrevisjonen på oppdrag fra kontrollutvalget i Melhus kommune. Revisor har undersøkt kommunens arbeid med informasjonssikkerhet.

I **første problemstilling** konkluderer revisor med at Melhus kommune har etablert et styringssystem for informasjonssikkerhet som tilfredsstiller utvalgte krav i regelverket. Kommunen er i ferd med å legge om styringssystemet for å tilpasse det til relevante standarder. Arbeidet med informasjonssikkerhet framstår som godt forankret i kommunen, både hos administrasjonen og politisk nivå. Sikkerhetsorganisasjonen i Melhus er beskrevet i flere dokumenter, der bruken av roller og ansvar ikke er konsistente. Det er viktig at plassering av roller og ansvar i sikkerhetsorganisasjonen er tydelig og kjent for alle ansatte i kommunen. Kommunen må også sørge for at behandlingsprotokollen er oppdatert med riktig databehandler og personvernombud.

I **andre problemstilling** konkluderer revisor med at Melhus kommune har satt i verk egnede organisatoriske og tekniske tiltak for å ivareta informasjonssikkerheten. Tiltak for å ivareta informasjonssikkerhet er ferskvare og vil hele tiden utfordres av trusselbildet som er i stadig endring. Kommunens tilgangssystem styres av HR-systemet og knytter de ansattes tilgang til den stillingen de har. Dette sikrer at tilganger fjernes når det sendes sluttmelding. Kommunen benytter seg av samarbeidspartnere som bidrar til at kommunen kan oppdage sikkerhetshendelser så tidlig som mulig for å minimere skadeomfang eller forhindre hendelser. Videre har kommunen gode og gjennomtenkte planer for håndtering og gjenoppretting ved hendelser. Dette gjør at kommunen har en beredskap for å håndtere hendelser og en plan for hvem som gjør hva hvis noe oppstår.

Revisor anbefaler at rådmannen:

- Fortsetter arbeidet med omlegging av styringssystemet for informasjonssikkerhet.
- Vurderer hensiktsmessig plassering av roller og ansvar i sikkerhetsorganisasjonen.

INNHALDSFORTEGNELSE

Forord	3
Sammendrag.....	4
Innholdsfortegnelse	5
1 Innledning.....	8
1.1 Bestilling.....	8
1.2 Problemstillinger.....	8
1.2.1 Avgrensing.....	9
1.3 Metode	9
1.4 Uttalelse om rapport	12
1.5 Bakgrunn.....	12
1.5.1 Informasjonssikkerhet	12
1.5.2 Informasjonssikkerhet i kommuner.....	13
1.5.3 Regelverk	14
1.5.4 Melhus kommune.....	16
2 Styringssystem	17
2.1 Problemstilling	17
2.2 Rammeverk.....	17
2.2.1 Revisjonskriterier	17
2.2.2 Funn	17
2.2.3 Revisors vurdering	20
2.3 Sikkerhetsmål og strategi	20
2.3.1 Revisjonskriterier	20
2.3.2 Sikkerhetsmål	20
2.3.3 Strategi	21
2.3.4 Revisors vurdering	23
2.4 Sikkerhetsorganisasjon	23
2.4.1 Revisjonskriterier	23
2.4.2 Funn	23
2.4.3 Revisors vurdering	25
2.5 Internkontroll.....	26
2.5.1 Revisjonskriterier	26
2.5.2 Overordnet system.....	26
2.5.3 Avvik.....	27
2.5.4 Revisors vurdering	28
2.6 Risikovurderinger	29
2.6.1 Revisjonskriterier	29
2.6.2 Funn	29
2.6.3 Revisors vurdering.....	32
2.7 Behandlingsoversikt	32
2.7.1 Revisjonskriterier	32
2.7.2 Funn	33
2.7.3 Revisors vurdering.....	34

2.8	Opplæring	34
2.8.1	Revisjonskriterier	34
2.8.2	Funn	34
2.8.3	Revisors vurdering	35
2.9	Hendelser	36
2.9.1	Revisjonskriterier	36
2.9.2	Funn	36
2.9.3	Revisors vurderinger	36
2.10	Konklusjon.....	37
3	Organisatoriske og tekniske tiltak	38
3.1	Problemstilling	38
3.2	Identifisere og kartlegge	38
3.2.1	Revisjonskriterier	38
3.2.2	Oversikt over enheter i IT-systemet.....	38
3.2.3	Oversikt over programvare.....	39
3.2.4	Tilgangsstyring.....	39
3.2.5	Revisors vurdering	40
3.3	Beskytte og opprettholde	41
3.3.1	Revisjonskriterier	41
3.3.2	Anskaffelser	41
3.3.3	IKT arkitektur	42
3.3.4	Sikkerhetsoppdatering	42
3.3.5	Sikkerhetskopier	43
3.3.6	Revisors vurdering	43
3.4	Oppdage	44
3.4.1	Revisjonskriterier	44
3.4.2	Overvåke systemene	45
3.4.3	Inntrengningstester	45
3.4.4	Revisors vurdering	45
3.5	Håndtere og gjenopprette	46
3.5.1	Revisjonskriterier	46
3.5.2	Plan for hendelseshåndtering	46
3.5.3	Plan for gjenoppretting	47
3.5.4	Revisors vurdering	48
3.6	Konklusjon.....	48
4	Anbefalinger	49
	Kilder.....	50
	Vedlegg 1 – Utledning av revisjonskriterier.....	51
	Vedlegg 2 – Uttalelse	60

Tabell

Tabell 1. Antall avvik meldt knyttet til brudd på informasjonssikkerhet/personopplysningsloven for 2018-2024 i Melhus kommune.	28
---	----

Figurer

Figur 1. Sammenhenger for sikkerhetsstyring	15
Figur 2. Utklipp fra Melhus kommune sitt organisasjonskart.....	16
Figur 3. Utklipp fra digitaliseringsstrategien 2019-2023 – fem førende områder	21
Figur 4. Sikkerhetsorganisering, hefte 2	24

1 INNLEDNING

1.1 Bestilling

Kontrollutvalget i Melhus kommune bestilte den 16. februar 2023, sak 06/23 en forvaltningsrevisjon om datasikkerhet. Bestillingen er gjort med utgangspunkt i *Plan for forvaltningsrevisjon 2020-2024*.

Under behandlingen kommer det frem at kontrollutvalget ønsker svar på følgende spørsmål:

- *Hva gjør kommunen for å forebygge, oppdage og håndtere digitale angrep?*
- *Hva gjør kommunen hvis systemene blir helt utilgjengelige eller ikke til å stole på?*
- *Hvordan forvaltes kommunens kontroll over persondata?*
- *Hvordan forvaltes teknologien og hvordan understøtter den kommunale tjenester på kort og lang sikt?*
- *Hvilke rutiner er etablert for sikring av kommunes data?*
- *Hvordan følger kommunens sikkerhetstiltak lover, forskrifter og annet regelverk med tanke på backup, personvern, kriseløsninger, hacking med mer?*
- *Hvordan fungerer de fastlagte rutinene for informasjonssikkerhet i praksis?*
- *I hvilken grad er organiseringen av informasjonssikkerhetsarbeidet tilfredsstillende og i tråd med lovkrav?*
- *Hvilke systemer har kommunen for kontroll og etterprøving av informasjonssikkerhet?*
- *Hvordan blir kontroll og etterprøving gjennomført?*

Revisor har hensyntatt kontrollutvalgets ulike spørsmål i utformingen av problemstillinger, med den ambisjon om at utvalgets spørsmål blir besvart gjennom revisor sine problemstillinger.

Prosjektplanen var lagt fram til behandling under sak 18/23 i kontrollutvalgets møte den 4. mai 2023. På bakgrunn av brevtilsyn fra Datatilsynet vedtok kontrollutvalget å avvende behandlingen av prosjektplanen til Datatilsynet hadde avgjort hvilke kommuner som skulle inngå i fase to av tilsynet. Melhus kommune inngikk ikke i fase to av tilsynet. Resultat fra tilsynet omtales i kapittel 1.5.2.

Prosjektplanen ble vedtatt i sak 40/23 i kontrollutvalgets møte den 7. september 2023.

1.2 Problemstillinger

Følgende problemstillinger besvares i rapporten:

- Har kommunen etablert et styringssystem for informasjonssikkerhet som tilfredsstillende krav i regelverket?

- Har kommunen tilfredsstillende organisatoriske og tekniske tiltak for å ivareta informasjonssikkerhet?

1.2.1 Avgrensning

Melhus kommune inngår i vertskommunesamarbeidet ITMidt mellom Melhus og Skaun kommune. Melhus kommune er vertskommune. Revisjonen omhandler kun arbeidet Melhus kommune gjør innenfor informasjonssikkerhet, selv om ITMidt også inkluderer Skaun kommune.

Personopplysningsloven stiller krav til behandling av personopplysninger. Revisjonen har ikke mulighet til å se på alle de spesifikke kravene som omhandler behandling av personopplysninger. Revisjonen vil ikke se på behandlingsgrunnlaget som ligger til grunn for behandling av hver enkelt personopplysning til hvert enkelt formål, for eksempel om det er innhentet samtykke.

1.3 Metode

Forvaltningsrevisjonen er gjennomført i henhold til NKRF - kontroll og revisjon i kommunenes standard for forvaltningsrevisjon, RSK 001. Revisor har vurdert egen uavhengighet overfor Melhus kommune, jf. kommuneloven § 24-4 og forskrift om kontrollutvalg og revisjon kapittel 3.

Revisor har brukt flere metoder for å samle inn data til dette prosjektet. Nærmere beskrivelse blir gitt nedenfor.

Intervju

Revisor gjennomførte et oppstartsmøte med rådmann, beredskapsrådgiver og IT-sjef. Beredskapsrådgiver er også kommunens personvernombud og informasjonssikkerhetsansvarlig.

Revisor gjennomførte intervju med IT-sjef og IT teknisk sikkerhetsansvarlig (omtales som sikkerhetsansvarlig i rapporten) hos ITMidt sammen. Driftsleder på IT var forhindrede fra å delta på intervjuet. Revisor har vurdert at det ikke var behov for å følge opp intervju med driftsleder IT, da både IT-sjef og sikkerhetsansvarlig har svart ut revisors spørsmål. Vi har også til slutt gjennomført et digitalt oppfølgingsintervju med IT-sjef og sikkerhetsansvarlig for å få avklart spørsmål som har kommet til underveis i arbeidet med sammenstilling av informasjon.

Revisor har også gjennomført et digitalt intervju med beredskapsrådgiver.

I forkant av intervjuene laget revisor en strukturert intervjuguide. I etterkant av alle intervjuene er det skrevet referat som er verifisert av informantene. Rapporten benytter kun verifisert intervjudata.

Dokumentgjennomgang

Revisor har fått tilsendt dokumenter knyttet til kommunens rutiner, prosedyrer, policyer og planer som omhandler informasjonssikkerhet i Melhus. Overordnede planer revisor har fått tilsendt er Digitaliseringsstrategien til kommunen, overordnet beredskapsplan og overordnet risiko- og sårbarhetsanalyse. Kommunen har også oversendt hvordan internkontroll er beskrevet i årsmeldingen for 2022.

Videre har kommunen oversendt rutiner knyttet til melding av avvik og avvikshåndtering ved brudd på informasjonssikkerhet/personopplysningsloven. Vi har også fått tilsendt protokoller over behandlingsaktiviteter.

Revisor har også fått tilsendt svarene og dokumentasjonen kommunen oversendte til Datatilsynet knyttet til brevkontrollen av personopplysningssikkerhet i kommunen.

Videre har revisor fått oversendt sikkerhetshåndboken til Melhus kommune som består av tre hefter. Revisor har fått oversendt to av tre hefter. Revisor har ikke mottatt hefte 3 som omhandler IT-løsning på drift. Revisor anser heftet som ikke relevant for å svare ut problemstillingene siden det omhandler tekniske IT-løsninger.

I tillegg har revisor fått oversendt en mappe knyttet til beredskap på IT med flere dokumenter. Mappen med dokumenter er inndelt i tre deler; styrende del, kontrollerende del og gjennomførende del, og inneholder til sammen ca. 60 dokumenter. Dokumentene er under utarbeidelse og ikke endelige. Dokumentene har ved utgangen av april 2024 ikke vært behandlet i kommunens strategiske ledergruppe.

Mange av dokumentene revisor har mottatt er unntatt offentligheten. Dokumenter som er unntatt offentligheten skal merkes med hvilken hjemmel som er brukt for å begrunne dette. Revisor har ikke undersøkt eller fokusert på om kommunen har hjemmel til å unnta informasjon eller om det er brukt riktig hjemmel.

Observasjon

Revisor (prosjektleder og prosjektmedarbeider) deltok som observatør under Statsforvalteren sin beredskapsøvelse, SODD, der Melhus kommune deltok. Øvelsen ble arrangert i mars 2024 og omhandlet cyberangrep. Revisor ønsket å delta på denne øvelsen siden temaet de skulle øve på var direkte rettet mot temaet i denne forvaltningsrevisjonen, og revisor hadde et ønske

om å observere hvordan kommunen håndterte og jobbet med beredskap innenfor informasjonssikkerhet.

I etterkant av øvelsen har revisor skrevet et observasjonsnotat, som vi oversendte til orientering til kommunedirektør og beredskapskoordinator.

Vurdering av metode

Valg av intervju som metode er grunnet ut ifra behovet for mer kunnskap og detaljert informasjon knyttet til kommunens arbeid med informasjonssikkerhet.

Revisor har benyttet dokumentgjennomgang til å svare ut problemstillingene. Kommunens overordnede dokumenter er brukt for å finne ut hvordan arbeidet med informasjonssikkerhet i kommunen er forankret i kommunens planverk. Videre har revisor fått tilgang til kommunens planer, prosedyrer og policyer innenfor informasjonssikkerhet, som svarer ut hvordan kommunen har lagt opp arbeidet med informasjonssikkerhet i kommunen.

Siden mange av dokumentene revisor har brukt til å svare ut problemstillingene, er unntatt offentligheten, har det medført at revisor ikke kan gjenta alt av informasjon og fakta i rapporten. Revisor har sett alle dokumentene, men på grunn av sikkerhetshensyn og sikkerheten til kommunen kan ikke dette gjentas. Det har medført at revisor ikke har beskrevet innholdet i dokumentene nærmere, men beskrevet hovedtrekkene eller hva dokumentet sier noe om.

Å delta på beredskapsøvelsen i kommunen var nyttig for revisor for å få innsikt i hvordan ledelsen i kommunen tenker og reflekterer rundt uønskede hendelser og hvordan de potensielt vil håndtere en slik hendelse som cyberangrep. I forkant av øvelsen laget revisor en liste over elementer vi skulle se etter under øvelsen. Under øvelsen skrev vi hver vår oppsummering og vurdering. Dette ble gjort siden vi som revisor kan oppfatte ting ulikt, og vi vurderte at det var nyttig for vår del å se om det var noe ulik oppfattelse mellom oss to revisorer. I etterkant sammenstilte vi notatet, slik at vi fikk en felles oppsummering som vi sendte til kommunedirektør og beredskapskoordinator. Hensikten med å oversende det til kommunen var at våre notater kan være nyttig for dem i sitt videre arbeid med beredskap, som evaluering av øvelsen og videre oppfølging av tiltak i etterkant av øvelsen.

Revisor har ikke gjennomført intervju med andre ansatte på ITMidt enn de som er nevnt. Revisor har vurdert at det ikke har vært hensiktsmessig med tanke på informasjonsbehovet og bruk av ressurser i prosjektet. Videre har vi ikke undersøkt hvordan informasjonssikkerhet er forankret ute på enhetene i kommunen. Vi har vurdert at dette ikke har vært nødvendig for å svare ut problemstillingene, der fokuset er å undersøke kommunens systematiske arbeid innenfor informasjonssikkerhet på et overordnet nivå.

Revisor vurderer at innsamlet data gir et godt grunnlag for å gjøre vurderinger og besvare problemstillingene.

1.4 Uttalelse om rapport

En rapport med faktagrunnlaget ble sendt til rådmannen for gjennomsyn i epost den 2. mai 2024. Formålet med oversendelsen av faktagrunnlaget var å gi rådmannen mulighet til å vurdere opplysningene revisor har brukt opp mot sensitiv informasjon og informasjon som er unntatt offentlighet, samt å korrigere eventuelle faktafeil. Revisor mottok tilbakemelding den 14. mai 2024. På bakgrunn av tilbakemeldingene har revisor gjort små korrigeringer av faktaopplysninger.

En foreløpig rapport ble sendt til rådmannen for uttalelse den 21. mai 2024. Revisor mottok uttalelsen fra rådmannen den 30. mai 2024. Uttalelsen er vedlagt rapporten i vedlegg 2. Uttalelsen har ikke ført til endringer i faktagrunnlaget, vurderinger eller konklusjon.

1.5 Bakgrunn

1.5.1 Informasjonssikkerhet

Direktoratet for forvaltning og økonomistyring (DFØ) skriver i sin miniveileder¹ at informasjon behandles i et samspill mellom mennesker, prosesser og teknologi. Det er denne informasjonsbehandlingen informasjonssikkerhet handler om; å sikre og beskytte informasjonsverdier mot skade. En informasjonsverdi kan være selve informasjonen, men også ressurser for representering og behandling av informasjonen. Eksempler på informasjonsverdier er data, fysisk IT-utstyr og infrastruktur, systemer, konfigureringer, programvare, applikasjoner og til og med menneskelige ressurser (Jøsang 2021). DFØ skriver at informasjonssikkerhet også handler om kompetanse og kultur i virksomheten.

Informasjonssikkerhet omfatter:

- konfidensialitet (sikre at informasjonen ikke blir kjent for uvedkommende)
- integritet (sikre at informasjonen ikke blir endret utilsiktet av uvedkommende)
- tilgjengelighet (sikre at informasjonen er tilgjengelig ved behov).

---

¹ <https://dfo.no/fagomrader/etats-og-virksomhetsstyring/etatsstyring/miniveileder-om-oppfolging-av-informasjonssikkerhet-i-styringsdialogen/hva-og-hvorfor-er-det-viktig>

Robusthet er også en del av informasjonssikkerhet. Det handler om at organisasjonen og systemene er motstandsdyktige, og evner å gjenopprette normaltilstand ved hendelser.² Jøsang (2021) skriver at det ikke er noen tydelig avgrensning av hva som kan være informasjonsverdi. Derimot er det en klar definisjon på hvordan informasjonsverdier kan skades, nemlig gjennom brudd på konfidensialitet, integritet og tilgjengelighet.

1.5.2 Informasjonssikkerhet i kommuner

Norske kommuner behandler store mengder personopplysninger om sine innbyggere og ansatte, og har ansvaret for å ivareta opplysningen på en forsvarlig måte. I tillegg har norske kommuner samfunnskritiske oppgaver og sitter på opplysninger om sin egen virksomhet, blant annet informasjon om kommunalt vann og avløp. Betydningen av å ivareta kommunens informasjonsbehov- og beskyttelse er stor.

I en rapport fra Digdir³ i 2020 finner de at fylkeskommuner og kommuner ikke har tilstrekkelig styring og kontroll på informasjonssikkerhetsområdet, og særlig gjelder dette små og mellomstore kommuner. Figuren under viser at norske kommuner ikke er beskyttet mot uønskede hendelser innenfor informasjonssikkerhet.

Dataangrep mot to kommuner i Telemark

Kommunen rammet av data-sabotasje

«Svært alvorlig, og svært kostbart», sier IT-ansvarlig i Lyngdal kommune,

En rekke forsvarskommuner utsatt for dataangrep: - Vi har ikke kontroll

Kilde: Computerworld, Lyngdal kommune og NRK.

I 2023 gjennomførte Datatilsynet kontroll med et stort antall norske kommuner om personopplysningssikkerheten. Melhus kommune var en av 100 kommuner som besvart spørsmålene i Datatilsynets første runde av tilsynet.

---

² <https://www.datatilsynet.no/rettigheter-og-plikter/virksomhetenes-plikter/informasjonssikkerhet-internkontroll/etablere-internkontroll/iverksette-styringssystem-for-informasjonssikkerhet/>

³ Arbeidet med informasjonssikkerhet i fylkeskommuner og kommuner, 2020, Digitaliseringsdirektoratet

Noen av funnene til Datatilsynet er at norske kommuner, til tross for begrensede ressurser, jobber godt med personvernarbeidet og at det er stor forståelse for at personvern og informasjonssikkerhet er viktige verdier som må ivaretas. Samtidig viser kontrollene at mange kommuner mangler overordnede retningslinjer og praktiske rutiner/prosedyrer innenfor temaene som ble kontrollert.⁴ Blant annet skriver Datatilsynet at majoriteten av kommunene mangler tilstrekkelig overordnede retningslinjer for arbeidet med vurdering av risiko, men mange kommuner har rutiner og skjema for hvordan gjennomføre en risiko- og sårbarhetsanalyse. Resultatet viser at 60 av 94 kommuner har svært mangelfulle eller mangler en overordnet sikkerhetsstrategi. I sin presentasjon av rapporten⁵ forteller Datatilsynet at mye av ansvaret for informasjonssikkerhet er lagt til de som jobber med IKT i kommunen, og ikke overordnet ledelse.

Digitaliseringsdirektoratet skriver at arbeidet med informasjonssikkerhet er del av styringsarbeidet som leder av offentlige virksomheter har ansvaret for. Formålet med styring og kontroll av informasjonssikkerhet er å medvirke til at informasjonsbehandlingen gjennomføres på en best mulig måte som realiserer virksomhetens samlede mål samtidig som det er kostnadseffektivt og i tråd med lov og regelverk.⁶

1.5.3 Regelverk

Det er minst tre juridiske tilnærmeringer til sikkerhetsarbeidet. Disse er:

- Lov om nasjonal sikkerhet (Sikkerhetsloven)
- Lov om behandling av personopplysninger (Personopplysningsloven)
- Forskrift om elektronisk kommunikasjon med og i forvaltningen (eForvaltningsforskriften), § 15 om internkontroll på informasjonssikkerhetsområdet.

Sikkerhetsloven stiller generelle krav til forebyggende sikkerhetsarbeid i kapittel 4. Sikkerhetsstyring er hjemlet i § 4-1; forebyggende sikkerhetsarbeid skal være en del av virksomhetens styringssystem. Virksomhetsikkerhetsforskriften definerer i § 3 kravet om at virksomheter som omfattes av sikkerhetsloven, skal etablere et styringssystem for sikkerhet. Systemet skal sikre at virksomheten oppfyller kravene gitt i eller med hjemmel i loven.

Personopplysningsloven gir bestemmelser om hvordan personopplysninger skal behandles. Loven har som formål å beskytte den enkelte mot at personvernet blir krenket gjennom

---

⁴ <https://www.datatilsynet.no/aktuelt/aktuelle-nyheter-2023/funn-fra-tilsyn-i-kommuner-og-fylkeskommuner/>

⁵ Basert på revisors notater fra presentasjonen den 9. november 2023, opptak tilgjengelig på <https://www.datatilsynet.no/aktuelt/aktuelle-nyheter-2023/seminar-om-kommunetilsyn/>

⁶ <https://www.digdir.no/informasjonssikkerhet/styring-av-informasjonssikkerhet/2693>

behandling av personopplysninger. Loven gjennomfører EUs personvernforordning i norsk rett. Personopplysningsloven er bygget på noen grunnleggende prinsipper, og alle som behandler personopplysninger må følge disse prinsippene.

I eForvaltningsforskriften er internkontroll på informasjonssikkerhetsområdet regulert. Forskriften krever at forvaltningsorganet skal ha en internkontroll på informasjonssikkerhetsområdet og som bør være integrert som en del av virksomhetens helhetlige styringssystem. eForvaltningsforskriften krever blant annet at mål og strategier for informasjonssikkerhet er beskrevet gjennom sikkerhetsmål og sikkerhetsstrategi, som skal danne grunnlaget for internkontrollen på området.

Norge har et eget ekspertorgan for informasjons- og objektsikkerhet, Nasjonal sikkerhetsmyndighet (NSM), som er det nasjonale fagmiljøet for IKT-sikkerhet. NSM har utarbeidet en veileder i sikkerhetsstyring som beskriver sikkerhetsstyring som systematiske aktiviteter som er nødvendige for å oppnå og opprettholde et forsvarlig sikkerhetsnivå for virksomhetens skjermingsverdige verdier.

Figuren nedenfor viser sammenhengen for sikkerhetsstyringsarbeidet, og er basert på nasjonal sikkerhetsmyndighets veileder i sikkerhetsstyring.

Kilde: Revisjon Midt-Norge SA

Figur 1. Sammenhenger for sikkerhetsstyring

Skjermingsverdige verdier er definert i sikkerhetslovens § 6-1 første ledd:

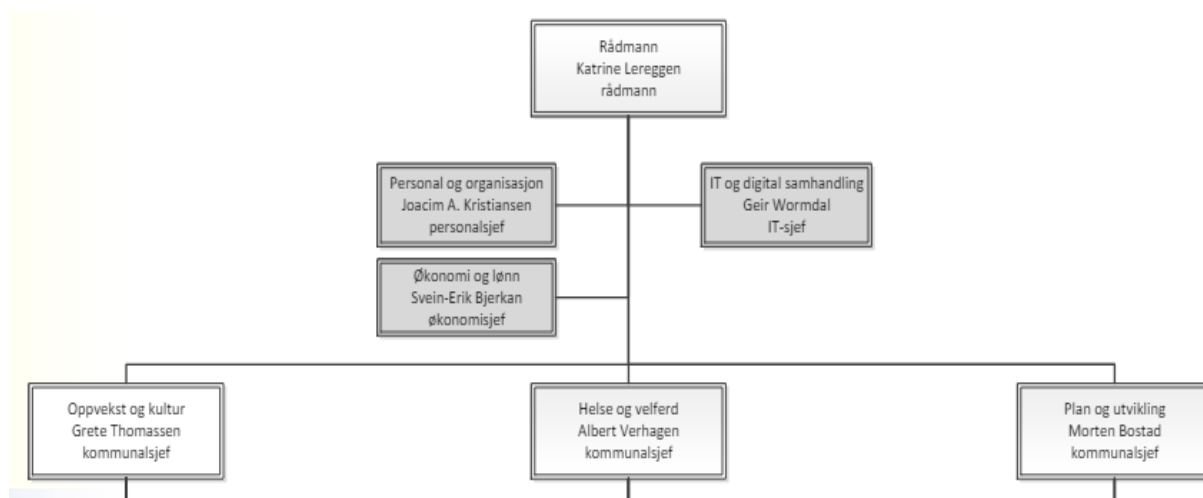
Et informasjonssystem er skjermingsverdig dersom det behandler skjermingsverdig informasjon, eller dersom det i seg selv har avgjørende betydning for grunnleggende nasjonale funksjoner.

Utgangspunktet for sikkerhetsstyringen er risikovurderinger, som omfatter informasjon om verdier, identifisering av trusler og avdekking av sårbarheter. Risikovurderingene danner grunnlaget for risikohåndteringen. Risikohåndtering omfatter etablering av sikkerhetstiltak,

tilpasset de skjermingsverdige verdiene en virksomhet forvalter. Sikkerhetstiltak kan være både organisatoriske tiltak og tekniske tiltak. Organisatoriske tiltak kan være roller og ansvar, retningslinjer, prosedyrer og rutiner. Tekniske tiltak er eksempelvis IKT-løsninger, IKT-utstyr, programvare, skap, dører, rom og bygninger.

1.5.4 Melhus kommune

Melhus kommune har en egen enhet, IT og digital samhandling, som er en del av kommunens sentraladministrasjon. Enheten består av ITMidt (drift, support og tjenesteutvikling), kommunikasjon og dokumentasjon (arkiv og innsyn), og politisk sekretariat.

Kilde: Melhus kommune

Figur 2. Utklipp fra Melhus kommune sitt organisasjonskart

ITMidt er et interkommunalt IT-samarbeid mellom kommunene Melhus og Skaun som ble etablert i 2018, da som interkommunalt samarbeid organisert etter (da gjeldende) kommunelovens § 27. ITMidt ble 1. januar 2022 organisert som et administrativt vertskommunesamarbeid etter kommunelovens § 20-2, hvor Melhus kommune er vertskommune. ITMidt har som formål å ivareta oppgaver knyttet til drift, service, forvaltning og utvikling av informasjons- og kommunikasjonsteknologi, inngåelse og oppfølging av avtaler, samt å ivareta digitalisering og tjenesteutvikling. ITMidt har også ansvar for å ivareta informasjonssikkerhet og internkontroll i henhold til lov og forskrift. IT-sjef er leder av ITMidt og deltar fast i strategisk ledergruppe i Melhus kommune, men deltar også i strategisk ledergruppe i Skaun kommune en gang i uka. Strategisk ledergruppe i Melhus består i tillegg av rådmann, kommunalsjefer, økonomi og personal.

2 STYRINGSSYSTEM

2.1 Problemstilling

Det er utarbeidet følgende problemstilling:

Har kommunen etablert et styringssystem for informasjonssikkerhet som tilfredsstillende krav i regelverket?

Problemstillingen besvares med bruk av både dokumentasjon fra det nåværende og eksisterende styringssystemet og dokumentasjon fra det nye styringssystemet som er under etablering.

Nåværende styringssystem består av hefte 1 om ansatte og sikkerhetskultur og hefte 2 om informasjonssikkerhet.

Det nye styringssystemet som er under etablering består av ulike planer, prosedyrer og policyer innenfor informasjonssikkerhet. Det refereres til titlene på dokumentene fra det nye styringssystemet.

2.2 Rammeverk

2.2.1 Revisjonskriterier

Følgende revisjonskriterier er utledet:

- Kommunen bør legge et rammeverk til grunn for sitt informasjonssikkerhetsarbeid.

2.2.2 Funn

IT-sjef og sikkerhetsansvarlig forteller at Melhus kommune har bygget opp sine rutiner og prosedyrer etter kravene i standarden for informasjonssikkerhet, ISO/IEC 27002:2002. Standarden er en global standard for IT-sikkerhet, og benyttes av virksomheter både i Norge og i utlandet.⁷

Nasjonal sikkerhetsmyndighet (NSM) har utarbeidet et regneark som viser sammenhengen mellom NSM sine grunnprinsipper for IKT-sikkerhet 2.0 og ISO/IEC 27002, som er tilgjengelig på deres hjemmeside. Regnearket kan benyttes av virksomheter som ønsker å bruke prinsippene aktivt for sitt sikkerhetsarbeid, skriver NSM på hjemmesiden. Bakgrunn for koblingen er laget for å vise sammenhengen mellom de to sikkerhetsrammeverkene, samt

---

⁷ Koblingstabell mellom NSMs grunnprinsipper for IKT-sikkerhet 2.0 og ISO/IEC 27002:2022, NSM

hvorfor det er ulikheter i rammeverkene. Regnearket viser også en tredelt prioritering av sikkerhetstiltakene. Prioriteringsgruppe 1 er de høyest prioriterte sikkerhetstiltakene. NSM skriver i om prioriteringsgruppe 1 at:

«Mangelen på implementering av flere av disse tiltakene er som oftest «rot-årsaken» til vellykkede data-angrep».

Melhus kommune har brukt koblingstabellen som NSM har utarbeidet, og sikkerhetsansvarlig forteller at de har gjennomgått de fleste grunnprinsippene i regnearket (totalt 118 sikkerhetstiltak fordelt på 21 prinsipper og fire kategorier). Revisor har fått tilsendt Melhus kommunes versjon av regnearket. Kommunen har i regnearket blant annet lagt til en kolonne som beskriver status på tiltaket i kommunen. Av de totalt 118 sikkerhetstiltakene, har kommune fylt ut status for 23 tiltak. Sikkerhetsansvarlig forteller at det fortsatt gjenstår arbeid med gjennomgangen av grunnprinsippene, eksempelvis er det ikke begrunnet hvorfor punktene er ok. Kommunen har prioritert NSM sin gruppe 1 i sitt arbeid, og har begynt på prioriteringsgruppe 2 og 3.

Melhus kommune har utarbeidet en sikkerhetshåndbok for kommunes styringssystem for informasjonssikkerheten. I sikkerhetshåndboken skriver kommunen at styringssystemet skal bidra til å sikre et felles nivå på informasjonssikkerhet på tvers av virksomhetene i kommunene, og gir en felles føring for de ansatte i kommunen, eksterne brukere, borgere og samarbeidspartnere. Sikkerhetshåndboken består av tre hefter:

- Hefte 1: Ansatte og sikkerhetskultur
- Hefte 2: Informasjonssikkerhet i Melhus kommune
- Hefte 3: IT-løsning-drift

Hefte 2 om informasjonssikkerhet omtaler hvorfor det er viktig med informasjonssikkerhet i kommunen. Det skyldes blant annet at kommunen har tilgang på store mengder personopplysninger om sine innbyggere og andre som er i kontakt med kommunen. I tillegg er ivaretagelse av personvern viktig for å ivareta enkeltes integritet og befolkningens tillit til kommunen. Kommunen skriver videre:

«Melhus skal sørge for å samle inn de personopplysningene kommunen trenger for å levere sine tjenester og utføre lovpålagte oppgaver, men skal samtidig jobbe for å minimere bruke av personopplysninger der det er mulig.»

Videre skriver kommunen at den, i tillegg til personopplysninger, behandler annen informasjon som er skjermingsverdig. Dette er blant annet kommunal infrastruktur, konkurransesensitive opplysninger fra leverandører og informasjon om egen organisasjon.

Om arbeidet med sikkerhet i Melhus, skriver kommunen i heftet at:

«Sikkerhetsnivået i Melhus skal bygge på risikovurderinger som sikrer kjennskap til ulike trusler for ulike informasjonselementer, og at sikkerheten rundt informasjonen er tilpasset den risikoen som er identifisert. For å redusere risikoen for sikkerhetshendelser skal Melhus jobbe med å ha gode systemer, god internkontroll for oppfølging og avdekking av sikkerhetsbrudd, og bygge en god sikkerhetskultur i kommunen.»

ITMidt opplyser at sikkerhetshåndboken og styringssystemet for informasjonssikkerhet i Melhus er under revidering og skal erstattes. Strategisk ledergruppe vil bli involvert i dette arbeidet i løpet av høsten 2024.

ITMidt jobber med å bygge opp et nytt system basert på tilpasninger etter EU sitt direktiv NIS2-direktivet (erstatte NIS1-direktivet). Departementet skriver at formålet med NIS2-direktivet blant annet er å øke motstandsdyktigheten i nettverks- og informasjonssystemer og å forbedre den felles bevisstheten og kapasiteten knyttet til motstandsdyktighet.⁸ ITMidt forteller at direktivet er et krav som vil komme til Norge, og kommunen forsøker derfor å tilpasse sine styringssystem til disse kravene.

Kommunen benytter seg også av arbeidet foreningen Kommunal Informasjonssikkerhet (KiNS)⁹ gjør knyttet til informasjonssikkerhet og oppbygging av maler knyttet til standarden ISO/IEC 27002. KiNS tilbyr blant annet forhåndsutfylte maler og forslag til prosedyrer innenfor informasjonssikkerhet.

Revisor har fått tilsendt det nye systemet for informasjonssikkerhet som er under utarbeidelse i kommunen. Dokumentene i det nye systemet er bygget opp etter tre kategorier, og inneholder planer, prosedyrer og policyer innenfor informasjonssikkerhet. ITMidt forteller at sikkerhetshåndboken skal erstattes av policyer og prosedyrer, hvor policyer er mer regler og prosedyrer er det som skal etterleves. ITMidt forteller videre at de skal vurdere om innholdet i sikkerhetshåndboken skal videreføres med tanke på aktualitet, men dokumentene blir ikke med videre.

De tre kategoriene i det nye styringssystemet er:

- Gjennomførende del
- Kontrollerende del
- Styrende del

---

⁸ <https://www.regjeringen.no/no/sub/eos-notatbasen/notatene/2021/feb/nis2-direktivet/id2846097/>

⁹ Foreningen har som formål å bidra til økt informasjonssikkerhet i kommuner og fylkeskommuner.

Under styrende del er det utarbeidet en egen policy for informasjonssikkerhet. Policyen er det overordnede styringsdokumentet for informasjonssikkerhetsområdet, og har som formål å beskrive overordnede mål, rammer og føringer for alt arbeidet med informasjonssikkerhet i kommunen. Videre skal policyen gi uttrykk for ledelsens holdning til sikring av informasjon og tjenester. Kommunedirektørens ledergruppe er ansvarlig for å sikre at styringssystem for informasjonssikkerhet er etablert.

Nærmere detaljer om de ulike delene av styringssystemet til Melhus kommune vil bli beskrevet i kapitlene nedenfor.

2.2.3 Revisors vurdering

Revisor vurderer at kommunen har lagt et rammeverk til grunn for sitt informasjonssikkerhetsarbeid.

Melhus kommunen bruker en anerkjent standard (ISO/IEC 27002:2002) som sitt rammeverk for arbeid med informasjonssikkerhet. I tillegg har kommunen gjennomgått NSM sine grunnprinsipper, men det gjenstår noe arbeid med dette. Kommunen benytter seg også av KiNS og deres arbeid med informasjonssikkerhetsarbeid.

Et overordnet rammeverk gir kommunen et system å arbeide etter og bidrar til å sikre at relevante deler fanges opp. Melhus kommune er i ferd med å skifte over til et nytt system. Dette systemet bygger på EU direktivet NIS2, som forventes å komme. Kommunen bruker ulike rammeverk for sitt arbeid. Det kan være krevende å følge flere rammeverk, men samtidig gir det kommunen ulike innfallsvinkler til å bygge opp og tilpasse systemet til kommunens behov.

Revisor vurderer kriteriet som oppfylt.

2.3 Sikkerhetsmål og strategi

2.3.1 Revisjonskriterier

Følgende revisjonskriterier er utledet:

- Kommunen skal ha etablert sikkerhetsmål og sikkerhetsstrategi.

2.3.2 Sikkerhetsmål

Hefte 2 om informasjonssikkerhet presenterer sikkerhetsmålene for kommunen. Sikkerhetsmålene beskriver kommunens overordnede mål for beskyttelse av kommunens informasjonsbehandling mot interne og eksterne trusler og hendelser, tilsiktet og utilsiktet.

Kommunen har definert 15 sikkerhetsmål. Revisor har sett disse målene, men velger å ikke gjengi dem konkret. Målene definerer blant annet forankring av sikkerhet i ledelsen i kommunen, tilgang til systemer, rutiner knyttet til uønskede hendelser og kompetanse blant de ansatte for å ivareta kommunens sikkerhetsbehov.

Det nye dokumentet *policy for informasjonssikkerhet* inneholder også tre overordnet informasjonssikkerhetsmål som skal gjelde for alt arbeid med informasjonssikkerhet i kommunen. I tillegg inneholder dokumentet grunnleggende informasjonssikkerhetsprinsipper for arbeidet. Revisor velger å ikke gjenta målene eller prinsippene her.

2.3.3 Strategi

Digitaliseringsstrategi

Melhus kommune vedtok den 28. juni 2019 «*Digitaliseringsstrategi Smartere Melhus 2019-2023*». I oppstartsmøte ble det opplyst at strategien skal revideres, men at kommunen avventer ny nasjonal strategi som er ventet å bli presentert i juni 2024. ITMidt forteller at de rapporterer på oppfølgingen av digitaliseringsstrategien til rådmann og politisk nivå.

Digitaliseringsstrategien omfatter hele organisasjonen, men den har vært lettest å forankre hos ledelsen i kommunen, forteller informantene. Videre forteller de at den politiske forankring av arbeidet med strategien har ført til at det er avsatt tilstrekkelig ressurser i kommunens budsjett. Det er blant annet bevilget midler til to stillinger til sikkerhetsarbeid, hvor en av dem er stillingen som IT-teknisk sikkerhetsansvarlig.

Digitaliseringsstrategien omhandler kommunens systematiske og strukturerte tilnærming til digitalisering. Melhus kommune har i strategien valgt fem områder som skal være førende for arbeidet med digitalisering i strategiperioden:

1. Vi skal sette brukernes behov i sentrum når vi skal vurdere digitale løsninger
2. Vi skal utvikle tjenester, og øke produktiviteten i våre tjenester gjennom bruk av digitale verktøy
3. Vi skal sikre at alle brukere av digitale verktøy klarer å benytte seg av disse
4. Vi skal sikre at digitaliseringsprosjekter gjennomføres på en effektiv måte
5. Vi skal sørge for å ha sikre IT-systemer, og behandle personopplysninger på en forsvarlig måte

Kilde: Melhus kommune

Figur 3. Utklipp fra digitaliseringsstrategien 2019-2023 – fem førende områder

Det siste området i strategien omhandler informasjonssikkerhet, personvern og dokumentasjonsforvaltning. Overordnet føring innenfor dette områder er blant annet at kommunen skal behandle personopplysninger på en måte som ivaretar den enkeltes

personvern, og at slike opplysninger kun skal være tilgjengelig for ansatte med tjenstlig behov for det. På grunn av mye skjermingsverdig informasjon i kommunen, må systemene i kommunen være godt sikret mot ekstern inntrengning og legge til rette for sikker informasjonsbehandling internt. Videre står det:

«Nivået på informasjonssikkerheten i Melhus kommune skal være tilpasset den informasjonen kommunen behandler, slik at det er en balanse mellom hensynet til sikring og deling av informasjon. Melhus må unngå å sette seg i en situasjon der sikkerhetsnivået er så strengt at kommunen ender opp med bruk av "skygge-IT" - at brukere tar i bruk andre systemer, for å omgå hindringer som ligger i kommunens systemer.»

Det står også at personvern og informasjonssikkerhet skal være en integrert del av utviklingen og bruken av IKT. Informasjonssikkerhet skal ivaretas med utgangspunkt i risikovurderinger basert på trussel- og sårbarhetsvurderinger og følges opp gjennom god internkontroll. Kommunen skal ha gode systemer, god internkontroll for oppfølging og avdekking av sikkerhetsbrudd, og bygge en god sikkerhetskultur i kommunen for å redusere risikoen for sikkerhetshendelser.

Et kapittel i strategien sier noe om målbildet for arbeidet med digitalisering, både på overordnet nivå og innenfor hver sektor. På overordnet nivå skal blant annet hver sektor ha eierskap til egne IT-systemer og data skal flyte automatisk mellom systemene for å sikre samhandling og unngå behov for dobbeltregistrering. E-læring skal være en del av kompetanseutvikling. Innenfor sentraladministrasjonen skal IT-støtte gis i størst mulig grad gjennom selvbetjeningsløsninger. Brukere skal selv kunne tilbakestille passord og bestille IT-utstyr i tråd med fullmakter.

Sikkerhetsstrategi

Heftet 2 om informasjonssikkerhet inneholder kommunens sikkerhetsstrategi som beskriver hvilke virkemidler kommunen velger å bruke for å nå sikkerhetsmålene. Sikkerhetsstrategien dekker 15 områder. Et av områdene som strategiene sier noe om, er organisering av sikkerhet. Dette vil bli omtalt i kapittel 2.5. De resterende områdene sikkerhetsstrategien dekker er:

- Egenkontroll
- Personell
- Leverandører
- Fysisk sikkerhet
- Tilgang til IT-løsninger
- Dokumentsikkerhet

- Endringskontroll
- Beredskap
- Avvikshåndtering
- Systemteknisk sikkerhet (hefte 3)
- Anskaffelser av IT-verktøy og IT-løsninger
- Epost
- Risikovurderinger (hefte 3)
- Ledelsen gjennomgang.

Strategien gjør rede for organisatoriske og tekniske valg knyttet til disse områdene og hvordan sikkerhetsarbeidet skal gjennomføres.

2.3.4 Revisors vurdering

Revisor vurderer at kommunen har etablert sikkerhetsmål og sikkerhetsstrategi.

Melhus kommune har definert sikkerhetsmål i sikkerhetshåndboken, som gir overordnede mål for informasjonssikkerhet i kommunen. Digitaliseringsstrategien sier også noe om målbildet, men målene er mer rettet mot digitalisering. Samtidig vurderer revisor at noen av disse målene er relevant for arbeidet med informasjonssikkerhet, blant annet at e-læring skal være en del av kompetanseutvikling.

Kommunene har definert strategier gjennom digitaliseringsstrategien og egen strategi for sikkerhet. Sikkerhetsstrategien beskriver hvordan kommunen skal nå sikkerhetsmålene.

Revisor vurderer kriteriet som oppfylt.

2.4 Sikkerhetsorganisasjon

2.4.1 Revisjonskriterier

Følgende revisjonskriterier er utledet:

- Kommunen skal ha en sikkerhetsorganisasjon hvor ansvar og roller for informasjonssikkerhet framgår.

2.4.2 Funn

Sikkerhetsorganisasjon i Melhus kommune er både beskrevet i hefte 2 om informasjonssikkerhet og i et nyere dokument som beskriver roller og ansvar for implementering og vedlikehold av informasjonssikkerheten i kommunen. Begge dokumentene omtaler organisering av sikkerhet i kommunen og hvem som er medlemmer av sikkerhetsorganisasjonen.

Medlemmene er de som er ansvarlig for å utvikle, implementere, overvåke og forvalte styringssystemet for informasjonssikkerhet. Roller og ansvar er spesifisert, og det skal samarbeides for å sikre at kommunen har et effektivt styringssystem.

Medlemmer av sikkerhetsorganisasjonen, jamfør hefte om informasjonssikkerhet er:

- Rådmann (behandlingsansvarlig)
- Kommunalsjef, enhetsleder, systemeier og systemansvarlig
- Sikkerhetsleder (Denne rollen ligger til beredskapsrådgiver)
- Personvernombud
- Arkivleder
- Leder med personalansvar
- Bruker/medarbeider
- IT-drift/databehandler

Kilde: Melhus kommune

Figur 4. Sikkerhetsorganisering, hefte 2

Medlemmer av sikkerhetsorganisasjonen jamfør nyere dokument er:

- Kommunedirektørens ledergruppe (representant fra gruppen)
- Informasjonssikkerhetsansvarlig (CISO)
- Sikkerhetsarkitekt
- Sikkerhetsrådgiver
- Opplæringsansvarlig
- Personvernombud

I nyere dokument om roller og ansvar står det at det i tillegg til de nevnt ovenfor vil flere ansatte være involvert i arbeidet med informasjonssikkerhet, blant annet gjennom arbeid med risikovurderinger, gjennomføring av sikkerhetstiltak eller at ansatte må forholde seg til sikkerhetsinstruksjer.

Roller og tilhørende ansvar er beskrevet i begge dokumentene. I det nyeste dokumentet er også flere roller og ansvar beskrevet enn det som følger av medlemmer av sikkerhetsorganisasjonen, blant annet ansvaret til brukerstøtte, fagledere og ledere med personalansvar. Rådmannens ledergruppe har ansvaret for at styringssystem for informasjonssikkerhet er etablert og årlig gjennomgang av status. De skal også sikre at sikkerhetsorganisasjon er definert og fungerer og at policyen for informasjonssikkerhet er i samsvar med kommunens strategiske mål. De har også ansvar for å sikre nødvendige ressurser til forvaltning av styringssystemet for informasjonssikkerhet.

ITMidt opplyser om at beskrivelse av sikkerhetsorganisasjonen i det nye dokumentet ikke er ferdig utarbeidet, og at de må se på hvilke roller og titler som brukes i dokumentet.

I oppstartsmøte forteller informantene at kommunens ledelse er involvert i overordnet policy, rutiner og tiltak knyttet til informasjonssikkerhet, og at mye har vært tatt opp i kommunens strategiske ledergruppe. IT-sjefen forteller at han deltar i kommunens strategiske ledergruppe, også tilsvarende i Skaun kommune (siden interkommunalt samarbeid). Arbeidet med informasjonssikkerhet er forankret i møter med enhetsledere, opplyses det i oppstartsmøtet.

I intervju med ITMidt og beredskapskoordinator får revisor informasjon om at beredskapsrådgiver har rollen som informasjonssikkerhetsansvarlig og har det overordnede sikkerhetsansvaret i kommunen. Sikkerhetsansvarlig hos ITMidt har rollen som IT-teknisk sikkerhetsansvarlig. ITMidt opplyser om at det har vært viktig for dem å ha det overordnede sikkerhetsansvaret plassert utenfor ITMidt, og at det overordnede ansvaret for informasjonssikkerhet ligger til kommunen og ikke IT.

Beredskapsrådgiverrollen innebærer det overordnede ansvaret for samfunnssikkerhet og beredskap. Beredskapsrådgiver jobber mye på tvers i kommunen, og gjennomfører blant annet intern opplæring i risikoanalyser og risikovurderinger ute på enhetene. Beredskapsrådgiver er også kommunens personvernombud. Organisatorisk er beredskapsrådgiver plassert på enhet plan, under plan og utvikling.

Beredskapsrådgiver forteller at hun skal være mer involvert i arbeidet med informasjonssikkerhet enn det hun har vært så langt etter at hun begynte i stillingen august 2023. Beredskapsrådgiver uttaler at skifte i beredskapsrådgiver kan ha påvirket at arbeidet med informasjonssikkerhet har blitt mindre enn det som er tiltenkt, og at arbeidet har blitt lagt mer til ITMidt. Beredskapsrådgiver forteller at ITMidt er flinke til å holde henne oppdatert, og særlig på arbeidet som er gjort knyttet til ny beredskapsplan på IT.

2.4.3 Revisors vurdering

Revisor vurderer at kommunen har en sikkerhetsorganisasjon hvor ansvar og roller for informasjonssikkerhet er beskrevet.

Flere dokumenter beskriver kommunens sikkerhetsorganisasjon med roller og ansvar, men roller og ansvar er ikke konsistent. Når beskrivelser finnes i flere dokumenter er det krevende å følge opp at de er identiske. Derfor vurderer revisor at det er viktig at roller og ansvar blir tydelig i de nye styringsdokumentene for informasjonssikkerhet som er under utarbeidelse.

Melhus kommune har organisert arbeidet med informasjonssikkerhet slik at beredskapsrådgiver har rollen som informasjonssikkerhetsansvarlig og det overordnede sikkerhetsansvaret i kommunen. Revisor vurderer dette som positivt med tanke på forankring av arbeidet med informasjonssikkerhet. Informasjonssikkerhet gjelder hele kommunen og ikke bare de som jobber med IKT. På bakgrunn av at arbeidsoppgaver og rolle i informasjonssikkerhetsarbeidet spenner over hele organisasjonen, vurderer revisor at det kan være uheldig at beredskapsrådgiver er plassert ute på en enhet og ikke i en stabsfunksjon under rådmannen. Dette handler om at beredskapsrådgiver jobber tverrsektorielt i kommunen og skal bistå alle enheter.

Revisor merker seg, med bakgrunn i dokumenter og informasjon fra intervju, at arbeidet med informasjonssikkerhet framstår som godt forankret hos ledelsen i kommunen.

Revisor vurderer kriteriet som oppfylt.

2.5 Internkontroll

2.5.1 Revisjonskriterier

Følgende revisjonskriterier er utledet:

- Informasjonssikkerhet skal inngå i kommunens internkontrollsystem.

2.5.2 Overordnet system

Melhus kommune benytter EQS som kvalitetssystem, både for internkontroll og avviksmeldinger. I oppstartsmøte opplyser informantene om at rutiner og prosesser skal ligge i EQS, men at det fortsatt er en jobb for å få alt på plass. ITMidt har sine rutiner og prosedyrer bygget opp i Teams og Sharepoint. Revisor får opplyst fra ITMidt at sikkerhetshåndboken med hefte 1 og hefte 2 er tilgjengelig for de ansatte. Hefte 3 er unntatt offentligheten.

I det nye styringssystemet for informasjonssikkerhet (som er under arbeid) er det utarbeidet et dokument for «dokumentstruktur i styringssystemet for informasjonssikkerhet». Dokumentet legger rammer og føringer for strukturen for dokumentene som inngår i styringssystemet for informasjonssikkerhet. Det er definert prinsipper for hvordan dokumentene skal utformes. Den overordnede strukturen av dokumentene er presentert og består av den styrende, den gjennomførende og den kontrollerende delen. Dokumentet referer til ISO 27003 standarden.

Hefte 2 om informasjonssikkerhet inneholder en del om ledelsens gjennomgang av styringssystemet for informasjonssikkerhet. Ledelsen skal årlig gjennomgå sikkerhetsmål, sikkerhetsstrategi og organisering av sikkerhet for å kontrollere at disse er i samsvar med kommunens behov. Rutinen for gjennomgangen er beskrevet i heftet. I gjennomgangen deltar

representanter fra kommunens øverste ledelse sammen med sikkerhetsleder og IT-leder, hvor ledelsen har ansvaret for at gjennomgangen blir gjennomført. Rutinen inneholder hva som skal vurderes og hensikten med evalueringen. På bakgrunn av gjennomgangen blir det utarbeidet forbedringstiltak, som skal godkjennes av rådmannen. Det skal skrives referat fra disse gjennomgangene. Revisor har ikke etterspurt dette.

Under kontrollerende del i det nye styringssystemet er det utarbeidet en prosedyre for ledelsens gjennomgang av styringssystemet for informasjonssikkerhet. Prosedyren er knyttet opp til at ledelsen skal med planlagte mellomrom gjennomgå styringssystemet for å sikre at systemet er velegnet, tilstrekkelig og virkningsfullt. I tillegg er det utarbeidet en prosedyre for internrevisjon. Prosedyren regulerer hvordan internrevisjon av kommunens styringssystem for informasjonssikkerhet skal gjennomføres med hensyn til blant annet omfang og prioriterte områder for internrevisjon. Prosedyren beskriver også forberedelse av internrevisjonen, selve gjennomføringen og avslutning av internrevisjonen. Krav til internrevisor er spesifisert, og at informasjonssikkerhetsleder er ansvarlig for internrevisjonen.

Kommunen har også en prosedyre for overvåking, måling, analyse og evaluering der formålet er at styringssystemet overvåkes, måles, analyseres, evalueres og kontinuerlig forbedres. Prosedyren inneholder en oversikt over relevante nøkkelindikatorer. Det er informasjonssikkerhetsleder som er ansvarlig for dette arbeidet.

2.5.3 Avvik

Avdekke og følge opp avvik og risiko for avvik er en del av kravet til internkontroll. Melhus kommune har et eget skjema i EQS for å melde avvik knyttet til brudd på informasjonssikkerhet/personvernopplysningsloven som alle ansatte kan benytte. Revisor fikk systemet demonstrert under datainnsamlingen.

Tidligere mottok personvernombudet avviksmeldingen og videresendte den til rådmann. Nå er praksisen at avvik som meldes i EQS skal gå til nærmeste leder. Ved avvik om brudd på informasjonssikkerhet/personopplysningsloven mottar IT-sjefen, rådmannen og personvernombudet en kopi. IT-sjef forteller at dette er et bevisst valg, siden det er nærmeste leder som har ansvaret dersom avviket omhandler databehandleravtale¹⁰ og som kjenner til hvilke data enheten behandler. IT-sjef forteller at styring av avvikene fungerer nå.

---

¹⁰ Forholdet mellom en behandlingsansvarlig virksomhet og databehandleren skal være regulert i en databehandleravtale. Avtalen skal sikre at personopplysningene blir behandlet i samsvar med regelverket og setter en klar ramme for hvordan databehandleren kan behandle opplysninger. <https://www.datatilsynet.no/rettigheter-og-plikter/virksomhetenes-plikter/hvordan-lage-en-databehandleravtale/>

Melhus kommune har to rutiner/prosedyrer knyttet til avvikshåndtering. Sikkerhetsansvarlig forteller at rutinene ikke er sammenstilt enda. Den ene, som er en rutine, er tilgjengelig i EQS. Den andre er en prosedyre som er tilgjengelig i dokumentstrukturen hos ITMidt. Rutinen som er tilgjengelig i EQS inneholder en beskrivelse av formål, grunnlagsinformasjon, ansvar og arbeidsbeskrivelse. Arbeidsbeskrivelsen sier noe om hvem som skal behandle avviket og på hvilken måte, samt en vurdering av om avviket skal meldes til Datatilsynet.

I prosedyren er definisjonen av et avvik inkludert. Videre er det definert prinsipper for avvikshåndtering og prosess for håndtering av avvik. Metode for rotårsaksvurdering er også inkludert, med formål om å identifisere den grunnleggende årsaken til et avvik. Også ansvarlig for prosedyrer er gitt, og ansvaret er lagt til informasjonssikkerhetsleder.

Tabellen nedenfor viser omfanget av antall avvik som er meldt knyttet til brudd på informasjonssikkerhet/personopplysningsloven i perioden fra 2018 og så langt i 2024.

Tabell 1. Antall avvik meldt knyttet til brudd på informasjonssikkerhet/personopplysningsloven for 2018-2024 i Melhus kommune.

År	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Antall avvik	3	11	6	4	2	6	5

Kilde: Melhus kommune

Tabellen viser at det var i 2019 flest meldte avvik, mens færrest meldte i 2022.

2.5.4 Revisors vurdering

Revisor vurderer at informasjonssikkerhet inngår i kommunens internkontrollsystem.

Revisor har ikke sett på kommunens internkontrollsystem, men hatt fokus på internkontroll knyttet til informasjonssikkerhet.

Styringssystemet for informasjonssikkerhet, gjennom hefte 1 og 2, er tilgjengelig for alle ansatte. Rutiner og prosedyrer skal være tilgjengelig i EQS, men kommunen opplyser at ikke alt er på plass. ITMidt har sine rutiner tilgjengelig gjennom sine systemer. Evaluering og oppdatering av rutiner er beskrevet gjennom ledelsen gjennomgang av styringssystemet i hefte 2. Revisor har ikke undersøkt hvordan dette gjennomføres i praksis.

Avvik i kommunen meldes i EQS, og det er et eget skjema for å melde avvik knyttet til brudd på informasjonssikkerhet/personopplysningsloven. Ved brudd på informasjonssikkerhet-/personopplysningsloven mottar både rådmann, IT-sjef og personvernombud en kopi. Kommunen har egne rutiner og prosedyrer for avvikshåndtering.

Revisor vurderer kriteriet som oppfylt.

2.6 Risikovurderinger

2.6.1 Revisjonskriterier

Følgende revisjonskriterier er utledet:

- Kommunen skal regelmessig gjennomføre og dokumentere risikovurderinger som grunnlag for informasjonssikkerhetstiltak.
- Kommunen må gjennomføre risikovurderinger og dokumenterte vurderinger av personvernkonsekvenser.

2.6.2 Funn

Melhus kommunen har utarbeidet en overordnet og helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS-analyse) fra mars 2023. Kommunestyret vedtok ROS-analysen med vedlegg i sak 23/23. ROS-analysen inneholder blant annet kommunens utvalg av uønskede hendelser som kan ramme kommunesamfunnet. I analysen skriver kommunen at:

«Analysen vil videre være nyttig for fag- og sektorområdene i kommunen, og den vil også fungere som et kunnskaps- og beslutningsgrunnlag for kommunens ledelse og deres oppfølging av samfunnssikkerhet- og beredskapsarbeid i Melhus.»

En av de uønskede hendelsene som Melhus kommunen har inkludert i sin ROS, er cyberangrep. Kommunen skriver i analysen at hendelsen er valgt med bakgrunn i hendelser valgt av Trøndelag fylke sin ROS-analyse, det nasjonale sikkerhetsbildet, og at kommunen selv anser hendelsen som sentral.

Uønskede hendelser er nærmere beskrevet og beskrivelsen av cyberangrep er unntatt offentlighet. Revisor har sett hvordan cyberangrep er beskrevet i dokumentet, men gjengir ikke informasjonen i detalj. Beskrivelsen av hendelsen inneholder blant annet risikovurdering, oversikt over eksisterende og nye tiltak, og sårbarhetsvurdering før og etter implementering av nye tiltak.

Med utgangspunkt i ROS-analysen skal kommunen utarbeide en overordnet beredskapsplan. Revisor har fått tilsendt en overordnet beredskapsplan, datert 1. februar 2024. Melhus kommune har en egen beredskapsplan for informasjonssikkerhet, som omtales nærmere i kapittel 3.5.

Hefte 2 om informasjonssikkerhet inneholder et eget kapittel om risikostyring. Heftet sier at Melhus kommune skal gjennomføre risikovurderinger ved endringer i forhold som kan påvirke informasjonssikkerhet, både endringer i informasjonssystemet og i trusselbildet. Formålet med risikovurderinger er å undersøke om avdekt risiko er innenfor akseptkriteriene som kommunen

har fastlagt. Akseptkriteriene blir presentert i heftet. Risikovurderingen vil danne grunnlag for iverksetting av nødvendige sikkerhetstiltak, og inngå som en del av informasjon knyttet til ledelsen gjennomgang av informasjonssystemet og informasjonssikkerhet.

Melhus kommune har utarbeidet tre dokumenter som omhandler risiko knyttet direkte til informasjonssikkerhet, og inngår som en del av det nye styringssystemet for informasjonssikkerhet:

- Prosedyre for risikostyring
- Risikoregister
- Risikohåndteringsplan

Prosedyren for risikostyring definerer hvordan risikovurderinger og sikkerhetstiltak skal gjennomføres, mens risikoregisteret viser en oversikt over alle identifiserte og analyserte risikoer. Risikohåndteringsplanen inneholder oversikt over hvordan risikoer nevnt i risikoregisteret håndteres med tiltak.

Prosedyren for risikostyring gir føringer for at risikovurderinger skal gjennomføres ved alle typer planlagte endringer og i situasjoner med vurdert sårbarhet eller endret trusselbilde. Prosedyren gir eksempler på slike situasjoner:

- Informasjonssystemer som inneholder personopplysninger (behandlinger)
- Endringer i relevante lover og forskrifter
- Endringer i tjenestekatalogen
- Organisasjonsendringer
- Innføring av nye IT-systemer
- Flytting av infrastruktur og tjenester til skyen
- Flytting til nye lokaler
- Etablering av nye leverandører
- Endringer av trusselbildet

Videre står det at alle risikovurderinger skal dokumenteres og arkiveres, herunder må det gjøres vurderinger og beslutninger om sikkerhetstiltak. Prosedyren gir en beskrivelse av fasene ved gjennomføring av risikostyring. Risikostyring består av risikovurdering (inkluderer fasene identifisering, analyse og evaluering) og risikohåndtering (fasen for sikkerhetstiltak). De ulike fasene er beskrevet i prosedyren.

Risikoregisteret revisor har fått tilsendt er ikke utfyllt, men gir en beskrivelse av hvilke kolonner med hvilken informasjon et slikt register bør inneholde. Her nevnes blant annet beskrivelse av uønsket hendelse, sannsynlighet, konsekvens, og hvem som er ansvarlig i kommunen for å håndtere risikoen. Tilsvarende gjelder for risikohåndteringsplan; versjonen revisor har fått

tilsendt inneholder ikke en oversikt over hvordan risikoer håndteres med tiltak. Dokumentet skisserer hvilken informasjon en slik plan bør inneholde, blant annet risikoeier, tiltak og frist for gjennomføring av tiltak.

Revisor har fått tilsendt rutine for risiko- og sårbarhetsvurdering i Melhus kommune som gjelder for hele kommunens virksomhet. Rutinen inneholder en beskrivelse av formålet med ROS, grunnlagsinformasjon og arbeidsbeskrivelse. Under arbeidsbeskrivelse, står det at ROS-modulen i CIM (kommunens kommunikasjonssystem i beredskapsarbeid) skal brukes som verktøy ved ROS-vurdering. I oppstartsmøte opplyste informantene om at CIM ikke lenger er i bruk og at kommunen fra 1. oktober 2023 bruker RAYVN som nytt krisehåndteringssystem. Melhus kommune hadde brukt 2-3 år på å bygge opp ROS og tiltakskort i CIM. RAYVN inneholder ikke tilsvarende mulighet for å gjennomføre ROS-analyser. Beredskapskoordinator opplyser at gjennom avtalen mellom direktoratet for sikkerhet og beredskap (DSB) og RAYVN fikk kommunene mulighet til å gjøre avrop på ROS-programmet Dmaze¹¹. Melhus kommune har nettopp begynt å ta i bruk Dmaze for å gjennomføre ROS-analyser på sektornivå. IT-sjef opplyser om at risikovurderinger fra CIM er eksportert og tatt vare på enhetsvis.

IT-sjef forteller at tidligere personvernombud var ute i organisasjonen og gjennomgikk risikovurderinger da GDPR ble innført. Det ble da gjort en risikovurdering til bruken og databehandling på hvert system. IT-sjef forteller at nå gjøres denne risikovurderingen på den tekniske delen også. ITMidt har utarbeidet en prosjektveiviser hvor alle prosjekter som initieres i kommunen skal kjøres gjennom. I prosjektveiviseren ligger det et krav om at det skal være utført ROS-analyse tilhørende prosjektet. IT-leder forteller at dersom prosedyren ikke følges, sendes den tilbake med beskjed om å gjennomføre alle trinnene.

I rutinen for risikovurderinger, som er tilgjengelig i EQS, refereres det til behandling av personopplysninger (DPIA) og en klikkbar link til når det må gjennomføres DPIA (revisor er ikke kjent med om denne linken fungerer eller hva det linkes til). Videre står det at:

«Personvernombud kontaktes der det er behov for bistand til DPIA/risikovurdering ved behandlingsaktiviteter/personvern timer.»

Beredskapsrådgiver forteller at hun ikke har mottatt noen henvendelser knyttet til DPIA.

Når det gjelder risikovurderinger knyttet til sensitive personopplysninger og personvernkonsekvenser, har revisor fått tilsendt behandlingsprotokoll (nærmere omtalt i kapittel 2.7). I behandlingsprotokollen er det på flere av systemene, også systemer som

---

¹¹ <https://www.dmaze.com/dsb?lang=no>

behandler sensitive personopplysninger, svart nei på personvernkonsekvenser. På system for kameraovervåkning kommunale bygg henvises det til ROS på personvernkonsekvenser. Et annet eksempel er registrering og oppfølging av sosialhjelpsmottakere hvor det for personvernkonsekvensvurdering henvises til ROS-analyse og at personvern og informasjonssikkerhet er en risiko i HMS-ROS-analysen. Innenfor helseområdet framgår det at det er gjennomført enkle risikoanalyser for systemene.

2.6.3 Revisors vurdering

Revisor vurderer at kommunen gjennomfører og dokumenterer risikovurderinger som grunnlag for informasjonssikkerhetstiltak.

Melhus kommunen har en overordnet ROS-analyse fra mars 2023 der cyberangrep er en av de uønskede hendelsene. På bakgrunn av ROS-analysen er det utarbeidet en overordnet beredskapsplan. Kommunen har også en egen beredskapsplan for IT (omtales i kapittel 3.5).

I kommunen sitt kvalitetssystem er rutine for utarbeidelse av ROS-analyser tilgjengelig. Kommunen har en prosjektveiviser som inneholder en risikovurdering. Hvis noen i kommunen skal anskaffe et nytt dataprogram eller annet IKT-system, må trinnene i denne prosjektveiviseren gjennomgås. Revisor vurderer at denne praksisen ivaretar kravet om at det skal utarbeides ROS-analyser som grunnlag for informasjonssikkerhetstiltak.

Revisor vurderer kriteriet som oppfylt.

Revisor vurderer at kommunen gjennomfører risikovurderinger og dokumenterer vurderinger av personvernkonsekvenser.

Behandlingsprotokollene viser at det er vurdert personvernkonsekvenser for de ulike systemene. For noen av systemene vises det til risikovurderinger. Rutinen for risikovurderinger inkluderer informasjon om vurdering av personvernkonsekvenser. Revisor har ikke sett på om det er gjennomført risikovurderinger og vurderingene av personvernkonsekvenser er dokumentert knyttet til data og informasjon som oppbevares i papirform.

Revisor vurderer kriteriet som oppfylt.

2.7 Behandlingsoversikt

2.7.1 Revisjonskriterier

Følgende revisjonskriterier er utledet:

- Kommunen skal føre protokoll over hvilke personopplysninger de behandler.

2.7.2 Funn

Artikkel 30 i personvernforordningen stiller krav til at det skal føres protokoll over behandlingsaktiviteter og hva protokollen skal inneholde. På kommunens hjemmeside opplyses det følgende:

Rådmannen i Melhus kommune er behandlingsansvarlig, bestemmer formålet med behandlingen av personopplysninger som innhentes og er ansvarlig for at de behandles i tråd med gjeldende lover og forskrifter.¹²

Melhus kommune sin behandlingsoversikt ligger i kvalitetssystemet EQS i pdf-format. ITMidt har en oversikt over ulike systemer og applikasjoner som er bygd opp i SharePoint.

Revisor har fått tilsendt en protokoll over behandlingsaktiviteter, hvor endringshistorikken viser at den er sist oppdatert 31.03.2023. Det er uklart hvordan protokollen over behandlingsaktiviteter oppdateres, fortelles det i oppstartsmøtet. Rådmann er oppført som behandlingsansvarlig. Personvernombudet som er oppført, har sluttet i kommunen. På kommunens nettside om personvernerklæring er det et annet navn på personvernombudet enn hva som står i behandlingsprotokollen, og begge er forskjellig fra den som har rollen som personvernombud i dag.

I behandlingsprotokollen finnes det 41 systemer med hver sin registrering. Revisor har ikke undersøkt om protokollen er fullstendig. Noen bokser henviser til flere systemer. For hvert system er det lagt inn opplysninger som artikkel 30 krever. I flere tilfeller er Melhus kommune lagt inn som databehandler.

Kommunen har rutiner som fanger opp oppfølging av databehandleravtaler. ITMidt behandler ikke databehandleravtalene. Det er ledere ute på enhetene som bruker systemene som gjennomgår dem og rådmannen signerer.

ITMidt har systemoversikt over hvem som er systemansvarlig, eier og superbrukere på ulike systemer og applikasjoner. På intranettet framgår det hvem som har roller i de ulike systemene. ITMidt har oversikt over hvem som er teknisk ansvarlig, men dette deles ikke med alle på grunn av sikkerhetshensyn.

ITMidt forteller at kommunen skal ta i bruk FIKS Digiorden, som vil erstatte den behandlingsprotokollen kommunen har i dag og den systemoversikten som ITMidt har.

---

¹² [Personvernerklæring - Melhus kommune](#), 17.04.2024.

2.7.3 Revisors vurdering

Revisor vurderer at Melhus kommune har en protokoll over hvilke personopplysninger kommunen behandler, men at det ikke er noe system for oppdatering av den.

Registreringene i behandlingsprotokollen er noe mangelfull. Melhus kommune er oppført som databehandler flere steder i behandlingsprotokollen. Datatilsynet skriver at det er den behandlingsansvarlige som bestemmer over personopplysningene, mens databehandleren opptrer på vegne av den behandlingsansvarlige. Databehandleren kan derfor bare behandle personopplysninger etter instruks fra den behandlingsansvarlige. Revisor vurderer at det er uheldig at rollene brukes feil for det kan for eksempel oppstå misforståelser.

Opplysninger om hvem som er personvernombud er ikke oppdatert i behandlingsprotokollen og kommunens hjemmeside.

Oversikten ITMidt har over datasystemene og behandlingsprotokollen har mange likheter, men ITMidt sin oversikt er ikke bygd opp for å være en behandlingsprotokoll. Melhus kommune skal ta i bruk FIKS Digiorden som blant annet ivaretar behandlingsprotokoll.

Revisor vurderer kriteriet som delvis oppfylt.

2.8 Opplæring

2.8.1 Revisjonskriterier

Følgende revisjonskriterier er utledet:

- Kommunen må sørge for at ansatte får tilstrekkelig opplæring i informasjonssikkerhet.

2.8.2 Funn

Ansatte i Melhus kommune må signere en sikkerhetsinstruks ved ansettelse og oppdateringer av den. Sikkerhetsinstruksen er tilgjengelig i EQS og utgjør ett av heftene i sikkerhetshåndboken til kommunen. Revisor har fått den demonstrert i EQS, samt oversendt. IT-sjef opplyser at sikkerhetsinstruksen må revideres for å være tilpasset dagens sikkerhetsbilde og gjeldende prosedyrer. Alle ansatte må signere ny sikkerhetsinstruks når den er på plass.

Sikkerhetsinstruksen inneholder beskrivelse av retningslinjer for bruk av IKT-tjenester i Melhus. Instruksen inneholder 11 viktige punkter for bedre informasjonssikkerhet, blant annet at taushetsplikten overholdes, være på vakt knyttet til eksterne eposter og vedlegg, ivaretagelse og behandling av personopplysninger og at brudd og andre avvik knyttet til informasjonssikkerhet skal meldes. Det er også påpekt at det ikke gis anledning til lagring av

bilder, film og musikkfiler grunnet at slike filer krever stor lagringsplass og kan hindre nødvendig sikkerhetskopiering. Instruksene inneholder også de viktigste sikkerhetstiltakene i IKT-løsningen, blant annet informasjon om brukeradministrasjon, passord, nettverk delt i soner og enheter (mobil, smarttelefon og nettbrett). Instruksene beskriver også kommunens regler for internett og media. Siste kapittelet i instruksene omhandler avvik og sikkerhetsbrudd.

Under intervju opplyser ITMidt at kommunen skal i gang med en sikkerhetskulturkanpanje fra KS. Kampanjen er besluttet i strategisk ledergruppe og hadde oppstart i mars 2024 for alle ansatte, unntatt ansatte innenfor helse som starter kampanjen i september 2024 grunnet innføring av Helseplattformen i slutten av april 2024.

IT-sjefen opplyser at opplæringen fra KS er en holdningskampanje som skal gjennomføres både i Melhus og Skaun. Det er gjennomført et webinar som oppstartsmøte. Opplæringen blir ikke et tradisjonelt kurs, men mer tid til refleksjoner og diskusjoner. Kommunen har gjennomført løpende sikkerhetsopplæring i flere runder fra 2022 i form av nettbaserte kurs for de ansatte. Kommunen har ikke vært fornøyd med pedagogikken i kursene og kursene ble stoppet i mars 2024. Innholdet i kurset var greit det første året, men det ble for teknisk det andre året. Nå planlegges det å legge opplæring av de ansatte ut på anbud og spesifisere nærmere hva kommunen ønsker. Tidligere kurs nådde heller ikke alle ansatte, opplyser ITMidt. Opplæringen må gjøres enkel og forståelige for de ansatte.

ITMidt forteller at de også har gjennomført tester for å undersøke om brukere avgir brukernavn og passord sammen med læringsleksjoner. Det er stor interesse for antallet som avgir slik informasjon, men ITMidt sier at en bruker er en for mye. Slike tester ble sendt ut fra oktober 2023 til mars 2024. I perioden registrerte ITMidt at trenden gikk nedover. Testene dannet også grunnlag for refleksjoner ute på enhetene i kommunen. ITMidt ser at det er behov for å øve på sikkerhetskulturen, og brukeren er det svakeste leddet. KS sin holdningskampanje passer fint, mener ITMidt.

Testene som ITMidt har brukt for å sjekke om brukere avgir informasjon, er stoppet nå på grunn av sikkerhet. Testene og kurset var noe dynamisk, slik at brukere som hadde trykket på lenker fikk tilpasset kurset.

2.8.3 Revisors vurdering

Revisor vurderer at Melhus kommune sørger for at ansatte får tilstrekkelig opplæring i informasjonssikkerhet.

Melhus kommune legger til rette for at ansatte skal få tilstrekkelig opplæring i informasjonssikkerhet gjennom at ansatte må signere en sikkerhetsinstruks og at kommunen

nå gjennomfører KS sin holdningskampanje. Kommunen har tidligere gjennomført nettbasert opplæring med jevne mellomrom om informasjonssikkerhet. Det er positivt at kommunen er kritisk til innholdet i opplæringen og ønsker å være tydeligere på hva den skal inneholde. ITMidt har også gjennomført tester blant de ansatte for å undersøke hva og hvilken informasjon de ansatte avgir, samt hvor mange som avgir slik informasjon.

Revisor vurderer kriteriet som oppfylt.

2.9 Hendelser

2.9.1 Revisjonskriterier

Følgende revisjonskriterier er utledet:

- Kommunen bør evaluere og lære av hendelser.

2.9.2 Funn

I oppstartsmøtet kommer det fram at kommunen hadde to uønskede hendelser våren 2020. De ble oppdaget gjennom logger, hvor epostsystemet sendte ut tusenvis av eposter. Det medførte at kommunens e-postsystem ble svartelistet, og e-poster fra kommunen kom ikke fram. Politikerne ble også rammet, noe som gjorde at de ble oppmerksomme på informasjonssikkerhet og konsekvensene av hendelser. Informantene forteller at hendelsene ble brukt både internt og politisk som læring knyttet til konsekvenser. Kommunen har også brukt eksemplet fra Østre-Toten kommune, som ble rammet av et stort dataangrep i 2021.

ITMidt forteller at tidligere hendelser har ført til umiddelbare tiltak. Teknisk sikkerhet er et fast punkt i driftsmøtene hos ITMidt hver uke. ITMidt får også varslinger fra sine samarbeidspartner som igjen kan føre til tilpasninger, og gjerne før det skjer en uønsket hendelse.

2.9.3 Revisors vurderinger

Revisor vurderer at Melhus kommune evaluerer og lærer av hendelser.

Informasjon indikerer at kommunen bruker hendelser og varslinger fra sine samarbeidspartnere til å evaluere og lære. Blant annet medfører det igangsetting av umiddelbare tiltak.

Revisor vurderer kriteriet som oppfylt.

2.10 Konklusjon

Har kommunen etablert et styringssystem for informasjonssikkerhet som tilfredsstiller krav i regelverket?

Revisor konkluderer med at Melhus kommune har etablert et styringssystem for informasjonssikkerhet som tilfredsstiller utvalgte krav i regelverket. Kommunen er i ferd med å legge om styringssystemet for å tilpasse det til relevante standarder. Arbeidet med informasjonssikkerhet framstår som godt forankret i kommunen, både hos administrasjonen og politisk nivå. Sikkerhetsorganisasjonen i Melhus er beskrevet i flere dokumenter, der bruken av roller og ansvar ikke er konsistente. Det er viktig at plassering av roller og ansvar i sikkerhetsorganisasjonen er tydelig og kjent for alle ansatte i kommunen. Kommunen må også sørge for at behandlingsprotokollen er oppdatert med riktig databehandler og personvernombud.

3 ORGANISATORISKE OG TEKNISKE TILTAK

3.1 Problemstilling

Det er utarbeidet følgende problemstilling:

Har kommunen tilfredsstillende organisatoriske og tekniske tiltak for å ivareta informasjonssikkerhet?

3.2 Identifisere og kartlegge

3.2.1 Revisjonskriterier

Følgende revisjonskriterier er utledet:

- Kommunen må ha en oversikt over enheter i IKT-systemet.
- Kommunen bør ha en oversikt over programvare.
- Kommunen må ha et system for styring av tilganger.

3.2.2 Oversikt over enheter i IT-systemet

Melhus kommune har en policy for bruk og sikring av brukerutstyr som PCer, nettbrett og mobiltelefoner. Policyen skal bidra til å sikre at brukerutstyret har en sikker konfigurasjon som innebærer at det er gjennomført relevante tekniske sikkerhetstiltak på utstyret. Dette omfatter blant annet at kommunen skal en oppdatert oversikt over hvilket utstyr som til enhver tid er i bruk. I policyen er det også regler for brukernes ansvar for å sikre brukerutstyret. Inntil policyer og prosedyrer er iverksatt, er ikke brukerne kjent med disse kravene.

I hefte 1 om ansatte og sikkerhetskultur, som er gjeldende i dag, står det eksempelvis at

- PC, smarttelefon, nettbrett, lagringsmedier og annet portabelt utstyr skal konfigureres av IKT-enheten.
- All maskinvare og lagringsmedia/harddisk skal være registeret hos IKT-enheten.

Heftet omtales også som sikkerhetsinstruks og skal signeres av den ansatte.

ITMidt har en oversikt over alle enheter i IT-systemet gjennom et egnet verktøy. ITMidt forteller at de har god kontroll på enheter som er koblet til nettet ute på enhetene. Etter hvert blir mobiler også lagt inn i det samme verktøyet.

Det er ikke mulig koble på trådløst nett med ekstern enhet. For å komme på kommunens nett må maskiner være oppdatert. Det skjer en årlig kartlegging av klienter for å identifisere enheter som bør skiftes ut og når. Da går det melding til enhetsledere slik at de kan budsjettere fornyelse.

3.2.3 Oversikt over programvare

Revisor har fått demonstrert ITMidt sin oversikt over systemer og applikasjoner som er bygd opp i SharePoint. Oversikten viser alle applikasjoner og hvem som har ulike roller i de forskjellige applikasjonene.

Kommunens policy for bruk og sikring av brukerutstyr, regulerer blant annet at brukerne ikke skal kunne installere programvare på egne maskiner.

I hefte 1 om ansatte og sikkerhetskultur står det eksempelvis at IKT-enheten skal kontaktes hvis noen har bruk for annen programvare. ITMidt har tatt i bruk prosjektveiviseren for anskaffelse av ny programvare. Dette er nærmere beskrevet i kapittel 3.3.2.

Gjennom FIKS Digiorden håper kommunen å få en enkel oversikt over avhengigheter som finnes mellom systemer, forteller ITMidt.

3.2.4 Tilgangsstyring

I hefte 2 om informasjonssikkerhet i Melhus kommune beskrives rutiner for tilgangsstyring. Et av målene, spesielt i forhold til personopplysninger, er robusthet. Det innebærer at kommunen skal ha sikre IT-systemer som er motstandsdyktige og behandler personopplysninger på en forsvarlig måte. Videre at det er mulig å gjenopprette normaltilstand etter en fysisk eller teknisk hendelse. To av delmålene er:

- Det må sikres at kun autorisert personell har adgang til det enkelte fagsystem.
- Sensitive personopplysninger sikres mot uautorisert tilgang.

En av strategiene for å følge opp målene er at det skal gjennomføres tilgangskontroll til fagsystemene hvert kvartal. Videre står det at områder hvor personopplysninger lagres skal sikres med adgangskontroll. Et av tiltakene er tildeling, sletting og kontroll av autorisasjon.

Tilgangen til IT-løsninger er nærmere beskrevet slik:

- Enhetsleder er ansvarlig for å klarlegge og autorisere den ansattes behov for tilganger og formidle dette til IT-drift ved ansettelse eller endringer i ansvar.
- Enhetsleder er ansvarlig for å melde til IT-seksjonen at personell slutter slik at tilgangsrettigheter fjernes.

- IT-drift er ansvarlig for å vedlikeholde tilgangsrettigheter samt holde oversikt over de tilgangsrettigheter som er gitt.

Kommunen har en policy for tilgangsstyring. Her står det blant annet at autentiseringsstyrken skal ta utgangspunkt i informasjonens klassifiseringsnivå. Det er også en egen passordpolicy som setter krav til ansattes brukerkontorer og passord. I policyen listes det opp en rekke krav til selve passordet og bruken av det.

ITMidt har gjort vurderinger på at de har kontroll på identiteter og tilganger. I den sammenhengen er det viktig å minimere tilgangen til sluttbrukere og spesialbrukere. Videre er det et prinsipp om ikke å tildele administratorrettigheter til sluttbruker og retningslinjer for hvordan håndtere spesialbrukere som unntaksvis har behov for utvidede rettigheter.

I oppstartsmøtet fortelles det at tilgangskontrollen er digitalisert og bestemmes gjennom roller og tilhørighet i HR-systemet. Tilgangen er predefinert ut fra arbeidssted, hvor bruker får tildelt standardssystemer og lisenser. I HR-systemet blir det tildelt startdato og selve brukeren opprettes 14 dager før vedkommende starter i jobben. Hvis den ansatte får en annen organisatorisk tilhørighet i organisasjonen fører det til at den ansatte mister tilganger og rollestyring. Tilgangene reverseres med stoppmelding på ansatte. Noen stillinger fanges ikke opp. Systemet med rollestyring koblet til HR-systemet gjør tilgangsstyringen dynamisk.

ITMidt har systemoversikt over hvem som er systemansvarlig, eier og superbrukere. På intranettet presenteres det hvem som har roller i de ulike systemene, noe revisor fikk demonstrert i oppstartsmøtet. ITMidt har oversikt over hvem som er teknisk ansvarlig, men dette deles ikke med alle.

Kommunen har selv vurdert at den har kontroll på identiteter og tilganger, noe som NSM har ansett som høyt prioriterte sikkerhetsprinsipper.

ITMidt forteller i intervjuet at de har vært restriktive til å la eksterne få tilganger i kommunens systemer. Kommunen har nå fått på plass et bra system for tilganger for tredjeparter. Leverandører har ofte egne enheter som er koblet på VPN mot leverandør. ITMidt holder på å lage et årshjul for å følge opp leverandører.

Hefte 1 ansatte og sikkerhetskultur forteller at kommunen har totrinns pålogging samt regler for passord.

3.2.5 Revisors vurdering

Revisor vurderer at Melhus kommune har oversikt over enhetene i IKT-systemet.

Revisor vurderer kriteriet som oppfylt.

Revisor vurderer at Melhus kommune har oversikt over programvaren som benyttes på kommunens IT-system.

ITMidt har en systemoversikt over programvare og applikasjoner som inngår i kommunens informasjonssystem.

Revisor vurderer kriteriet som oppfylt.

Revisor vurderer at Melhus kommune har et dynamisk system for styring av tilganger.

Revisor finner at Melhus kommune har knyttet tilgangsstyringen til HR-systemet. Dette gjøre at tilganger stopper når det blir gjort endringer i ansettelsesforholdet. Tilknytningen til HR-systemet gjør at tilgangene vil være dynamiske og automatiserte. Kommunen antyder at systemet ikke er fullstendig slik det er i dag.

Revisor vurderer kriteriet som oppfylt.

3.3 Beskytte og opprettholde

3.3.1 Revisjonskriterier

Følgende revisjonskriterier er utledet:

- Kommunen bør ivareta sikkerhet i anskaffelse- og utviklingsprosesser.
- Kommunen bør etablere og dokumentere en sikker IKT-arkitektur.
- Kommunen bør ha sentral styring med sikkerhetsoppdateringer.
- Kommunen må ha en plan for sikkerhetskopiering og ta sikkerhetskopier.

3.3.2 Anskaffelser

ITMidt har utviklet en prosjektveiviser for henvendelser om ny programvare og digitaliseringsmuligheter. Dette er en digitalisert løsning hvor den som ønsker en ny applikasjon eller løsning må gjennom alle trinnene i et innføringsprosjekt. Dette innføringsprosjektet krever at det er forankret og at det er avsatt ressurser. Trinnene omfatter også risikovurderinger og gevinstrealisering. Alle prosjekter ligger åpent i prosjektveiviseren. Kommer det forespørsler utenom prosjektveiviseren, blir de henvist til å bruke den. Underveis i kommunens beredskapsøvelse kom det opp en planlagt anskaffelse, som ikke hadde gått trinnene i prosjektveiviseren.

Kommunen har selv vurdert at de oppfyller de to høyest prioriterte tiltakene sikkerhetsprinsippene fra NSM innenfor anskaffelse av IKT-produkter med henvisning til beredskapsplanverket.

Kommunen har en egen policy for anskaffelse og forvaltning av programvarelisenser. Denne policyen sier at kommunen skal ha en liste over lisensene og at lisensavtalene skal arkiveres, tilgangssikres og sikkerhetskopieres. Ansvar for denne policyen er lagt til innkjøpsansvarlig.

Melhus kommune har en policy for informasjonssikkerhet i leverandørforhold. Den er en overbygning for prosedyre for kontroll av leverandører (datert 23.02.2024). Det framgår av prosedyren at alle databehandlere skal ha en databehandleravtale. Alle leverandører skal registreres og risikovurderes. Det skal gjennomføres kontroll med utgangspunkt i risikovurderingene.

3.3.3 IKT arkitektur

ITMidt forteller at de har en systemoversikt i tillegg til oversikt over fagprogrammer og applikasjoner. ITMidt har full systemoversikt med den er ikke samlet i eget system for virksomhetsarkitektur. Dette blir ivaretatt når Fiks Digiorden tas i bruk. ITMidt har oversikt over alle serverne og brannmurer som kommunen benytter. Denne oversikten finnes også på en usb-pinne. Nettverksverktøyet IMS tegner et kart. Nettverksansvarlig tar det ut hvis det gjøres endringer.

Det skal lages et årshjul som skal ivareta ulike gjøremål, blant annet oppfølging av sertifikatskifter og lignende som må gjøres.

Kommunen har selv vurdert at de oppfyller det høyest prioriterte NSM sikkerhetsprinsipp om IKT-arkitektur, nærmere bestemt å dele opp virksomhetens nettverk etter virksomhetens risikoprofil. Det er etablert egne soner for servere samt egen brannmur for soner med sensitiv informasjon.

3.3.4 Sikkerhetsoppdatering

Hefte 1 om ansatte og sikkerhetskultur sier at all maskinvare skal være registrert hos IKT-enheten. For å komme på kommunens nett må maskiner være oppdatert, forteller ITMidt. Det fortelles at skole og barnehage nå begynner å lease utstyr blant annet for å ivareta sikkerheten.

Dette handler om å ivareta en sikker konfigurasjon og her avgrenset til om kommunen har en sentral styring med sikkerhetsoppdateringer. NSM har vurdert dette som et høyt prioritert sikkerhetsprinsipp. ITMidt har vurdert at dette de oppfyller dette prinsippet og har henvist til to ulike verktøy for å ivareta dette.

I prosedyren for sårbarhetskartlegging går det fram at identifiserte sårbarheter håndteres i henhold til sårbarhetens alvorlighet. Sårbarhetene kan håndteres med forebyggende tiltak eller avbøtende tiltak. ITMidt forteller at det gjøres tilpasninger i systemet når det blir kjent at det er sårbart. ITMidt kan få beskjed om sikkerhetsoppdateringer fra eksterne og noen beskjeder kan komme i forbindelse med overvåkning av systemer, noe som er nærmere omtalt i kapittel 3.4.2.

Ifølge det interne dokumentet om roller og ansvar for implementering og vedlikehold av informasjonssikkerhet i kommunen, er det systemansvarlig som skal gjennomføre oppdatering og vedlikehold av det enkelte system.

3.3.5 Sikkerhetskopier

Hefte 1 om ansatte og sikkerhetskultur har et punkt om sikkerhetskopiering rettet mot ansatte, med blant annet regler om at all jobberelatert informasjon lagres slik at det blir omfattet av kommunen sikkerhetskopiering.

Melhus kommune har en policy for sikkerhetskopiering og gjenoppretting. Policyen gir prinsipper for sikkerhetskopiering og et eksempel er at sikkerhetskopieringen skal ta utgangspunkt i hvor kritisk de enkelte deler av systemet er. Det skal utarbeides en egen prosedyre for sikkerhetskopiering med oversikt over hvilke systemer det skal tas sikkerhetskopiering av og hvordan. Sikkerhetskopiering vurderes i forhold til RPO (Recovery Point Objective), som er et mål på hvor langt tilbake i tid kommunen må kunne gjenopprette data, altså det maksimale datatapet som tillates. I tillegg må RTO (Recovery Time Objective) vurderes. Dette er et tidsmål på hvor raskt kommunen må kunne gjenoppta driften av systemene etter uforutsette hendelser.

I intervjuet har ITMidt redegjort for systemet med sikkerhetskopiering. Dette er ikke gjengitt her av sikkerhetsmessige årsaker. All sikkerhetskopiering skjer automatisk og lagres lokalt. ITMidt har organisert systemet med sikkerhetskopiering etter rutiner som en ekstern samarbeidspart har gode erfaringer med. Samarbeidsparten har hjulpet ITMidt å sette opp systemet med sikkerhetskopiering. ITMidt opplever at de har systemer som fungerer veldig bra og de oppdateres jevnlig. I sikkerhetskopiene er det lagt vekt på at det ikke skal være mulig å endre dataene som ligger der.

3.3.6 Revisors vurdering

Revisor vurderer at Melhus kommune har etablert en digital prosjektveiviser som er med å sikre nødvendige sikkerhetsvurderinger ved anskaffelse av programvare.

Melhus kommune har satt anskaffelse av programvare i system gjennom bruken av prosjektveiviseren. Det kan tyde på at den ikke er godt nok kjent i organisasjonen. Revisor oppfatter at fasen med risikovurdering i prosjektveiviseren er en mulighet for å ivareta kravet om risikoanalyse om personvern (DPIA, se kapittel 2.7).

Revisor vurderer kriteriet som oppfylt.

Revisor vurderer at Melhus kommune har etablert og dokumentert en sikker IKT-arkitektur.

ITMidt har ikke en samlet oversikt over IKT-arkitekturen, men den er oppdelt og dokumentert. FIKS Digiorden vil bidra til å samle oversikten over IKT-arkitekturen. Det er revisors inntrykk at ITMidt har gode oversikter gjennom ulike verktøy. Trusselbildet kan gjøre at IKT-arkitekturen vil måtte endres.

Revisor vurderer kriteriet som oppfylt.

Revisor vurderer at Melhus kommune ved ITMidt har sentral styring med sikkerhetsoppdateringer.

ITMidt har sentral styring med sikkerhetsoppdateringer. Oppdatering av hvert enkelt system er det systemansvarlig som skal gjennomføre.

Revisor vurderer kriteriet som oppfylt.

Revisor vurderer at Melhus kommune har en prosedyre for sikkerhetskopiering og at det tas sikkerhetskopier.

Revisor finner at ITMidt har en gjennomtenkt og bevisst rutine for sikkerhetskopiering og at dette gjennomføres etter rutinen.

Revisor vurderer kriteriet som oppfylt.

3.4 Oppdage

3.4.1 Revisjonskriterier

Følgende revisjonskriterier er utledet:

- Kommunen bør ha et system for å overvåke sikkerheten og analysere data fra overvåkningen.
- Kommunen bør gjennomføre inntrengningstester.

3.4.2 Overvåke systemene

Melhus kommune har en policy for logging med det formål å sikre dokumentasjon av hendelser og sikre digitale bevis. Policyen inneholder prinsipper for logger, blant annet hvor lenge og hvordan logger skal oppbevares. Alle logger bør sendes til en sentral enhet som kan sammenstille informasjon fra flere logger. Videre er det angitt hvor i systemet det bør genereres hendelseslogger og hvilke typer hendelser som skal logges.

ITMidt har vurdert at de oppfyller de to høyest prioriterte sikkerhetsprinsippene fra NSM på ...samt et av tiltakene med prioritet to. Alle logger er satt opp automatisk og håndteres eksternt i SOC (Security Operation Center). Dette er en 24/7 overvåkning. Det er regler for hvor lenge logger skal oppbevares.

ITMidt gjør i tillegg egne analyser gjennom et egnet verktøy, som fungerer som en mini SOC. Det omfatter antivirus, mailvask og logger. Systemet lager en trendportefølje som deles med eksternt samarbeidspart. Kommunen kan også få meldinger fra andres SOC. Det er ganske omfattende det kommunen varsles om. I tillegg kommer det også ukentlige meldinger fra HelseCert og KommuneCert, som er to ordninger for norske kommuner. Dette er en tosidig tjeneste. Det er en nyttig tjeneste som varsler angrep og svakheter. Det er betryggende å ha i tillegg.

Både kommunen og den eksterne samarbeidsparten har mulighet til å gjennomføre manuelle søk i siner SOC.

3.4.3 Inntrengningstester

ITMidt forteller at det er gjennomført inntrengningstester på eget initiativ. HelseCert gjør jevnlig tester på kommunens systemer og kommunen får påfølgende rapporter. Inntrengningstester blir en del av beredskapsplan IT når den er ferdig, forteller ITMidt.

3.4.4 Revisors vurdering

Revisor vurderer at Melhus kommune har et system for å overvåke sikkerheten og analysere data fra overvåkingen.

Melhus kommune benytter eksterne kontakter og er i et nettverk hvor sikkerhetstrusler og hendelser deles. Dette er betryggende for å kunne håndtere situasjoner raskt og være i forkant. Det er positivt at overvåkingen av logger er satt opp automatisk.

Revisor vurderer kriteriet som oppfylt.

Revisor vurderer at Melhus kommune gjennomfører inntrengningstester.

Revisor vurderer kriteriet som oppfylt.

3.5 Håndtere og gjenopprette

3.5.1 Revisjonskriterier

Følgende revisjonskriterier er utledet:

- Kommunen bør ha en plan for hendelseshåndtering.
- Kommunen må ha en plan for gjenoppretting.

3.5.2 Plan for hendelseshåndtering

Melhus kommune har en beredskapsplan IT, som skal sikre at Melhus og Skaun kommune kan opprettholde sine tjenester, og redusere skadevirkningene av eventuelle uforutsette og uønskede hendelser. Beredskapsplan IT knytter kommunens kriseledelse til eventuelle hendelser på IT området og angir roller og ansvar. Planen beskriver hvilken IT-drifts-dokumentasjon som skal finnes utenfor kommunens systemer og som skal være tilgjengelig hvis det skjer en hendelse.

Denne planen er forankret i kommunens overordnede beredskapsplan og henviser videre til hendelseshåndteringsplanen og omtaler arbeidet med gjenoppretting. Melhus kommune har en hendelseshåndteringsplan under arbeid.

Planen inneholder en oversikt over hendelseshåndteringsteamet og støttesystemer og utstyr som er tilgjengelig. I hendelseshåndteringsplanen beskrives prosessen med hendelseshåndteringen inndelt i ni faser og en nærmere beskrivelse av alle fasene med mål og aktiviteter. En av fasene er rapportering, som henviser til:

- Prosedyre for varslings av brudd på personopplysningsikkerheten, hvis hendelsen involverer personopplysninger og sikkerhetsbruddet innebærer en risiko for de registrerte så skal Datatilsynet varsles.
- Prosedyre for varslings av brudd på personopplysningsikkerheten, hvis hendelsen innebærer en høy risiko for de registrerte, så skal de registrerte varsles.
- Prosedyre for rapportering av signifikante hendelser, hvis det er en signifikant hendelse som har betydelig innvirkning på kommunens leveranser så skal NCSIR eller kompetent nasjonal myndighet varsles.

I tillegg har hendelseshåndteringsplanen tre andre prosedyrer under arbeid, som bygger opp under selve planen.

- Prosedyre for rapportering av signifikante hendelser
- Prosedyre for å vurdere og melde brudd på personopplysningssikkerheten (avvik) til Datatilsynet.
- Prosedyre for varsling av brudd på personopplysningssikkerheten (avvik)

Melhus kommune har en responsavtale med ekstern samarbeidspart, hvor kommunen ved hendelser har en avtalt responstid for å få hjelp.

3.5.3 Plan for gjenoppretting

I planen for hendelseshåndtering er en av fasene gjenoppretting. Der beskrives at formålet er gjenoppretting av det tekniske miljøet slik det var før sikkerhetshendelsen oppstod. I tillegg vises det til fem aktiviteter for gjenoppretting til normalsituasjon.

I beredskapsplan IT er det nærmere beskrevet en systemoversikt samt en oversikt over applikasjoner. Det er også vurdert hvor kritisk disse systemene er og en prioriteringsliste for gjenoppretting. I systemoversikten er det også gjort vurderinger av hvor langt tilbake i tid kommunen må kunne gjenopprette data etter en uforutsett hendelse. (RPO – Recovery Point Objective). Dette er et uttrykk for det maksimale datatapet kommunen kan tillate. RPO setter dermed krav til sikkerhetskopiering og gjenoppretting.

Melhus kommune har en beredskapsplan IT, som skal sikre at Melhus og Skaun kommune kan opprettholde sine tjenester, og redusere skadevirkningene av eventuelle uforutsette og uønskede hendelser. Denne planen er forankret i kommunens overordnede beredskapsplan og henviser videre til hendelseshåndteringsplanen.

Det er også vurdert hvor raskt kommunen må kunne gjenoppta driften av systemene etter uforutsette hendelser. (RTO - Recovery Time Objective). Dette beskriver hvor raskt kommunen må kunne gjenoppta driften av systemene etter uforutsette hendelser, altså den maksimale tillatte tid det skal ta å gjenopprette systemene. RTO legger grunnlag for prioriteringer for gjenoppretingsarbeidet.

I intervjuet forteller ITMidt at beredskapsplan IT angir en prioritert rekkefølge for gjenoppretting. Dette er en grov plan og vil være avhengig av hva som er omfattet av hendelsen. Denne prioriteringen har vært behandlet i strategisk ledergruppe.

Kjernen i gjenopprettingen er sikkerhetskopier og hva det innebærer vet ikke kommunen før det har prøvd det, eksempelvis hva som kreves hvis bare deler av systemet er rammet. Kommunen har en beredskapskoffert med PC, ruter, minnepinner og annet utstyr samt noe skriftlig dokumentasjon. Beredskapskofferten inneholder at de trenger av trendverktøy og det

er eksempelvis mulig å få tak i mail via det systemet. Beredskapsplan IT er et av dokumentene som finnes i beredskapskofferten.

3.5.4 Revisors vurdering

Revisor vurderer at Melhus kommune har en plan for hendelsehåndtering.

Revisor vurderer kriteriet som oppfylt.

Revisor vurderer at Melhus kommune har en plan for gjenoppretting.

Melhus kommune har en beredskapsplan IT. Den er koblet til kommunens øvrige beredskapsarbeid og kommunens kriseledelse er kriseledelse på IT. IT beredskapsplan dekker både håndtering av en hendelse og gjenoppretting av en hendelse. Når det gjelder gjenoppretting er det ingen egen plan, men den er en del av beredskapsplan IT. Beredskapsplan IT gir kommunen et godt planverk for å håndtere hendelser og gjenopprette normal drift i IT systemene.

Revisor vurderer kriteriet som oppfylt.

3.6 Konklusjon

Har kommunen tilfredsstillende organisatoriske og tekniske tiltak for å ivareta informasjonssikkerhet?

Revisor konkluderer med at Melhus kommune har satt i verk egnede organisatoriske og tekniske tiltak for å ivareta informasjonssikkerheten. Tiltak for å ivareta informasjonssikkerhet er ferskvare og vil hele tiden utfordres av trusselbildet som er i stadig endring. Kommunens tilgangssystem styres av HR-systemet og knytter de ansattes tilgang til den stillingen de har. Dette sikrer at tilganger fjernes når det sendes sluttmelding. Kommunen benytter seg av samarbeidspartnere som bidrar til at kommunen kan oppdage sikkerhetshendelser så tidlig som mulig for å minimere skadeomfang eller forhindre hendelser. Videre har kommunen gode og gjennomtenkte planer for håndtering og gjenoppretting ved hendelser. Dette gjør at kommunen har en beredskap for å håndtere hendelser og en plan for hvem som gjør hva hvis noe oppstår.

4 ANBEFALINGER

Med bakgrunn i funn, anbefaler revisor at rådmannen:

- Fortsetter arbeidet med omlegging av styringssystemet for informasjonssikkerhet.
- Vurderer hensiktsmessig plassering av roller og ansvar i sikkerhetsorganisasjonen.

KILDER

Lov og forskrift

Lov om nasjonal sikkerhet (Sikkerhetsloven)

Lov om behandling av personopplysninger (Personopplysningsloven)

Forskrift om elektronisk kommunikasjon med og i forvaltningen (eForvaltningsforskriften)

Forskrift om virksomheters arbeid med forebyggende sikkerhet (Virksomhetsikkerhetsforskriften)

Litteratur, veiledere og lignende

Veileder i sikkerhetsstyring, Nasjonal sikkerhetsmyndighet

NMSs grunnprinsipper for IKT-sikkerhet, Nasjonal sikkerhetsmyndighet

Virksomhetenes plikter knyttet til personvernregelverket, Datatilsynet

Personvernprinsippene, Datatilsynet

Jøsang, A. (2021) Informasjonssikkerhet. Teori og praksis. Universitetsforlaget, Oslo

Arbeidet med informasjonssikkerhet i fylkeskommuner og kommuner, 2020, Digitaliseringsdirektoratet

Koblingstabell mellom NSMs grunnprinsipper for IKT-sikkerhet 2.0 og ISO/IEC 27002:2022, NSM

Internett

Melhus kommune sin hjemmeside

<https://dfo.no/fagomrader/etats-og-virksomhetsstyring/etatsstyring/miniveileder-om-oppfolging-av-informasjonssikkerhet-i-styringsdialogen/hva-og-hvorfor-er-det-viktig>

<https://www.datatilsynet.no/aktuelt/aktuelle-nyheter-2023/funn-fra-tilsyn-i-kommuner-og-fylkeskommuner/>

<https://www.datatilsynet.no/rettigheter-og-plikter/virksomhetenes-plikter/hvordan-lage-en-databehandleravtale/>

<https://www.digdir.no/informasjonssikkerhet/styring-av-informasjonssikkerhet/2693>

<https://www.dmaze.com/dsb?lang=no>

VEDLEGG 1 – UTLEDNING AV REVISJONSKRITERIER

Ifølge forskrift om kontrollutvalg og revisjon (§15) skal det etableres revisjonskriterier for gjennomføring av forvaltningsrevisjon. Revisjonskriterier er de krav og forventninger som forvaltningsrevisjonsobjektet skal revideres/vurderes i forhold til. Disse kriteriene skal være begrunnet i, eller utledet av, autoritative kilder innenfor det reviderte området. Slike autoritative kilder kan være lov, forskrift, forarbeider, rettspraksis, politiske vedtak (mål og føringer), administrative retningslinjer, samt statlige føringer og praksis. I denne forvaltningsrevisjonen har vi benyttet oss av følgende kilder til revisjonskriterier:

- Lov om nasjonal sikkerhet (Sikkerhetsloven)
- Lov om behandling av personopplysninger (Personopplysningsloven)
- Forskrift om elektronisk kommunikasjon med og i forvaltningen (eForvaltningsforskriften)
- Forskrift om virksomheters arbeid med forebyggende sikkerhet (Virksomhetsikkerhetsforskriften)
- Veileder i sikkerhetsstyring, Nasjonal sikkerhetsmyndighet
- NMSs grunnprinsipper for IKT-sikkerhet, Nasjonal sikkerhetsmyndighet
- Virksomhetenes plikter knyttet til personvernregelverket, Datatilsynet

Problemstilling 1: Har kommunen etablert et styringssystem for informasjonssikkerhet som tilfredsstillende krav i regelverket

Overordnet styringssystem og rammeverk

Sikkerhetsloven stiller generelle krav til forebyggende sikkerhetsarbeid i kapittel 4. Sikkerhetsstyring er hjemlet i § 4-1; forebyggende sikkerhetsarbeid skal være en del av virksomhetens styringssystem. Virksomhetsikkerhetsforskriften definerer i § 3 kravet om at virksomheter som omfattes av sikkerhetsloven, skal etablere et styringssystem for sikkerhet. Systemet skal sikre at virksomheten oppfyller kravene gitt i eller med hjemmel i loven.

Nasjonal sikkerhetsmyndighets veileder i sikkerhetsstyring skriver at sikkerhetsstyring handler om systematiske aktiviteter som er nødvendige for å oppnå og opprettholde et forsvarlig sikkerhetsnivå for virksomhetens skjermingsverdige verdier. Skjermingsverdige verdier er definert i sikkerhetslovens § 6-1 første ledd: *Et informasjonssystem er skjermingsverdige dersom det behandler skjermingsverdige informasjon, eller dersom det i seg selv har avgjørende betydning for grunnleggende nasjonale funksjoner.*

Videre skriver veilederen at sikkerhetsstyring omfatter alle aktiviteter som har betydning for det forebyggende sikkerhetsarbeidet og skal gjennomføres planlagt og systematisk i form av et sikkerhetsstyringssystem som omfatter planlegging, etablering, gjennomføring og forbedring av det forebyggende sikkerhetsarbeidet. Utformingen av styringssystemet for sikkerhet skal omfatte følgende prinsipper:

- Risikostyring
- Sikkerhetsledelse
- Sikkerhetsorganisering
- Sikkerhetstiltak og prosedyrer
- Forhold til andre virksomheter
- Sikkerhetsoppfølging
- Sikkerhetsdokumentasjon

Datatilsynet anbefaler i sin veileder om virksomhetens plikter at anerkjente standarder, rammeverk og veiledere som beskriver styringssystem for informasjonssikkerhet benyttes.

Sikkerhetsmål og sikkerhetsstrategi

Forskriften fastsetter krav om sikkerhetsmål i § 5. Virksomheten skal fastsette hvordan kravene til et forsvarlig sikkerhetsnivå skal oppfylles og kriterier og å evaluere om kravene er oppfylt.

eForvaltningsforskriften omhandler internkontroll på informasjonssikkerhetsområdet for forvaltningsorgan i § 15. Første ledd krever at mål og strategier for informasjonssikkerhet er beskrevet (sikkerhetsmål og sikkerhetsstrategi). Dette skal danne grunnlaget for forvaltningsorganets internkontroll på området for informasjonssikkerhet. Sikkerhetsstrategien og internkontrollen skal inkludere relevante krav som er fastsatt i annen lov, forskrift eller instruks. Kravene i personvernforordningen vil være aktuelle å innarbeide i en slik sikkerhetsstrategi.

Datatilsynet skriver at sikkerhetsstrategien skal omfatte grunnleggende beslutninger om organisering og gjennomføring av sikkerhetsarbeidet. Dette gjelder blant annet fordeling og avklaring av arbeidsoppgaver mellom ledelse og driftspersonell, men også beslutning om eventuelt å ta i bruk eksterne leverandører i sikkerhetsarbeidet. Videre skal sikkerhetsstrategien gjøre rede for organisatoriske og tekniske strategiske valg. Strategien beskriver hvilke virkemidler virksomheten velger å bruke for å nå målene.

Sikkerhetsorganisasjon

Jamfør sikkerhetsloven § 4-1 er det er virksomhetens leder som har ansvaret for det forebyggende sikkerhetsarbeidet. I forskriften om virksomhetens sikkerhet, framgår det i § 4

krav om styringsdokument. Leder av virksomheten skal fastsette et styringsdokument som beskriver hvilke deler av sikkerhetsloven som gjelder for virksomheten, roller og ansvar i virksomhetens forebyggende sikkerhetsarbeid og prinsipper for virksomhetens sikkerhetsarbeid. Styringsdokumentet skal gjøres kjent og tilgjengelig for blant annet alle ansatte. Virksomhetsforskriften § 6 definerer videre krav til roller og ansvar for det forebyggende sikkerhetsarbeidet. Det er leder sitt ansvar å fordele roller og ansvar, og at disse gjøres kjent i virksomheten.

Internkontroll

Internkontroll er hjemlet i kommuneloven § 25, der det står at internkontrollen skal være systematisk og tilpasset virksomhetens størrelse, egenart, aktiviteter og risikoforhold. Kommunedirektøren er ansvarlig for internkontrollen og skal:

- a. utarbeide en beskrivelse av virksomhetens hovedoppgaver, mål og organisering
- b. ha nødvendige rutiner og prosedyrer
- c. avdekke og følge opp avvik og risiko for avvik
- d. dokumentere internkontrollen i den formen og det omfanget som er nødvendig
- e. evaluere og ved behov forbedre skriftlige prosedyrer og andre tiltak for internkontroll.

Andre ledd i § 15 i eForvaltningsforskriften krever at det skal være etablert internkontroll på området for informasjonssikkerhet. Internkontrollen skal være basert på anerkjente standarder for styringssystem for informasjonssikkerhet. Internkontrollen bør være integrert som en del av virksomhetens helhetlige styringssystem. Tredje ledd § 15 krever at omfang og innretning på internkontroll skal være tilpasset risiko.

I fjerde ledd bokstavene a til h, § 15, gis det eksempler på hvilke forhold sikkerhetsstrategien og internkontrollen bør adressere, herunder prosedyrer for behandling av personopplysninger og taushetsbelagt informasjon.

Risikovurderinger

Sikkerhetsloven § 4-2 krever at virksomheten skal regelmessig gjennomføre vurdering av risiko. Vurderingen danner grunnlaget for iverksetting av forebyggende sikkerhetstiltak. Videre skal virksomheten kartlegge, som en del av vurderingen, om hvilke virksomheter den er avhengig av for å fungere som den skal. Vurderingen skal gjennomgå jevnlig og om nødvendig revideres. Kravet om vurdering av risiko er videre utdypet i

virksomhetsikkerhetsforskriften § 12. Forskriften skriver i andre ledd at behovet for å gjennomføre en ny helhetlig vurdering av risikoen skal vurderes årlig.

Personopplysninger

Personopplysningsloven har som formål å beskytte den enkelte mot at personvernet blir krenket gjennom behandling av personopplysninger. Loven gjennomfører EUs personvernforordning i norsk rett. Personopplysningsloven er bygget på noen grunnleggende prinsipper, og alle som behandler personopplysninger må følge disse prinsippene.

Datatilsynet har laget informasjon om pliktene en virksomhet har etter personvernregelverket. En av pliktene Datatilsynet referer til er vurdering av personvernkonsekvenser (DPIA – Data Protection Impact Assessment) (artikkel 35 i personopplysningsloven). Artikkel 35 krever at virksomheten gjennomfører en vurdering av personvernkonsekvenser ved behandlinger som vil medføre høy risiko for fysiske personers rettigheter og friheter. Datatilsynet skriver følgende om DPIA:

«En vurdering av personvernkonsekvenser er en prosess som skal beskrive behandlingen av personopplysninger, og vurdere om den er nødvendig og proporsjonal. Den skal også bidra til å håndtere de risikoene behandlingen medfører for enkeltpersoners rettigheter og friheter ved å vurdere dem og fastlegge risikoreduserende tiltak.»

DIPA skal som minimum inneholde:

- a) En systematisk beskrivelse av de planlagte behandlingsaktivitetene og formålene med behandlingen.
- b) En vurdering av om behandlingsaktivitetene er nødvendige og står i et rimelig forhold til formålene.
- c) En vurdering av risikoene for de registrertes rettigheter og friheter
- d) De planlagte tiltakene for å håndtere risikoene og for å påvise at forordningen overholdes.

En av pliktene er at alle virksomheter som behandler personopplysninger, skal føre protokoll over behandlingsaktivitetene de har ansvar for (artikkel 30 i personopplysningsloven). Protokollen skal inneholde formålet med behandlingen, hvilke kategorier personopplysninger kommunen behandler, tidsfrister for sletting og beskrivelse av tekniske og organisatoriske sikkerhetstiltak. Dersom det er aktuelt, skal eventuelle databehandlere så oppført i protokollen.

Datatilsynet skriver at personvernforordningen skiller mellom begrepene behandlingsansvarlig og databehandler. Den behandlingsansvarlige bestemmer over personopplysningene, mens

databehandleren opptrer på vegne av den behandlingsansvarlige. Databehandleren kan derfor bare behandle personopplysninger etter instruks fra den behandlingsansvarlige.

Opplæring

Sikkerhetsloven definerer i § 4-1 at virksomheten skal sørge for at ansatte, leverandører og oppdragstakere har tilstrekkelig risiko- og sikkerhetsforståelse. Kravet om ressurser og kompetanse er videre utdypet i virksomhetsforskriften § 7. Forskriften krever blant annet at de ansatte som får tilgang til skjermingsverdige verdier, får tilstrekkelig kompetanse om sikkerhet og kartlegge at personene kjenner til relevante sikkerhetstrusler og sikkerhetsbestemmelser. Veilederen fra NSM skriver at riktig kompetanse oppnås og opprettholdes gjennom planmessig opplæring, kvalifisering og kompetansevedlikehold.

Datatilsynet skriver at målet med brukeropplæring er å sørge for at brukerne er oppmerksomme på trusler mot personvernet og informasjonssikkerheten generelt. Brukerne må være gitt muligheten til å etterleve dette i ditt daglige arbeid gjennom tilpasset opplæring ut ifra behov. Brukerne bør få opplæring i rutiner, sikkerhetsprosedyrer og riktig bruk av informasjonssystemer for å redusere potensielle risikoer.

Hendelser

Virksomhetsforskriften § 8 sier at ved sikkerhetstruende virksomhet eller avvik fra styringssystemet for sikkerhet skal en virksomhet gjennomføre umiddelbare tiltak for å redusere skadeomfanget og gjenopprette et forsvarlig sikkerhetsnivå. Virksomheten skal vurdere konsekvensene av den sikkerhetstruende virksomheten eller avviket.

NSM sine grunnprinsipper (versjon 1) sier at etter en uønsket hendelse det det forebyggende sikkerhetsarbeidet i virksomheten evalueres. Virksomheten må forsikre seg om at tiltakene som er etablert fungerer etter hensikten og vurdere om hendelsen ble håndtert tilfredsstillende. NSM skriver at dette er viktig fordi:

«Når en hendelse er ferdig håndtert og akseptabelt sikkerhetsnivå gjenopprettet, er det viktig at virksomheten hurtig identifiserer og lærer fra det inntrufne og sørger for at konklusjoner blir gjennomgått og tatt tak i. Dersom dette ikke gjøres vil kunnskap og erfaring forsvinne, og man kan gjøre de samme feilene om igjen neste gang en uønsket hendelse oppstår. Det kan være at det oppdages nye sårbarheter, eller behov for nye eller forbedrede sikringstiltak som kan forhindre at fremtidige situasjoner oppstår.»

På bakgrunn av redegjørelsen over, er følgende revisjonskriterier utledet for styringssystem:

- Kommunen bør legge et rammeverk til grunn for sitt informasjonssikkerhetsarbeid.

- Kommunen skal ha etablert sikkerhetsmål og sikkerhetsstrategi.
- Kommunen skal ha en sikkerhetsorganisasjon hvor ansvar og roller for informasjonssikkerhet framgår.
- Informasjonssikkerhet skal inngå i kommunens internkontrollsystem.
- Kommunen skal regelmessig gjennomføre og dokumentere risikovurderinger som grunnlag for informasjonssikkerhetstiltak.
- Kommunen må gjennomføre risikovurderinger og dokumenterte vurderinger av personvernkonsekvenser.
- Kommunen skal føre protokoll over hvilke personopplysninger de behandler.
- Kommunen må sørge for at ansatte får tilstrekkelig opplæring i informasjonssikkerhet.
- Kommunen bør evaluere og lære av hendelser.

Problemstilling 2: Har kommunen tilfredsstillende organisatoriske og tekniske tiltak for å ivareta informasjonssikkerhet?

Nasjonal sikkerhetsmyndighet har utgitt en veileder om grunnprinsipper for IKT-sikkerhet for å beskytte informasjonssystemer mot uautorisert tilgang, skade eller misbruk. Grunnprinsippene fokuserer på teknologiske og organisatoriske tiltak, og hovedfokus er på tilsiktende handlinger.

Grunnprinsippene er delt inn i fire kategorier og er gjengitt i tabellen under.

1. Identifisere og kartlegge	2. Beskytte og opprettholde
Kartlegge styringsstrukturer, leveranser og understøttende systemer Kartlegge enheter og programvare Kartlegge brukere og behov for tilgang	Ivareta sikkerhet i anskaffelses- og utviklingsprosesser Etablere en sikker IKT-arkitektur Ivareta en sikker konfigurasjon Beskytte virksomhetens nettverk Kontroller dataflyt Ha kontroll på identiteter og tilganger Beskytt data i ro og i transitt Beskytt e-post og nettleser Etabler evne til gjenoppretting av data Integrer sikkerhet i prosess for endringshåndtering
3. Oppdage	4. Håndtere og gjenopprette
Oppdage og fjerne kjente sårbarheter og trusler Etablere sikkerhetsovervåkning Analysere data fra sikkerhetsovervåkning Gjennomfør inntrengingstester	Forberede virksomheten på håndtering av hendelser Vurdere og klassifisere hendelser Kontrollere og håndtere hendelser Evaluere og lære av hendelser

Identifisere og kartlegge

NSM skriver at kartlegging av enheter og programvare er viktig for å få oversikt over hva som befinner seg i kommunen. Det er viktig at kommunen selv får oversikt over enheter, programvare og deres sårbarheter før angripere gjør det.

Videre skriver NSM at risikobildet må vurderes knyttet opp til valget mellom sikkerhet og behovet for leveranser til kommunen. Det kan hende at kommunen må godta enheter med lavere sikkerhetsnivå enn ønsket, og det er derfor viktig at kommunen er bevisst på strategier som velges og vurderer de funksjonelle behovene opp mot risiko. Anbefalt tiltak fra NSM er å kartlegge enheter og programvare.

Det er også viktig at kommunen har oversikt over hvilke brukergrupper, brukere og tilgangsbehov som finnes i en kommune. En angriper har ofte som mål å økte tilgangen ved et angrep på informasjonssystemet. Mange brukere kan ha tilganger og rettigheter til systemer og tjenester de egentlig ikke har behov for. Derfor bør tilganger og rettigheter begrenses slik at skaden fra en potensiell angriper eller utro ansatt reduseres. Derfor bør kommunen kartlegge brukere og behov for tilgang.

Utleddet revisjonskriterier:

- Kommunen må ha en oversikt over enheter i IKT-systemet.
- Kommunen bør ha en oversikt over programvare.
- Kommunen må ha et system for styring av tilganger.

Beskytte og opprette

NSM har et prinsipp som sier at sikkerheten i anskaffelse- og utviklingsprosesser må ivaretas. Målet med prinsippet er å minimere risiko for at nye IKT-produkter og IKT-tjenester innfører konfigurasjonsmessige og arkitekturmessige sårbarheter.

Et av prinsippene under denne kategorien er å etablere en sikker IKT-arkitektur. Et IKT-system består av mange sikkerhetsfunksjoner og ulike IKT-produkter fra ulike produsenter som skal fungere godt og sikkert sammen. Hvis ikke så kan dette økte sårbarheten og som en angriper kan utnytte. Videre skriver NSM at drift og sikkerhetskonfigurasjon bør skje sentralt og likt per type enhet, hvis ikke økes risikoen for dobbeltarbeid, menneskelige feil og flere sårbarheter. IKT-systemet bør videre deles opp i forskjellige deler avhengig av tillitsnivå for å begrense risiko.

Under prinsippet om å ivareta en sikker konfigurasjon kommer NSM med et anbefalt tiltak om å etablere et sentralt styrt regime for sikkerhetsoppdatering. I dette ligger det blant annet at kommunen bør installere sikkerhetsoppdatering så fort som mulig. Videre bør kommunen ha

en prioriteringsliste for oppdateringer og etablere en rutine med klare ansvarsforhold for hvor ofte oppdateringer skal utføres og hvem som er ansvarlig dersom en oppdatering ikke kan gjennomføres eller må utsettes.

NSM skriver at et av prinsippene er å etablere en metode for sikkerhetskopiering og gjenoppretting av kritiske data for å hindre tap. Et av de anbefalte tiltakene er å lage en plan for regelmessig sikkerhetskopiering av alle virksomhetsdata.

Utleddet revisjonskriterier:

- Kommunen bør ivareta sikkerhet i anskaffelse- og utviklingsprosesser.
- Kommunen bør etablere og dokumentere en sikker IKT-arkitektur.
- Kommunen bør ha sentral styring med sikkerhetsoppdateringer.
- Kommunen må ha en plan for sikkerhetskopiering og ta sikkerhetskopier.

Oppdage

NSM har et prinsipp som omhandler etablering av sikkerhetsovervåkning for å overvåke og samle inn relevante data for å oppdage sikkerhetshendelser og legge et grunnlag for å analysere data. Dette for at kommunen kan oppdage sikkerhetshendelser tidlig som mulig for å minimere skadeomfang eller forhindre hendelser. Det er viktig at kommunen har tilgang på tilstrekkelig data siden det kan være avgjørende for at kommunen skal gjenopprette normaltilstand og hindre gjentagelse av en hendelse. NSM anbefaler derfor at kommunen etablerer sikkerhetsovervåkning.

Videre anbefaler NSM at kommunen analyserer data fra sikkerhetsovervåkingen. Gjennom analyse av sikkerhetsrelevante data kan kommunen oppdage aktiviteter som påvirker informasjonssystemer, data og tjenester. NSM skriver at systematisert prosessering, gjennom sammenstilling og analyse av innhentet data vil bidra til å øke sannsynligheten for å avdekke hendelser.

Et prinsipp til under kategorien oppdage, er at kommunen bør gjennomføre inntrengningstester. Kommunen bør jevnlig teste egen forsvarsevne for å verifisere etablerte sikkerhetstiltak, identifisere mangler og vurdere egen beredskap. Angripere utnytter ofte svakheter i virksomhetens rutiner.

Utleddet revisjonskriterier:

- Kommunen bør ha et system for å overvåke sikkerheten og analysere data fra overvåkingen.
- Kommunen bør gjennomføre inntrengningstester.

Håndtere og gjenopprette

For å forberede kommunen på håndtering av hendelser anbefaler NSM at kommunen etablerer et planverk for hendelseshåndtering. Uten en plan og en prosess for hendelseshåndtering vil det være vanskelig for kommunen å begrense skaden og gjenopprette normal tilstand.

Ved en hendelse er det viktig at kommunen håndtere hendelsen korrekt og med riktige ressurser slik at spredning og konsekvenser minimeres og normaltilstand opprettholdes eller gjenopprettes effektivt. For å få til dette er det viktig at kommunen har en plan for gjenoppretting som iverksettes i løpet av eller i etterkant av hendelsen.

Utleddet revisjonskriterier:

- Kommunen bør ha en plan for hendelseshåndtering.
- Kommunen må ha en plan for gjenoppretting.

VEDLEGG 2 – UTTALELSE

SV: Uttalelse forvaltningsrevisjon informasjonssikkerhet

 Katrine Lereggen <Katrine.Lereggen@melhus.kommune.no>
Til Hanne Marit Ulseth Bjerkan
Kopi Runa Nesje Geir Wormdal Margrete Haugum

tor. 30.05.2024 11:47

Start svar til alle med: [Takk for tilbakemeldingen.](#) [Takk for bekreftelsen.](#) [Takk for dine innspill.](#) [Tilbakemelding](#)

Hei!
Vi har hatt en gjennomgang på rapporten, og har ingen kommentarer til den slik den foreligger. Melhus kommune takker for en god, grundig og nyttig gjennomgang som vi tar med oss i vårt videre arbeid.
Mvh Katrine

 **MELHUS
KOMMUNE** Sentraladministrasjon
Katrine Lereggen
rådmann
Mobil 94830551
www.melhus.kommune.no

Hovedkontor: Brugata 2, Steinkjer

Tlf. 907 30 300 - www.revisjonmidt norge.no

Undersøkelse av utslippstillatelser ved Ånøya - innspill fra revisjonen

---

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Melhus kommune

Møtedato

06.06.2024

Saknr

28/24

Saksbehandler Eva J. Bekkavik

Arkivkode FE-216, TI-&58

Arkivsaknr 24/212 - 2

Forslag til vedtak

Saken legges frem uten forslag til vedtak.

Vedlegg

Innspill fra revisjonen vedrørende utslippstillatelser i hyttefelt ved Ånøya

Saksopplysninger

Kontrollutvalget behandlet rapport fra forvaltningsrevisjon av vann og avløp på utvalgets møte i september 2023. Under sin presentasjon av rapporten orienterte forvaltningsrevisor kort om at de hadde fått informasjon vedr. minirensesanlegg ved Ånøya hyttefelt under sitt arbeid med rapporten.

Revisor informere kontrollutvalget i februar 2024 om at det fortsatt tydet på at det er risiko for feil i saksbehandlingen. På bakgrunn av dette vedtok kontrollutvalget å bestille en undersøkelse av utslippstillatelser ved Ånøya hyttefelt.

Kontrollutvalget fattet enstemmig følgende vedtak i sak 04/24:

1. Kontrollutvalget bestiller en forvaltningsrevisjon av hjemmetjenesten og en undersøkelse av minirensesanlegg Ånøya hyttefelt.
2. Prosjektplan med ressursramme og tidspunkt for ferdig rapport oversendes kontrollutvalgets sekretariat innen 10.04.2024 og legges frem på kontrollutvalgets møte 25.04.2024.
3. Kontrollutvalget gir sekretariatet fullmakt til å følge opp prosjektet på vegne av utvalget.

På grunn av stort oppdragsomfang så klarte ikke revisjonen å levere prosjektplan tidnok til at den kunne sendes ut som sak til kontrollutvalgets møte 25. april. Revisjonen fikk på bakgrunn av dette en ny frist, senest 27. mai, på levering av prosjektplan.

Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor har nå sett på bestillingen knyttet til utslippstillatelser ved Ånøya og er av den oppfatning at dette primært bør løses som en forvaltningsrevisjon, se vedlagt brev fra revisjonen.

Utslippstillatelser ved Ånøya står ikke i plan for forvaltningsrevisjon 2020-2024 og er heller ikke tatt inn i ny plan som skal behandles i dagens møte (sak 35/24). Hvis kontrollutvalget vedtar å endre fra undersøkelse til forvaltningsrevisjon så må denne tas inn i plan for forvaltningsrevisjon 2024-2028.

Vurdering

Kontrollutvalget må diskutere om de ønsker å endre fra undersøkelse til forvaltningsrevisjon. Saken legges derfor frem uten forslag til vedtak.

Kontrollutvalget i Melhus kommune
v/ Eva Bekkavik, Konsek

Kontaktperson:
Anna Ølnes

Dato og referanse:
30.05.2024

Revisjon Midt-Norge SA
Brugata 2
7715 Steinkjer

Besøksadresse:
Brugata 2
7715 Steinkjer

Org nr: 919 902 310 mva
Bank: 4270 18 38658

M post@revisjonmidt norge.no
T +47 907 30 300

Vedrørende bestilling av undersøkelse av utslippstillatelser i hyttefelt ved Ånøya

Vi viser til brev av 29.2.2024 fra kontrollutvalgets sekretær; bestilling av undersøkelse om ovennevnte tema. Jeg beklager på vegne av Revisjon Midt-Norge at vi ikke har levert prosjektplan innen 10.4.2024, og at vi heller ikke har hatt mulighet til å levere prosjektplan til kontrollutvalgets møte den 6.6.2024.

Bakgrunn for saken er at det er bekymring for at det er ulik behandling av tillatelse og avslag på enkeltutslipp fra minireseanlegg fra ulike hytter i Ånøya hyttefelt. En intern gjennomgang av saksbehandlingsområdet tyder på at det er risiko for feil i saksbehandlingen fra søknad er gitt til vedtak etter klagebehandling er fattet. I tillegg er det bekymring for om noen (i samme hyttefelt) har fått utslippstillatelser knyttet til enkeltutslipp, mens andre ikke har fått dette (saksutredning i KU-sak 4/2024). Videre står det i saksutredningen at en gjennomgang av det som er beskrevet er såpass beskjedent i omfang at det mest sannsynlig kan gjennomføres som en undersøkelse. Kontrollutvalget vedtok å bestille en undersøkelse.

Siden kontrollutvalget etter planen skal behandle Plan for forvaltningsrevisjon 2024 – 2028, vil vi komme med innspill om at undersøkelsen settes opp som en av de prioriterte forvaltningsrevisjonene i denne planen.

Forvaltningsrevisjon kan gjennomføres både med mindre omfattende problemstillinger og kriterier og mer omfattende problemstillinger og kriterier. Kravet til forvaltningsrevisjon er at det etableres revisjonskriterier med utgangspunkt i autoritative kilder. Felles for både forvaltningsrevisjon og undersøkelser er at gjennomføringen varetar nødvendige metodiske krav.

Dersom kontrollutvalget fortsatt ønsker at bestillingen i sak 4/2024 iverksettes som den ble vedtatt, anbefaler vi at kontrollutvalget vurderer om revisor kan sette i gang arbeidet uten at kontrollutvalget har behandlet prosjektplanen i møte.

Med hilsen
Anna Ølnes (digital signatur)
Forvaltningsrevisor

Rutiner for publisering av ungdomsrådets sakspapirer - orientering til kontrollutvalget

---

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Melhus kommune

Møtedato

06.06.2024

Saknr

29/24

Saksbehandler Eva J. Bekkavik

Arkivkode FE-033

Arkivsaknr 23/473 - 30

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar rådmannens redegjørelse til orientering.

Vedlegg

Orientering til kontrollutvalget - rutiner for publisering av ungdomsrådets sakspapirer

Saksopplysninger

På kontrollutvalgets møte 25. april 2024 ble det under sak 24/24 Innspill til kontrollarbeidet vedtatt å be rådmannen om en orientering om rutiner for publisering av ungdomsrådets sakspapirer.

Kontrollutvalget fattet følgende vedtak:

Kontrollutvalget ber om en orientering om rutiner for publisering av ungdomsrådets møteinnkallinger og møteprotokoller. Orienteringen gis på kontrollutvalgets møte 06.06.2024.

Kontrollutvalgets sekretariat har i brev av 27. mai 2024 bedt rådmannen om å gi kontrollutvalget en orientering om rutiner for publisering av ungdomsrådets sakspapirer.

Konklusjon

Kontrollutvalgets sekretariat viser til rådmannens orientering i møtet og anbefaler kontrollutvalget å ta saken til orientering.

Melhus Kommune
Postboks 55
7221 Melhus

Vår saksbehandler: Eva J. Bekkavik, tlf. 468 51 950
E-post: eva.bekkavik@konsek.no
Deres ref.:
Vår ref.: 23/473-28
Oppgis ved alle henvendelser
Vår dato: 27.05.2024

Orientering til kontrollutvalget - rutiner for publisering av ungdomsrådets sakspapirer

På kontrollutvalgets møte 25. april 2024 ble det under sak 24/24 Innspill til kontrollarbeidet vedtatt å be rådmannen om en orientering om rutiner for publisering av ungdomsrådets sakspapirer.

Kontrollutvalget fattet følgende vedtak:

Kontrollutvalget ber om en orientering om rutiner for publisering av ungdomsrådets møteinnkallinger og møteprotokoller. Orienteringen gis på kontrollutvalgets møte 06.06.2024.

Under henvisning til kontrollutvalgets vedtak i sak 24/24, ber vi om at rådmannen orienterer på kontrollutvalgets møte 06.06.2024.

Med hilsen
Konsek Trøndelag IKS

Eva J. Bekkavik
seniorrådgiver

Dette brevet er elektronisk godkjent og har derfor ikke signatur.

Kopi til:
Kontrollutvalgets leder
Ordfører

Utviklingen på Kostra-tall - orientering til kontrollutvalget

---

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Melhus kommune

Møtedato

06.06.2024

Saknr

30/24

Saksbehandler Eva J. Bekkavik

Arkivkode FE-033

Arkivsaknr 23/473 - 32

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar rådmannens redegjørelse til orientering.

Vedlegg

Orientering til kontrollutvalget - utviklingen på Kostra-tall

Saksopplysninger

På kontrollutvalgets møte 7. desember 2023 ble det under sak 72/23 Innspill til kontrollarbeidet, vedtatt å be rådmannen om en orientering om utviklingen på Kostra-tall.

Kontrollutvalget fattet følgende vedtak:

Kontrollutvalget ber om en orientering om utviklingen på Kostra-tall på administrasjon (funksjon 120) fra 2018 til 2023, orienteringen gis på kontrollutvalgets møte 6. juni 2024.

Kontrollutvalgets sekretariat har i brev av 27. mai 2024 bedt rådmannen om å gi kontrollutvalget en orientering om utviklingen på Kostra-tall.

Konklusjon

Kontrollutvalgets sekretariat viser til rådmannens orientering i møtet og anbefaler kontrollutvalget å ta saken til orientering.

Melhus Kommune
Postboks 55
7221 Melhus

Vår saksbehandler: Eva J. Bekkavik, tlf. 468 51 950
E-post: eva.bekkavik@konsek.no
Deres ref.:
Vår ref.: 23/473-29
Oppgis ved alle henvendelser
Vår dato: 27.05.2024

Orientering til kontrollutvalget - utviklingen på Kostra-tall

På kontrollutvalgets møte 7. desember 2023 ble det under sak 72/23 Innspill til kontrollarbeidet, vedtatt å be rådmannen om en orientering om utviklingen på Kostra-tall.

Kontrollutvalget fattet følgende vedtak:

Kontrollutvalget ber om en orientering om utviklingen på Kostra-tall på administrasjon (funksjon 120) fra 2018 til 2023, orienteringen gis på kontrollutvalgets møte 6. juni 2024.

Under henvisning til kontrollutvalgets vedtak i sak 24/24, ber vi om at rådmannen orienterer på kontrollutvalgets møte 06.06.2024.

Med hilsen
Konsek Trøndelag IKS

Eva J. Bekkavik
seniorrådgiver

Dette brevet er elektronisk godkjent og har derfor ikke signatur.

Kopi til:
Kontrollutvalgets leder
Ordfører
økonomisjef

Produksjonsindeks Melhus kommune - orientering til kontrollutvalget

---

Behandles i utvalg		Møtedato	Saknr
Kontrollutvalget i Melhus kommune		06.06.2024	31/24
Saksbehandler	Eva J. Bekkavik		
Arkivkode	FE-033		
Arkivsaknr	23/473 - 34		

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar rådmannens redegjørelse til orientering.

Vedlegg

Tilbakemelding til kontrollutvalget om produksjonsindeks
Referatsak kontrollutvalgets møte 25. april 2024 - Effektivitet i kommunene og produksjonsindeksen

Saksopplysninger

Senter for økonomisk forskning (SØF) har utarbeidet beregninger for effektiviteten i de kommunale tjenestene.

Produksjonsindeksen er et samlemål for kommunenes tjenestetilbud basert på produksjonsindikatorer for utvalgte sektorer. Indeksen gir et bilde av hvordan nivået på tjenestene er i en kommune sammenlignet med andre kommuner.

På kontrollutvalgets møte 25. april 2024 ble det under sak 23/24 Referatsaker vedtatt å be rådmannen om en orientering om en vurdering av Melhus kommunes produksjonsindeks.

Kontrollutvalget fattet følgende vedtak:

Kontrollutvalget ber om rådmannens vurdering av Senter for økonomisk forskning sin produksjonsindeks når det gjelder Melhus kommune. En skriftlig orientering sendes kontrollutvalgets sekretariat innen 27. mai 2024, i tillegg gis en muntlig orientering på kontrollutvalgets møte 06.06.2024.

Rådmannen v/økonomisjef har gitt en skriftlig redegjørelse til kontrollutvalget, redegjørelsen følger med som vedlegg til saken.

Konklusjon

Kontrollutvalgets sekretariat viser til rådmannens orientering i møtet og anbefaler kontrollutvalget å ta saken til orientering.

KONSEK TRØNDELAG IKS
Postboks 2564
7735 STEINKJER

Tilbakemelding til kontrollutvalget i Melhus kommune om produksjonsindeks, jf. sak 23/24

Innledning

Viser til kontrollutvalgets bestilling til rådmannen Melhus kommunes produksjonsindeks.

- Kontrollutvalget ber om rådmannens vurdering av Senter for økonomisk forskning sin produksjonsindeks når det gjelder Melhus kommune. En skriftlig orientering sendes kontrollutvalgets sekretariat innen 27. mai 2024, i tillegg gis en muntlig orientering på kontrollutvalgets møte 06.06.2024

I det følgende gis det en beskrivelse produksjonsindeks og en oppsummering/forklaring på kommunens resultat innenfor effektivitetsindeks. Imidlertid bør en vurdering av produksjonsindeks også sees i sammenheng med kommunens effektivitetsindeks. Imidlertid er ikke en entydig fasit i forholdet mellom faktiske produksjon og effektivitet, men representerer et godt grunnlag for inngående analyse, som også må sees i sammenheng med KOSTRA-rapportering. Endelig KOSTRA-rapportering for 2023 vil foreligge i slutten av juni 2024.

Produksjonsindeks Melhus kommune

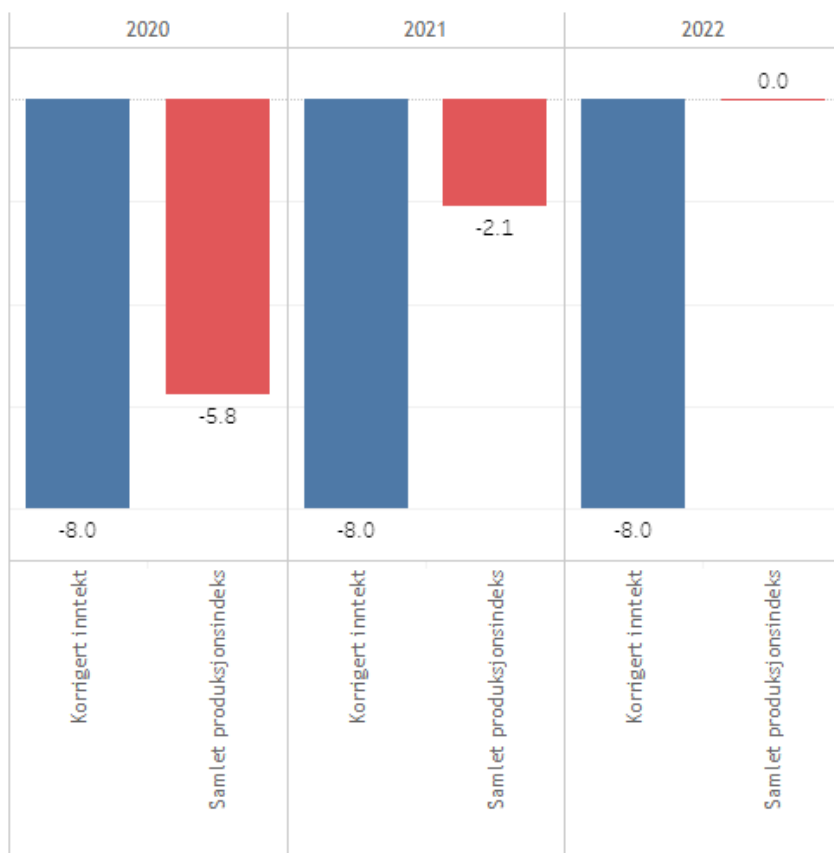
Kilde: [Produksjonsindeksen - regjeringen.no](https://www.regjeringen.no) (grunnlag for tekst og figurer)

Produksjonsindeksen er et samlemål for kommunenes tjenestetilbud basert på produksjonsindikatorer for utvalgte sektorer. Indeksen gir et bilde av hvordan nivået på tjenestene er i en kommune sammenlignet med andre kommuner. Omfanget av tjenester kommunen yter har klar sammenheng med kommunens økonomiske rammebetingelser. Det er imidlertid forskjeller i tjenestebildet også mellom kommuner med om lag samme inntektsnivå. En kommune med samlet produksjonsindeks lavere enn 100 vil kunne være effektiv dersom produksjonen er høy relativt til de ressurser kommunen disponerer, og en kommune med delindeks lavere enn 100 vil kunne være effektiv dersom produksjonen er høy relativt til mengden av ressurser som er allokert til sektoren.

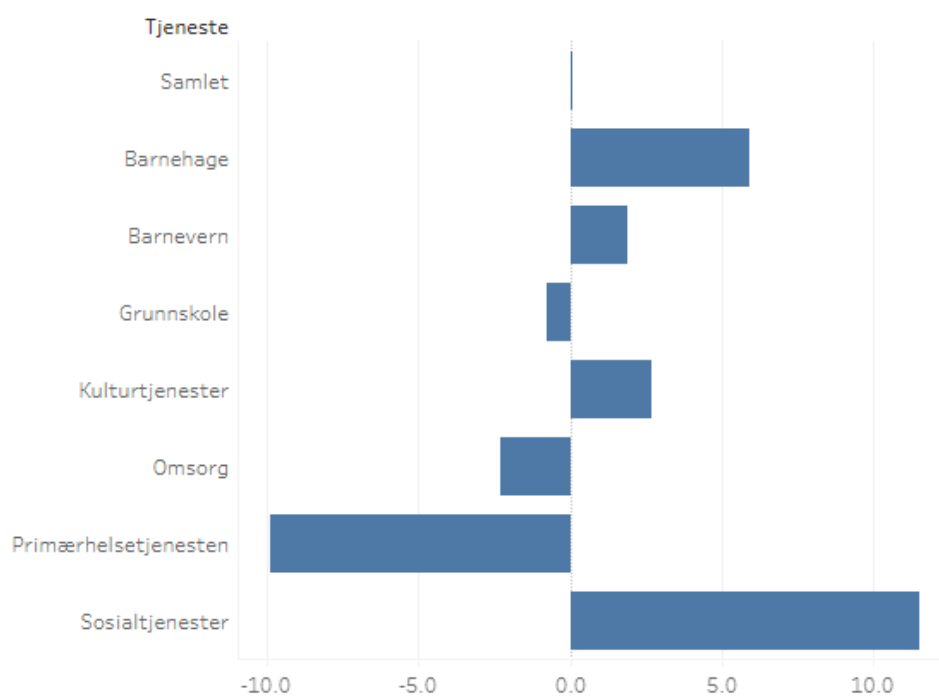
Melhus kommune har en samlet økning i produksjonsindeks på 5,8 prosentpoeng i 2022 sammenlignet med 2020. For året 2022 er det produksjon tilknyttet sektorene barnehage, barnevern, kulturtjenester og sosialtjenester som trekke markant opp. De påfølgende to figurene synliggjør utvikling av Melhus kommunes produksjonsindeks samt produksjon innenfor delområder.

Korrigert inntekt og samlet produksjonsindeks. Avvik fra landsgjennomsnittet målt i prosentpoeng. Melhus

Produksjonsindeksen 2022. Tjenester. Avvik fra landsgjennomsnittet målt i prosentpoeng. Melhus

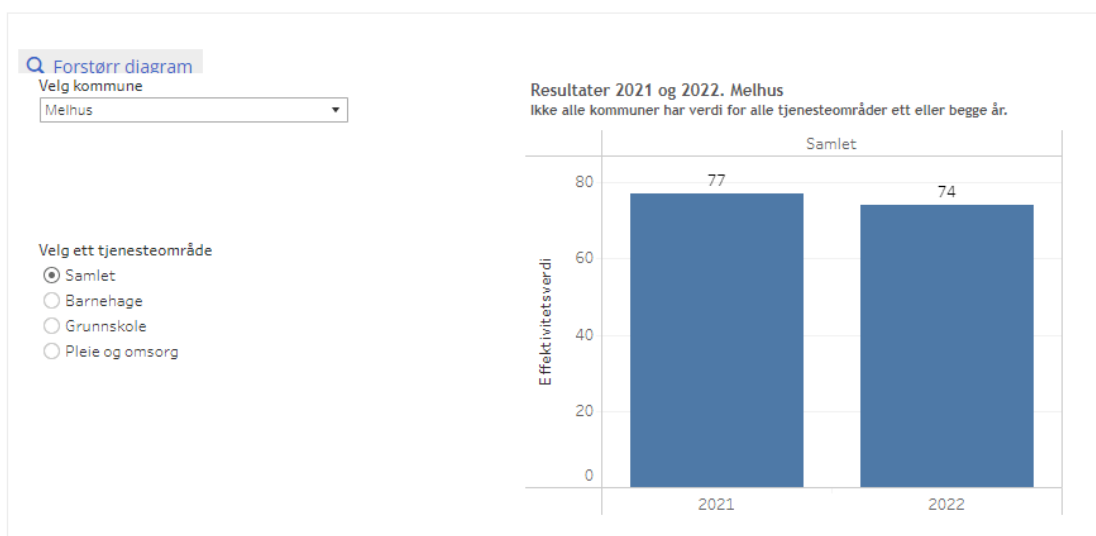

Effektivitetsindeks Melhus kommune

Kilde: [Resultater for den enkelte kommune - effektivitetsanalyse - regjeringen.no](#) (grunnlag for tekst og figurer)

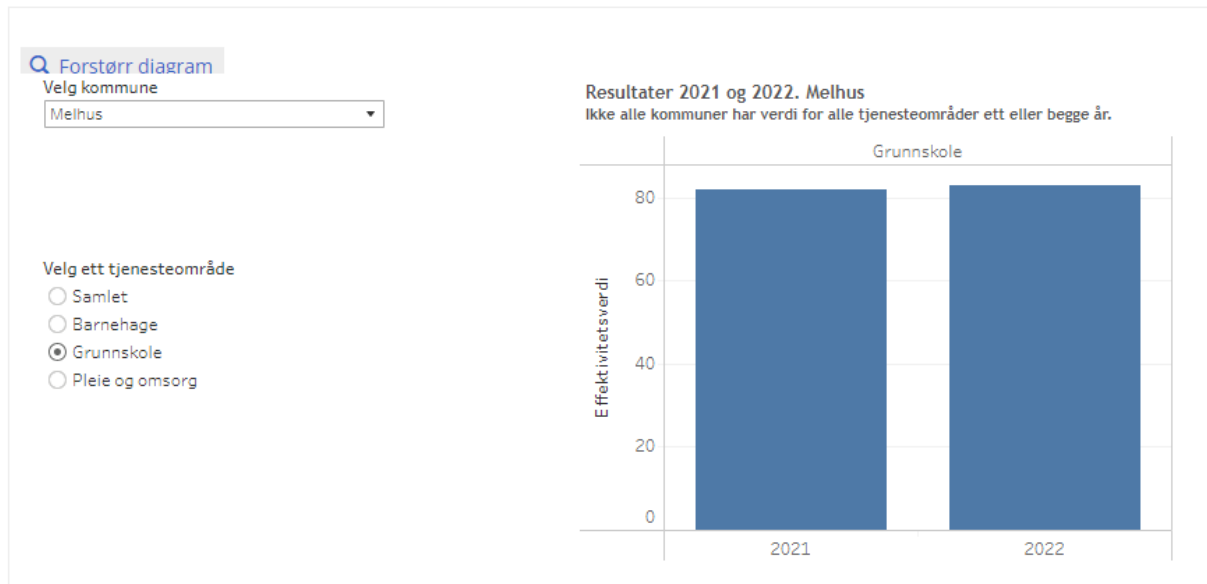
Senter for økonomisk forskning (SØF) har utarbeidet beregninger for effektiviteten i de kommunale tjenestene. Metoden sier noe om den enkelte kommunes effektivitet i forhold til beste etablerte praksis. Kommunene kan maksimalt få en effektivitetsscore på 100. Dersom en kommune får verdien 70 innenfor et tjenesteområde, tilsier dette at kommunen er 30 prosentpoeng mindre effektiv enn det som er mulig innenfor analyseopplegget.

Melhus kommune har en samlet nedgang i effektivitetsscore fra 2021 til 2022. Dette har i hovedsak sammenheng med en nedgang i effektivitetsscore for sektoren pleie og omsorg. Sektor grunnskole og barnehage oppnår en høyere score i 2022 sammenlignet med 2021. Hver sektor er beskrevet i det videre.

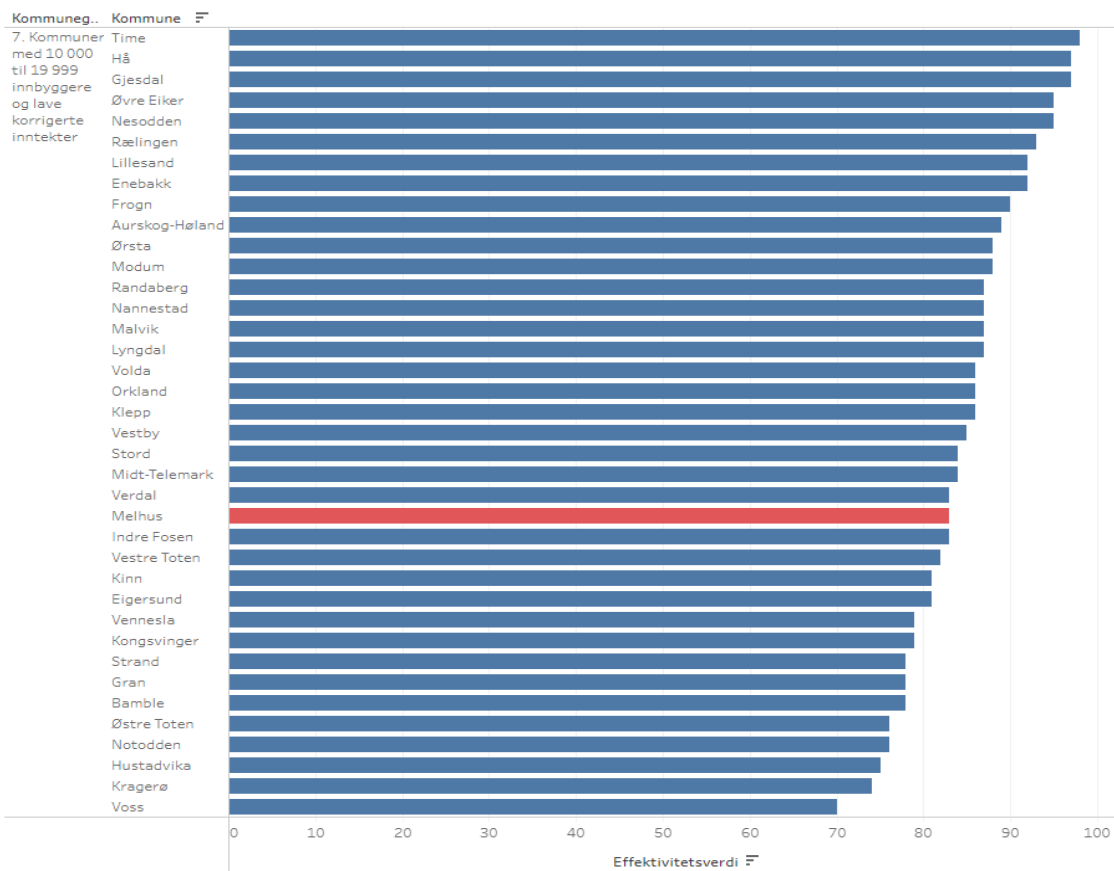
Effektivitetsindeks grunnskole

Utvikling effektivitetsindeks grunnskole

Samlet resultat grunnskole i KOSTRA-gruppe 7

Resultater 2022 for kommuner i samme kommunegruppe som Melhus.
Grunnskole

Beregningsfaktorer grunnskole

Skolebidrag småskoletrinnet (multiplisert med antall elever)

Variabelnavn: o_gs_sb_1_4

Forklaring: Skolebidrag småskoletrinnet er hentet fra Skoleporten (Utdanningsdirektoratet). Dette inkluderer variablene «Forventet skalapoeng» og «Skolebidrag» for serien «Læringsresultater – Skolebidrag 1.-4. Indikatoren for hver kommune er beregnet som summen av verdi på kommunenes skolebidrag addert med gjennomsnittlig forventede skalapoeng for alle kommuner. Skolebidragsindikatoren er videre multiplisert med antall elever. Antall elever er elevtallet 1.-4. trinn rapportert for offentlige skoler i skoleporten, år (t-1)-t, det vil si 2019-2020 for året 2020. Multiplisert med antall elever i samme skoleår.

Skolebidrag mellomtrinnet (multiplisert med antall elever)

Variabelnavn: o_gs_sb_3_6

Forklaring: Skolebidrag småskoletrinnet er hentet fra Skoleporten (Utdanningsdirektoratet). Dette inkluderer variablene «Forventet skalapoeng» og «Skolebidrag» for serien «Læringsresultater – Skolebidrag 5.-7. Indikatoren for hver kommune er beregnet som summen av verdi på kommunenes skolebidrag addert med gjennomsnittlig forventede skalapoeng for alle kommuner. Skolebidragsindikatoren er videre multiplisert med antall elever. Antall elever er elevtallet 5.-7. trinn rapportert for offentlige skoler i skoleporten, år (t-1)-t, det vil si 2019-2020 for året 2020. Multiplisert med antall elever i samme skoleår.

Korrigerede grunnskolepoeng (multiplisert med antall elever)

Variabelnavn: o_gs_skalapoeng

Forklaring: Grunnskolepoeng er hentet fra tabell 12232 fra SSBs Statistikkbank/KOSTRA. Antall elever er også hentet fra SSBs statistikkbank. Grunnskolepoeng er korrigert for sosioøkonomiske variabler. Disse inkluderer befolkningens utdanningsnivå (tabell 09429 i SSBs statistikkbank) og indeksverdier fra Grønt hefte knyttet til andelen innvandrere 6-15 år, antall uføre og antall flyktninger. Korrigerede grunnskolepoeng er multiplisert med antall elever i grunnskolen.

Læringsmiljø (multiplisert med antall elever)

Variabelnavn: o_gs_lmiljo

Forklaring: Skoleporten: For læringsmiljø inngår snitt av samlescore for «Elevdemokrati og medvirkning» og «Trivsel» for både 7. og 10. trinn. Multiplisert med antall elever i samme skoleår.

Oppsummering grunnskole

Melhus kommune oppnår en høyere score i 2022 enn i 2021. Dette skyldes i hovedsak at brutto driftsutgifter har en nedgang i 2022 sammenlignet med 2021, og relativt samme nivå på de andre beregningsfaktorene.

Melhus kommune 2021						
Kommune	Grunnskole ; Score	Korrigerede brutto driftsutgifter fratrukket avskrivninger og arbeidsgiveravgift	Læringsmiljø	Skolebidrag småskoletrinnet	Skolebidrag mellomtrinnet	Grunnskolepoeng
5028 Melhus	82	197 563	8 443	44 547	31 251	93 040

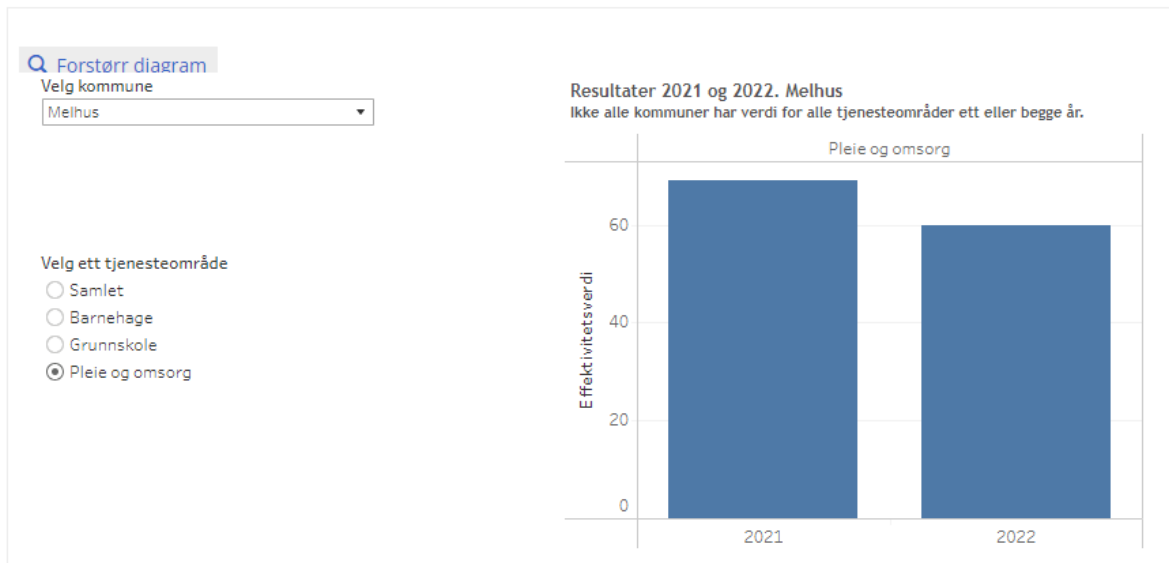
Melhus kommune 2022						
Kommune	Grunnskole; Score	Korrigerede brutto driftsutgifter fratrukket avskrivninger og arbeidsgiveravgift	Læringsmiljø	Skolebidrag småskoletrinnet	Skolebidrag mellomtrinnet	Grunnskolepoeng (korrigert)
5028 Melhus	83	195 341	8 500	42 668	31 529	91 258

Melhus kommune har om lag 89 prosent av brutto driftsutgiftene til Time kommune (scorer best av de sammenlignbare kommunene). Imidlertid har Melhus kommunen et relativt lavere nivå på alle de andre forklaringsfaktorene, som i sum bidrar til å at Time kommune oppnår en høyere score enn Melhus kommune. Eksempelvis oppnår Melhus kommune 78 % av grunnskolepoeng sammenlignet med Time kommune.

Time kommune 2022						
Kommune	Grunnskole ; Score	Korrigerte brutto driftsutgifter fratrukket avskrivninger og arbeidsgiveravgift	Læringsmiljø	Skolebidrag småskoletrin net	Skolebidrag mellomtrin net	Grunnskole- poeng (korrigert)
1121 Time	98	219 909	11 203	52 179	43 042	116 429

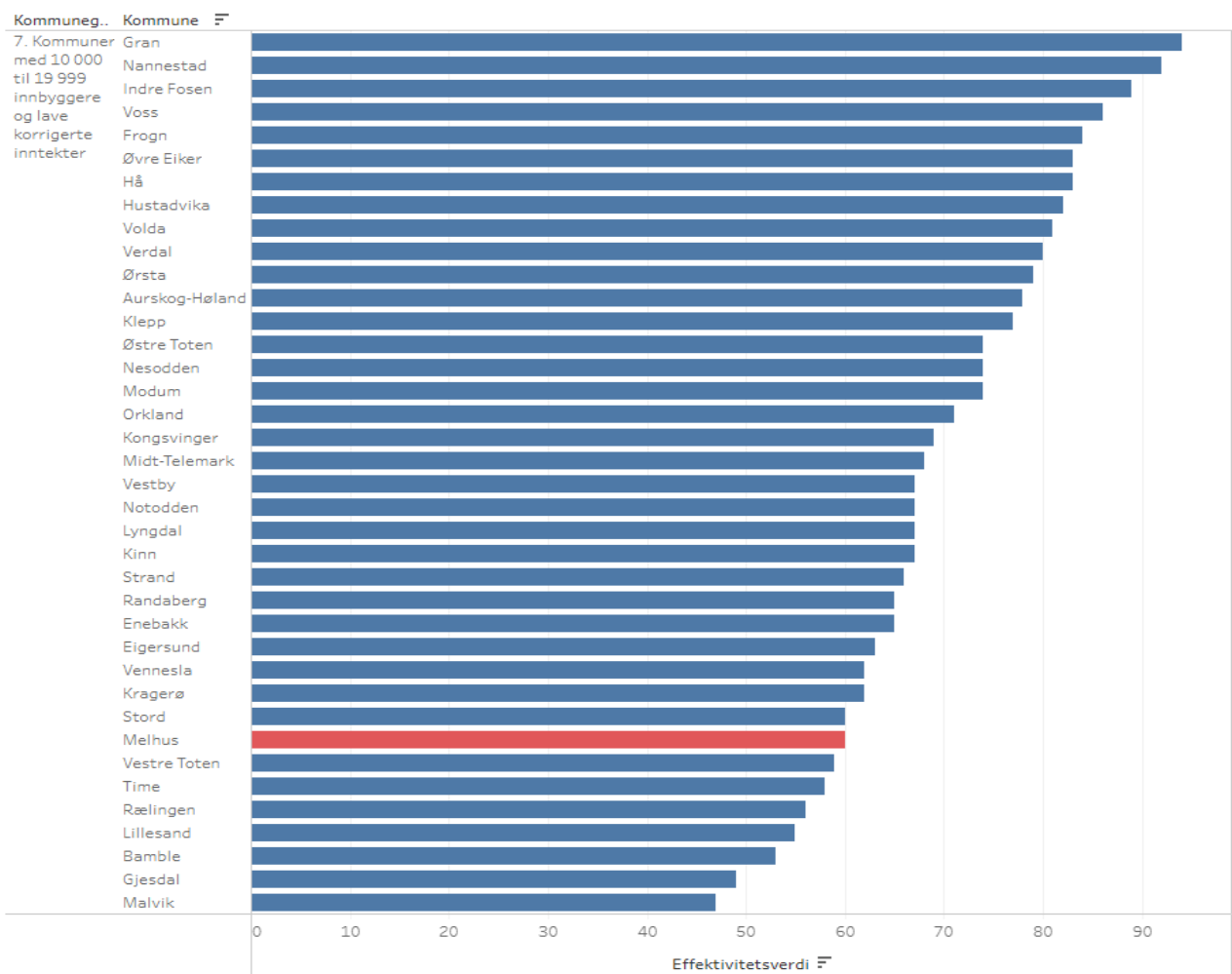
Effektivitetsindeks pleie og omsorg

Utvikling effektivitetsindeks pleie og omsorg

Samlet resultat pleie og omsorg i KOSTRA-gruppe 7

Resultater 2022 for kommuner i samme kommune-gruppe som Melhus. Pleie og omsorg

Beregningsfaktorer pleie og omsorg

Liggedøgn i institusjoner

Tabell hos SSB: 12292: Omsorgstjenester - supplerende grunnlagstall, etter region, statistikkvariabel og år
Serie: Institusjon - oppholdsdøgn totalt (antall)
Variabelnavn: o_plo_inst_tot

Institusjonsbeboere med omfattende bistandsbehov

Tabell hos SSB: 12292: Omsorgstjenester - supplerende grunnlagstall, etter region, statistikkvariabel og år
Serie: Institusjon - beboere med omfattende bistandsbehov (antall)
Variabelnavn: o_plo_inst_omf

Enerom i institusjon

Tabell hos SSB: 11933: Helse- og omsorgsinstitusjoner - rom, etter region, statistikkvariabel og år
Serie: Enerom (antall)
Variabelnavn: o_plo_enerom

Timer til hjemmesykepleie

Tabell hos SSB: 11643: Brukarar av omsorgstjenester i løpet av året, etter alder og tenestetype (K)
Serie: 15 Helsetjenester i heimen.
Variabelnavn: o_plo_hjt

Timer til praktisk bistand

Tabell hos SSB: 11643: Brukarar av omsorgstjenester i løpet av året, etter alder og tenestetype (K)
Serie: 01 Praktisk hjelp: daglege gjere mål
02 Praktisk hjelp - opplæring - daglege gjere mål
03 Praktisk hjelp: brukarstyrt personleg assistanse
Forklaring: Summerer de tre seriene.
Variabelnavn: o_plo_prb

Oppsummering pleie og omsorg

Driftutgiftene til sektoren øker med 11,3 % fra 2021 til 2022. Samtidig er det en nedgang på institusjonbeboere med omfattende bistandsbehov, pasienter på enerom og timer til hjemmesykepleie. Summen av dette gir en lavere effektivitetsindeks i 2022 sammenlignet med 2021. .

Melhus kommune 2021

Kommune	Pleie og omsorg; Score	Brutto driftsutgifter fratrukket avskrivninger og arbeidsgiveravgift	Liggedøgn i institusjoner	Institusjonsbeboere med omfattende bistandsbehov	Enerom i institusjon	Timer til hjemmesyk epl.	Timer til praktisk bistand
5028 Melhus	69	277 209	40 288	97	110	142 847	160 680

Melhus kommune 2022

Kommune	Pleie og omsorg; Score	Brutto driftsutgifter fratrukket avskrivninger og arbeidsgiveravgift	Liggedøgn i institusjoner	Institusjonsbeboere med omfattende bistandsbehov	Enerom i institusjon	Timer til hjemmesyk epl.	Timer til praktisk bistand
5028 Melhus	60	308 653	41 820	89	96	139 573	168 371

Melhus kommune har 12 prosent høyere driftsbudsjett enn Gran kommune (best score i sammenlignbare gruppe), men bruker eksempelvis en del færre timer på hjemmesykepleie enn Gran kommune. Se tabell under som beskriver Gran kommune.

Gran kommune 20122							
Kommune	Pleie og omsorg; Score	Brutto driftsutgifter fratrukket avskrivninger og arbeidsgiveravgift	Liggedøgn i institusjoner	Institusjonsbeboere med omfattende bistandsbehov	Enerom i institusjon	Timer til hjemmesykepl.	Timer til praktisk bistand
3446 Gran	94	275 333	46 417	75	159	253 617	74 398

Effektivitetsindeks barnehage

Utvikling effektivitetsindeks barnehage

Forstørr diagram

Velg kommune

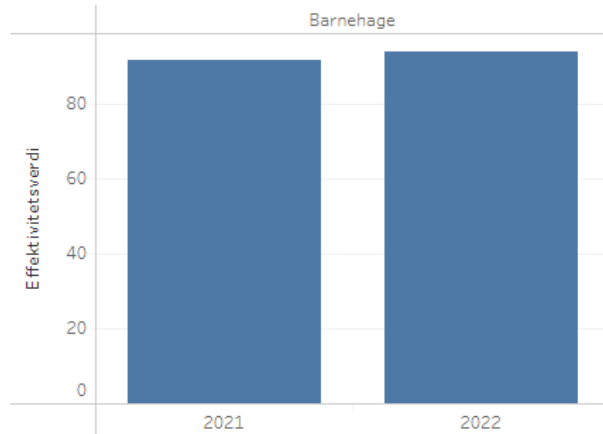
Melhus

Velg ett tjenesteområde

- Samlet
- Barnehage
- Grunnskole
- Pleie og omsorg

Resultater 2021 og 2022. Melhus

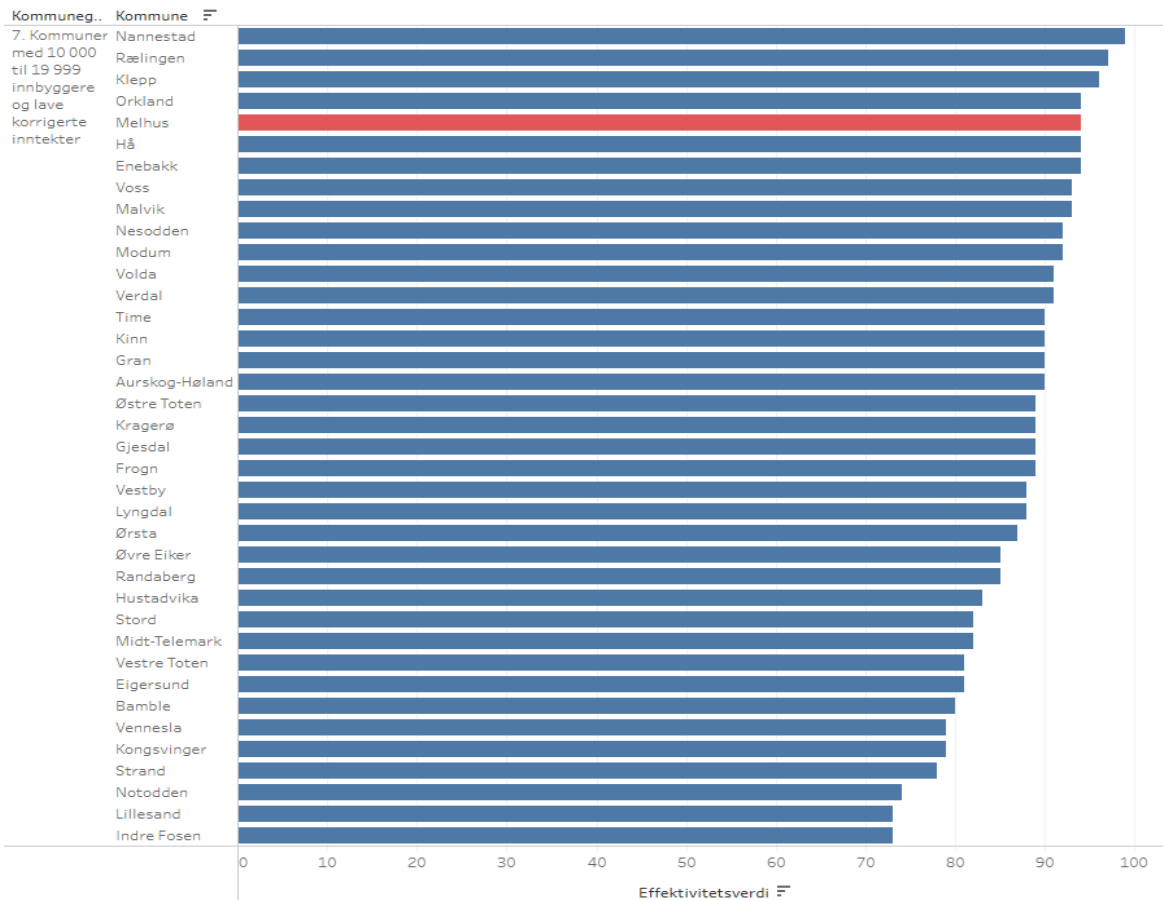
Ikke alle kommuner har verdi for alle tjenesteområder ett eller begge år.

Samlet resultat barnehage i KOSTRA-gruppe 7

Resultater 2022 for kommuner i samme kommunegruppe som Melhus.

Barnehage

Beregningsfaktorer barnehage

Oppholdstimer 0-2 år

Tabell hos SSB: 12056: Barn i barnehage, etter alder, eierforhold og oppholdstid (K)

Serie: Barn i barnehage (antall), 0-2 år, kommunale barnehager.

Variabelnavn bhg_timer_0_2

Forklaring: Gruppene med oppholdstimer vektes sammen etter følgende regel: «Barn i barnehage korrigert for alder og oppholdstidskategorier. Oppholdstid 0- 8 timer vektes med 6, timer, 9- 16 vektes med 13 timer, 17- 24 timer vektes med 21 timer, 25- 32 timer vektes med 29 timer, 33- 40 timer vektes med 37 timer og 41 timer eller mer vektes med 45 timer. Dette ganges så med 48 uker.»

Oppholdstimer 3-5 år

Tabell hos SSB: 12056: Barn i barnehage, etter alder, eierforhold og oppholdstid (K)

Serie: Barn i barnehage (antall), 3-5 år, kommunale barnehager.

Variabelnavn: bhg_timer_3_5

Forklaring: Gruppene med oppholdstimer vektes sammen etter følgende regel: «Barn i barnehage korrigert for alder og oppholdstidskategorier. Oppholdstid 0- 8 timer vektes med 6, timer, 9- 16 vektes med 13 timer, 17- 24 timer vektes med 21 timer, 25- 32 timer vektes med 29 timer, 33- 40 timer vektes med 37 timer og 41 timer eller mer vektes med 45 timer. Dette ganges så med 48 uker.»

Oppsummering barnehage

Sektoren har 3,0 % høyere driftsutgifter i 2022 sammenlignet med 2021. Samtidig har oppholdstimer 0-2 åringer økt med 11,5 %, som bidrar til en høyere effektivitetsindeks i 2022 sammenlignet med 2021.

Melhus 2021				
Kommune	Barnehage; Score	Korrigerte brutto driftsutgifter fratrukket avskrivninger og arbeidsgiveravgift	Oppholdstimer 0-2 åringer	Oppholdstimer 3-5 år
5028 Melhus	92	97 419	551 856	966 048

Melhus 2022				
Kommune	Barnehage; Score	Korrigerte brutto driftsutgifter fratrukket avskrivninger og arbeidsgiveravgift	Oppholdstimer 0-2 åringer	Oppholdstimer 3-5 år
5028 Melhus	94	100 380	615 120	927 792

Melhus kommune har nær dobbelt så høye brutto driftsutgifter som Nannestad kommune (best indeks i sammenlignbar gruppe). Imidlertid har Melhus kun om lag 60 % flere oppholdstimer 3-5 år enn Nannestad kommune, og dette bidrar til å Nannestad samlet sett oppnår en bedre effektivitetsindeks.

Nannestad kommune 2022				
Kommune	Barnehage; Score	Korrigerte brutto driftsutgifter fratrukket avskrivninger og arbeidsgiveravgift	Oppholdstimer 0-2 åringer	Oppholdstimer 3-5 år
3036 Nannestad	99	52 686	315 984	580 896

Med hilsen

Svein-Erik Bjerkan

økonomisjef

Dette dokumentet er godkjent med elektronisk signatur.

Kopi til eksterne

Eva Bekkavik

Effektivitet i kommunene og produksjonsindeksen

Kommunal- og distriktsdepartementet, 25.01.2024

Senter for økonomisk forskning (SØF) har utarbeidet beregninger for effektiviteten i de kommunale tjenestene.

Metoden sier noe om den enkelte kommunes effektivitet i forhold til beste etablerte praksis. Spesielle forhold knyttet til koronaepidemien i 2020 – 2022 kan påvirke forskjellen i målt effektivitet mellom kommuner og utviklingen i effektivitet over tid.

[Her kan du se analyseresultatet fra din kommune.](#)

Produksjonsindeksen

Produksjonsindeksen er et samlemål for kommunenes tjenestetilbud basert på produksjonsindikatorer for utvalgte sektorer. Indeksen gir et bilde av hvordan nivået på tjenestene er i en kommune sammenlignet med andre kommuner.

Omfanget av tjenester kommunen yter har klar sammenheng med kommunens økonomiske rammebetingelser. Det er imidlertid forskjeller i tjenestebildet også mellom kommuner med om lag samme inntektsnivå. Sammen med produksjonsindeksen er derfor også nivået på kommunens inntektsnivå, og de økonomiske resultatene (netto driftsresultat) de siste tre årene vist. Tallene ses ved å bevege musepekeren over grafene etter man har valgt kommune.

[Produksjonsindeksen](#)

Se også [rapport fra Det tekniske beregningsutvalg for kommunal og fylkeskommunal økonomi](#). Merk at det ikke er data for alle kommuner og at enkelte kommuner ikke har fullstendige data.

Lov om språk § 9 - orientering til kontrollutvalget

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Melhus kommune

Møtedato

06.06.2024

Saknr

32/24

Saksbehandler Eva J. Bekkavik**Arkivkode** FE-033**Arkivsaknr** 23/473 - 23**Forslag til vedtak**

Kontrollutvalget tar rådmannens redegjørelse til orientering.

Vedlegg

Orientering til kontrollutvalget - Lov om språk § 9

Saksopplysninger

Kontrollutvalget fikk en orientering om Lov om språk § 9 i sak 3/23 (møte 16.02.2023)

Kontrollutvalgets konklusjon i saken:

Det jobbes kontinuerlig med klart språk, men ikke systematisk, det er opprettet en ressurside om klarspråk. Avd. for kommunikasjon og dokumentasjon har fått ansvaret for å følge opp organisasjonens arbeid med klart språk.

Innspill fra kontrollutvalget: Hva med å utarbeide en språkpolitisk plan?

På kontrollutvalgets møte 29. februar 2024 ble det under sak 12/24 Innspill til kontrollarbeidet vedtatt å be rådmannen om ny en orientering om Lov om språk § 9.

Kontrollutvalget fattet enstemmig følgende vedtak:

Kontrollutvalget ber rådmannen om en orientering om status på Melhus kommunes arbeid med å oppfylle bestemmelsene i Lov om språk § 9, orienteringen gis på kontrollutvalgets møte 06.06.2024.

Kontrollutvalgets sekretariat har i brev av 14. mars 2024 bedt rådmannen om å gi kontrollutvalget en orientering om status på Melhus kommunes arbeid med å oppfylle bestemmelsene i Lov om språk § 9.

Konklusjon

Kontrollutvalgets sekretariat viser til rådmannens orientering i møtet og anbefaler kontrollutvalget å ta saken til orientering.

Melhus Kommune
Postboks 55
7221 Melhus

Vår saksbehandler: Eva J. Bekkavik, tlf. 468 51 950
E-post: eva.bekkavik@konsek.no
Deres ref.:
Vår ref.: 23/473-22
Oppgis ved alle henvendelser
Vår dato: 14.03.2024

Orientering til kontrollutvalget - Lov om språk § 9

Kontrollutvalget fikk en orientering om Lov om språk § 9 i sak 3/23 (møte 16.02.2023)

Kontrollutvalgets konklusjon i saken:

Det jobbes kontinuerlig med klart språk, men ikke systematisk, det er opprettet en ressurside om klarspråk. Avd. for kommunikasjon og dokumentasjon har fått ansvaret for å følge opp organisasjonens arbeid med klart språk.

Innspill fra kontrollutvalget: Hva med å utarbeide en språkpolitisk plan?

På kontrollutvalgets møte 29. februar 2024 ble det under sak 12/24 Innspill til kontrollarbeidet vedtatt å be rådmannen om ny en orientering om Lov om språk § 9.

Kontrollutvalget fattet enstemmig følgende vedtak:

Kontrollutvalget ber rådmannen om en orientering om status på Melhus kommunes arbeid med å oppfylle bestemmelsene i Lov om språk § 9, orienteringen gis på kontrollutvalgets møte 06.06.2024.

Under henvisning til kontrollutvalgets vedtak i sak 12/24, ber vi om at rådmannen orienterer på kontrollutvalgets møte 06.06.2024.

Med hilsen
Konsek Trøndelag IKS

Eva J. Bekkavik
seniorrådgiver

Dette brevet er elektronisk godkjent og har derfor ikke signatur.

Kopi til:
Kontrollutvalgets leder
Ordfører

Prosjekt “Stopp hatprat i Melhus kommune” - orientering til kontrollutvalget

---

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Melhus kommune

Møtedato

06.06.2024

Saknr

33/24

Saksbehandler Eva J. Bekkavik

Arkivkode FE-033

Arkivsaknr 23/473 - 17

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar rådmannens redegjørelse til orientering.

Vedlegg

Orientering til kontrollutvalget - prosjekt “Stopp hatprat i Melhus kommune”

Saksopplysninger

På kontrollutvalgets møte 29. februar 2024 ble det under sak 08/24 Oppfølging av politiske vedtak i Melhus kommune, vedtatt å be rådmannen om en orientering om prosjekt “Stopp hatprat i Melhus kommune”

Kontrollutvalget fattet enstemmig følgende vedtak:

Kontrollutvalget ber rådmannen om en orientering om prosjekt “Stopp hatprat i Melhus kommune”, orienteringen gis på kontrollutvalgets møte 06.06.2024.

Kontrollutvalgets sekretariat har i brev av 14. mars 2024 bedt rådmannen om å gi kontrollutvalget en orientering om prosjekt “Stopp hatprat i Melhus kommune”.

Konklusjon

Kontrollutvalgets sekretariat viser til rådmannens orientering i møtet og anbefaler kontrollutvalget å ta saken til orientering.

Melhus Kommune
Postboks 55
7221 Melhus

Vår saksbehandler: Eva J. Bekkavik, tlf. 468 51 950
E-post: eva.bekkavik@konsek.no
Deres ref.:
Vår ref.: 23/473-15
Oppgis ved alle henvendelser
Vår dato: 14.03.2024

Orientering til kontrollutvalget - prosjekt “Stopp hatprat i Melhus kommune”

På kontrollutvalgets møte 29. februar 2024 ble det under sak 08/24 Oppfølging av politiske vedtak i Melhus kommune, vedtatt å be rådmannen om en orientering om prosjekt “Stopp hatprat i Melhus kommune”

Kontrollutvalget fattet enstemmig følgende vedtak:

Kontrollutvalget ber rådmannen om en orientering om prosjekt “Stopp hatprat i Melhus kommune”, orienteringen gis på kontrollutvalgets møte 06.06.2024.

Under henvisning til kontrollutvalgets vedtak i sak 08/24, ber vi om at rådmannen orienterer på kontrollutvalgets møte 06.06.2024.

Med hilsen
Konsek Trøndelag IKS

Eva J. Bekkavik
seniorrådgiver

Dette brevet er elektronisk godkjent og har derfor ikke signatur.

Kopi til:
Kontrollutvalgets leder
Ordfører

Plan for eierskapskontroll 2024 - 2028

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Melhus kommune

Møtedato

06.06.2024

Saknr

34/24

Saksbehandler Eva J. Bekkavik

Arkivkode FE-037, TI-&30

Arkivsaknr 24/107 - 4

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget slutter seg til forslag til plan for eierskapskontroll for 2024-2028. Planen legges frem for kommunestyret med følgende innstilling:

1. Kommunestyret vedtar plan for eierskapskontroll 2024-2028 og slutter seg til kontrollutvalgets prioriteringer i planen.
2. Kontrollutvalget gis fullmakt til å gjøre endringer i planen.

Vedlegg

Plan for eierskapskontroll 2024-2028

Saksopplysninger

Kontrollutvalget skal påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eierskap i selskaper som kommunen har eierinteresser i. Eierskapskontrollene skal følge en plan, som kontrollutvalget skal lage i løpet av det første året etter at det er konstituert.

Planen bygger på risiko- og vesentlighetsvurderinger som er utført av kommunens revisor, Revisjon Midt-Norge SA. Revisors vurderinger er supplert med innspill fra kommunens politiske og administrative ledelse. Risiko- og vesentlighetsvurderingene skal bidra til at kommunens ressurser til kontrollarbeid blir brukt mest mulig målrettet. Eierskapskontrollene som vurderes å utgjøre størst risiko og vesentlighet er prioritert og nærmere beskrevet i vedlagt plan.

Kommunen har årlig 550 timer til rådighet til forvaltningsrevisjon, eierskapskontroll og andre undersøkelser. Sett over en fireårsperiode utgjør dette 2200 timer. Gjennomsnittlig antall timer per forvaltningsrevisjon er ca. 300 timer, og eierskapskontroll ca. 100 timer.

I planen er det listet opp tre eierskapskontroller, samt en generell kontroll av kommunens eierstyring. Det er ikke sikkert det er mulig å gjennomføre alle disse i planperioden, men det er viktig at kontrollutvalget har et tilstrekkelig antall eierskapskontroller å ta av. Endringer i risikobildet kan gjøre det nødvendig å gjøre omprioriteringer i planen. Kontrollutvalget bør, slik kommuneloven legger opp til, gis fullmakt til å foreta nødvendige endringer ved behov. Planen inneholder forslag til vinklinger og til spørsmål som skal besvares i de ulike eierskapskontrollene. Forslagene er ikke bindende og bør vurderes i forbindelse med bestilling av den enkelte eierskapskontroll.

Vurdering og konklusjon

På bakgrunn av kontrollutvalgets vedtak i sak 20/24, basert på revisors risiko- og vesentlighetsvurderinger, innspill fra politisk og administrativ ledelse er det nå utarbeidet en plan for eierskapskontroll 2024 - 2028.

Endringer i risikobildet kan gjøre det nødvendig å endre prioriteringsrekkefølgen og det vil være tidsbesparende om kontrollutvalget kan gjøre endringene selv. Hvis kontrollutvalget ønsker å gjennomføre eierskapskontroller som ikke er beskrevet i vedlagt plan skyldes det at risikobildet har endret seg, eller at det har oppstått ekstraordinære forhold. Utvalget vil i slike tilfeller holde kommunestyret orientert.

Vi anbefaler at kontrollutvalget slutter seg til vedlagt plan, og sender den til kommunestyret for endelig behandling og vedtak

Konsek
TRONDELAG IKS Kontrollutvalgenes sekretariat

Plan for
eierskapskontroll
2024-2028

Melhus kommune

Vedtatt av kommunestyret xx.xx.2024

Om eierskapskontroll

Kontrollutvalget skal påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eierinteresser i selskaper. Kontrollen kan rette seg mot kommunens eierrepresentant i et selskap, eller gjennomføres som en generell kontroll av kommunens rutiner for eierstyring.

Et vanlig tema for eierskapskontroll er om den som utøver kommunens eierinteresser, gjør dette i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyrets vedtak og anerkjente prinsipper for eierstyring.

Plan for eierskapskontroll

Kontrollutvalget har laget denne planen våren 2024. Planen gjelder til og med 2028.

Det kan bli nødvendig å oppdatere planen midtveis i planperioden på grunn av endringer i risikobildet. Slike endringer kan også føre til endringer i prioriteringen av eierskapskontroller.

Planen bygger på en risiko- og vurderingsvurdering av selskaper som kommunen har eierinteresser i.

For å finne fram til selskaper med høyest risiko, er planen basert på et bredt utvalg kilder: revisors risiko- og vesentlighetsvurderinger, innspill fra administrativ og politisk ledelse, i sum gir dette et godt grunnlag for planen.

Ressurser

Kontrollutvalget har en begrenset årlig ressurs til forvaltningsrevisjon, eierskapskontroll og andre undersøkelser på 550 timer.

Gjennomføring

Revisjon Midt-Norge, som er kommunens revisor, leverer eierskapskontroller etter bestilling fra kontrollutvalget. Kontrollutvalget godkjenner revisors prosjektplan før arbeidet starter. Etter at eierskapskontrollen er gjennomført, rapporterer revisor til kontrollutvalget. Selskapets representanter og/eller kommunens eierrepresentant får vanligvis anledning til å uttale seg om rapporten før den behandles i kontrollutvalget. Rapporten sendes også på høring til rådmannen, dersom den berører rådmannens ansvarsområde.

Rapportering og oppfølging

Kontrollutvalget legger rapporter fra eierskapskontroll fram for kommunestyret med forslag til vedtak og videre oppfølging. Kontrollutvalgets skal sørge for at kommunestyrets vedtak blir fulgt opp, og rapporterer om oppfølgingen til kommunestyret. Rapporteringen skjer vanligvis gjennom kontrollutvalgets årsrapport, men kan i enkelte tilfeller gå som egen sak til kommunestyret.

Prioriterte selskaper for eierskapskontroll

Kontrollutvalgets prioriteringer går fram av oversikten på neste side.

Plan for eierskapskontroll

Prioritert selskap	Forslag til spørsmål/vinkling/innretning
Trønderenergi AS med datterselskaper	<ul style="list-style-type: none"> • Har kommunestyret lagt føringer for hvordan eierskapet skal utøves? • Utøves eierskapet i tråd med aksjeloven og kommunestyrets føringer? • Er kommunikasjonen mellom eieren og selskapet i tråd med prinsippene for god eierstyring? • Skjer utvelgelse og valg av styremedlemmer i tråd med lovkrav og anbefalinger?
Melhus Utviklingsarena AS	<ul style="list-style-type: none"> • Har kommunestyret lagt føringer for hvordan eierskapet skal utøves? • Utøves eierskapet i tråd med aksjeloven og kommunestyrets føringer? • Er kommunikasjonen mellom eieren og selskapet i tråd med prinsippene for god eierstyring? • Skjer utvelgelse og valg av styremedlemmer i tråd med lovkrav og anbefalinger?
Gauldal Brann og Redning IKS	<ul style="list-style-type: none"> • Har kommunestyret lagt føringer for hvordan eierskapet skal utøves? • Utøves eierskapet i tråd med aksjeloven og kommunestyrets føringer? • Er kommunikasjonen mellom eieren og selskapet i tråd med prinsippene for god eierstyring? • Skjer utvelgelse og valg av styremedlemmer i tråd med lovkrav og anbefalinger?

<p>Kommunens eierstyring</p>	<p>Det gjennomføres en kontroll av flere eierskap for å få en generell vurdering av kommunens eierstyring og oppfølging av eierskapene. Det gjøres en vurdering av eierskapene som er vurdert til å ha høy risiko/vesentlighet i revisors risiko og vesentlighetsvurdering. Andre selskap som kontrollutvalget anser for å ha høy vesentlighet for kommunen, kan også tas med i vurderingen.</p> <p>Eksempler på problemstillinger:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Har kommunen et overordnet system, tydelig retningslinjer og føringer for eierskapsoppfølging som samsvarer med det som er anbefalt? - Sikrer kommunen at eierrepresentantene kjenner til og følger de retningslinjer og føringer som er lagt til grunn? - Velges sentrale folkevalgte som eierrepresentanter? - Er det opprettet rutiner for rapportering og kommunikasjon mellom kommunestyret, eierrepresentanter og selskapene?
------------------------------	--

Gjennomførte eierskapskontroller i perioden 2019-2023

- Melhus kommunes eierstyring (2021)
- Aksjeselskapet Lundemo Bruk (2021)

Plan for forvaltningsrevisjon 2024 - 2028

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Melhus kommune

Møtedato

06.06.2024

Saknr

35/24

Saksbehandler Eva J. Bekkavik

Arkivkode FE-217, TI-&30

Arkivsaknr 24/1 - 10

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget slutter seg til forslag til plan for forvaltningsrevisjon for 2024-2028. Planen legges frem for kommunestyret med følgende innstilling:

1. Kommunestyret vedtar plan for forvaltningsrevisjon 2024-2028 og slutter seg til kontrollutvalgets prioriteringer i planen.
2. Kontrollutvalget gis fullmakt til å gjøre endringer i planen.

Vedlegg

Plan for forvaltningsrevisjon 2024-2028

Saksopplysninger

Kontrollutvalget skal påse at det utføres forvaltningsrevisjon av kommunens virksomhet og av selskaper kommunen har eierinteresser i. Forvaltningsrevisjonene skal følge en plan, som kontrollutvalget skal lage i løpet av det første året etter at det er konstituert.

Vedlagt utkast til plan angir forslag til hvilke tjenesteområder og selskaper som skal undersøkes i planperioden. Planen bygger på risiko- og vesentlighetsvurderinger som er utført av kommunens revisor, Revisjon Midt-Norge SA. Revisors vurderinger er supplert med innspill til risikoområder fra kommunens politiske og administrative ledelse, hovedverneombud og fra hovedtillitsvalgte. Risiko- og vesentlighetsvurderingene skal bidra til at kommunens ressurser til kontrollarbeid blir brukt mest mulig målrettet.

Forvaltningsrevisjon i selskaper med flere eiere, kan derfor være hensiktsmessig å samordne med øvrige eiere.

Områdene som vurderes å være av størst vesentlighet er nærmere beskrevet i vedlagt plan.

Kommunen har årlig ca 550 timer til rådighet til forvaltningsrevisjon, eierskapskontroll og andre undersøkelser. Sett over en fireårsperiode utgjør dette ca 2200 timer. Gjennomsnittlig antall timer pr forvaltningsrevisjon er ca 300 timer, og eierskapskontroller ca 100 timer. Kommunen kan på bakgrunn av dette forvente til sammen 5-6 forvaltningsrevisjoner og 2-3 eierskapskontroller i perioden, avhengig av omfang.

I planen er det listet opp 14 forvaltningsrevisjoner. Det vil ikke være mulig å gjennomføre alle disse i planperioden, men det er viktig at kontrollutvalget har et tilstrekkelig antall forvaltningsrevisjoner å ta av. Erfaringsmessig vil det være forvaltningsrevisjoner som naturlig vil gå ut av planen av ulike årsaker.

Vurdering

På bakgrunn av kontrollutvalgets vedtak i sak 19/24, basert på revisors risiko- og vesentlighetsvurderinger, innspill fra politisk og administrativ ledelse samt hovedverneombud og hovedtillitsvalgte er det nå utarbeidet en plan for forvaltningsrevisjon for 2024-2028.

Forslag til områder/selskaper går fram av oversikten i planen. Det vil ikke være mulig å gjennomføre alle forvaltningsrevisjonene i perioden, men det er viktig at kontrollutvalget har et tilstrekkelig antall forvaltningsrevisjoner å ta av.

I oversikten gis det også forslag til hvilke spørsmål forvaltningsrevisjonen bør gi svar på.

Forslag til spørsmål/vinkling/innretning er ikke bindende for kontrollutvalget, og vil bli nærmere vurdert i forbindelse med oppstart av hver enkelt forvaltningsrevisjon.

Kontrollutvalget bør, slik kommuneloven legger opp til, gis fullmakt til å foreta omprioriteringer innenfor planen. Endringer i risikobildet kan gjøre det nødvendig å endre prioriteringsrekkefølgen og det vil være tidsbesparende om kontrollutvalget kan gjøre endringene selv. Hvis kontrollutvalget ønsker å gjennomføre forvaltningsrevisjoner som ikke er beskrevet i den vedlagte planen skyldes det at risikobildet har endret seg, eller at det har oppstått ekstraordinære forhold. Utvalget vil i slike tilfeller holde kommunestyret orientert. Vi anbefaler at kontrollutvalget slutter seg til vedlagt plan, og sender den til kommunestyret for endelig behandling og vedtak.

Konsek
TRØNDELAG IKS Kontrollutvalgenes sekretariat

Plan for forvaltningsrevisjon

2024-2028

Melhus kommune

Vedtatt av kommunestyret xx.xx.2024

Om forvaltningsrevisjon

Kontrollutvalget skal påse at det utføres forvaltningsrevisjon av kommunens virksomhet og av selskaper kommunen har eierinteresser i. Forvaltningsrevisjon er systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, regeletterlevelse, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets vedtak.

Plan for forvaltningsrevisjon

Kontrollutvalget har i løpet av våren 2024 laget denne planen. Planen gjelder til og med 2028.

Risikobildet i kommunen vil vanligvis endre seg over tid. Det kan føre til at det blir nødvendig å oppdatere planen midtveis i planperioden. Endringer i risikobildet kan også føre til endringer i prioriteringen av forvaltningsrevisjoner. For å ta høyde for dette, har kontrollutvalget prioritert flere områder enn det har ressurser til å undersøke.

Planen bygger på en risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens og selskaper som kommunen har eierinteresser i.

For å finne fram til områder og selskaper med høyest risiko, er planen basert på et bredt utvalg kilder: revisors risiko- og vesentlighetsvurderinger, innspill fra administrativ og politisk ledelse, samt innspill fra hovedtillitsvalgte og fra hovedverneombudet. I sum gir dette et godt grunnlag for plan for forvaltningsrevisjon.

Ressurser

Kontrollutvalget har en begrenset årlig ressurs til forvaltningsrevisjon, eierskapskontroll og andre undersøkelser på 550 timer.

Gjennomføring

Revisjon Midt-Norge, som er kommunens revisor, leverer forvaltningsrevisjon etter bestilling fra kontrollutvalget. Kontrollutvalget godkjenner revisors prosjektplan før arbeidet begynner. Etter at forvaltningsrevisjonen er gjennomført, rapporterer revisor til kontrollutvalget. Kommunedirektøren får anledning til å uttale seg om rapporten før den behandles i kontrollutvalget.

Rapportering og oppfølging

Kontrollutvalget legger rapport fra forvaltningsrevisjonen fram for kommunestyret med forslag til vedtak og videre oppfølging. Kontrollutvalget skal sørge for at kommunestyrets vedtak blir fulgt opp, og rapporterer om oppfølgingen til kommunestyret. Rapporteringen skjer vanligvis gjennom kontrollutvalgets årsrapport, men kan i noen tilfeller gå som egen sak til kommunestyret.

Prioriterte områder for forvaltningsrevisjon

Kontrollutvalgets prioriteringer går fram av oversikten på neste side. Oversikten inneholder også forslag til hva forvaltningsrevisjonen skal gi svar på. Forslagene er begrunnet i risiko- og vesentlighetsvurderingene. De er likevel ikke bindende for kontrollutvalget når det bestiller forvaltningsrevisjon..

Prioritert område/selskap	Forslag til spørsmål/vinkling/innretning
Forebyggende arbeid innenfor helse (Veivalg helse)	<p>Kommunestyret har i sak 25/22 (møte 22. mars 2022) vedtatt at helsefremmende og forebyggende arbeid innarbeides i alle deler av kommunal virksomhet, slik at den enkelte innbygger stimuleres til å ta økt ansvar for egen helse i tråd med hovedmålet med ambisjonen 100 år i eget hjem. Kommunestyret vedtok «Veivalg for helse og velferd, Del 2: Dimensjonering av tjenestetilbudet» i sak 45/22 (møte 24.05.2022).</p> <p>Eksempel på problemstilling:</p> <ul style="list-style-type: none"> • I hvilken grad har kommunen lyktes med å dreie tjenestene slik man ønsker? • I hvilken grad lykkes kommunen med rehabilitering? • Har prosjektet den effekten man ønsker, eller må man gjøre et nytt veivalg i årene fremover?
Helse og velferdskontoret	<p>Helse- og velferdskontoret er "døra inn" for alle henvendelser knyttet til Melhus kommunes helse- og omsorgstjenester. Det vil si at de saksbehandler, vurderer og følger opp søknader om helse- og omsorgstjenester.</p> <p>Eksempler på problemstillinger:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Er kontoret dimensjonert i samsvar med vedtaket som ble fattet av kommunestyret? • Har kontoret tilstrekkelige ressurser, bemanning og kompetanse? • Blir vedtak som fattes av kontoret fulgt opp og evalueres vedtakene etter en tid? • I hvor stor grad blir hjemmetjenestens synspunkter vektlagt når det gjøres vedtak om helse- og omsorgstjenester?
Klima og miljø	<p>Melhus kommune har en Klima- og energiplan «Plan, klima, energi og klimatilpasning 2021-2030 - Kunnskapsgrunnlag og strategier». Hovedmålet i planen er å redusere de direkte klimagassutslippene med 50 % innen 2030 i forhold til utslippene i 2009 med utgangspunkt i målbare utslipp. Planen har seks strategier for å nå dette målet.</p> <p>Eksempel på problemstilling:</p> <ul style="list-style-type: none"> • I hvilken grad har kommunen etablert system og rutiner for å nå overordnede klima- og miljømål? • I hvilken grad oppfyller kommunens planverk statlige føringer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning? • I hvilken grad følger kommunen opp egne mål og tiltak knyttet til klima- og miljøkrav i anskaffelser? • I hvilken grad følger enhetene opp planer og tiltak?

Trussel og vold mot ansatte	<p>Noen arbeidstakere utsettes for vold eller trusler i forbindelse med arbeidet. I kommunal sektor rapporteres det flest tilfeller innenfor helse- og sosial og undervisning. Arbeidsmiljøloven slår fast at arbeidstaker skal, så langt det er mulig, beskyttes mot vold, trusler og uheldige belastninger som følge av kontakt med andre (aml. § 4-3). Arbeidstilsynet har hatt tilsyn, en forvaltningsrevisjon er mest aktuelt litt ut i valgperioden.</p> <p>Eksempler på problemstillinger:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hvor stort er omfanget av vold og trusler mot ansatte i kommunen? • Har kommunen etablert hensiktsmessige rutiner for å forebygge vold og trusler mot egne ansatte? • Har kommunen etablert hensiktsmessige rutiner for å håndtere, registrere og følge opp voldshendelser og trusler mot egne ansatte?
Avvikssystem innen oppvekstsektoren	<p>Kravet til håndtering av avvik i virksomheter er gitt i internkontrollforskriften, forskriften gjelder også for offentlig virksomhet. Det er videre krav i internkontrollforskriften at virksomheter av et visst omfang skal ha et eget system for å håndtere avvik.</p> <p>Eksempler på problemstillinger:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Har kommunen tilfredsstillende systemer for å håndtere avvik? • Bruker kommunen avvikssystemet til læring og forbedring? • Få ansatte god nok opplæring i og informasjon om melding av avvik? • Får ansatte opplæring i og informasjon om oppfølging av avvik? • Har ansatte tillit til at avvik håndteres på en betryggende måte? • Har kommunen betryggende bruk av avvikssystemet?
Økonomisk sosialhjelp	<p>Økonomisk sosialhjelp er rettet inn mot personer som ikke er i stand til å sørge for eget livsopphold. Mennesker i nød kan ha krav på økonomisk sosialhjelp, økonomisk rådgivning og gjeldsrådgivning og/eller et midlertidig botilbud</p> <p>Eksempler på problemstillinger:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Informerer kommunen innbyggerne om deres rettigheter til økonomisk sosialhjelp? • Har kommunen et tilfredsstillende servicenivå (tilgjengelig til) overfor søkerne av økonomisk sosialhjelp? • Har kommunen en tilfredsstillende saksbehandlingstid innen økonomisk sosialhjelp? • Er kommunens saksbehandling av klager på økonomisk sosialhjelp innenfor regelverket? • Tilbyr kommunen økonomisk rådgivning til de som har behov? • Benytter kommunen kvalifiseringsprogrammet i tråd med intensjonene i regelverket? • Bidrar økonomisk sosialhjelp/økonomisk stønad til å gjøre søkerne selvhjulpne?

<p>Ressurskrevende brukere</p>	<p>Refusjonsordningen for særlig ressurskrevende helse- og omsorgstjenester innebærer at kommunen får refundert refusjon for 80 prosent av direkte lønnsutgifter som overstiger innslagspunktet. Med direkte lønnsutgifter menes lønn knyttet til direkte brukertid, det vil si når tjenesteyteren er i direkte interaksjon med brukeren. Alt av administrasjonsarbeid, opplæring/veiledning, reisetid, etc. faller utenfor tilskuddsordningen.</p> <p>Eksempler på problemstillinger:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Har kommunen rutiner for tilfredsstillende budsjettering og ressursbruk innen området ressurskrevende tjenester? • Har kommunen etablerte prosesser og rutiner som bidrar til å gi kommunen tilskudd og refusjoner knyttet til ressurskrevende tjenester? • Er saksbehandling og utførelse av vedtak i henhold til regelverk, herunder om det gjennomføres evalueringer og revurderinger av vedtak? • Har kommunen tilstrekkelig kompetanse innenfor tjenesteområdet for å yte forsvarlige tjenester, herunder bruk av tvang og makt? • Har kommunen tilfredsstillende og hensiktsmessig bygningsmasse til å håndtere ressurskrevende brukere?
<p>Utenforskap</p>	<p>Flere og flere faller utenfor i samfunnet, det er blant annet et økende behov for psykisk helsehjelp, det er økt sannsynlighet for fattigdom blant barn og voksne, herav flere som har behov for sosialhjelp. Mangel på boliger for vanskeligstilte og økte priser på leiemarkedet rammer også mange av de som faller utenfor utdanning og arbeidsliv.</p> <p>I 2021 ble det gjennomført en forvaltningsrevisjon av tverrfaglig samarbeid barn og unge. For å følge opp anbefalingene i denne revisjonen så har Melhus kommune utarbeidet en strategisk plan for tverrfaglig samarbeid for barn og unge. Det kan være aktuelt å gjennomføre en forvaltningsrevisjon av planen i løpet av valgperioden.</p> <p>Andre eksempler på problemstillinger:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hva er omfanget av elevfraværet og hva kjennetegner fraværet? • Følger Melhus kommune opp elever med høyt fravær? • Har kommunen tilstrekkelig oversikt over trekk ved samfunnsutviklingen som kan påvirke forekomsten av barnefattigdom? • Hvordan kartlegger kommunen behovene til det enkelte barn ved tildeling av økonomisk sosialhjelp og andre relevante sosiale tjenester? • Brukes erfaringer fra tjenestemottakere og berørte barn for å evaluere kommunens arbeid mot barnefattigdom?

Ivaretagelse av flyktninger	<p>De siste årene har Melhus kommune tatt imot et økende antall flyktninger. Kvalifisering av flyktninger til jobb og utdanning er viktig for å unngå utenforskap. Integreringsloven skiller mellom grupperinger av flyktninger og det er egne regler for ukrainske flyktninger med andre krav. Dette kompliserer arbeidet for de som skal ivareta arbeidet med introduksjon og opplæring.</p> <p>Eksempler på problemstillinger:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Er kommunes arbeid med integrering av flyktninger i tråd med gjeldende lovkrav og føringer? • Har kommunen et introduksjonsprogram som kvalifiserer flyktningen for arbeid og utdanning? • Får flyktningene biveiledning som dekker deres behov? • Tilrettelegger kommunen for enslige mindreårige flyktninger? • Samarbeider kommunen med frivillige organisasjoner i integreringsarbeidet? • Er integreringstilskuddet tilstrekkelig og brukes det på rett måte for å ivareta flyktningene?
Helseplattformen	<p>Melhus kommune har planlagt innføring av Helseplattformen i 2024. En del kommuner har hatt problemer med innføringen og det har vært mer krevende enn forventet. Blant annet er det kjent at det har vært svikt i tjenester, pasientbehandling og håndtering av personvern. Svikt i legemiddelbehandling og meldingsutveksling kan ha store konsekvenser for pasientene.</p> <p>Eksempler på problemstillinger:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Er personopplysninger tilstrekkelig sikret? • Blir taushetsplikt ivaretatt? • Fungerer Helseplattformen godt nok for helsepersonellet og andre brukere? • Gir Helseplattformen uønskede konsekvenser for tjenestemottakere og pasienter?
Barnevern	<p>Barnevernet skal bidra til at barn og unge får trygge oppvekstvilkår, det kommunale barnevernet har ansvaret for å sikre hjelp til det enkelte barn.</p> <p>Barnevernet i Melhus ble en interkommunal tjeneste med Skaun fra 01.01.2018.</p> <p>Eksempler på problemstillinger:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Har barneverntjenesten tilstrekkelige ressurser, bemanning og kompetanse? • Etterleves sentrale rettsregler som gjelder for saksbehandling av meldinger, undersøkelser og hjelpetiltak? • Etterleves sentrale rettsregler som gjelder for oppfølging av og tilsyn med fosterhjem? • Iverksettes tiltak i samsvar med barneverntjenestens vedtak? • Er det etablert et system for kvalitetssikring i saksbehandlingsrutinen?

<p>TrønderEnergi AS med datterselskaper</p>	<p>Selskapet eies av 19 kommuner samt KLP (Kommunal Landspensjonskasse). Selskapet er organisert som konsern, med TrønderEnergi som morselskap. Konsernorganisering innebærer at det oppstår et holdingselskap mellom kommunen som eier og de selskapene hvor virksomheten skjer. Dette har betydning for kommunens muligheter til å utøve eierstyring.</p> <p>Eksempler på problemstillinger:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Er det etablert en hensiktsmessig rapportering mellom mor- og datterselskaper? • Er selskapsomdannelsene i selskapet håndtert innenfor reglene for habilitet? • Er Melhus kommune sine interesser ivaretatt i selskapsomdannelsene? • Skjer transaksjoner mellom kommunen og konsernet til markedsmessige vilkår?
<p>Gauldal Brann og redning IKS</p>	<p>Formålet med selskapet er å ivareta eiernes oppgaver og forpliktelser i henhold til brann- og eksplosjonsvernlovgivningen. Økonomisk representerer selskapet en vesentlig investering for Melhus kommune. Selskapet yter også samfunnskritiske tjenester på vegne av kommunen og må derfor sies å ha høy samfunnsmessig vesentlighet.</p> <p>Eksempler på problemstillinger:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oppfyller selskapet Melhus kommunes sine forventninger til selskapet? • Etterlever selskapet reglene om offentlige anskaffelser ved sine innkjøp? • Har selskapet en tilfredsstillende internkontroll? • Fungerer samarbeidet hensiktsmessig for kommunen? • Er nivået på tjenestene god nok? • Har selskapet tilstrekkelig kompetanse? • Har selskapet tilstrekkelig økonomi?
<p>Melhus Utviklingsarena AS</p>	<p>Selskapet skal legge til rette for nærings- og boligutvikling i Melhus kommune, herunder arbeide for å klargjøre, finansiere og bygge ut areal for bolig og næring.</p> <p>Eksempler på problemstillinger:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oppfyller selskapet Melhus kommunes sine forventninger til selskapet? • Etterlever selskapet reglene om offentlige anskaffelser ved sine innkjøp? • Har selskapet gode rutiner for å avklare habilitetsspørsmål? • Har selskapet en tilfredsstillende internkontroll?

Gjennomførte forvaltningsrevisjoner i perioden 2019-2023

- Samhandlingsreformen (2020)
- Tverrfaglig samarbeid barn og unge (2021)
- Styling av byggeprosjekt (2022)
- Vann og avløp (2023)

Oppfølging av politiske vedtak i Melhus kommune

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Melhus kommune

Møtedato

06.06.2024

Saknr

36/24

Saksbehandler Eva J. Bekkavik**Arkivkode** FE-033**Arkivsaknr** 23/489 - 3**Forslag til vedtak**

Kontrollutvalget tar saken til orientering og ber sekretariatet om å oppdatere oversikten "Saker for videre oppfølging" etter eventuelle innspill fremkommet i møtet.

Vedlegg

Saker for videre oppfølging

Kommunestyret 21.05.2024

Formannskapet 28.05.2024

Formannskapet 14.05.2024

Formannskapet 30.04.2024

Administrasjonsutvalget 21.05.2024

Utvalg for helse, oppvekst og kultur 07.05.2024

Utvalg for teknikk og miljø 02.05.2024

Råd for personer med funksjonsnedsettelse 07.05.2024

Melhus eldreråd 07.05.2024

Ungdomsrådet 27.05.2024

Saksopplysninger

I henhold til bestemmelsene om kontroll og tilsyn i kommuneloven skal kontrollutvalget føre tilsyn med den kommunale forvaltningen på kommunestyrets vegne. Videre går det i forskrift om kontrollutvalg frem at kontrollutvalget skal påse at kommunestyrets vedtak i tilknytning til behandlingen av regnskapet, revisjonsberetningen eller forvaltningsrevisjonsrapporter blir fulgt opp.

I tråd med kontrollutvalgets vedtak i sak 72/23 Innspill til kontrollarbeidet, legger kontrollutvalgets sekretariat frem kopi av sakslistene fra møtene i utvalgene som er avholdt etter utsending av sakspapirer til kontrollutvalget møte 25.04.2024. Kontrollutvalgets sekretariat tar høyde for gjennomgang av disse sakene i møtet.

Ungdomsrådets møtedokumenter for møtet 29. april er ikke publisert på Melhus kommunes hjemmeside.

Det er ikke lagt inn nye saker i oppfølgingslisten etter forrige møte i kontrollutvalget.

Kontrollutvalget har fordelt oppfølging av utvalgene på følgende måte:

Kommunestyret: Runar

Formannskapet: Gunn Inger

Utvalg for teknikk og miljø: Mikal

Utvalg for helse, oppvekst og kultur: Ruth Laila

Administrasjonsutvalget: Rune

Melhus Eldreråd: Gunn Inger

Råd for personer med nedsatt funksjonsevne: Gunn Inger

Ungdomsrådet: Gunn Inger

Tidligere saker til oppfølging

I den grad det er skjedd utvikling i sakene som står oppført på oppfølgingslisten, som kontrollutvalgets sekretariat er kjent med, er dette kommentert i tilknytning til saken.

Saker til oppfølging i perioden

Saker som krever særskilt oppfølging fra kontrollutvalget er saker av prinsipiell karakter, saker der rådmannen gis særskilte pålegg eller saker som har betydning for kommunens fremtidige tjenestetilbud, stilling eller omdømme.

Konklusjon

Kontrollutvalgets sekretariat viser til gjennomgangen av utvalgenes vedtak. Saker som er satt til særskilt oppfølging fremgår av vedlegget "Saker for videre oppfølging".

Saker for videre oppfølging:

På bakgrunn av gjennomgang av aktuelle saker i perioden 19.04.2024 – 30.05.2024, foreslår kontrollutvalgets sekretariat at følgende saker videreføres til oppfølging:

Kontrollutvalget i Melhus kommune – saker til oppfølging pr. 30.05.2024:			
Sak	Tittel	Kommentar	Til oppfølging
KST 111/23	Forvaltningsrevisjon – Vann og avløp	<ol style="list-style-type: none"> Kommunestyret tar forvaltningsrevisjonsrapport om vann- og avløpstjenesten til orientering, og ber om at den oversendes til Utvalg for teknikk og miljø. Kommunestyret ber rådmannen følge opp anbefalingene i rapporten: <ul style="list-style-type: none"> Vedta en hovedplan for kommunens vannanlegg Følge opp tiltak knyttet til vannlekkasjer i ledningsnettet Oppdatere informasjon om vannkvalitet på kommunens hjemmeside Revidere farekartleggingen av kommunens vannanlegg Sikre at avløpsanleggene har tilstrekkelig kapasitet innenfor gitte tillatelser Vedta en hovedplan for vann som gir informasjon om status, behov og tiltak knyttet til kommunens avløpsanlegg Gjennomføre tilsyn og inspeksjon av private avløpsanlegg ut fra krav, forventninger og behov til dette. Kommunestyret ber rådmannen gi kontrollutvalget skriftlig tilbakemelding om hvordan anbefalingene er fulgt opp innen 01.03.2024. 	Kontrollutvalgets møte 03.10.2024

Møteinnkalling

Utvalg	Kommunestyret
Møtested	Melhus rådhus - Kommunestyresalen
Dato	21.05.2024
Tidspunkt	16:00

Orientering

- Status Melhussamfunnet v/Politiet, stasjonssjef Elisabeth Eldegard Eriksen

Forfall

Eventuelt forfall meldes via tilsendt e-post fra **Kaukus varainnkalling**.

Varamedlemmer møter etter innkalling via SMS, hvor man svarer Ja eller Nei for deltakelse.

Inhabilitet

Eventuell inhabilitet meldes via link i e-post fra **Kaukus varainnkalling**.

Varamedlemmer møter på aktuelle sak etter innkalling via SMS, hvor man svarer Ja eller Nei for deltakelse. Informasjon om [habilitetsvurdering i forbindelse med behandling av politiske saker](#) finnes på kommunens nettsider.

Vel møtt!

14. mai. 2024

Einar Gimse-Syrstad
Ordfører

Alina Käthe Storvik
Møtesekretær

Dette dokumentet er elektronisk og har derfor ingen håndskrevet signatur

Saksliste

Saksnr.	Tittel	Lukket
	Referatsaker	
RS 10/24	Protokoll for representantskapet i Gauldal brann og redning IKS	
RS 11/24	Protokoll representantskapsmøte Midt-Norge IUA 23.04.2024	
RS 12/24	Kontrollutvalgets møteprotokoll 25.04.2024 til kommunestyret	
RS 13/24	Velkommen til generalforsamling og eiermøte i TrønderEnergi AS og TrønderEnergi Vekst Holding AS, 27. mai 2024	
RS 14/24	Innkalling til Generalforsamling i Trøndelag Reiseliv, fredag 07.06.24	
	Politisk sak	
PS 39/24	Søknad om fritak fra politiske verv	
PS 40/24	Årsregnskap, årsberetning og årsmelding Melhus kommune 2023	
PS 41/24	Sluttbehandling - Detaljregulering Åsaringen - PlanID 2018013	
PS 42/24	Revidering av politisk reglement og delegeringsreglement	
PS 43/24	Interkommunalt samarbeid om NAV mellom Skaun kommune og Melhus kommune - vertskommuneavtale	
PS 44/24	Avtale om kommune- og politisamarbeid.	
PS 45/24	Ruspolitisk handlingsplan 2024-2028	
PS 46/24	Samlokalisering av helsestasjonene i Melhus kommune	
PS 47/24	Toppet bemanning Verbalforslag 7	
PS 48/24	Fritidskort - Verbalvedtak 5	
PS 49/24	Endring av retningslinjer - Melhus kommunes kulturpris	
PS 50/24	Forskrift om hovedmål	
PS 51/24	Tilstandsrapport Barneverntjenesten Melhus og Skaun 2023	
PS 52/24	Forskrift om skolerute i Melhus 2024-25	
PS 53/24	Forskrift om skolerute i Melhus 2025 - 2026	
PS 54/24	Forskrift om elevpermisjon i Melhus kommune	
PS 55/24	Forskrift om skolefritidsordning i Melhus kommune	
PS 56/24	Forskrift om skoleregler Melhus kommune	
PS 57/24	Spørsmål til ordfører - Detaljregulering gangbru over Gaula, Martin Tranmælsveg - Lenamælen - Jorid Jagtøyen - ML	
PS 58/24	Interpellasjon - Helseplattformen - Hege Anette Olsstad - FRP	
PS 59/24	Spørsmål til ordfører - Prioritering av KPA - Morten Wehn - H	

- PS 60/24 Interpellasjon - Trafikksikkerhet E6 Lundamo sentrum - Jørn Ove Moen - Ap
- PS 61/24 Spørsmål til ordfører - El-sparkesykler - Lillian Ofstad - Pp
- PS 62/24 Spørsmål til ordfører - Buen helsekor - Lillian Ofstad
- PS 63/24 Spørsmål til ordfører - Togstopp Kvål - Hanne Aarhaug - H
-

Møteinnkalling

Utvalg	Formannskapet
Møtested	Melhus rådhus - Formannskapssalen
Dato	28.05.2024
Tidspunkt	10:00

Orientering

- Arbeid med reguleringsplan Hermanstad-Losen krysset v/ Fylkeskommunen

Annet

- Generalforsamling i Vekst Melhus

Forfall

Eventuelt forfall meldes via tilsendt e-post fra **Kaukus varainnkalling**.

Varamedlemmer møter etter innkalling via SMS, hvor man svarer Ja eller Nei for deltakelse.

Inhabilitet

Eventuell inhabilitet meldes via link i e-post fra **Kaukus varainnkalling**.

Varamedlemmer møter på aktuelle sak etter innkalling via SMS, hvor man svarer Ja eller Nei for deltakelse. Informasjon om [habilitetsvurdering i forbindelse med behandling av politiske saker](#) finnes på kommunens nettsider.

Vel møtt!

21. mai. 2024

Einar Gimse-Syrstad
Ordfører

Alina Käthe Storvik
Utvalgssekretær

Dette dokumentet er elektronisk og har derfor ingen håndskrevet signatur

Saksliste

Saksnr.	Tittel	Lukket
	Referatsaker	
RS 9/24	Innkalling til styremøte og generalforsamling i Melhus Skysstasjon	
RS 10/24	Infoskriv mai - Brannsamarbeid Trøndelag	
RS 11/24	Protokollsending Klage på godkjenning av dispensasjonssøknad Flå barnehage - gbnr. 135/164 Politisk sak	
PS 61/24	TV-aksjonen 2024; Redd Barna - Kommunekomite og bidrag	
PS 62/24	Interkommunalt samarbeid IT mellom kommunene Melhus, Skaun og Midtre Gauldal	
PS 63/24	Næringsplan Melhus kommune 2024-2030	
PS 64/24	Spørsmål til ordfører - Renseanlegg - Rune Sunnset - SP	

Møteinnkalling

Utvalg	Formannskapet
Møtested	Melhus rådhus - Formannskapssalen
Dato	14.05.2024
Tidspunkt	10:00

Orienteringer

- Helseplattformen v/Albert Verhagen

Annet

- Det avholdes møte i Valgnemnda i forbindelse med formannskapsmøtet. Egne saksdokumenter finnes i møtekalenderen.

Forfall

Eventuelt forfall meldes via tilsendt e-post fra **Kaukus varainnkalling**.

Varamedlemmer møter etter innkalling via SMS, hvor man svarer Ja eller Nei for deltakelse.

Inhabilitet

Eventuell inhabilitet meldes via link i e-post fra **Kaukus varainnkalling**.

Varamedlemmer møter på aktuelle sak etter innkalling via SMS, hvor man svarer Ja eller Nei for deltakelse. Informasjon om [habilitetsvurdering i forbindelse med behandling av politiske saker](#) finnes på kommunens nettsider.

Vel møtt!

14. mai. 2024

Einar Gimse-Syrstad
Ordfører

Alina Käthe Storvik
Utvalgssekretær

Dette dokumentet er elektronisk og har derfor ingen håndskrevet signatur

Saksliste

Saksnr.	Tittel	Lukket
	Politisk sak	
PS 43/24	Foreløpig klage på to dispensasjonsvedtak	
PS 44/24	Klage på godkjenning av dispensasjonssøknad Flå barnehage - gbnr. 135/164	
PS 45/24	Sluttbehandling - Detaljregulering Åsaringen - PlanID 2018013	
PS 46/24	Revidering av politisk reglement og delegeringsreglement	
PS 47/24	Ruspolitisk handlingsplan 2024-2028	
PS 48/24	Hovedplan Vann i Melhus: klimatilpasning, vannmiljø, vannforsyning og avløp 2024-2033	
PS 49/24	Interkommunalt samarbeid om NAV mellom Skaun kommune og Melhus kommune - vertskommuneavtale	
PS 50/24	Samlokalisering av helsestasjonene i Melhus kommune	
PS 51/24	Avtale om kommune- og politisamarbeid.	
PS 52/24	Årsregnskap, årsberetning og årsmelding Melhus kommune 2023	
PS 53/24	Endring av retningslinjer - Melhus kommunes kulturpris	
PS 54/24	Forskrift om hovedmål	
PS 55/24	Forskrift om skolerute i Melhus 2024-25	
PS 56/24	Forskrift om skolerute i Melhus 2025 - 2026	
PS 57/24	Forskrift om elevpermisjon i Melhus kommune	
PS 58/24	Forskrift om skolefritidsordning i Melhus kommune	
PS 59/24	Forskrift om skoleregler Melhus kommune	
PS 60/24	Spørsmål til rådmannen - Lekeplasser i eldre boligfelt - Marius Krogstad Aune - H	

Møteinnkalling

Utvalg	Formannskapet
Møtested	Melhus rådhus - Formannskapssalen
Dato	30.04.2024
Tidspunkt	10:00

Workshop

- Planstrategi 2024-2027 m/innspill (Kommunen oppfordres til å legge opp til bred medvirkning og allmenn debatt som grunnlag for behandlingen (pbl. § 10-1), og dette ønsker vi å følge opp gjennom å orientere om planforslaget og be om innspill.)

Befaringer

- Det blir gjennomført befaringer i forbindelse med sak 37/24 og 38/24

Annet

- Generalforsamling Melhus utviklingsarena AS
- Generalforsamling AS Lundamo Bruk

Forfall

Eventuelt forfall meldes via tilsendt epost fra **Kaukus varainnkalling**.

Varamedlemmer møter etter innkalling via SMS, hvor man svarer Ja eller Nei for deltakelse.

Inhabilitet

Eventuell inhabilitet meldes via link i epost fra **Kaukus varainnkalling**.

Varamedlemmer møter på aktuelle sak etter innkalling via SMS, hvor man svarer Ja eller Nei for deltakelse. Informasjon om [habilitetsvurdering i forbindelse med behandling av politiske saker](#) finnes på kommunens nettsider.

Vel møtt!

29. apr. 2024

Einar Gimse-Syrstad
Ordfører

Alina Käthe Storvik
Utvalgssekretær

Dette dokumentet er elektronisk og har derfor ingen håndskrevet signatur

Saksliste

Saksnr.	Tittel	Lukket
	Politisk sak	
PS 36/24	Klage på vedtak om midlertidig dispensasjon	
PS 37/24	Klage på avslått søknad om dispensasjon - Lebergsbakkan 85 - Matrikelnr: 262/1	
PS 38/24	Klage på detaljregulering av Svorksjøen camping - PlanID 2021003	
PS 39/24	Spørsmål til ordfører - Fritidsklubb på Lundamo - Jorid Jagtøyen - ML	
PS 40/24	Spørsmål til ordfører - Boligbygging på Lundamo - Marius Krogstad Aune - H	
PS 41/24	Spørsmål til ordfører - særskilt undervisning - Lillian Ofstad - PP	
PS 42/24	Spørsmål til ordfører - Utleie Svestuggu - Anne J. L. Byfuglien - KrF	

Møteinnkalling

Utvalg	Administrasjonsutvalget
Møtested	Melhus rådhus - Kark
Dato	21.05.2024
Tidspunkt	13:30

Forfall

Eventuelt forfall meldes via tilsendt e-post fra **Kaukus varainnkalling**.

Varamedlemmer møter etter innkalling via SMS, hvor man svarer Ja eller Nei for deltakelse.

Inhabilitet

Eventuell inhabilitet meldes via link i e-post fra **Kaukus varainnkalling**.

Varamedlemmer møter på aktuelle sak etter innkalling via SMS, hvor man svarer Ja eller Nei for deltakelse. Informasjon om [habilitetsvurdering i forbindelse med behandling av politiske saker](#) finnes på kommunens nettsider.

Vel møtt!

14. mai. 2024

Fritz Arne Haugen
Utvalgsleder

Joacim Arntsen Kristiansen
utvalgsekretær

Dette dokumentet er elektronisk og har derfor ingen håndskrevet signatur

Saksliste

Saksnr.	Tittel	Lukket
	Politiske saker	
PS 13/24	Interkommunalt samarbeid IT mellom kommunene Melhus, Skaun og Midtre Gauldal	

Møteinnkalling

Utvalg	Utvalg for helse, oppvekst og kultur
Møtested	Melhus rådhus - Formannskapssalen
Dato	07.05.2024
Tidspunkt	09:00

Orientering:

- Status innføring Helseplattformen

Workshop:

- Planstrategi 2024-2027 m/innspill (Kommunen oppfordres til å legge opp til bred medvirkning og allmenn debatt som grunnlag for behandlingen (pbl. § 10-1), og dette ønsker vi å følge opp gjennom å orientere om planforslaget og be om innspill.)

Forfall

Eventuelt forfall meldes via tilsendt e-post fra **Kaukus varainnkalling**.

Varamedlemmer møter etter innkalling via SMS, hvor man svarer Ja eller Nei for deltakelse.

Inhabilitet

Eventuell inhabilitet meldes via link i e-post fra **Kaukus varainnkalling**.

Varamedlemmer møter på aktuelle sak etter innkalling via SMS, hvor man svarer Ja eller Nei for deltakelse. Informasjon om [habilitetsvurdering i forbindelse med behandling av politiske saker](#) finnes på kommunens nettsider.

Vel møtt!

30. apr. 2024

Lill-Therese Moshaug Varsi
Utvalgsleder

Ann Karin Viggen
Utvalgssekretær

Dette dokumentet er elektronisk og har derfor ingen håndskrevet signatur

Saksliste

Saksnr.	Tittel	Lukket
	Politisk sak	
PS 20/24	Delegerte vedtak for perioden 21.02.2024 - 29.04.2024	
PS 21/24	Ruspolitisk handlingsplan 2024-2028	
PS 22/24	Samlokalisering av helsestasjonene i Melhus kommune	
PS 23/24	Tilstandsrapport Barneverntjenesten Melhus og Skaun 2023	
PS 24/24	Spørsmål til rådmann vedrørende Øver Bortn gård	
PS 25/24	Årsregnskap, årsberetning og årsmelding Melhus kommune 2023	
PS 26/24	Interkommunalt samarbeid om NAV mellom Skaun kommune og Melhus kommune - vertskommuneavtale	
PS 27/24	Revidering av politisk reglement og delegeringsreglement	
PS 28/24	Avtale om kommune- og politisamarbeid.	
PS 29/24	Endring av retningslinjer - Melhus kommunes kulturpris	
PS 30/24	Endring av retningslinjer - Melhus kommunes kulturstipend	
PS 31/24	Endring av retningslinjer - Melhus kommunes idrettsstipend	
PS 32/24	Kulturfond våren 2024	
PS 33/24	Toppet bemanning Verbalforslag 7	
PS 34/24	Forskrift om hovedmål	
PS 35/24	Forskrift om skolerute i Melhus 2024-25	
PS 36/24	Forskrift om skolerute i Melhus 2025 - 2026	
PS 37/24	Forskrift om elevpermisjon i Melhus kommune	
PS 38/24	Forskrift om skolefritidsordning i Melhus kommune	
PS 39/24	Forskrift om skoleregler Melhus kommune	

Møteinnkalling

Utvalg	Utvalg for teknikk og miljø
Møtested	Melhus rådhus - Formannskapssalen
Dato	02.05.2024
Tidspunkt	09:00

Orienteringer

- Statsforvalteren – jordvern i arealpolitikken v/Margrethe Halsan
- Beslutte dato for trafiksikkerhetsbefaring

Workshop

- Planstrategi 2024-2027 m/innspill (Kommunen oppfordres til å legge opp til bred medvirkning og allmenn debatt som grunnlag for behandlingen (pbl. § 10-1), og dette ønsker vi å følge opp gjennom å orientere om planforslaget og be om innspill.)

Forfall

Eventuelt forfall meldes via tilsendt e-post fra **Kaukus varainnkalling**.

Varamedlemmer møter etter innkalling via SMS, hvor man svarer Ja eller Nei for deltakelse.

Inhabilitet

Eventuell inhabilitet meldes via link i e-post fra **Kaukus varainnkalling**.

Varamedlemmer møter på aktuelle sak etter innkalling via SMS, hvor man svarer Ja eller Nei for deltakelse. Informasjon om [habilitetsvurdering i forbindelse med behandling av politiske saker](#) finnes på kommunens nettsider.

Vel møtt!

3. mai. 2024

Alina Käthe Storvik
Utvalgssekretær

Dette dokumentet er elektronisk og har derfor ingen håndskrevet signatur

Saksliste

Saksnr.	Tittel	Lukket
	Referatsaker	
RS 5/24	Behandling av klage på avvsningsvedtak i sak om tillatelse til bygging av ATV-vei i Melhus kommune Politisk sak	
PS 10/24	Rapport delegerte vedtak - 29.2.2024 - 1.5.2024	
PS 11/24	Statusrapporter klima, energi, miljø, vann og naturmangfold	
PS 12/24	Skoleskyss - særlig farlig eller vanskelig skoleveg - Mia M Wold, 2.trinn - Rosmælen skole	
PS 13/24	Skoleskyss - særlig farlig eller vanskelig skoleveg - Emil Skorstad Henriksen, 9.trinn - Gimse ungdomsskole	
PS 14/24	Skoleskyss - særlig farlig eller vanskelig skoleveg - Sondre Presthus, 5.trinn - Lundamo skole	
PS 15/24	Klage på vedtak om tillatelse til vesentlig terrenginngrep	
PS 16/24	Retningslinje for graving på det kommunale vegnettet i Melhus kommune	
PS 17/24	Hovedplan Vann i Melhus: klimatilpasning, vannmiljø, vannforsyning og avløp 2024-2033	
PS 18/24	Revidering av politisk reglement og delegeringsreglement	
PS 19/24	Årsregnskap, årsberetning og årsmelding Melhus kommune 2023	
PS 20/24	Næringsplan Melhus kommune 2024-2030	
PS 21/24	Spørsmål til utvalg for teknikk og miljø - Trafikksikkerhetstiltak - Ingunn Nervik Isaksen - AP	
PS 22/24	Spørsmål til utvalg for teknikk og miljø - Skilting rundt Gimshallen og Melhushallene - Ann Kristin Bolland - ML	
PS 23/24	Spørsmål til utvalg for teknikk og miljø - Angående FV708 og Stranda - Kjetil Blokkum - H	
PS 24/24	Spørsmål til utvalg for teknikk og miljø - Oppfølging av spørsmål stilt i utvalg for teknikk og miljø 14.09.23 - Ingunn Nervik Isaksen - AP	
PS 25/24	Spørsmål til utvalg for teknikk og miljø 02.05.24 - Utleie av areal sør for Skysstasjonen - Ann Kristin Bolland - ML	

Møteinnkalling

Utvalg	Råd for personer med funksjonsnedsettelse
Møtested	Melhus rådhus - Kommunestyresalen
Dato	07.05.2024
Tidspunkt	13:30

Orienteringer

- Alle med v/ Margrethe Stendahl

Workshop

- Planstrategi 2024-2027 m/innspill (Kommunen oppfordres til å legge opp til bred medvirkning og allmenn debatt som grunnlag for behandlingen (pbl. § 10-1), og dette ønsker vi å følge opp gjennom å orientere om planforslaget og be om innspill.)

Forfall

Eventuelt forfall meldes via tilsendt e-post fra **Kaukus varainnkalling**.

Varamedlemmer møter etter innkalling via SMS, hvor man svarer Ja eller Nei for deltakelse.

Inhabilitet

Eventuell inhabilitet meldes via link i e-post fra **Kaukus varainnkalling**.

Varamedlemmer møter på aktuelle sak etter innkalling via SMS, hvor man svarer Ja eller Nei for deltakelse. Informasjon om [habilitetsvurdering i forbindelse med behandling av politiske saker](#) finnes på kommunens nettsider.

Vel møtt!

30. apr. 2024

Kristin Marken
Rådsleder

Alina Käthe Storvik
Utvalgssekretær

Dette dokumentet er elektronisk og har derfor ingen håndskrevet signatur

Saksliste

Saksnr.	Tittel	Lukket
	Referatsaker	
RS 1/24	Høring CRPD - oversikt over argumenter som kommunale råd kan bruke	
RS 2/24	Høringsbrev - Inkorporering av CRPD i norsk lov	
	Politisk sak	
PS 2/24	Revidering av politisk reglement og delegeringsreglement	
PS 3/24	Årsregnskap, årsberetning og årsmelding Melhus kommune 2023	
PS 4/24	Spørsmål til rådmannen - Mobilitetstilbudet - Hege Skaget	

Møteinnkalling

Utvalg	Melhus eldreråd
Møtested	Melhus rådhus - Kommunestyresalen
Dato	07.05.2024
Tidspunkt	10:00

Orienteringer

- Alle med v/ Margrethe Stendahl
- Helseplattformen

Workshop

- Planstrategi 2024-2027 m/innspill (Kommunen oppfordres til å legge opp til bred medvirkning og allmenn debatt som grunnlag for behandlingen (pbl. § 10-1), og dette ønsker vi å følge opp gjennom å orientere om planforslaget og be om innspill.)

Forfall

Eventuelt forfall meldes via tilsendt e-post fra **Kaukus varainnkalling**.

Varamedlemmer møter etter innkalling via SMS, hvor man svarer Ja eller Nei for deltakelse.

Inhabilitet

Eventuell inhabilitet meldes via link i e-post fra **Kaukus varainnkalling**.

Varamedlemmer møter på aktuelle sak etter innkalling via SMS, hvor man svarer Ja eller Nei for deltakelse. Informasjon om [habilitetsvurdering i forbindelse med behandling av politiske saker](#) finnes på kommunens nettsider.

Vel møtt!

30. apr. 2024

Berit Krogstad
Utvalgsleder

Alina Käthe Storvik
Utvalgssekretær

Dette dokumentet er elektronisk og har derfor ingen håndskrevet signatur

Saksliste

Saksnr.	Tittel	Lukket
	Referatsaker	
RS 2/24	Møteprotokoll Eldrerådet i Trøndelag fylkeskommune 01.02.2024	
RS 3/24	Høring CRPD - oversikt over argumenter som kommunale råd kan bruke	
RS 4/24	Møteprotokoll fra møte i eldrerådet i Trøndelag fylkeskommune 21. mars 2024	
RS 5/24	Eldrerådet i Trøndelag fylkeskommune støtter ordførernes opprør mot nytt helseanbud	
RS 6/24	Brev fra eldrerådet i Trøndelag fylkeskommune til kommunene i Trøndelag Politisk sak	
PS 2/24	Årsregnskap, årsberetning og årsmelding Melhus kommune 2023	
PS 3/24	Revidering av politisk reglement og delegeringsreglement	
PS 4/24	Søknader om tilskudd 2024 - Kvålsringen 20 års jubileum	

Møteinnkalling

Utvalg	Ungdomsrådet
Møtested	Melhus rådhus - Formannskapssalen
Dato	27.05.2024
Tidspunkt	16:00 -19:00

Forfall

Eventuelt forfall meldes via tilsendt e-post fra **Kaukus varainnkalling**.

Varamedlemmer møter etter innkalling via SMS, hvor man svarer Ja eller Nei for deltakelse.

Inhabilitet

Eventuell inhabilitet meldes via link i e-post fra **Kaukus varainnkalling**.

Varamedlemmer møter på aktuelle sak etter innkalling via SMS, hvor man svarer Ja eller Nei for deltakelse. Informasjon om [habilitetsvurdering i forbindelse med behandling av politiske saker](#) finnes på kommunens nettsider.

Vel møtt!

6. mai. 2024

Kristin Johnsen
Utvalgssekretær

Dette dokumentet er elektronisk og har derfor ingen håndskrevet signatur

Saksliste

Saksnr.	Tittel	Lukket
	Politisk sak	
PS 1/24	Eventuelt sak - Melhus Ungdomsråd 27.05.24	

Eventuelt sak

Eventuelt sak - Melhus Ungdomsråd 27.05.24

Sakens gang:

Utvalgssaknr: 1/24   Møtedato: 27.05.2024   Utvalgets navn: Ungdomsrådet

---

Rådmannens forslag til vedtak:

Saken legges frem uten innstilling.

Bakgrunn for saken

Merknader/informasjon til eventuellsaken tas direkte i møtet.

Saker til oppfølging

- Innspill til trafikksikkerhetsplan fra elevrådene og skolene.
- Oppfølging av epost til ordfører fra leder i ungdomsrådet.
- Status planlegging av psykisk helsedag v/ Ida Jannie Knubben Midtflå
- Sammensetning av ungdomsrådet til høsten 2024 v/ Savannah Liv Bredesen
- Gjennomgang «Alle med» dugnaden v/ Torgrim Engan Eide
- Oppfølging innsamlingsaksjon Melhus vgs 3.juni v/ Torgrim Engan Eide

Oppfølging av selskaper - Midt-Norge IUA

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Melhus kommune

Møtedato

06.06.2024

Saknr

37/24

Saksbehandler Eva J. Bekkavik

Arkivkode FE-037

Arkivsaknr 23/488 - 6

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar informasjonen om til orientering.

Vedlegg

Protokoll fra representantskapetsmøte 23.04.2024

Årsberetning og årsregnskap 2023

Saksopplysninger

Som et ledd i sin lovpålagte oppgave om å føre kontroll med kommunens eierinteresser i selskaper (kommuneloven § 23-2 bokstav d) har kontrollutvalget bedt om å få fremlagt protokoller fra generalforsamlinger, representantskap og årsmøter i selskaper som Melhus kommune har eierandeler i.

Fakta om Midt-Norge IUA:

Midt-Norge IUA (MNIUA) er et kommunalt oppgavefelleskap mot akutt forurensning. MNIUA er organisert som et kommunalt oppgavefelleskap etter kommuneloven §19 og ble opprettet fra 1. januar 2023. MNIUA har 24 deltakerkommuner og Trondheim kommune er kontorkommune.

Protokoll fra representantskapetsmøte 23.04.2024 , samt årsberetning og årsregnskap 2023 følger med som vedlegg til saken.

Melhus kommune har ingen vedtatt eierstrategi for oppgavefelleskapet.

Kommunene har, gjennom forurensningsloven, beredskaps- og aksjonsplikt overfor mindre tilfeller av akutt forurensning. Ansvarer gjelder innenfor kommunens grenser ved hendelser som ikke dekkes av privat beredskap, der forurensere selv ikke er i stand til å aksjonere, eller der forurensere er ukjent

Konklusjon

Kontrollutvalgets sekretariat anbefaler kontrollutvalget å ta med informasjonen som en del av sin rutinemessige oppfølging av Melhus kommune.

Midt-Norge IUA

Kommunalt oppgavefelleskap mot akutt forurensning

MØTEPROTOKOLL

Midt-Norge IUAs representantskap

Møtet gjelder: Representantskapsmøte Midt-Norge IUA
Dato og tid: 23.04.2023, 08:00-09:00
Sted: Nettmøte

Tilstede:

Frosta	Frode Revhaug
Frøya	Roger Antonsen
Heim	Marit Sandvik
Hitra	Ingjerd Astad
Holtålen	Jan Arild Sivertsgård
Indre Fosen	Sigurd Saue
Malvik	Irén Aina Bastholm
Melhus	Einar Gimse-Syrstad
Meråker	Kari Anita Furunes
Midtre Gauldal	Trude Heggdal
Oppdal	Tor Snøve
Orkland	Oddvar Kjøren
Os	Ivar Midtdal
Osen	Astrid Jacobsen
Rennebu	Per Arne Lium
Rindal	Mildrid Katterm Aune
Selbu	Lars Rolseth
Skaun	Anniken Astaklev
Trondheim	Camilla S. Moe
Tydal	Hans Runar Sandnes Kojedal
Ørland	Hallgeir Grøntvedt
Åfjord	Erling Iversen

Forfall:

Røros	Isak V. Busch
Stjørdal	Rolf Charles Berg

Andre deltakere:

Styreleder	Torbjørn Mæhlumsveen
Daglig leder	Anna Carlsson
Kontrollutvalg	Eldar Carlson
	Linn Brå Østgård

Midt-Norge IUA

Kommunalt oppgavefelleskap mot akutt forurensning

Saksliste

Sak 1/24 Godkjenning av innkalling og saksliste

Vedtak:

Representantskapet godkjenner innkalling og saksliste.

Sak 2/24 Valg av to deltagere til å underskrive protokoll sammen med representantskapets leder

Vedtak: Representantskapet velger Oddvar Kjøren, Orkland kommune og Sigurd Saue, Indre Fosen kommune til å signere protokollen.

Sak 3/24 Orienteringer fra styreleder/daglig leder

Vedtak:

Representantskapet tar saken til orientering.

Sak 4/24 Midt-Norge IUA årsberetning og årsregnskap 2023

Vedtak:

Representantskapet godkjenner Midt-Norge IUA årsberetning og årsregnskap 2023 som fremlagt.

Sak 5/23 Budsjettramme 2025

Vedtak:

Representantskapet vedtar budsjettramme 2025.

Sak 6/24 Revisjon av MNIUAs samarbeidsavtale

Vedtak:

Representantskapet godkjenner utkast til revidert samarbeidsavtale og oversender denne til deltakerkommunenes kommunestyre for vedtak. Samarbeidsavtalen er gjeldende når alle deltakere har behandlet saken med liklydende vedtak.

Representantskapet ber om at kommunestyrene fatter følgende vedtak:

Kommunestyret/bystyret vedtar revidert samarbeidsavtale om Kommunalt oppgavefelleskap mot akutt forurensning Midt-Norge.

Sak 7/24 Virksomhetsoverdragelse - endring av ansettelsesforhold daglig leder

Vedtak:

Representantskapet godkjenner virksomhetsoverdragelse av ansettelsesforholdet til av daglig leder fra Trøndelag brann- og redningstjeneste IKS, til Trondheim kommune.

Neste møte gjennomføres 10. desember kl. 08:00-09:00 som nettmøte.

Midt-Norge IUA

Kommunalt oppgavefellesskap mot akutt forurensning

Representantskapsmøte for
Midt-Norge IUA
23.04.2024

Midt-Norge IUA

Kommunalt oppgavefelleskap mot akutt forurensning

Bakgrunn

Mandat og forankring

Etter vedtak i representantskapsmøtet til Midt-Norge 110-sentral 20.12.2023 anbefalte representantskapet, bestående av Trøndelags ordførere, at prosjektet etableres

Følgende er hentet fra prosjektmandat

- Mulighetsstudien skal gjennomføres i perioden 01.01.2024 – 31.12.2024.
- Sluttrapport skal være ferdig 01.12.2024, og presenteres ordførere i løpet av desember 2024.
- Økonomisk ramme: Tildelte skjønnsmidler fra statsforvalteren på 1.2 MNOK.
- Studien skal hensynta regionalt risikobilde og avdekke fornuftige samarbeidsområder.
- Studien skal hensynta nasjonale føringer og stortingsmelding om brann og redning.
- Studien skal foreslå budsjett, finansieringsmodell og samarbeidsavtale.
- Det forutsettes bred involvering og medvirkning fra alle brannvesen i Trøndelag.

Midt-Norge IUA

Kommunalt oppgavefelleskap mot akutt forurensning

Nasjonale føringer

Rapport om fremtidens brann- og redningsvesen

Rapporten «Fremtidens brann- og redningsvesen – Helhetlig gjennomgang av brann- og redningsområdet» [1] ble overlevert til Justis- og beredskapsdepartementet 01.06.2023.

Rapporten anbefaler at flere tiltak gjennomføres for å sikre at brann- og redningsvesenene blir i stand til å håndtere framtidens utfordringer innen eget sektoransvar, og i samarbeid med andre nødetater og beredskapsaktører [1].

Mange av landets brann- og redningsvesen er for små til å alene håndtere bredden av oppgaver og kompetansebehov som ventes framover. Rapporten foreslår derfor at det, for særskilte oppgaver, etableres **regionale samarbeid** mellom brann- og redningsvesenene som ligger innenfor samme 110-distrikt [1].

Et regionalt samarbeid bør legge til rette for **større fagmiljøer** der hvert enkelt brannvesen hver for seg har begrensede ressurser [1].

Rapporten danner grunnlaget for melding til Stortinget (Meld. St. 16), «Brann- og redningsvesenet – Nærhet, lokalkunnskap og rask respons i hele landet» [2].

Fremtidens brann- og redningsvesen

Helhetlig gjennomgang av
brann- og redningsområdet

Juni 2023

Midt-Norge IUA

Kommunalt oppgavefelleskap mot akutt forurensning

Meld. St. 16

(2023–2024)

Melding til Stortinget

Brann- og redningsvesenet

Nærhet, lokalkunnskap og rask respons i hele landet

Meld.St.16 – Brann- og redningsvesenet – Nærhet, lokalkunnskap og rask respons i hele landet

Brann- og redningsvesenene er den mest desentraliserte nødetaten i Norge. Den kommunale organiseringen sikrer nærhet til innbyggerne, lokalkunnskap og rask bistand. Dette er en fordel. Samtidig er hvert enkelt brannvesen alene ikke i stand til å håndtere alle utfordringene framover. Lokale beredskapsbehov påvirkes både av vårt eget samfunn, og globale endringer. Konflikter og krig påvirker vår sikkerhet. Klimaendringene påvirker oss, og økt risiko for naturhendelser som flom, skred, ekstremvær og skogbrann krever tilpasning brannvesenenes kompetanse og ressurser

Regjeringen legger derfor særskilt vekt på følgende tre områder:

1. Lokal, regional og nasjonal oppgaveløsning og samarbeid.
2. Brannforebyggende arbeid.
3. Utdanning, kompetanse og rekruttering.

Midt-Norge IUA

Kommunalt oppgavefelleskap mot akutt forurensning

Regionalt risikobilde i Trøndelag

Scenarioene inkluderer skog- og lyngbrann, ulykke med farlig gods, naturhendelser, brann i tankanlegg, atomulykke, sammenbrudd i transportsystemer, med mere

Eksempler på noen slike hendelser er blant annet ekstremværet «Hans» i 2023, skredet på Gjerdrum i 2020, og lyngbrannene i Flatanger og på Frøya i 2014.

Beredskaper i hvert enkelt brannvesen er **ikke dimensjonert** for slike store, langvarige hendelser. **Koordinering av beredskapsressurser** mellom brannvesen og andre, er derfor nødvendig, og kompetanse, opplæring og øvelser er noen av forutsetningene.

ROS TRØNDELAG 2023

Risiko- og sårbarhetsanalyse for Trøndelag - Hovedrapport

Midt-Norge IUA

Kommunalt oppgavefelleskap mot akutt forurensning

Risiko- og sårbarhetsanalyser for brann og redning i Trøndelag

Trøndelag fylke har 38 kommuner. Disse ligger innenfor Midt-Norge 110-sentral sitt distrikt. I tillegg hører Os kommune i Innlandet, og Bindal kommune i Nordland, inn under det samme distriktet. Brann- og redningsoppgaver i disse 40 kommunene ledes av brannsjefer fra 14 brannvesen.

Nasjonale føringer [1, 2] peker både på en **grunnportefølje** som hvert enkelt brannvesen bør være i stand til å håndtere, og en **regional oppgaveportefølje**.

Et samarbeid om grunnportefølje skal bidra til at de ulike brannvesen kommer på nivå med det som minimum kan forventes de skal kunne håndtere.

Den regionale porteføljen inneholder regionale kapasiteter som vanskelig kan opprettholdes av hvert enkelt brannvesen alene, og hvor kostnad og ansvar bør/må fordeles.

Grunnportefølje

Regional oppgaveportefølje

Midt-Norge IUA

Kommunalt oppgavefelleskap mot akutt forurensning

Andre orienteringer

- IUA Innherred skal utrede ønsket fremtidig organisering. (Steinkjer, Snåsa, Inderøy, Verdal og Levanger)
- Øvelse statlig aksjon, 29-30. mai på Brekstad. Kystverket kommer hit og gjennomfører en stabsøvelse i IUAs håndtering av statlige aksjoner.
- Deltakere fra
  - Ørland kommune (økonomi og personal)
  - Fosen brann- og redningstjeneste (Ørland, Åfjord)
  - Trøndelag brann- og redningstjeneste (Frøya, Trondheim), Værnesregionen brann- og redningstjeneste (Stjørdal)
  - Statsforvalteren (miljø)

REGION
MIDT-NORGE

2023 Årsberetning Årsregnskap

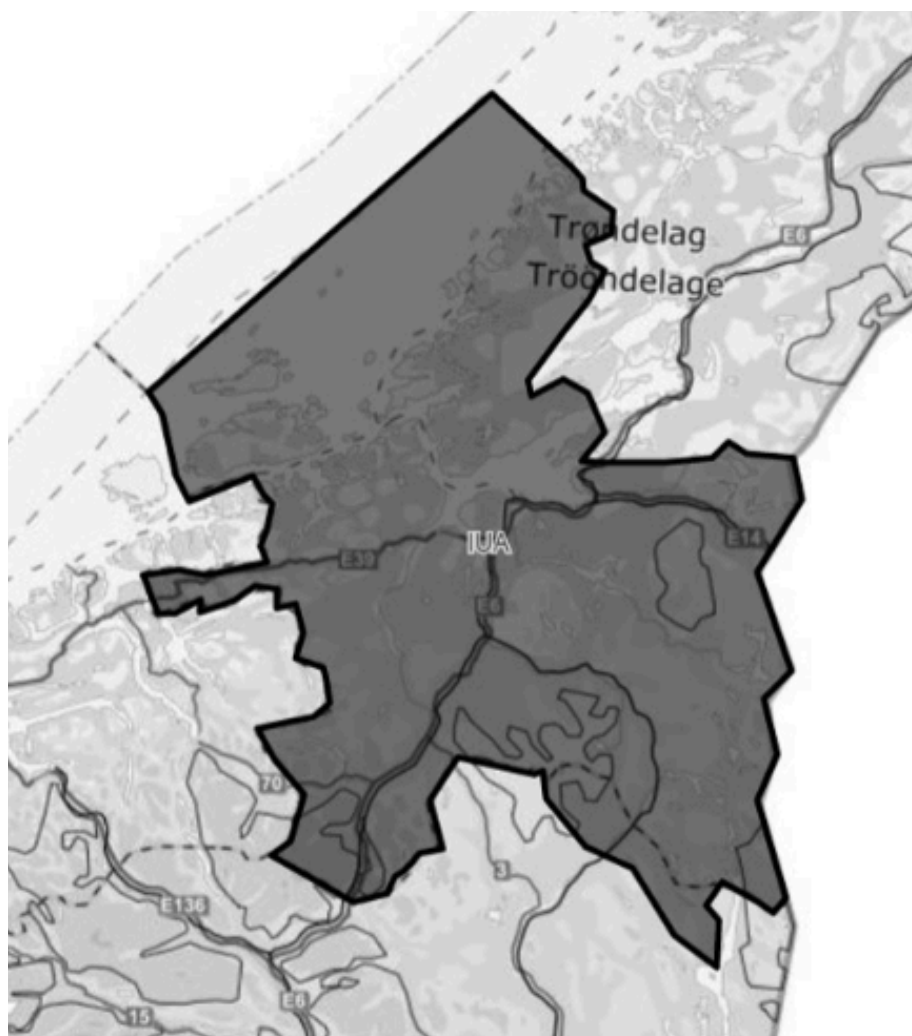
Kommunalt oppgavefelleskap mot akutt forurensning Midt-Norge

Styrets beretning for 2023

Kommunene har, gjennom forurensningsloven, beredskaps- og aksjonsplikt overfor mindre tilfeller av akutt forurensning. Ansvarer gjelder innenfor kommunens grenser ved hendelser som ikke dekkes av privat beredskap, der forurensere selv ikke er i stand til å aksjonere, eller der forurensere er ukjent.

Kommunene samarbeider om denne beredskapen gjennom 32 interkommunale beredskapsregioner (IUA-regioner). Hensikten med IUA-regioner er å styrke den lokale og regionale beredskapsevnen på en økonomisk og administrativt mer effektiv måte. Gjennom samarbeid på tvers av kommunegrensene sikres en bedre beredskapsevne. God beredskap betyr oppdatert utstyr, jevnlig øvelser og kunnskap om området som skal beskyttes. Regionen dekker alt fra kystområder til fjell, med til tider ekstremt vær, kulturlandskap og verneverdige områder. Arbeidet med å holde mannskap og utstyr oppdatert pågår fortløpende og det innhentes innspill fra både kommuneledelse og beredskapspersonell for å sikre at arbeidet blir så godt som mulig.

Midt-Norge IUA (MNIUA) er organisert som et kommunalt oppgavefelleskap etter kommunelovens §19. MNIUA ble opprettet som kommunalt oppgavefelleskap fra 1. januar 2023, og har Trondheim kommune som kontorkommune.

Midt-Norge IUA-region

Deltakerkommuner i Midt-Norge IUA

Kommune	Org.nr.	Eierandel	Representantskap 2023, medlem/vara	
Trondheim (kontorkommune)	942 110 464	56,62 %	Camilla S. Moe	Anita Fenstad
Stjørdal	939 958 851	6,53 %	Rolf Charles Berg	Anja Elisabeth Ristad
Orkland	921 233 418	4,98 %	Oddvar Kjøren	Ola Bjørkøy
Melhus	938 726 027	4,61 %	Jorid O. Jagtøyen	Stine Estenstad
Malvik	971 035 560	3,88 %	Trond Hoseth	Ole Herman Sveian
Ørland	964 982 686	2,79 %	Ogne Undertun	Finn Olav Odde
Indre Fosen	944 305 483	2,66 %	Bjørnar Buhaug	Knut Ola Vang
Skaun	939 865 942	2,25 %	Øystein Syrstad	Barbro Bolme
Oppdal	964 983 003	1,90 %	Geir Arild Espnes	Elisabeth Hals
Midtre Gauldal	970 187 715	1,65 %	Arild Karlsen	
Heim	920 920 004	1,58%	Odd Jarle Svanem	Marit Sandvik
Røros	939 898 743	1,50 %	Isak V. Busch	Christian Elgaaen
Frøya	964 982 597	1,42 %	Johan Pettersen	Marit Wisløff Norborg
Hitra	938 772 927	1,39 %	Dag Robert Bjørshol	
Åfjord	964 982 864	1,14 %	Vibeke Stjern	Einar Eian
Selbu	971 197 609	1,10 %	Per Erik Eidem	Frode Welve
Frosta	944 482 253	0,70 %	Frode Revhaug	Kari Ydsti Presthus
Rennebu	940 083 672	0,66 %	Ola Øie	Marit Bjerkås
Meråker	835 231 712	0,65 %	Kjersti Kjenes	Anne Karin Langsåvold
Rindal	940 138 051	0,53 %	Vibeke Langli	Magnar Dalsegg
Holtålen	937 697 767	0,53 %	Ingar Engan	Knut Arne How
Os	943 464 723	0,50 %	Runa Finborud	Per Ousten
Osen	944 350 675	0,24 %	John Einar Høvik	Egil Arve Johannessen
Tydal	864 983 472	0,20 %	Hans Runar Sandnes Kojedal	Per Ingebrigt Græsli

Styret 2023

Rolle	Medlem	Varamedlem
Styreleder	Torbjørn Mæhlumsveen	Anna-Karin Hermansen
Nestleder	Bernt B. Lein	Solvår Reiten
Medlem	Hans Fredrik Kvitvang	Ole-Bjørn Nordland
Medlem	Svein Olav Fagerdal	Roar Johnsen
Medlem	Geir Arne Sjøhagen	Kjell Bergland
Medlem	Erik Klomsten	Svein Asmussen
Medlem	Håvard Nicolausson	Frode Skogås

MNIUA driftes av en daglig leder i 100 % stilling.

Overordnet målsetting og prioriterte tiltak

Styret i MNIUA har utarbeidet en strategi som skal bidra til et langsiktig og helhetlig perspektiv. Det er definert sju mål som skal være førende i arbeidet.

Midt-Norge IUA skal:

1. Være en aktiv bidragsyter og pådriver i kommunens arbeid med miljørisikoanalyse, beredskapsanalyse og beredskapsplan.
2. Utvikle og revidere en overordnet beredskapsplan som beskriver tilgjengelig kompetanse og utstyr i IUA-regionen for å understøtte kommunens håndteringsevne.
3. I økt grad fokusere på aktivitet knyttet til kommunens forebygging av akutt forurensning.
4. Bidra til at personellet i regionen har adekvat og oppdatert kompetanse innenfor fagområdet akutt forurensning.
5. Sørge for at det finnes tilgjengelig relevant og riktig utstyr i riktig mengde på rett sted.
6. Gjennom øvelser styrke kommunens evne til å håndtere og samarbeide ved hendelser med stor risiko.
7. Bidra til samvirke mellom aktuelle aktører ved store uønskede hendelser, primært innenfor akutt forurensning.

Prioriterte aktiviteter basert på overordnede mål

Basert på ovenforstående mål skal følgende områder prioriteres i perioden 2023-2026, som beskrevet i Handlings- og økonomiplanen. Under hvert delmål presenteres resultatet for gjennomføringen i 2023.

Mål 1

Være en aktiv bidragsyter og pådriver i kommunens arbeid med miljørisikoanalyse, beredskapsanalyse og beredskapsplan.

Tiltak	Resultat
Bidra til å gjøre miljørisiko- og beredskapsanalysene kjent.	Miljørisiko- og beredskapsanalysene er brukt som grunnlag ved øvelser og har påvirket prioriteringer av utstyrsinnkjøp.
Bidra kommunene ved revidering av miljørisiko- og beredskapsanalysene, minst hvert 4. år.	Ikke relevant i 2023. Neste revisjon starter i 2024.
Annet	Kystverket har i 2023 utviklet et kurs for kommuner som skal gjennomføre miljørisiko- og beredskapsanalyser. IUA-regionene (også MNIUA) har deltatt i workshoper for å gi innspill til kurset. Kurset vil tilbys kommunene fortløpende de neste 4-5 årene.

Mål 2

Utvikle og revidere en overordnet beredskapsplan som beskriver tilgjengelig kompetanse og utstyr i IUA-regionen for å understøtte kommunens håndteringsevne.

Tiltak	Resultat
Videreutvikling og revidering av overordnet beredskapsplan	Beredskapsplanen ble revidert i 2021. Neste revisjon starter i 2024
Gjøre overordnet beredskapsplan kjent i regionen, både hos brannvesen og i kommuneledelse	Følger etter neste revisjon.
Utarbeide innsatsplaner for dimensjonerende scenarier identifisert i miljørisikoanalysene	Ikke startet.
Utarbeide miljøtiltakskort for sårbare områder (ref. Kystverkets veileder)	Ikke startet.

Mål 3

I økt grad fokusere på aktivitet knyttet til kommunens forebygging av akutt forurensning.

Tiltak	Resultat
Økt kontakt med store aktører der akutt forurensning kan oppstå	Ingen aktivitet i 2023
Økt samarbeid med forebyggende avdelinger i brannvesen	Dialog startet med forebyggende avdeling i Trøndelag brann- og redningstjeneste IKS, der det ble diskutert forskjellige måter MNIUA kan bistå på. Det planlegges videre aktivitet i 2024 for å konkretisere idéene.

Mål 4

Bidra til at personellet i regionen har adekvat og oppdatert kompetanse innenfor fagområdet akutt forurensning.

Tiltak	Resultat
Bidra til vedlikehold og heving av kompetanse innenfor: 1. Aksjonsledelse, ELS og stabsarbeid 2. Skadestedsledelse og teigledning oljevern 3. Repetisjonskurs SKL/TL, grunnkurs 4. Strandrensing 5. Materiellhåndtering 6. CBRNE-kompetanse 7. Kompetanseheving for evaluatorrollen	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ingen aktivitet 2. Teiglederkurs i Trondheim for alle tre IUA-regioner i Trøndelag i samarbeid. 3. Rep.kurs/grunnkurs gjennomført på Steinkjer for alle tre IUA-regioner i Trøndelag i samarbeid. 4. Strandrensekoordineringskurs hos Kystverket, 1 deltaker fra MNIUA. 5. Fagsamling for øvings- og utstyrsansvarlige for CBRNE/transportrelaterte uhell. 6. se øvelser, mål 6 7. Ikke påbegynt
Utvikle materiell for e-læring	Tre nye videoer: <ul style="list-style-type: none"> ● Demonstrasjon av CBRNE-containeren på Sandmoen ● Påkledning splasjdrakt ● Dekontamineringskasse
Bistå eller arrangere fagdager innenfor relevante tema	Se punkt 5 ovenfor.

Mål 5

Sørge for at det finnes tilgjengelig relevant og riktig utstyr i riktig mengde på rett sted.

Tiltak	Resultat
Utarbeide og implementere et vedlikeholdssystem for eksisterende utstyr.	Samarbeid med materiellansvarlig i TBRT om logistikksystem for å registrere utstyr.
Behovsbasert plassering av eksisterende utstyr basert på miljørisiko- og beredskapsanalysene.	Ingen aktivitet i 2023.

Mål 6

Gjennom øvelser styrke kommunens evne til å håndtere og samarbeide ved hendelser med stor risiko.

Tiltak	Resultat
Legge til rette for egenøvelser med e-læring som støtte.	Ikke påbegynt i 2023
Jevnlige øvelser med praktisk trening på utstyr for å håndtere akutt forurensning	Øvelser gjennomført i Trondheim, Frøya og Brekstad
Årlig øvelse for kjemikaliedykkere	Øvelser gjennomført på Frøya, Brekstad, Orkanger og Trondheim. Ikke alle i regi av MNIUA.
Jevnlige øvelser for håndtering uhell med farlige stoffer (CBRNE)	7 øvelser i regionen
Årlig øvelse i utvalgt kommune, der kriseledelse, brannvesen og evt. andre deltar	Ikke planlagt i 2023
Stabsøvelser for kommuneledelse og administrativt personell i kommunene	Ikke planlagt i 2023
Øvelser i samarbeid med Kystverket og NOFO	Ikke planlagt i 2023

Mål 7

Bidra til samvirke mellom aktuelle aktører ved store uønskede hendelser, primært innenfor akutt forurensning.

Tiltak	Resultat
Samarbeid med Inn-Trøndelag og Namdal IUA	Gjennomført teiglederkurs og repetisjonskort/grunnkurs oljevern sammen.
Deltagelse i LRS øvingsutvalg	LRS øvingsutvalg er omorganisert og daglig leder IUA deltar ikke lenger. MNIUAs interesser ivaretas av TBRT og andre deltakere som også sitter i MNIUAs styre.
Deltagelse i Brannsamarbeid Trøndelag (Trønderbataljonen)	MNIUA var representert på alle møter.

Øvelse i lenseutlegg i TBRT (foto Anna Carlsson)

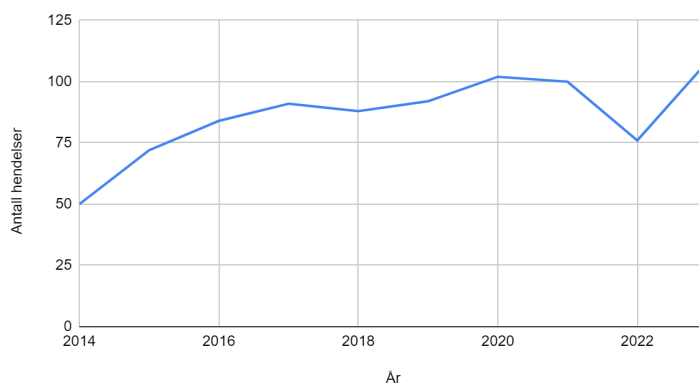
Statistikk hendelser

I årsberetningen rapporteres tre hendelsestyper hentet fra DSBs rapporteringssystem som benyttes av brannvesen og 110-sentraler.

- Akutt forurensning
- Ubetydelig forurensning
- Uhell farlig stoff uten utslipp

Tall for 2023 viser en økning i antall hendelser og trenden de siste 10 årene er stigende.

Antall hendelser vs. År

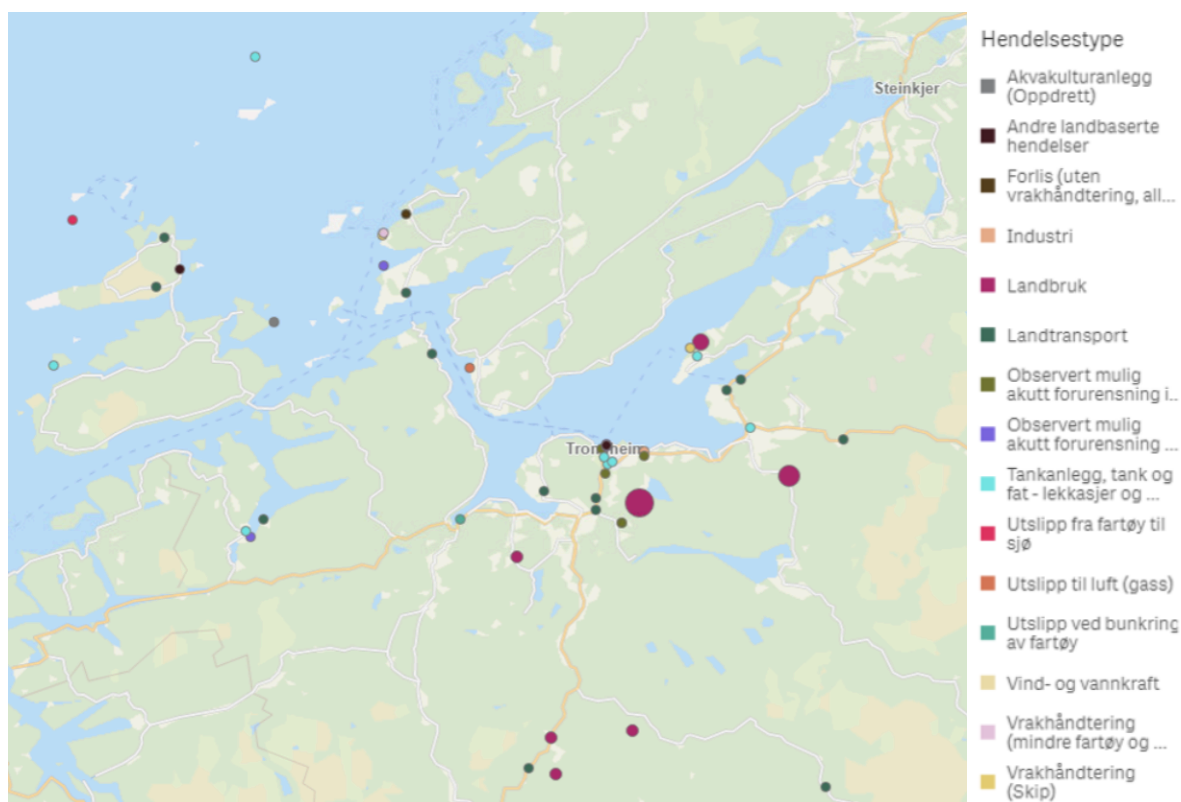

Kommune	Akutt forurensning			Ubetydelig forurensning			Uhell med farlig stoff uten utslipp			Sum pr. kommune
	2021	2022	2023	2021	2022	2023	2021	2022	2023	Totalt
Frosta	1	1	3			1				6
Frøya	3		3	2	1	2				11
Heim	1		2	2	1					6
Hitra			3	1		2			1	7
Holtålen			1			1				2
Indre Fosen	2	1	1	3	2	2			1	12
Malvik		5		3		1				9
Melhus	2	1		2	1	3				9
Meråker					1					1
Midtre Gauldal			3		2	1			1	7
Oppdal	2			1	1					4
Orkland	2	2	2	3	1	3			1	14
Os				0	1					1
Osen										0
Rennebu	1	1		3						5
Rindal					1					1
Røros					1	1				2
Selbu						2				2
Skaun		1	2	2	1					6
Stjørdal	6	6	6	5	6	7		1		37
Trondheim	13	16	18	32	11	22	1		5	118
Tydal										0
Ørland	3	1	5	2	4	2				17
Åfjord	1	3		1	2					7
TOTALT	37	38	49	62	37	50	1	1	9	284

Kystverkets statistikk

Kystverket fører også statistikk over hendelser som rapporteres til dem. I Kystverkets oversikt kan man se tall på forskjellige hendelsestyper og mengden på eventuelt utslipp. Kystverket rapporterer også om hendelser med fare for akutt forurensning.

Kartet nedenfor viser hendelser med utslipp 2023. Størrelsen på prikkene markerer mengden utslipp. Landbrukskategorien har ofte store utslipp da det gjerne handler om utslipp fra møkkekjellere/vogner.

I tabellen ser man antall hendelser i forskjellige kategorier. I hendelser med utslipp er det *landtransport* som utpeker seg med 13 hendelser. Deretter har det vært flest hendelser med *tankanlegg, tank og fat og landbruk*. I volum skiller *landbruk* seg ut. Årsaken er det store volumet fra møkkekjellere eller uhell med møkkervogner.

Hendelsestype	Antall hendelser	Utslippsvolum (liter)
Total	64	1 078 725
Akvakulturanlegg (Oppdrett)	1	350
Andre landbaserte hendelser	2	80
Drivende gjenstand	2	0
Fartøy i brann	1	0
Fartøy i drift	7	0
Forlis (uten vrakhåndtering, alle fartøysgrupper)	1	600
Grunnstøting	2	0
Industri	1	100
Landbruk	7	1 073 000
Landtransport	13	2186
Maskinfeil (fremdrift eller styring)	1	0
Observert mulig akutt forurensning i vassdrag (ukjent kilde)	5	115
Observert mulig akutt forurensning på sjø (ukjent kilde)	5	62
Tankanlegg, tank og fat - lekkasjer og overfylling	8	1866
Utslipp fra fartøy til sjø	1	30
Utslipp til luft (gass)	1	0
Vind- og vannkraft	1	100
Vrakhåndtering (mindre fartøy og fritidsbåter)	1	10
Vrakhåndtering (skip)	2	126
Øvrige skipshendelser	1	0

Eksempel på aksjoner

Isopor fra flytebrygge, Frøya kommune, januar 2023

En flytebrygge med isoporblokker ble ødelagt i uvær på Frøya. Isoporblokkene gikk i oppløsning og spredte seg over et større område. Første kvelden/natten ble alt som lagt seg i strandsonen dekket med presenning for å hindre videre spredning, og de neste dagene ble det brukt store ressurser på å samle opp isoporen. Frivillige tilknyttet Mausund Feltstasjon bidro i oppryddingen.

Frivillige fra Mausund Feltstasjon bistod med opprydding (foto Anna Carlsson)

Sunket båt, Ørland kommune, september 2023

I september 2023 fikk Fosen brann- og redningstjeneste IKS varsel om en akutt forurensning fra en sunket båt. Det var lekkasje av diesel fra og det spredte seg i et kaiområde. For å hindre spredning ble det lagt ut havnelenser, og innenfor disse ble absorberende lenser lagt ut for å samle opp dieselen.

Sunket båt, Ørland kommune (foto Anna Carlsson og Per Ove Johansen)

Årsregnskap 2023

Regnskapet for 2023 er ført som en del av regnskapet til Trondheim kommune. Bundne fondsmidler pr. 31.12.23 står oppført som en kortsiktig fordring på Trondheim kommune. Fordringen er en følge av regnskapsorganiseringen, og er ikke en fordring som skal betales av Trondheim kommune.

Ordinært resultat viser et mindreforbruk på kr. 363.838. Det var budsjettetert med et mindreforbruk grunnet planlagt kjøp av båt. Båtinnkjøpet var planlagt å delfinansieres gjennom et mindreforbruk og resten fra frie driftsfond.

KOMMUNALT OPPGAVEFELLESSKAP MOT AKUTT FORURENSNING MIDT-NORGE

ÅRSREGNSKAP 2023

DRIFTSREGNSKAPET	Note	Regnskap 2023	Budsjett 2023	Regnskap 2022
Driftsinntekter:				
Salgsinntekter		219 216	0	50 736
Refusjoner	3	4 026 684	3 568 080	4 077 640
Sum driftsinntekter		4 245 900	3 568 080	4 128 376
Driftsutgifter:				
Kjøp av administrative tjenester	6	1 924 970	1 870 000	1 543 376
Kjøp av varer og tjenester		1 598 310	1 482 080	1 508 865
Overføringer		358 782	0	1 473 025
Kalkulatoriske avskrivninger	5	282 617	0	242 713
Sum driftsutgifter:		4 164 679	3 352 080	4 767 978
Driftsresultat:		81 221	216 000	-639 602
Finansposter:				
Renteinntekter		0	0	0
Renteutgifter		0	0	0
Motpost avskrivninger	5	282 617	0	242 713
Ordinært resultat (mer/mindreforbruk)	4	363 838	216 000	-396 890
Interne finansieringstransaksjoner:				
Avsetninger		0	0	0
Bruk av tidligere avsetninger		169 956	350 000	795 930
Tidligere års merforbruk dekket av fond		7 054	0	0
Overført til inv.regnskapet		526 740	566 000	399 040
Regnskapsmessig resultat		0	0	0

INVESTERINGSREGNSKAPET	Regnskap 2023	Budsjett 2023	Regnskap 2022
Investeringer:			
Investeringer i varige driftsmidler	526 740	566 000	399 040
Sum investeringer	526 740	566 000	399 040
Driftsinntekter:			
Overføring fra driftsregnskapet	526 740	566 000	399 040
Sum finansiering	526 740	566 000	399 040
Udekket/udisponert	0	0	0

BALANSEREGNSKAPET

	Note	2023	2022
EIENDELER:			
Anleggsmidler			
Utstyr, maskiner og transportmidler	5	1 430 368	1 186 245
Sum anleggsmidler		1 430 368	1 186 245
Omløpsmidler			
Kortsiktige fordringer	7	2 424 263	2 587 165
Sum omløpsmidler		2 424 263	2 587 165
SUM EIENDELER		3 854 631	3 773 410
EGENKAPITAL OG GJELD:			
Egenkapital			
Frie driftsfond	8	2 424 263	2 594 219
Regnskapsmessig mindreforbruk (drift)	4	0	-7054
Kapitalkonto	5	1 430 368	1 186 245
Sum egenkapital:		3 854 631	3 773 410
Gjeld			
Langsiktig gjeld		0	0
Sum langsiktig gjeld:		0	0
Kortsiktig gjeld		0	0
Sum kortsiktig gjeld:		0	0
SUM EGENKAPITAL OG GJELD:		3 854 631	3 773 410
Memoriakonti			
Ubrukte lånemidler		0	0

Trondheim, 22.2.2024

Torbjørn Mæhlumsveen Styreleder	Bernt Lein Nestleder	Hans Fredrik Kvitvang Medlem
Svein Olav Fagerdal Medlem	Geir Arne Sjøhagen Medlem	Erik Klomsten Medlem
Håvard Nicolausson Medlem		

NOTER

Note 1 - Innledende opplysninger

Samarbeidet omfatter 23 kommuner i Trøndelag samt 1 kommune i Innlandet fylke. Hensikten med samarbeidet er å sette deltakerkommunene i stand til å møte kravene til kommunal beredskap mot akutt forurensing. Beredskapsstyret består av 7 representanter fra Trøndelag brann- og redningstjeneste IKS (TBRT), Fosen brann- og redningstjeneste IKS (FBRT), Trondheim kommune, Røros brannvesen, Trøndelag politidistrikt, Trondheim interkommunale havn og Sør-Trøndelag Sivilforsvarsdistrikt. Styret ledes av brann- og redningssjefen i TBRT som er fast leder.

1.1.2015 ble IUA Sør-Trøndelag organisert som et § 27-samarbeid med Trondheim kommune som kontorkommune. Administrativ styring, regnskapsføring og rapportering skjer gjennom Trondheim kommune. Samarbeidet vil fra 1. januar 2023 bli omdannet til kommunalt oppgavefelleskap.

Note 2 - Om regnskapsføringen for IUA

Regnskapet for 2023 er ført som en del av regnskapet til Trondheim kommune. Bundne fondsmidler pr. 31.12.23 står oppført som en kortsiktig fordring på Trondheim kommune. Fordringen er en følge av regnskapsorganiseringen, og er ikke en fordring som skal betales av Trondheim kommune.

Note 3 - Overføring mellom IUA og deltakerkommunene i samarbeidet

	2023	2022
Deltakeravgift	-2 974 080	-2 965 244
Momskompensasjon	-358 782	-473 025
Refusjoner fra andre	-693 822	-639 371
Total refusjon	-4 026 684	-4 077 640

Note 4 - Regnskapsmessig mindreforbruk

Ordinært resultat er positiv med kr. 363 838.- og mindreforbruket blir brukt til å finansiere utgifter i investeringsregnskapet. Regnskapsmessig merforbruk fra 2020 på kr. 7 054 er dekket av ekstra bruk av fondsavsetninger i 2023.

Note 5 – Anleggsmidler/kapitalkonto

	Båt	IUA-bil	Øvings- modul	CBRNE container	Totalt
Anskaffelseskost 1.1	399 040	815 276	1 247 631	364 219	2 826 166
Tilgang i året	526 740	-	-	-	526 740
Avgang i året	-	-	-	-	-
Anskaffelseskost 31.12	925 780	815 276	1 247 631	364 219	3 352 906
Akkumulerte avskrivninger 1.1	-	652 221	842 012	145 688	1 639 920
Årets avskrivninger	39 904	81 528	124 763	36 422	282 617
Akkumulerte avskrivninger 31.12	39 904	733 748	966 775	182 110	1 922 537
Bokført verdi 31.12	885 876	81 528	280 856	182 109	1 430 369

Note 6 - Pensjon

Ansatte i IUA er innleid fra TBRT som har kollektiv pensjonsordning for sine ansatte i Trondheim kommunale pensjonskasse (TKP). Kostnader i forbindelse med pensjonsordningen fremkommer som en del av lønnsutgiftene til drift av IUA.

Note 7 - Kortsiktige fordringer

Jamfør note 2 om bakgrunnen for fordringen. Den kortsiktige fordringen på Trondheim kommune på kr. 2 424.263.- fremkommer på følgende måte:

	2023	2022
IB 1.1	2 587 165	3 383 095
Netto avsetning fond	-169 956	-795 930
Tidligere års merforbruk	7 054	
UB 31.12.Kortsiktig fordring	2 424 263	2 587 165

Note 8 - Bundet driftsfond

Etter at årets bruk av fond er ført er innestående på fondet kr. 2 424.263.-

	2023	2022
IB 1.1	2 594 219	3 390 149
Avsetning av fondsmidler	0	0
Bruk av fondsmidler	-169 956	-795 930
UB 31.12.Fondsavsetning	2 424 263	2 594 219

Note 9. Anleggsmidler

Anleggsmidler bokføres til anskaffelseskost og avskrivningen på anleggsmidler skal starte senest året etter at anleggsmidlet er anskaffet eller tatt i bruk jf regnskapsforskriftens § 3-4.

Note 10. Andre forhold

Regnskapet i 2023 er ført som en selvstendig del av regnskapet til Trondheim kommune. Kunde- og leverandørreskontro er ikke utskilt som selvstendige deler, men alle inntekter og utgifter i forbindelse med disse er bokført.

SIGNATURES**ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This documents contains 18 pages before this page

Dokumentet inneholder 18 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 18 sivua ennen tätä sivua

Dette dokument indeholder 18 sider før denne side

Detta dokument inneholder 18 sider före denna sida

authority to sign

representative

custodial

asemavaltuus

nimenkirjoitusoikeus

huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt

firmateckningsrätt

förvaltare

autoritet til å signere

representant

foresatte/verge

myndighed til at underskrive

repræsentant

frihedsberøvende

Oppfølging av selskaper - Revisjon Midt-Norge SA

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Melhus kommune

Møtedato

06.06.2024

Saknr

38/24

Saksbehandler Eva J. Bekkavik

Arkivkode FE-037

Arkivsaknr 23/488 - 10

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar informasjonen til orientering.

Vedlegg

Protokoll fra årsmøte 22.04.2024

Årsberetning 2023

Saksopplysninger

Som et ledd i sin lovpålagte oppgave om å føre kontroll med kommunens eierinteresser i selskaper (kommuneloven § 23-2 bokstav d) har kontrollutvalget bedt om å få fremlagt protokoller fra generalforsamlinger, representantskap og årsmøter i selskaper som Melhus kommune har eierandeler i (kontrollutvalgets sak 19/21, møte 22.04.2021).

Protokoll fra årsmøte 22.04.2024 og årsberetning 2023 følger med som vedlegg til saken.

Melhus kommune har ingen vedtatt strategi for selskapet (revidert eierskapsmelding vedtatt 23.05.2023 sak 33/2023) .

Konklusjon

Kontrollutvalgets sekretariat anbefaler kontrollutvalget å ta med informasjonen som en del av sin rutinemessige oppfølging av Melhus kommune.

Protokoll fra årsmøte RMN SA 22.04.2024

Dokumentet er signert digitalt av følgende undertegnere:

- ÅSHILD CHARLOTTE PETTERSEN, signert 01.05.2024 med ID-Porten: BankID
- SIV THERESE AGLÉN, signert 30.04.2024 med ID-Porten: BankID
- JENS ARNE KVELLO, signert 02.05.2024 med ID-Porten: BankID

Det signerte dokumentet inneholder

- En forside med informasjon om signaturene
- Alle originaldokumenter med signaturer på hver side
- Digitale signaturer

Dokumentet er forseglet av Posten Norge

Signeringen er gjort med digital signering levert av Posten Norge AS. Posten garanterer for autentisiteten og forseglingen av dette dokumentet.

Slik ser du at signaturene er gyldig

Hvis du åpner dette dokumentet i Adobe Reader, skal det stå øverst at dokumentet er sertifisert av Posten Norge AS. Dette garanterer at innholdet i dokumentet ikke er endret etter signering.

MØTEPROTOKOLL

Årsmøte Revisjon Midt-Norge SA

Tid: 22.april 2024 kl 10:15-11:15

Sted: Scandic Hell

Åpning av møtet:

Leder av årsmøtet, Siv Aglen, Brønnøy kommune, ønsket velkommen til møtet og registrering av oppmøte ble godkjent.

Følgende møtte;

Kommune	Representant	Vararepresentant
Alvdal kommune		Anne Goro Tronsmo Haugland
Bindal kommune	Frode Næsvold	
Brønnøy kommune	Jan Richard Nøstvik	
Flatanger kommune		Lisbeth Hustad
Frosta kommune	Frode Revhaug	
Frøya kommune	Kristin Furunes Strømskag	
Grane kommune	Raymond Fagerli	
Herøy kommune	Hilde Kristin Bonde	
Hitra kommune	Björg Reitan Bjørgvik	
Holtålen kommune	Jan Arild Sivertsgård	
Høylandet kommune		Kjersti Lian
Inderøy kommune	Unn-Elisabeth Tronstad Kristiansen	
Indre Fosen kommune	Benjamin Schei	
Leirfjord kommune	Åshild Pettersen	
Levanger kommune		Nina B Bye
Lierne kommune		Eirin Holand
Malvik kommune	Torgeir Anda	
Meråker kommune	Kari Anita Furnes	
Midtre Gauldal kommune		Stian Engen
Namsos kommune	Steinar Lyngstad	
Namsskogan kommune		Frode Mellingen
Orkland kommune	Hanne Nyhus	
Os kommune		Thomas L Engåvoll
Osen kommune		Astrid Jakobsen
Rennebu kommune	Per Arne Lium	
Røros kommune	Isak Veierud Busch	
Røyrvik kommune		Maren Wik Aspnes
Selbu kommune	Elin Wiggen Dahl	
Skaun kommune	Gunn Iversen Stokke	
Snåsa kommune	Arnt Einar Bardal	
Stjørdal kommune	Eli Arnstad	
Tolga kommune		Knut Sagbakken
Træna kommune	Trond Vegard Sletten	
Trøndelag Fylkeskommune	Hege Nordheim-Viken	
Tydal kommune	Jens Arne Kvello	
Verdal kommune		Hilde Daleng
Ørland kommune	Hallgeir Grøntvedt	

Dokumentet er signert digitalt av:

- ÅSHILD CHARLOTTE PETERSEN, 01.05.2024
- SIV THERESE AGLÉN, 30.04.2024
- JENS ARNE KVELLO, 02.05.2024

Forseglet av

Posten Norge

Fullmakt

Kommune

Træna kommune

Representant

Siv Aglen, Brønnøy kommune

Forfall:

Kommune

Dønna kommune
Folldal kommune
Grong kommune
Hattfjelldal kommune
Heim kommune
Overhalla kommune

Representant

John Erik S Johansen
Kristin Langtjernet
Ann-Jeanette Klinkenberg
Sølvi Andersen
Marit Liabø Sandvik
Hege Saugen

Vararepresentant

Sigrud Nesje
Tommy Kristoffersen
Lars Bjørnar Vist
Glenn G Tustervatn
Ola Rognskog
Siv Åse Strømhylden
Kåre Magnus Skjefte
Simen Garaas
Ørjan Thorstensen Rosvold
Anders Salamonsen
Sivert Vevelstad
Kaja Hovde Bye

Sømna kommune
Vefsn kommune

Gunder Strømberg
Malin Lynghaug Johansen

Vevelstad kommune
Åfjord kommune

Lillian Solvang
Erling Iversen

Møtte ikke:

Kommune

Alstahaug kommune

Representant

Peter Talseth

Vararepresentant

Trude Jæktvik
Tore Harry Jakobsen Vikedal
Ole Annfinn Helmersen
Fritz Arne Haugen
Terje Settenøy
Ida Andrea Nogva
Tor Snøve
John Lauritzen
Christine Agdestein
Tor Borgan
Frode Arnestad
Kjartan Sørøy

Leka kommune
Melhus kommune
Nærøysund kommune

Svein Pettersen
Einar Gimse-Syrstad
Amund Hellesø

Oppdal kommune

Elisabeth Hals

Steinkjer kommune

Gunnar Thorsen

Vega kommune

Jon Albert Floa

Årsmøtet hadde 37 medlemmer med 87 stemmer av 126.

Styret:

Hans S.U.Wendelbo
Elin Rodum Agdestein
Anne Birgitte S.Sklet
Oddvar Fossum
Torbjørn Måsøval
Merete Montero

styreleder
nestleder
styremedlem
styremedlem
styremedlem
styremedlem

Andre:

Arnt Haugan
Unni Romstad

daglig leder Revisjon Midt-Norge SA
ass. daglig leder Revisjon Midt-Norge SA

Rådgiver(e):

- ÅSHILD CHARLOTTE PETERSEN, 01.05.2024
- SIV THERESE AGLÉN, 30.04.2024
- JENS ARNE KVELLO, 02.05.2024

Saksliste:

SAK 1/24 GODKJENNING AV INNKALLING

Varsel om dato for årsmøtet ble sendt den 12.02.2024, sakliste ble sendt eierkommunene den 22.03.2024 og møtebok den 09.04.2024.

Vedtak (enstemmig):
Innkallingen godkjennes.

SAK 2/24 VALG AV REFERENT OG TO TIL Å UNDERSKRIVE PROTOKOLLEN

Forslag fremmet i møtet:

Referent: Unni Romstad
Underskrift protokoll: Åshild Pettersen, Leirfjord kommune
Jens Arne Kvello, Tydal kommune

Vedtak (enstemmig):
Forslag fremmet i møtet vedtatt

SAK 3/24 GODKJENNING AV SAKSLISTE

Innkalling og saksliste utsendt på forhånd.

Vedtak (enstemmig):
Sakslisten godkjennes

SAK 4/24 ORIENTERING FRA STYRELEDER OG DAGLIG LEDER

Vedtak (enstemmig):
Årsmøtet tar orienteringen til etterretning

▼ Behandling i årsmøte 22.04.2024

Saker nevnt fra styreleder:

- Bakgrunnen for at Revisjon Midt-Norge SA ble dannet, valg av selskapsform og selskapets historie fram til i dag.
- Selskapet har en bred og unik kompetanse innenfor kommunal revisjon, og har bevist at det er konkurransedyktig i markedet
- Økonomi:
  - Gode økonomiske vilkår fra eierne ved oppstart
  - Bevisst bruk av opptjent egenkapital har gitt økonomisk fordel for eierne ved at de fram til nå har betalt lavere honorar for revisjonstjenestene

- ÅSHILD CHARLOTTE PETERSEN, 01.05.2024
- SIV THERESE AGLÉN, 30.04.2024
- JENS ARNE KVELLO, 02.05.2024

- For å opprettholde nødvendig buffer må nå utvikling av honorar harmoniseres med selskapets kostnadsutvikling og prisutvikling i samfunnet generelt.
- Desentralisert struktur er et strategisk valg, og nærhet til kunder/eiere gir muligheter for både fysiske og digitale kundemøter
- RMN SA leverer en unik totalpakke innenfor revisjon. I tillegg til de ordinære revisjonstjenestene (finansiell revisjon og forvaltningsrevisjon) inngår også veiledning til våre eiere/kunder.
- Fokus på endringer som vi vet kommer

Daglig leder orienterte om:

- Revisors arbeid følger to spor:
  - Demokratisporet: her handler det om å bygge tillit, og revisor er en nøytral part som bidrar til dette
  - Bidrar til forbedring gjennom kjente og mindre kjente produkter
- Eksempler på tjenester fra RMN SA som er lite synlig for eiere, men som administrasjonen benytter:
  - Administrasjonens kontakt med revisor: 25 % av kundene har ukentlig kontakt, 75 % har kontakt 1-2 ganger pr måned
  - Faglig veiledning til administrasjonen
  - Kurs og 1-1 kurs for enkeltkommuner
  - Bistand i møte med systemleverandør
  - Opplæring KU
  - Mulighet for opplæring i utvalgte tema i kommunestyret også
- RMN SA sin hjemmeside
- Å bruke revisor på riktig måte selv om kommunen får kritikk
- Om ikke en god revisjon gir garanti for gjenvalg, er revisjonens bidrag til demokrati og forbedring svært viktig
- Selskapet legger vekt på å drive så effektivt som mulig og å være så kompetent som mulig. Vi er konkurransedyktig i å levere en helhetlig revisjonstjeneste og dette er bekreftet gjennom sammenligninger med andre selskap og deltakelse i anbudskonkurranser.

SAK 5/24 REGNSKAP OG ÅRSBERETNING 2023

Vedtak (enstemmig):

Årsmøtet godkjenner årsregnskapet for 2023 med de disposisjoner som er foretatt.

Årets underskudd kr 7.476.843 dekkes av disposisjonsfond med følgende postering:

K konto 8980 bruk av fond	kr 7.476.843,-
D konto 2050 opptjent egenkapital	kr 7.476.843,-

SAK 6/24 REVIDERT BUDSJETT 2024 OG ØKONOMIPLAN 2024-2027

Vedtak (enstemmig):

Årsmøtet vedtar forslag til revidert budsjett 2024 og økonomiplan 2024-2027

- ÅSHILD CHARLOTTE PETERSEN, 01.05.2024
- SIV THERESE AGLÉN, 30.04.2024
- JENS ARNE KVELLO, 02.05.2024

SAK 7/24 STRATEGI FOR REVISJON MIDT-NORGE SA 2024-2027

Vedtak (enstemmig):

Årsmøtet tar saken til etterretning

▼ Behandling i årsmøte 22.04.2024

Assisterende daglig leder i RMN SA, Unni Romstad, presenterte strategien for årsmøtet

---

Åshild Pettersen

Jens Arne Kvello

Siv Aglen, årsmøtets leder

Foredraget «Når kommunestyret er eier» ble presentert av Margrete Haugum (RMN SA) og Sunniva Tusvik Sæter (RMN SA) etter at årsmøtet var avsluttet. Presentasjonen er vedlagt protokollen.

Rett avskrift:
Unni Romstad

Utskrift sendt: Medlemskommunene

- ÅSHILD CHARLOTTE PETERSEN, 01.05.2024
- SIV THERESE AGLN, 30.04.2024
- JENS ARNE KVELLO, 02.05.2024

ÅRSBERETNING OG ÅPENHETSRAPPORT 2023

INNLEDNING

Denne årsberetningen gir et innblikk i Revisjon Midt-Norge SA i året som har gått. Vi beskriver organisasjonsform og eierskap, styringsstruktur, kvalitetskontroll og kompetansehevinger.

Tillitskulturen er en av Norges viktigste verdier og konkurransefortrinn. Det er viktig at vi har tillit til hverandre. Innbyggerundersøkelsen 2024 viser at tillitskulturen er under press. Tilliten til institusjoner og politikere har gått ned siden 2021, og det samme har tilliten til offentlig forvaltning.

Formålet med revisjon er å skape tillit. Tillit til forvaltningen, men også tillit til politikerne. Dette er grunnleggende for arbeidet Revisjon Midt-Norge SA gjør for kontrollutvalgene i 55 kommuner. Vårt arbeid skal bidra til forbedring.

Vi er bedriftsmedlem i NKRF - kontroll og revisjon i kommunene. NKRF er en interesseorganisasjon for alle som arbeider med revisjon av eller kontroll med kommunal og fylkeskommunal virksomhet. NKRF har som visjon å være på vakt for fellesskapets verdier.

Du finner mer informasjon om oss på hjemmesiden vår www.revisjonmidtnorge.no.

Stjørdal, 27. februar 2024

ARNT ROBERT HAUGAN
DAGLIG LEDER

OM REVISJON MIDT-NORGE SA

Revisjon Midt-Norge SA ble stiftet 28. august 2017 av 43 kommuner og Trøndelag fylkeskommune. Selskapet besto av selskapene Revisjon Midt-Norge IKS og KomRev Trøndelag IKS. Senere har flere selskap blitt fusjonert inn; Fosen kommunerevisjon, Ytre Helgeland kommunerevisjon og Revisjon Fjell IKS.

Vi har 10 kontor, og hovedkontoret er på Steinkjer. De andre kontorene er i Orkanger, Oppdal, Trondheim, Namsos, Stjørdal, Brekstad, Brønnøysund, Sandnessjøen og Mosjøen.

Kartet viser Revisjon Midt-Norges medlemskommuner i markert i mørkeblått.

Revisjon Midt-Norge SA reviderer 55 kommuner. Vi er Norges største revisjonsselskap innen revisjon av kommuner. Vi er det første revisjonsselskapet i Norge som ble organisert som et samvirkeforetak. Det er bare kommuner og fylkeskommuner som kan være medlemmer hos oss. Ved utgangen av 2023 var det 54 medlemmer i selskapet.

Selskapets formål er å dekke deltakerkommunenes behov for revisjonstjenester. Selskapets hovedtjenester er regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon. I tillegg leverer vi eierskapskontroller, rådgivning og andre tjenester. Revisjonsarbeidet utføres i samsvar med god kommunal revisjonsskikk.

Revisjon Midt-Norge er medlem i Samfunnsbedriftene og har en ytelsesbasert pensjonsordning i KLP.

STYRET

Hans S. U. Wendelbo
Styreleder

Elin Rodum Agdestein
Styremedlem

Oddvar Fossum
Styremedlem

Odd Langvatn
Styremedlem

Torbjørn Måsøval
Styremedlem

Anne Birgitte Steinsli Sklet
Styremedlem

Arve Gausen
Styremedlem

STYRETS ARBEID

Styret etter årsmøtet i oktober 2023:

- Styreleder Hans S.U. Wendelbo, Røros
- Nestleder Elin R. Agdestein, Steinkjer
- Styremedlem Odd Langvatn, Vefsn
- Styremedlem Anne Birgitte S. Sklet, Grong
- Styremedlem Torbjørn Måsøval, Frøya
- Styremedlem Oddvar Fossum, Bindal
- Ansattes repr. Arve Gausen

Vara i numerisk rekkefølge:

- Trude Holm, Verdal
- John Lernes, Orkland
- Bente Estil, Lierne
- Nils Olav Jenssen, Dønna

Styret består av seks personer valgt av årsmøtet og 1 person valgt av og blant de ansatte. I tillegg har de ansatte en observatør i styret.

Daglig leder Arnt R. Haugan er sekretær og saksutreder for styret.

I 2023 har styret hatt fem møter og behandlet 46 saker. Styret har gjennomført en styrevaluering av arbeidet og samhandlingen i styret og med administrasjonen.

ORGANISASJON

ARNT ROBERT HAUGAN
DAGLIG LEDER

UNNI ROMSTAD
NESTLEDER

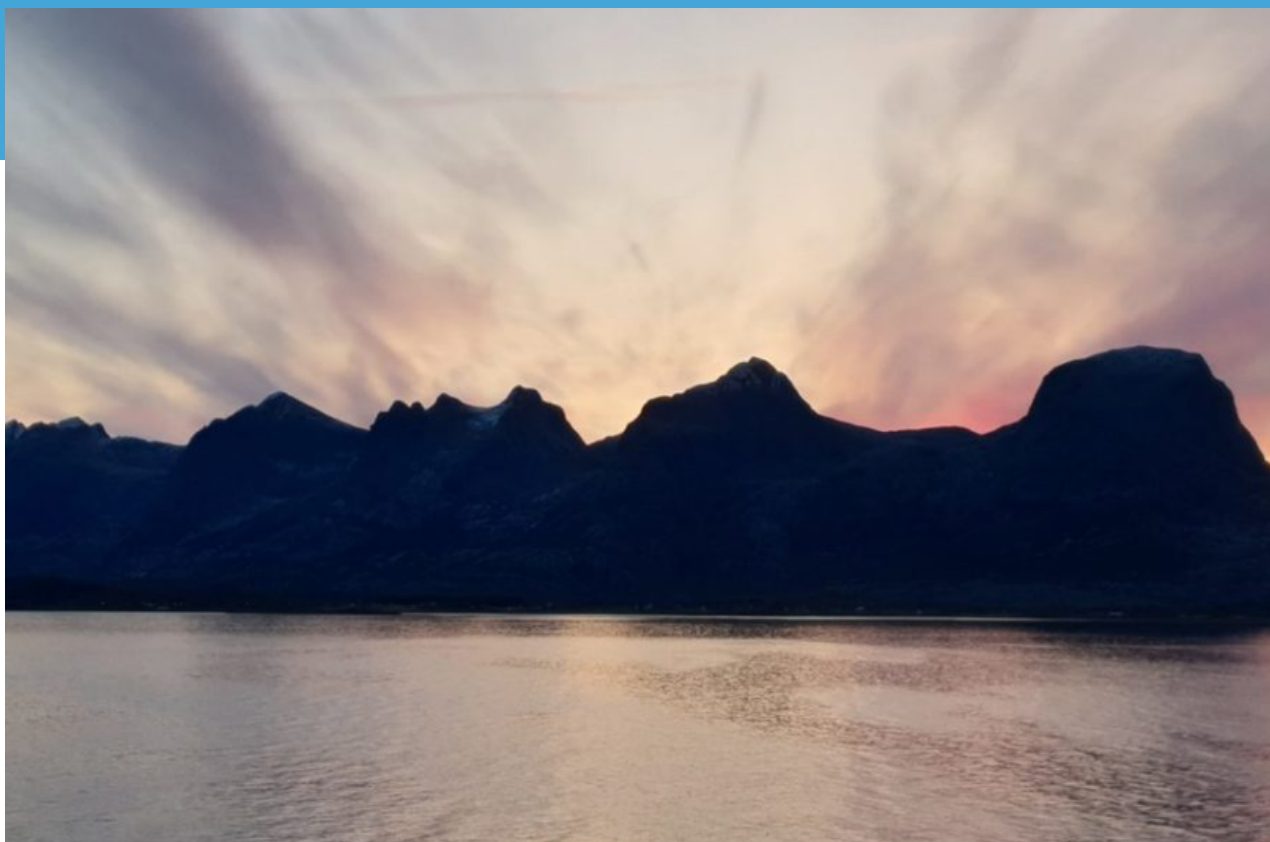
TOR ARNE STUBBE
FAGLEDER
FORVALTNINGSREVISJON

WENCHE HOLT
FAGLEDER
REGNSKAPSREVISJON

18 FORVALTNINGSREVISORER

26 REGNSKAPSREVISORER

ÅRSMØTET

Årsmøtet er selskapets øverste organ, og består av 54 representanter valgt av medlemskommunene. Siv Therese Aglen (Brønnøy) er leder og Frode Revhaug (Frosta) er nestleder i årsmøtet.

I 2023 har det vært avholdt to årsmøter og behandlet 13 saker.

Medlemmenes stemmerett på årsmøtet følger av vedtektene i selskapet og baseres på omsetning med selskapet etter fastsatt modell.

VISJON 2020-2023

**BIDRA TIL
FORBEDRING**

**FRAMTIDSRETTET
KOMPETENT
ÅPEN
PÅLITELIG**

Vi skal være det ledende selskapet i offentlig sektor

Vi skal være en kompetent og forutsigbar samarbeidspartner for våre kunder

Vi skal være framtidsrettet og utviklingsorientert

Vi skal være en attraktiv arbeidsgiver for våre ansatte

TJENESTER OG PRODUKSJON

Selskapet leverer revisjonstjenester til medlemmene. I tillegg kan selskapet selge tjenester til andre, så lenge omsetningen av dette ikke overstiger 20 prosent av den totale omsetningen.

Revisjon Midt-Norge vant i 2023 anbudskonkurransen om revisjon av Nesna kommune. Avtalen er gjeldende fra 01.07.2023.

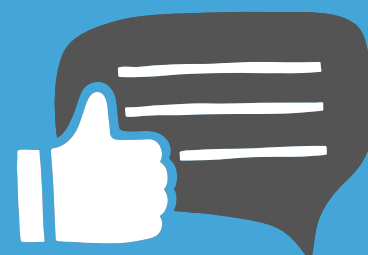
Revisjon Midt-Norge SA har i 2023 levert 281 revisjonsberetninger, 43 forvaltningsrevisjoner, 13 eierskapskontroller og fire andre undersøkelser.

Vi har også arrangert to webinarer i 2023, for regnskapsmedarbeidere vi reviderer. Ansatte i Revisjon Midt-Norge var forelesere. Tema for webinarene var **Avslutning av kommuneregnskapet og Budsjett og regnskap for kirker**. Det var godt oppmøte med til sammen 135 deltakere.

Revisjon Midt-Norge SA samarbeider strategisk og faglig med KomRev Nord IKS. KomRev Nord IKS reviderer 52 kommuner og har 53 ansatte. I 2023 har vi hatt et utviklingsprosjekt innenfor regnskapsrevisjon sammen.

Hva sier kundene om oss?

I 2022 spurte vi ordførere, kommunedirektører, økonomisjefer og ledere av kontrollutvalgene i kommunene våre, om hva de synes om oss og tjenestene vi leverer. Det var en samlet svarprosent på 53. Totalt er 89 % av de spurte fornøyd eller svært fornøyd med de tjenestene Revisjon Midt-Norge leverer.

281

281 revisjonsberetninger er avgitt i 2023. Disse er avgitt til kommuner, fylkeskommuner, offentlig eide selskaper og andre oppdrag.

43

Vi har levert 43 forvaltningsrevisjonsrapporter. I forvaltningsrevisjonene kan vi undersøke alle elementer i den kommunale virksomheten, og i selskaper kommunene eier.

13

Vi har gjennomført 13 eierskapskontroller. Her undersøker vi kommunens eierstyring av enkeltsselskap eller på et overordnet nivå.

4

Vi har også levert fire andre undersøkelser. I 2023 handlet disse blant annet om avvikling av et næringssselskap og flystøy.

LIKESTILLING OG ARBEIDSMILJØ

ANSATTE OG LIKESTILLING

Ved årsskiftet hadde selskapet 48 ansatte, fordelt på 32 kvinner og 16 menn. Ledergruppen består av to menn og to kvinner. Det er ikke gjennomført eller planlagt tiltak for likestilling.

Foto: Ole Morten Olufsen

SYKEFRAVÆR

Sykefraværet var i 2023 på 5 prosent (4,8 prosent i 2022). Sykefravær med legeerklæring utgjør hovedtyngden av fraværet og av dette fraværet er langtidsfravær klart størst. Selskapet har en avtale med Friskgården Stod AS om bedriftshelsetjeneste.

ARBEIDSMILJØ

Det er årlige møter mellom bedriftshelsetjenesten (Friskgården), verneombud, tillitsvalgte og ledelsen. Tema på møtene er planlegging av året og arbeidsmiljø. Selskapet har også et partssammensatt utvalg, som hadde fire møter i 2023.

Friskgården gjorde en arbeidsmiljøkartlegging i 2023. Kartleggingen viser at det er høy grad av tilfredshet blant ansatte, sterkt samhold mellom kolleger og godt psykososialt arbeidsmiljø. Det er høy score på jobbengasjement og stolthet over selskapet.

KLIMAREGNSKAP

Selskapet driver i liten grad virksomhet som forurensrer det ytrer miljØ. Klimaregnskapet viser at det i hovedsak er transport som er kilden til våre utslipp. Selskapet har en reisepolicy som skal bidra til  redusere fotavtrykket vrt. Klimaregnskapet viser at vi er flinke til  sortere avfall.

Gjennom  være MiljØfyrtrrn arbeider vi aktivt for  bidra til en bærekraftig utvikling også når det gjelder miljØ. Det utarbeides årlig en klima- og miljØrapport.

CO2-utslippet fra Revisjon Midt-Norge er redusert fra 2022 til 2023. Vi reiser mindre med fly, men kjører mer med bil. Energiforbruket har økt, mens vi har redusert avfallsmengdene vre.

STEINKJER

TRONDHEIM

KOMPETANSE

Revisjon Midt-Norge SA leverer tjenester som krever høy kompetanse. Vedlikehold og utvikling av kompetanse er derfor viktig for oss. De fleste av selskapets ansatte har høyere utdanning innen eksempelvis økonomi, regnskap, statsvitenskap og jus. Ansatte oppfordres til å delta på kurs, konferanser og i faglige nettverk. Det er også mulig å ta etterutdanning, og selskapet bidrar med studiepermisjon og økonomisk støtte. I kundeundersøkelsen vår i 2022, vurderte 55 prosent kompetansen som god og 38 prosent som svært god.

Revisorer er pålagt å ta etter- eller videreutdanning. For oppdragsansvarlige revisorer innebærer dette minimum 120 godkjente timer over tre år. For revisormedarbeidere er kravet minimum 63 godkjente timer over tre år. I 2023 har flere ansatte avlagt prøve for å bli statsautorisert revisor. I dag har selskapet syv statsautoriserte revisorer.

I 2023 har Revisjon Midt-Norge hatt tre interne samlinger. En av samlingene foregikk digitalt, mens vi var samlet fysisk på Røros i juni og på Steinkjer/Inderøy i september.

Revisjon Midt-Norge er sentral i den faglige utviklingen av offentlig revisjon i Norge. I 2023 har vi hatt ledervervet i Forvaltningsrevisjons- og eierskapskontrollkomiteen, og et medlem i Regnskapskomiteen i NKRF. Vi har også et medlem i Foreningen for god kommunal regnskapsskikk (GKRS). Daglig leder er styremedlem i NKRF.

Vi samarbeider med NTNU, henholdsvis Institutt for sosiologi og statsvitenskap (ISS) og Handelshøyskolen. Vi samarbeider om fag, praksisplasser for studenter og forelesninger ved behov. Samarbeidet er formalisert gjennom en avtale mellom ISS, Trondheim kommunerevisjon og Revisjon Midt-Norge SA. I 2023 hadde vi to bachelorstudenter i sosiologi hos oss.

I samarbeid med KomRev Nord og NKRF jobber vi med et nasjonalt prosjekt som skal synliggjøre og rekruttere til kommunal revisjon. Sjekk ut rekrutteringssiden ved å scanne QR-koden under.

UAVHENGIGHET

Den kommunale revisjonsordningen reguleres av kommuneloven § 24-1. Revisors uavhengighet er grunnleggende for tilliten til revisors arbeid og rapportering. Kravene til uavhengighet er regulert i kommuneloven § 24-4 og forskrift om kontrollutvalg og revisjon. Revisor kan ikke ha slik tilknytning til revidert eller kontrollert virksomhet, dens ansatte eller tillitspersoner, at den kan svekke revisors uavhengighet eller objektivitet. Dette gjelder også revisors nærstående.

Oppdragsansvarlig revisor skal hvert år og ellers ved behov, gi en egenrevisering av uavhengigheten sin til kontrollutvalget. Krav om uavhengighet gjelder også for revisors medarbeidere, men det er kun oppdragsansvarlig revisor som må legge fram sin vurdering for kontrollutvalget.

KVALITETSKONTROLL

EKSTERN KVALITETSKONTROLL

Vårt medlemskap i NKRF innebærer at vi er underlagt en obligatorisk kvalitetskontroll. Denne ordningen sikrer at alle medlemsbedrifter kontrolleres minst en gang hvert femte år. Dette bidrar til å sikre at bedriftsmedlemmene holder en høy faglig standard. Revisjon Midt-Norge ble ikke kontrollert i 2023.

INTERN KVALITETSKONTROLL

Vi har utviklet et internt kvalitetskontrollsystem som skal sikre at alle ansatte utfører sine oppgaver i tråd med god kommunal revisjonsskikk. Kvalitetskontrollsystemet er basert på internasjonal standard for kvalitetskontroll – ISQM.

Gjennom samarbeidsavtalen vår med KomRev Nord skal vi ha en syklisk inspeksjon av minst ett av hverandres oppdrag. Dette gjelder både forvaltningsrevisjon og regnskapsrevisjon. Dette ble gjennomført i 2023, og resultatene er formidlet i organisasjonen for å bidra til læring.

Selskapet har etiske retningslinjer og varslingsrutiner.

ÅRETS RESULTAT

I 2023 har vi hatt et merforbruk i forhold til budsjett på 3,9 millioner kroner.

81 prosent av selskapets utgifter er knyttet til lønn og sosiale utgifter. I 2023 har vi hatt et større merforbruk enn vi hadde budsjettet. Dette skyldes en høyere kostnad til pensjonsordningen og høyere prisstigning enn forventet.

Eierne har vedtatt en forretningsstrategi som legger opp til økt produksjon. Som følge av dette har selskapet også økt bemanningen. Dette fører til økte utgifter til lønn og kompetanseheving.

I 2023 har vi hatt fokus på fysisk tilstedeværelse hos kommunene våre. Reisekostnadene har derfor økt. Vi mener det er viktig å være til stede i kontrollutvalgene i starten av ny valgperiode.

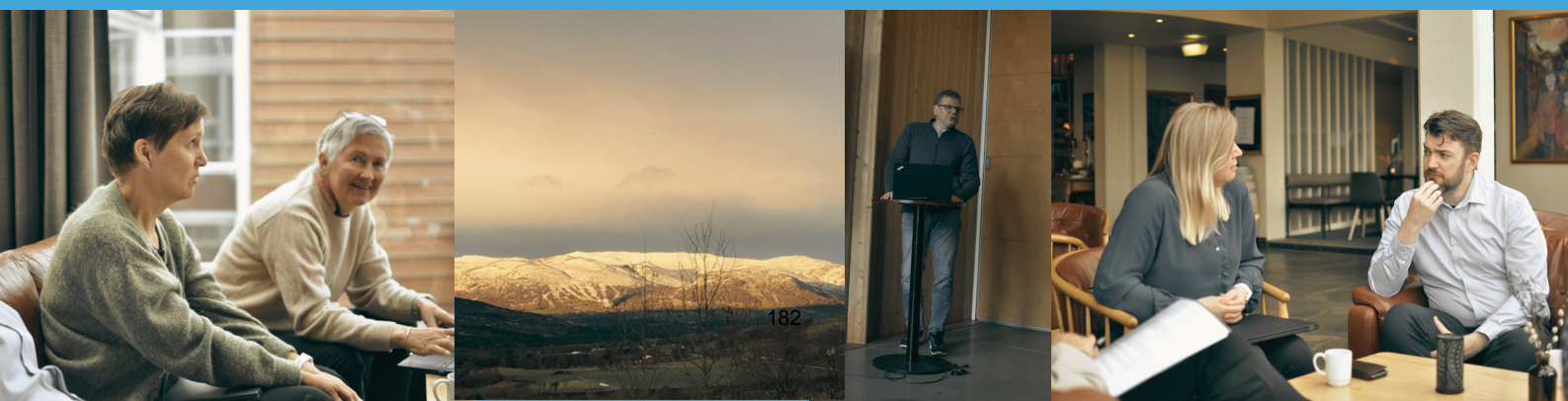
Det har vært noe høyere sykefravær enn budsjettet, og dermed også høyere sykelønnsrefusjoner.

-7,4 mill

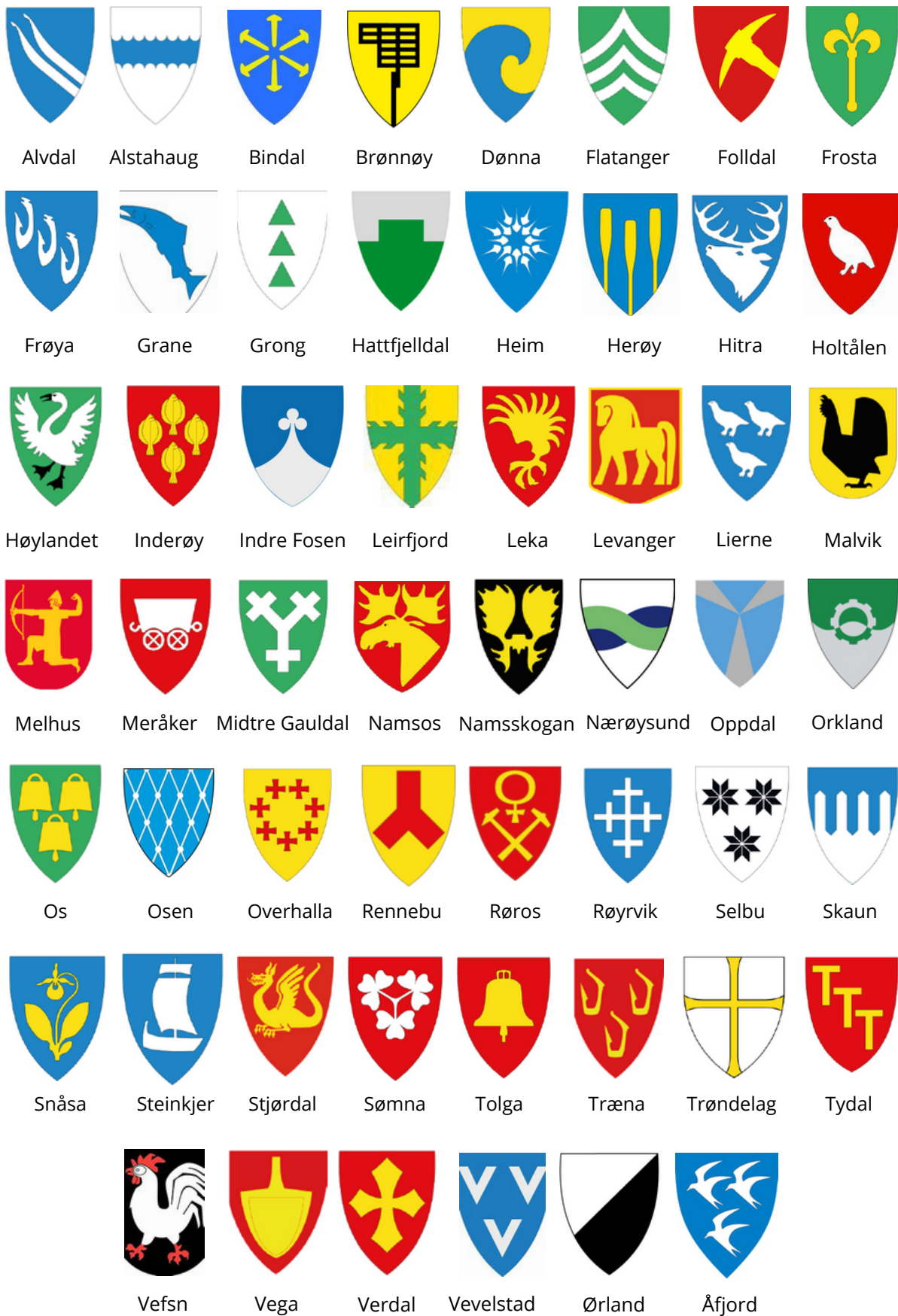
Selskapet har et negativt årsresultat på 7.476.873 millioner kroner. Underskuddet foreslås dekket av disposisjonsfondet. Dette er i tråd med vedtatt økonomiplan og eierne ønske om å bygge ned opptjent egenkapital.

14,3 mill

Opptjent egenkapital pr. 31.12.2023 var kr. 21.719.195 før inndekking av årets underskudd. Andelskapital er kr. 3.435.000.

MEDLEMMER

Oppfølging av selskaper - ReMidt Næring AS

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Melhus kommune

Møtedato

06.06.2024

Saknr

39/24

Saksbehandler Eva J. Bekkavik

Arkivkode FE-037

Arkivsaknr 23/488 - 12

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar informasjonen til orientering.

Vedlegg

Protokoll fra ordinær generalforsamling 29.04.2024

Årsberetning og regnskap 2023

Saksopplysninger

Som et ledd i sin lovpålagte oppgave om å føre kontroll med kommunens eierinteresser i selskaper (kommuneloven § 23-2 bokstav d) har kontrollutvalget bedt om å få fremlagt protokoller fra generalforsamlinger, representantskap og årsmøter i selskaper som Melhus kommune har eierandeler i (kontrollutvalgets sak 19/21, møte 22.04.2021).

Protokoll fra generalforsamling 29.04.2024, samt årsberetning og regnskap 2023 følger med som vedlegg til saken.

Melhus kommune har vedtatt følgende strategi for selskapet:

Tilby avfalls- og gjenvinningstjenester til næringsvirksomheter, for å sikre et godt tilbud og fungerende marked, i alle eierkommunene. Konkurransutsatte tjenester skal drives med overskudd og etter vanlige forretningsmessige prinsipper.

Konklusjon

Kontrollutvalgets sekretariat anbefaler kontrollutvalget å ta med informasjonen som en del av sin rutinemessige oppfølging av Melhus kommune.

PROTOKOLL fra ordinær generalforsamling i ReMidt Næring AS

Det ble den 29. april 2024 klokken 14.00 avholdt ordinær generalforsamling i ReMidt Næring AS, org. nr. 924 700 742, Bårdshaug Herregård, Orkanger i Orkland kommune.

Dagsorden:

1. Åpning av generalforsamlingen ved styreleder og opptak av fortegnelse over møtende
2. Valg av møteleder og protokollunderskrivere
3. Godkjenning av innkalling og dagsorden
4. Godkjenning av rettet emisjon og kapitalutvidelse
5. Godkjenning av vedtekter for Oppstartsfond i ReMidt Næring AS
6. Godkjenning av årsberetning og regnskap for 2023
7. Fastsetting av godtgjørelse til styrets medlemmer
8. Godkjenning av godtgjørelse til revisor
9. Valg til styret og valgkomité, herunder valg av styrets leder og nestleder

Sakliste:

1. Åpning av generalforsamlingen ved styreleder Knud P. Aune og opptak av fortegnelse over møtende

Styreleder ønsket deltakerne velkommen og det bli opptatt fortegnelse av møtende aksjonærer.

Fortegnelse over møtende:

Aksjeeier:	Eierpost:		Representert ved:
Orkland kommune	2 611 aksjer	26,11 %	Hanne Nyhus
ReMidt IKS	2 000 aksjer	20,00 %	Bård Ola Sugustad
Skaun kommune	1 188 aksjer	11,88 %	Gunn Iversen Stokke
Surnadal kommune	856 aksjer	8,56 %	Hugo Pedersen
Frøya kommune	731 aksjer	7,31 %	Ole-Morten Sørvig (<i>Fullmakt</i>)
Hitra kommune	722 aksjer	7,22 %	John Lernes
Heim kommune	660 aksjer	6,60 %	Marit Liabø Sandvik
Rennebu kommune	361 aksjer	3,61 %	Per Arild Torsen (<i>Fullmakt</i>)
Melhus kommune	308 aksjer	3,08 %	Fritz Arne Haugen (<i>Fullmakt</i>)
Rindal kommune	293 aksjer	2,93 %	Mildrid Kattem Aune
Midtre Gauldal kommune	116 aksjer	1,16 %	Trude Heggdal
Kristiansund kommune	66 aksjer	0,66 %	Svein Kongshaug (<i>Fullmakt</i>)
Sunnadal kommune	37 aksjer	0,37 %	Ståle Refstie
Aure kommune	17 aksjer	0,17 %	Hanne-Berit Brekken
Oppdal kommune	12 aksjer	0,12 %	Tor Snøve
Smøla kommune	11 aksjer	0,11 %	Svein Roksvåg
Averøy kommune	9 aksjer	0,09 %	Svein Kongshaug (<i>Fullmakt</i>)
Tingvoll kommune	2 aksjer	0,02 %	Ingrid Waagen

Totalt antall møtende aksjer: 10 000 stk.
Totalt antall aksjer: 10 000 stk.
100 % av selskapets aksjonærer var dermed representert.

Ellers var følgende til stede:

Styre:

Ingen, utenom styrets leder

Andre:

Trygve Berdal, daglig leder

2. Valg av møteleder og en til å medundertegne møteprotokollen

I henhold til aksjeloven skal det velges en møteleder og en til sammen med møteleder å undertegne møteprotokollen, jf. Aksjelovens § 5-16, tredje ledd.

Knud P. Aune ble enstemmig valgt som møteleder.

Hanne Nyhus ble valgt til å undertegne medunderskrive protokollen.

3. Godkjennelse av innkallelse og dagsorden

Varsel om generalforsamling er dat. 08.04.24.

Tilhørende sakliste med dokumenter er sendt som e-post den 11.04.24.

Det kom frem ingen bemerkninger til innkalling og dagsorden.

Generalforsamlingen ble erklært for lovlig satt.

4. Godkjenning av rettet emisjon og kapitalutvidelse

Emisjonen gjennomføres i henhold til vedtak i generalforsamling den 24.04.23.

Vedtak:

Generalforsamlingen vedtar en kapitalforhøyelse rettes mot Melhus kommune og ReMidt IKS, i tråd med forutsetningene i aksjonæravtalens pr. 2.1 og 2.2.

- Aksjekapitalen økes fra NOK 100 000, med NOK 3 060, til NOK 103 060. Tegningskurs pr. aksje utgjør NOK 13 060, hvorav NOK 13 050 pr. aksje utgjør overkurs. Samlet overkurs er NOK 3 993 300. Samlet tegningsbeløp er NOK 3 996 360.
- Aksjeinnskuddene skal gjøres opp innen 2 uker fra generalforsamlingens beslutning til selskapets bankkonto. Selskapet kan disponere innskuddene før kapitalforhøyelsen er registrert i Foretaksregisteret.

Aksjene gir rett til utbytte og rettigheter for øvrig fra og med generalforsamlingen 29.04.24. Utgiftene til kapitalforhøyelsen er anslått til ca. NOK 6.000. Utgiftene dekkes av selskapet.

Generalforsamlingen vedtar i samsvar med styrets forslag at vedtektenes § 4 endres og gis følgende ordlyd: "Selskapets aksjekapital er NOK 1 03 060, fordelt på 10 306 aksjer, hver pålydende NOK 10."

5. Godkjenning av vedtekter for Oppstartsfond i ReMidt Næring AS

Det ble orientert om styrets anbefaling om å opprette et «Oppstartsfond» for å stimulere til økt næringsutvikling i selskapets nedslagsfelt.

Vedtak:

Generalforsamlingen vedtar at det opprettes et eget Oppstartsfond i ReMidt Næring AS, for å stimulere til vekst og utvikling av nye innovative og bærekraftige etableringer i regionen.

- Vedlagte vedtekter for Oppstartsfond i ReMidt Næring AS godkjennes.
- Fondets startkapital er på 8,0 mill. kroner, som stilles til rådighet av ReMidt Næring AS.

6. Godkjennelse av Årsberetning og regnskap for 2023

Styrets årsberetning for 2023 og årsregnskapet med uavhengig revisors beretning, herunder styrets forslag til disponering av overskuddet ble gjennomgått.

Vedtak:

Generalforsamlingen i ReMidt Næring AS godkjenner styrets årsberetning og årsregnskapet for 2023, med et samlet overskudd på kr 15 404 435.

Årsresultatet disponeres slik:

- Avsatt utbytte	kr 6 500 000
- Avsatt andre fonds	kr 8 000 000
- Tilføres annen egenkapital	Kr 904 435
= <u>Sum disponert</u>	<u>kr 15 404 435</u>

7. Fastsetting av godtgjørelse til styrets medlemmer

Valgkomité foreslår at styrets honorarer for videreføres uendret.

Vedtak:

Generalforsamlingen vedtar at godtgjørelsen til styret holdes uendret:

- Styres leder kr 40 000,-
- Styremedlemmer kr 20 000,-
- Møtegodtgjørelser kr 3 000,- per møte

8. Godkjennelse av godtgjørelse til revisor

Honoraret til revisor er i regnskap for 2023 kostnadsført med kr 54 000,-.

Vedtak:

Revisors godtgjørelse for 2023 utbetales etter mottatt faktura.

9. Valg til styret og valgkomité, herunder valg av styrets leder og nestleder

Styret ble gjenvalgtvalgt på generalforsamlingen 25.04.22, og er derfor på valg i år, jf. Aksjelovens § 6-6.

Eierne i ReMidt Næring AS har undertegnet en egen Aksjonæravtale, hvor det i pkt. 5 andre ledd er avtalt at ReMidt IKS har rett til å nominere to styremedlemmer til styret i ReMidt Næring AS, derav styrets leder.

Det er ikke fastsatt en egen instruks for valgkomiteen, men det vises til aksjeloven § 20-6 om representasjon av begge kjønn, tilsvarende følger av kommuneloven § 80 a.

For å sikre kontinuiteten i styret foreslås det at halvparten av styret nå velges for ett år og resten for to år.

Valgkomiteens er på valg hvert år og det foreslås at denne blir felles valgkomité med ReMidt IKS. Dette er hensiktsmessig ettersom ReMidt IKS også har rett til å nominere to egne kandidater til styret, herunder styrets leder.

Valgkomité sin innstilling ble presentert.

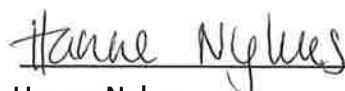
Vedtak:

- a) Valg til styret
  - Knud P. Aune, gjenvelges for to år
  - Trude Cathrine Tevik Gulbrandsen, gjenvelges for to år
  - Eilif Lervik, gjenvelges for to år
  - Lindis Ramona Heggvik Aune, gjenvelges for ett år
  - Lars Svanholm, gjenvelges for ett år
- b) Valg av styrets leder og nestleder
  - Knud P. Aune, gjenvelges som styreleder
  - Trude Cathrine Tevik Gulbrandsen, gjenvelges som nestleder
- c) Valg av tre varamedlemmer i rekkefølge
  1. Mari Thevik, velges for to år
  2. Jorid Jagtøyen, velges for ett år
  3. Odd Jarle Svanem, velges for ett år
- d) Valg av tre medlemmer til valgkomiteen:
  - Generalforsamlingen i ReMidt Næring AS velger å ha felles valgkomité med ReMidt IKS.

Generalforsamlingen ble hevet kl. 15.00.

Knud P. Aune
(møteleder)

Hanne Nyhus

Årsberetning for 2023

Org.nr: 924 700 742

Virksomhetens art og lokalisering

ReMidt Næring AS er et holdingselskap for ReMidt-kommunenes eierinteresser i næringsvirksomhet knyttet til avfall og gjenvinningsområdet, herunder for drift og utleie av fast eiendom.

Selskapets formål er *næringsutvikling knyttet til miljø- og gjenvinningsområdet, herunder oppkjøp av selskaper, eie aksjer i andre selskaper, fast eiendom og hva dermed naturlig står i forbindelse.*

Virksomheten består hovedsakelig i å følge opp datterselskapene og delta i forsknings- og innovasjonsprosjekter. Selskapet er morselskapet i ReMidt Næring konsern. Selskapets forretningsadresse er i Orkland kommune.

2023 er selskapets fjerde driftsår. Selskapet ble stiftet i forbindelse med etableringen av ReMidt IKS pr. 1.1.2020. Eierkommunenes lovpålagte tjenester og forretningsdriften ble skilt, der ReMidt Næring AS står for de kommersielle aktivitetene.

Selskapet har i dag følgende eierinteresser:

Datterselskap (beløp i tusen NOK):

Selskap	Kontor-kommune	Eierandel	Resultat 2023	Egenkapital pr. 31.12.23
Retura Midt AS	Orkland	100 %	9 163	32 937
Betalingspartner AS	Orkland	100 %	Solgt 1.10.2023	
Grønørveien 27 AS	Orkland	100 %	-108	12 912
Furumoen 1 AS	Orkland	100 %	312	3 376
Envina AS	Orkland	100 %	843	983

Tilknyttede selskap (beløp i tusen NOK):

Selskap	Kontor-kommune	Eierandel	Kostpris	Bokført verdi	Årets resultat	Egenkapital pr. 31.12.23
Meldal Miljøanlegg AS	Orkland	34 %	344	7 274	1 324	22 177
Kristiansund Energihub AS	Kristiansund	33,3 %	100	100	-60	234
Miljøpartnerne AS	Orkland	26,6 %	2 211	2 258	30	8 520

Eierforhold

Selskapet eies 100 % av ReMidt-kommunene og ReMidt IKS

Navn	Eierandel
Orkland kommune	26,11 %
ReMidt IKS	70,00 %
Skaun kommune	11,88 %
Surnadal kommune	8,56 %
Frøya kommune	7,31 %
Hitra kommune	7,22 %
Heim kommune	6,60 %
Rennebu kommune	3,61 %
Melhus kommune	3,08 %
Rindal kommune	2,93 %
Midtre Gauldal kommune	1,16 %
Kristiansund kommune	0,66 %
Sunndal kommune	0,37 %
Aure kommune	0,17 %
Oppdal kommune	0,12 %
Smøla kommune	0,11 %
Averøy kommune	0,09 %
Tingvoll kommune	0,02 %

Arbeidsmiljø og likestilling

Selskapet har i 2023 bestått av daglig leder i 60 % stilling. Merkantile støttetjenester kjøpes av ReMidt IKS.

Det er ikke registrert sykefravær i 2023 eller arbeidsrelaterte skader og ulykker i 2023.

Selskapet tilstreber en kjønnsnøytral styresammensetning og diskriminerer ikke på bakgrunn etnisitet, livssyn eller lignende forhold.

Styret har i 2023 bestått av tre menn og to kvinner. Det er ikke tegnet forsikring for styrets medlemmer og daglig leder for deres mulige ansvar overfor foretaket eller tredjepersoner.

Ytre miljø

Holdingselskapet har lite påvirkning på ytre miljø. Datterselskapene har prosedyrer og rutiner for å minimere påvirkningen på ytre miljø.

Åpenhetsloven

Åpenhetsloven skal fremme virksomheters respekt for menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold, samt sikre allmenheten tilgang på informasjon.

ReMidt Næring AS omfattes av bestemmelsene i loven, ettersom mor- og datterselskaper skal sees på som en enhet. Morselskapet har sin aktivitet er svært begrenset ut over å forvalte eierskapet i datterselskapene. Derfor har Selskapet samarbeidet om aktsomhetsvurderingene med datterselskapene.

For selve aktsomhetsvurderingen har selskapene gjort en risikovurdering av leverandørene, som hovedsakelig er transportører, utleiery av utstyr, innkjøp av produkter til avfallshåndtering.

Leverandørene vurderes som lav risiko, middels risiko eller høy risiko. Dette basert på hvilken bransje de tilhører og Selskapets kunnskap om leverandøren er basert på hva som kjøpes av varer og tjenester, samt kjennskap til bakenforliggende leverandørkjede.

Ut ifra hvilke svar Selskapet får fra innsendte egenerklæringsskjema, vil det bli vurdert videre oppfølgingstiltak.

Risikokategori	Ant. Leverand.	Planlagte tiltak
Lav	19	Ingen handling
Middels	6	Utsending av egenerklæringsskjema
Høy	0	Utsending av egenerklæringsskjema, samt ytterligere undersøkelser av leverandørene (spørsmål og dokumentasjon)

Selskapets stilling og resultat av virksomheten

Styrets oppfatning er at det framlagt konsernregnskapet gir et riktig inntrykk av selskapets stilling og resultat av virksomheten. Resultatet påvirkes av mottatt konsernbidrag på 3,176 mill. kroner fra datterselskapet Retura Midt AS. Selskapet yter konsernbidrag til morselskapet, med skattemessig virkning for konsernet i sin helhet.

Styret foreslår at det framlagte regnskapet, sammen med opplysningene som er gitt i notene fastsettes som selskapets årsregnskap.

Det er ikke inntruffet forhold etter regnskapsårets utgang som ikke er tatt hensyn til i årsoppgjøret, og som kan ha betydning for selskapets resultat og stilling.

Overskuddet for 2023er på kr 15,4 mill. kroner.

Styret har i henhold til vedtatte strategiplan foreslått opprettelsen av et «Såkorfond» med en kapitalbase for å investere i oppstartsselskaper og lønnsomme innovative prosjekter. Styret foreslår at det stilles til rådighet en startkapital på 8,0 mill. kroner, som settes av til Andre Fonds. Det er utarbeidet egne vedtekter for *Oppstartsfond i ReMidt Næring AS*.

Styret foreslår et utbytte på 6,5 mill. kroner inkludere tilleggsutbytte på 2,8 mill. kroner, basert på siste godkjente årsregnskap. Dette ble vedtatt på ekstraordinær generalforsamling den 30.06.23.

Økonomisk resultat og styrets forslag til disponering

Årsresultatet for 2023 i ReMidt Næring AS viser et overskudd på kr 15 404 435 og en balanse med sum kr 40 766 894.

Styret foreslår at årsresultatet for 2023 disponeres slik:

- Avsatt utbytte kr 6 500 000
- Avsatt andre fonds kr 8 000 000
- Tilføres annen egenkapital Kr 904 435
- Sum disponert kr 15 404 435

Sum egenkapital pr. 31.12.202 er kr 23 331 934.

Framtidsutsikter

Årsregnskapet for 2023 er satt opp under forutsetning av fortsatt drift. Det bekreftes herved at forutsetningene om fortsatt drift er til stede.

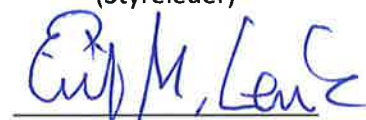
Orkanger, 8. april 2024

Knud P. Aune
(Styreleder)

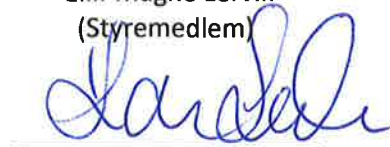
Trude Cathrine Tevik Gulbrandsen
(Nestleder)

Eilif Magne Lervik
(Styremedlem)

Lindis Ramona Heggvik Aune
(Styremedlem)

Lars Erik Svanholm
(Styremedlem)

Trygve Berdal
(Daglig leder)

**Årsregnskap 2023
for
Remidt Næring AS
KONSERN**

Organisasjonsnr. 924700742

ADMENTO
KONTROLL GIR OVERSKUDD

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk

www.admento.no

ReMidt Næring AS

Resultatregnskap

Morselskap		Beløp i 1 000 kr	Noter	Konsern	
2023	2022			2023	2022
		Driftsinntekter			
164	241	Salgsinntekt		121 302	99 405
0	0	Annen driftsinntekt	2, 10	6 595	5 566
164	241	Sum driftsinntekter		127 897	104 971
		Driftskostnader			
0	0	Beholdingsendring varer under tilvirkning		0	0
0	0	Varekostnad		80 290	63 852
1 576	1 312	Lønnskostnad	3	16 933	17 493
825	413	Avskrivning	5	3 889	3 870
1 227	732	Annen driftskostnad	3, 10	18 555	15 081
3 628	2 457	Sum driftskostnader		119 668	100 296
-3 464	-2 216	Driftsresultat		8 230	4 675
		Finansinntekter og finanskostnader			
220	81	Renteinntekt		960	529
275	43	Inntekt fra tilknyttede selskap	9	714	763
3 621	0	Gevinst ved salg av aksjer		3 621	0
0	0	Andre finansinntekter		12	19
15 552	11 523	Inntekt investering datterselskap	9	0	0
0	0	Verdiendring finansielle instrumenter		0	0
0	0	Nedskrivning finansielle instrumenter		0	0
0	0	Rentekostnader		-1	-16
-691	-343	Annen finanskostnad		0	0
18 977	11 304	Netto finansposter		5 306	1 295
15 513	9 089	Ordinært resultat før skattekostnad		13 536	5 969
109	699	Skattekostnad	4	3 035	2 400
15 404	8 390	Årsresultat		10 501	3 569
		Herav minoritetens andel		0	0
		Herav majoritetens andel		10 501	3 569
		Overføringer og disponeringer			
6 500	1 400	Utbytte	14		
8 000		Konsernbidrag			
904	6 990	Avsatt andre fonds	14		
904	6 990	Annen egenkapital	14		
15 404	8 390	Sum disponert	14		

ReMidt Næring AS

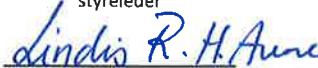
Balanse

Morselskap		Beløp i 1 000 kr		Konsern	
2023	2022	Noter	2023	2022	
Anleggsmidler					
Immaterielle eiendeler					
0	0				
7 013	7 838	4	1 022	1 584	
<u>7 013</u>	<u>7 838</u>	5	<u>7 047</u>	<u>7 957</u>	
			8 069	9 541	
Varige driftsmidler					
0	0				
	0	5	13 608	14 147	
0	0	5	4 397	4 584	
<u>0</u>	<u>0</u>	5	<u>3 008</u>	<u>4 424</u>	
			21 013	23 155	
Finansielle anleggsmidler					
14 581	15 086				
0	0	6	0	0	
0	0		0	0	
0	0		0	0	
2 654	2 654	7	9 881	9 632	
424	424	8	903	914	
<u>17 659</u>	<u>18 164</u>		<u>10 784</u>	<u>10 546</u>	
			39 866	43 241	
<u>24 672</u>	<u>26 002</u>				
Omløpsmidler					
0	0				
			0	0	
Fordringer					
55	0		30 173	22 520	
649	71		1 604	1 976	
4 185	5 613	10	0	0	
<u>4 888</u>	<u>5 684</u>		<u>31 777</u>	<u>24 496</u>	
			58 832	49 503	
11 207	5 614	12	27 055	25 007	
<u>16 095</u>	<u>11 298</u>		<u>58 832</u>	<u>49 503</u>	
<u>40 767</u>	<u>37 299</u>		<u>98 698</u>	<u>92 744</u>	

ReMidt Næring AS

Balanse

Morselskap		Beløp i 1 000 kr		Konsern	
2023	2022		Noter	2023	2022
Egenkapital					
Innskutt egenkapital					
100	100	Aksjekapital	13	100	100
0	0	Overkurs		0	0
<u>100</u>	<u>100</u>	Sum innskutt egenkapital		<u>100</u>	<u>100</u>
Opptjent egenkapital					
8 000	0	Fond for vurderingsforskjeller	7, 14	15 227	6 977
15 232	14 328	Annen egenkapital	7, 14	54 413	58 006
<u>23 232</u>	<u>14 328</u>	Sum opptjent egenkapital		<u>69 640</u>	<u>64 984</u>
Minoritetsinteresse					
<u>23 332</u>	<u>14 428</u>	Sum egenkapital		<u>69 740</u>	<u>65 084</u>
Minoritetsaksjonær					
Gjeld					
Avsetning for forpliktelser					
381	272	Pensjonsforpliktelser	3	4 004	5 938
<u>381</u>	<u>272</u>	Utsatt skatt	4	960	999
		Sum avsetning for forpliktelser		<u>4 964</u>	<u>6 937</u>
Annen langsiktig gjeld					
0	0	Gjeld til kredittinstitusjoner	11	0	0
<u>0</u>	<u>0</u>	Øvrig langsiktig gjeld		0	0
		Sum annen langsiktig gjeld		<u>0</u>	<u>0</u>
Kortsiktig gjeld					
0	0	Gjeld til kredittinstitusjoner		5	0
63	75	Leverandørgjeld		10 717	12 386
0	0	Betalbar skatt	4	1 704	766
3 700	1 400	Avsatt utbytte	14	3 700	1 400
12 995	20 843	Gjeld til konsernselskap	10	0	0
174	120	Skyldig offentlige avgifter		2 689	1 593
122	162	Annen kortsiktig gjeld		5 177	4 577
<u>17 054</u>	<u>22 599</u>	Sum kortsiktig gjeld		<u>23 994</u>	<u>20 723</u>
<u>17 435</u>	<u>22 872</u>	Sum gjeld		<u>28 957</u>	<u>27 660</u>
<u>40 767</u>	<u>37 299</u>	Sum egenkapital og gjeld		<u>98 698</u>	<u>92 744</u>

 Knud P. Aune
 styreleder

 Lindis R. H. Aune
 styremedlem

31. desember 2023
 Orkanger 84.2024

 Trude T. Gulbrandsen
 styrets nestleder

 Lars E. Svanholm
 styremedlem

 Eilif M. Lervik
 styremedlem

 Trygve Berdal
 Daglig leder

Remidt Næring AS

Kontantstrømoppstilling

Morselskap		Tall i 1 000 kr	Noter	Konsern	
2023	2022			2023	2022
15 513	9 089	Resultat før skattekostnad	28 649	5 970	
0	0	Periodens betalte skatt	766	0	
825	413	Av- og nedskrivninger	3 889	0	
4 072	0	Resultatført konsernbidrag	4 072	0	
0	0	Gevinst ved salg av driftsmidler	-1 110	0	
0	0	Tap ved salg av investeringer	0	0	
0	0	Gevinst ved salg av datterselskap	0	0	
0	0	Endring i varelager	0	28	
-168	-3 248	Endring i fordringer	-7 845	-2 101	
-12	58	Endring i leverandørgjeld	-1 343	2 688	
5 049	28	Endring i andre tidsavgrensingsposter	6 224	8 957	
17 136	6 339	Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	23 626	15 542	
0	-8 250	Utbetaling ved kjøp av driftsmidler	220	-9 571	
0	0	Innbetaling ved salg av driftsmidler	0	0	
-505	-12 156	Utbetaling ved investering i aksjer og andeler	505	-1 026	
0	0	Endring andre langsiktige fordringer	7 847	-7 977	
0	0	Kapitalinnskudd ved stiftelse av datterselskap	0	0	
0	-524	Salg av datterselskap, netto innbetalt	0	0	
505	-20 930	Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	8 572	-18 575	
0	0	Utbetalinger ved nedbetaling av langsiktig gjeld	0	-1 152	
0	0	Netto endring øvrig langsiktig gjeld	6	259	
0	0	Netto endring lån til tilknyttet selskap	0	0	
-7 847	20 843	Netto endring lån til foretak i samme konsern	-7 847	0	
0	0	Innbetaling ved emisjon	0	0	
-4 200	-1 070	Utbetaling av utbytte	-17 193	-1 345	
-12 047	19 773	Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	-25 035	-2 238	
5 593	5 182	Netto endring i kontanter	7 163	-5 270	
5 614	431	Kontanter ved periodens begynnelse	19 892	30 277	
11 207	5 613	Beholdning av kontanter ved periodens slutt	27 055	25 007	

ReMidt Næring AS

Noter til årsregnskapet 2023

Note 1 - Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapslovens bestemmelser og god regnskapsskikk.

Konsolidering

Konsernregnskapet inkluderer morselskapet ReMidt Næring AS og selskaper som ReMidt Næring AS har bestemmende innflytelse over. Bestemmende innflytelse oppnås normalt når konsernet eier mer enn 50 % av aksjene i selskapet, og konsernet er i stand til å utøve faktisk kontroll over selskapet. Konsernregnskapet omfatter de selskaper som framgår av note 6 og 7. Minoritetsinteresser inngår i konsernets egenkapital. Alle vesentlige transaksjoner og mellomværende mellom selskapene i konsernet er eliminert. Konsernregnskapet er utarbeidet etter ensartede prinsipper, ved at datterselskapet følger de samme regnskapsprinsipper som morselskapet.

Oppkjøpsmetoden benyttes ved regnskapsføring av virksomhetsslutninger. Selskaper som er kjøpt eller solgt i løpet av året inkluderes i konsernregnskapet fra det tidspunktet kontroll oppnås og inntil kontroll opphører.

Tilknyttede selskaper er enheter hvor konsernet har betydelig (men ikke bestemmende) innflytelse, over den finansielle og operasjonelle styringen (normalt ved eierandel på mellom 20 % og 50 %). Tilknyttede selskaper er bokført etter egenkapitalmetoden.

Salgsinntekter

Inntekter fra salg av varer og tjenester resultatføres når levering har funnet sted og det vesentligste av risiko og avkastning er overført. Andelen av salgsinntekter som knytter seg til fremtidige serviceytelser, balanseføres som uopptjent inntekt ved salget og inntektsføres deretter i takt med levering av ytelsene.

Skatt

Skattekostnad består av betalbar skatt og endring i utsatt skatt. Utsatt skatt/skattefordel er beregnet på alle forskjeller mellom regnskapsmessig og skattemessig verdi på eiendeler og gjeld. Utsatt skatt er beregnet med 22 % på grunnlag av de midlertidige forskjeller som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier, samt skattemessig underskudd til fremføring ved utgangen av regnskapsåret. Netto utsatt skattefordel balanseføres i den grad det er sannsynlig at denne kan bli utnyttet.

Betalbar skatt og utsatt skatt er regnskapsført direkte mot egenkapitalen i den grad skattepostene relaterer seg til poster ført direkte mot egenkapitalen.

Klassifisering og vurdering av balanseposter

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelsestidspunktet, samt poster som knytter seg til varekretsløpet. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmiddel/langsiktig gjeld.

Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på opptakstidspunktet.

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, fratrukket av- og nedskrivninger. Langsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler balanseføres og avskrives lineært over driftsmidlets forventede levetid. Vesentlige driftsmidler som består av betydelige komponenter med ulik levetid er dekomponert med ulik avskrivningstid for de ulike komponentene. Direkte vedlikehold av driftsmidler kostnadsføres løpende under driftskostnader, mens påkostninger eller forbedringer tillegges driftsmidlets kostpris og avskrives i takt med driftsmidlet. Dersom gjenvinnbart beløp av driftsmidlet er lavere enn balanseført verdi foretas nedskrivning til gjenvinnbart beløp. Gjenvinnbart beløp er det høyeste av netto salgsverdi og verdi i bruk. Verdi i bruk er nåverdien av de fremtidige kontantstrømmene som eiendelen forventes å generere.

Datterselskap/tilknyttet selskap

Datterselskapet og tilknyttede selskaper vurderes etter kostmetoden i selskapsregnskapet. Investeringen er vurdert til anskaffelseskost for aksjene med mindre nedskrivning har vært nødvendig. Det er foretatt nedskrivning til virkelig verdi når verdifall skyldes årsaker som ikke kan antas å være forbigående og det må anses nødvendig etter god regnskapsskikk. Nedskrivninger er reversert når grunnlaget for nedskrivning ikke lenger er til stede.

Utbytte, konsernbidrag og andre utdelinger fra datterselskap er inntektsført det året det utbetales. Overstiger utbyttet / konsernbidraget andelen av utbyttet/ bidraget etter anskaffelsestidspunktet, reverseres den overskytende del

konsernbidraget andel av opptjent resultat etter anskaffelsestidspunktet, representerer den overskytende del tilbakebetaling av investert kapital, og utdelingene er fratrukket investeringens verdi i balansen til morselskapet.

Varebeholdninger

Varelager regnskapsføres til det laveste av anskaffelseskost og netto salgspris. Netto salgspris er estimert salgspris ved ordinær drift etter fradrag for beregnede nødvendige utgifter for gjennomføring av salget. Anskaffelseskost tilordnes ved bruk av FIFO metoden og inkluderer utgifter påløpt ved anskaffelse av varene og kostnader for å bringe varene til nåværende tilstand og plassering.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene. I tillegg gjøres det for øvrige kundefordringer en uspesifisert avsetning for å dekke antatt tap på krav.

Kortsiktige plasseringer

Kortsiktige plasseringer (aksjer og andeler vurdert som omløpsmidler) vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi på balansedagen. Mottatt utbytte og andre utdelinger fra selskapene inntektsføres som annen finansinntekt.

Pensjoner

Det er ulike pensjonsordninger for selskapene med ansatte i konsernet, og alle tilfredsstiller kravene til tjenstepensjon. Morselskapet ReMidt Næring AS har hybridpensjon. Det er ingen forpliktelser til pensjonsordningen ut over årlige innbetalinger, som kostnadsføres løpende.

Retura Midt AS har både ytelsesbasert pensjon, og hybridløsning. Pensjonsforpliktelsene for ytelsesbasert pensjon er finansiert over driften, og ført i balansen som en gjeldspost under avsetning for forpliktelser. Pensjonspremien føres som pensjonskostnad, som en del av lønnskostnader. Pensjonsordning finansiert via hybridløsning er ikke balanseført, men kostnadsføres fortløpende.

Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet etter den indirekte metode. Kontanter og kontantekvivalenter omfatter

Note 2 - Salgsinntekter (i kr 1 000)

	Konsern	
	2023	2022
Pr. virksomhetsområde		
Renovasjon, næring	121 302	99 405
Andre inntekter	6 595	5 566
Sum	127 897	104 971

Det geografiske markedsområde er i hovedsak Norge, og har i tillegg virksomhet innen eiendom og betalingsoppfølging.

Note 3 - Lønnskostnader, antall ansatte, godtgjørelser og godtgjørelse til revisor

Lønnskostnader (i 1 000 kr)	Mor		Konsern	
	2023	2022	2023	2022
Lønninger	1 152	1 056	12 374	12 735
Arbeidsgiveravgift	222	165	2 310	2 048
Pensjonskostnader	143	85	1 710	1 862
Andre ytelser	59	6	539	849
Sum	1 576	1 312	16 933	17 493
Antall årsverk	1	1	19	19
Ytelser til ledende personer Mor (i 1 000 kr)			Daglig leder	Styret

Noter for Remidt Næring AS, konsern

Organisasjonsnr. 924700742

Lønn			1 003	257
Pensjonsutgifter				
Annen godtgjørelse				
Sum godtgjørelse			1 003	257

Revisor (tall i 1 000 kr)				
	Mor		Konsern	
	2023	2022	2023	2022
Godtgjørelse til revisor er fordelt på følgende:				
Lovpålagt revisjon	54	43	207	201
Andre tjenester				
Sum	54	43	207	201

Pensjoner				
	Mor		Konsern	
	2 023	2022	2 023	2022
Ett datterselskap har ytelsesbasert tjenestepensjon.				
Det er gjort følgende avsetning for pensjonsforpliktelsene		-	4 004	5 938
Sum		-	4 004	5 938

Note 4 - Skatt (tall i 1 000 kr)				
	Mor		Konsern	
	2023	2022	2023	2022
Årets skattekostnad fordeler seg på:				
Betalbar skatt	0	0	1 704	2 001
Effekt av endret skattesats	0	0	0	0
Endring i utsatt skatt	109	699	434	399
Sum skattekostnad	109	699	2 139	2 400

Beregning av årets skattegrunnlag:				
Resultat før skattekostnad	15 513	9 089	28 649	16 772
Permanente forskjeller	-19 091	-11 525	-18 928	-11 474
Avgang merverdier			-	
Avgitt konsernbidrag			-	
Endring i midlertidige forskjeller			-1 974	188
Årets skattegrunnlag	-3 577	-2 437	7 747	5 486

Betalbar skatt i balansen består av:				
Beregnet skatt av årets resultat	-	-	2 600	2 001
Effekt av avgitt konsernbidrag			-896	-1 235
Bokført betalbar skatt i balansen	-	-	1 704	766

Oversikt over midlertidige forskjeller:				
Fordringer	-	0	218	-25
Varer	-	0	-	0
Anleggsmidler	-	0	1 137	431
Avsetning etter god regnskapsskikk	-	0	-4 004	-5 938
Gevinst- og tapskonto	-	0	2 365	2 956
Fremførtbart underskudd	-	0	-	-85
Tilvirkningskontrakter	-	0	-	0
Sum	-	-	-284	-2 661
Midl. forskj. som ikke inngår i beregning av utsatt skatt				
Sum	-	-	-284	-2 661
Utsatt skattefordel/ (utsatt skatt); 22%	-	-	-62	-585

Note 5 - Varige driftsmidler (tall i 1000 kr)

Kons./ goodw.	Tomter, bygninger og	Maskiner	Driftsløsøre,
----------------------	-----------------------------	-----------------	----------------------

Konsern	Lisenser, patenter	annen eiendom	og anlegg	inventar, verktøy mv	Total
Anskaffelseskost pr. 1.1	8 425	16 169	9 418	10 354	44 366
Tilgang	0	431	697	102	1 230
Avgang	0	0	-277	-4 108	-4 385
Anskaffelseskost pr. 31.12	8 425	16 600	9 838	6 347	41 211
Akkumulerte avskrivninger pr. 1.1	-512	-2 021	-4 675	-6 100	-13 308
Tilbakeførte avskrivninger		0	212	3 834	4 046
Årets avskrivning	-867	-971	-978	-1 073	-3 889
Akkumulerte avskrivninger pr. 31.12	-1 379	-2 992	-5 441	-3 339	-13 151
Bokført verdi 1.1	7 913	14 147	4 743	4 254	31 058
Bokført verdi 31.12	7 047	13 608	4 397	3 008	28 060
Årets avskrivninger	-867	-971	-978	-1 073	-3 889
Prosentats for ord. Avskrivning	0-33	2 -10	10 - 20	10 - 33	

Note 6 - Datterselskap

Selskapet har aksjer i følgende datterselskaper (*beløp i 1 000 kr*):

Selskap	Kontor- kommune	Eierandel/ stemmeandel	Årets resultat	Egenkapital 31.12.
Retura Midt AS	Orkland	100 %	9 163	32 937
Grønørveien 27 AS	Orkland	100 %	-108	12 912
Envina AS	Orkland	100 %	843	983
Furumoen 1 AS	Orkland	100 %	312	3 376

Note 7 - Aksjer i tilknyttede selskap

Selskapet har aksjer i følgende tilknyttede selskap (*beløp i 1 000 kr*):

Selskap	Kontorkom.	Eierandel	Kostpris	Bokført verdi	Årets resultat	Egenkapital pr. 31.12.
Meldal Miljøanlegg AS	Orkland	34,0 %	344	7 540	1 324	22 177
Miljøpartnerne AS	Orkland	26,6 %	2 211	2 263	31	8 520
Kristiansund Energihub AS	Kristiansund	33,3 %	100	78	-59	234
Sum			2 654	9 881		

Note 8 - Investeringer i aksjer og andeler

	Mor		Konsern	
	2023	2022	2 023	2 022
Egenkapitalinnskudd KLP	0	0	903	914
Aksjer i Thams Innovasjon AS	424			

Note 9 - Finansposter

	Mor		Konsern	
	2023	2022	2 023	2 022
Det er ført følgende inntekter fra investeringer i datterselskap og tilknyttede selskap:				
Retura Midt AS (utbytte avsatt 2022)	2 220	1460		
Betalingspartner AS, før solgt	4100	0		
Grønørveien 27 AS	0	50		
Furumoen 1 AS (avsatt utbytte 2022)	160			
Envina AS (avsatt utbytte 2022)	5 000	4400		
Sum datterselskap	11 480	5 910		-
Konsernbidrag fra Retura Midt AS, til Mor	4 072	5 613		
Sum inntekt investering datterselskap	15 552	11 523		

Meldal Miljøanlegg AS (avsatt utbytte 2022)	275	43	275	43
Resultatandel tilnyttede selskap			439	720
Sum tilknyttede selskap	275	43	714	763

Note 10 - Mellomværende med selskap i samme konsern og tilknyttede selskap

(Tall i 1 000 kr)

	Mor		Konsern	
	2023	2022	2023	2022
Andre driftskostnader			-	0
Retura Midt AS	198	283		
Andre inntekter	-			
Remidt Næring AS			198	283
Fordringer				
Remidt Næring AS			4 185	5613
Grønørveien 27 AS			5	2
Retura Midt AS	12 995	20 843		
Gjeld				
Retura Midt AS	4 121	5 615		
Remidt Næring AS			12 995	20843
Grønørveien 27 AS	21			
Furumoen 1 AS	16			
Envina AS	31	0		
Sum	17 383	26 740	17 383	26 740

Note 11- Fordringer og gjeld (beløp i 1 000 kr)

	Mor		Konsern	
	2023	2022	2023	2022
Gjeld med forfall senere enn 5 år				
Gjeld til kredittinstitusjoner	-	-	-	-
Sum	-	-	-	-

Note 12 - Bankinnskudd

	Mor		Konsern	
	2023	2022	2023	2022
Bundne skattetrekksmidler utgjør	70	98	596	675

Pr 31.12.2023 foreligger ingen kassekredittfasiliteter.

Note 13 - Aksjekapital og aksjonærinformasjon

Mor

Aksjekapitalen består av 10 000 aksjer a kr 10,-. Alle aksjer har lik stemmeandel.

Selskapets 7 største aksjeeiere, som eier mer enn 5 % hver av aksjekapitalen er:

Selskap	Org.nr.	Antall	Eierandel
Orkland kommune	921 233 418	2 611	26,1 %
Remidt IKS	975 936 333	2 000	20,0 %
Skaun kommune	939 865 942	1 188	11,9 %
Surnadal kommune	964 981 892	856	8,6 %
Frøya kommune	964 982 597	731	7,3 %
Hitra kommune	938 772 924	722	7,2 %
Heim kommune	920 920 004	660	6,6 %
Øvrige aksjer		1 232	12,3 %
Sum		10 000	100 %

Note 14 - Egenkapital (beløp i 1 000 kr)

Mor	Aksjekapital	Overkurs	Annen egenkapital	Minoritets- interesse	Sum
Egenkapital 01.01.	100	-	14 328	-	14 428
Årets resultat	-	-	7 404	-	7 404
Avsatt andre fonds	-	-	8 000	-	8 000
Avsatt utbytte	-	-	-6 500	-	-6 500
Andre transaksjoner	-	-	-	-	-
Egenkapital 31.12.	100	-	23 232	-	23 332

Konsern	Aksjekapital	Overkurs	Annen egenkapital	Minoritets- interesse	Sum
Egenkapital 01.01.	3 250	2 062	59 772	-	65 084
Årets resultat	-	-	10 501	-	10 501
Kapitalinnskudd stiftelse	-	-	-	-	-
Utbytte	-	-	-2 583	-	-2 583
Andre endringer	-2 380	-	-881	-	-3 261
Egenkapital 31.12.	870	2 062	66 809	-	69 741

Note 15 - Garantiansvar

Garantiansvar	Konsern	
	2023	2022
Statens Vegvesen, region vest	538	538
Sum garantiansvar	538	538

Garantiene gjelder Retura Midt AS.

Note 16 - Hendelser etter balansedato

Selskapets styre og ledelse ser ikke at det er usikkerhet om fortsatt drift. Regnskapet er dermed avlagt etter prinsipp om fortsatt drift.

Oppfølging av selskaper - Konsek Trøndelag IKS

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Melhus kommune

Møtedato

06.06.2024

Saknr

40/24

Saksbehandler Eva J. Bekkavik

Arkivkode FE-037

Arkivsaknr 23/488 - 9

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar informasjonen til orientering.

Vedlegg

Møteprotokoll - Representantskapets møte 22.04.2024

Årsmelding 2023

Saksopplysninger

Som et ledd i sin lovpålagte oppgave om å føre kontroll med kommunens eierinteresser i selskaper (kommuneloven § 23-2 bokstav d) har kontrollutvalget bedt om å få fremlagt protokoller fra generalforsamlinger, representantskap og årsmøter i selskaper som Melhus kommune har eierandeler i (kontrollutvalgets sak 19/21, møte 22.04.2021).

Protokoll fra representantskapets møte 22.04.2024 og årsmelding 2023 følger med som vedlegg til saken.

Melhus kommune har ingen vedtatt strategi for selskapet.

Konklusjon

Kontrollutvalgets sekretariat anbefaler kontrollutvalget å ta med informasjonen som en del av sin rutinemessige oppfølging av Melhus kommun

Møteprotokoll - Representantskapet

Arkivsak: 24/251
Møtedato/tid: 22.04.2024 kl. 13.30-14.15
Møtested: Scandic Hell hotell, Værnes

Merknader: Ingen merknader til innkalling og sakliste.
Innkalling og sakliste ble enstemmig godkjent.

35 deltakere av 46 (76,1 %) var til stede. De representerer 103 av 124 stemmer (83,74 %).
Møtet var vedtaksdyktig.

Sakliste:

Saksnr.	Sakstittel
01/24	Valg av representantskapets leder og nestleder
02/24	Årsregnskap og årsmelding 2023
03/24	Valg til styret
04/24	Valg av valgkomite
05/24	Godtgjøring til valgkomiteen

Sak 01/24 Valg av representantskapets leder og nestleder

Saken behandlet i
Representantskapet

Møtedato
22.04.2024

Saknr
01/24

Valgkomiteens innstilling

Som leder for representantskapet i Konsek Trøndelag velges: Gunn Iversen Stokke (gjenvalg)

Som nestleder for representantskapet i Konsek Trøndelag velges: Martin Bråteng, Rana (ny)

Behandling:

Gunn Iversen Stokke, leder av representantskapet, innledet i saken.

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Som leder for representantskapet i Konsek Trøndelag velges: Gunn Iversen Stokke (gjenvalg)

Som nestleder for representantskapet i Konsek Trøndelag velges: Martin Bråteng, Rana (ny)

Sak 02/24 Årsregnskap og årsmelding 2023

Saken behandlet i
Representantskapet

Møtedato
22.04.2024

Saknr
02/24

Forslag til vedtak

1. Representantskapet fastsetter Konsek Trøndelags årsregnskap for 2023.
2. Underskuddet på kr 306.180,44 belastes annen egenkapital.
3. Representantskapet tar årsmelding for 2023 til orientering.

Behandling:

Daglig leder orienterte om årsregnskap og årsberetning for 2023.

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

1. Representantskapet fastsetter Konsek Trøndelags årsregnskap for 2023.
  2. Underskuddet på kr 306.180,44 belastes annen egenkapital.
  3. Representantskapet tar årsmelding for 2023 til orientering.
-

Sak 03/24 Valg til styret

Saken behandlet i
Representantskapet

Møtedato
22.04.2024

Saknr
03/24

Valgkomiteens innstilling

1. Valg av faste medlemmer til styret

Som faste medlemmer til styret velges:

1. Randi Dille, Namsos, for 2 år (gjenvalg)
2. Karin Bjørkhaug, Orkland, for 2 år (gjenvalg)
3. Kjetil Klepp, Inderøy, for 2 år (gjenvalg)

2. Valg av varamedlemmer

Varamedlemmer. Alle for 1 år

1. Hans Bøe, Oppdal, (gjenvalg)

2. Tone Våg, Snåsa, (gjenvalg)
3. Jørn Clausen, Vefsn, (ny)
4. Marte Iren Langø, Heim, ny
5. Skjalg Åkerøy, Grong, (gjenvalg)

3. Valg av styrets leder og nestleder

Som styreleder velges: Randi Dille, Namsos, for 1 år, (gjenvalg)

Som nestleder velges: Hans Kristian Norset, Ørland, for 1 år, (gjenvalg)

4. Godtgjøring til styret

Valgkomiteen har ingen forslag til økning av styregodtgjørelsene

Behandling:

Gunn Iversen Stokke, leder av representantskapet, innledet i saken.

Valgkomiteens innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

1. Valg av faste medlemmer til styret

Som faste medlemmer til styret velges:

1. Randi Dille, Namsos, for 2 år (gjenvalg)
2. Karin Bjørkhaug, Orkland, for 2 år (gjenvalg)
3. Kjetil Klepp, Inderøy, for 2 år (gjenvalg)

2. Valg av varamedlemmer

Varamedlemmer. Alle for 1 år

1. Hans Bøe, Oppdal, (gjenvalg)
2. Tone Våg, Snåsa, (gjenvalg)
3. Jørn Clausen, Vefsn, (ny)
4. Marte Iren Langø, Heim, ny
5. Skjalg Åkerøy, Grong, (gjenvalg)

3. Valg av styrets leder og nestleder

Som styreleder velges: Randi Dille, Namsos, for 1 år, (gjenvalg)

Som nestleder velges: Hans Kristian Norset, Ørland, for 1 år, (gjenvalg)

4. Godtgjøring til styret

Ingen økning av styregodtgjørelsene.

Sak 04/24 Valg av valgkomite

Saken behandlet i
Representantskapet

Møtedato
22.04.2024

Saknr
04/24

Styrets forslag til vedtak

Representantskapet nedsetter denne valgkomiteen for valgperioden 2023-2027:

1. Anita Ravlo Sand, Levanger, leder
2. Hanne Nyhus, Orkland
3. Kenneth Tømmermo Reitan, Røyrvik

Behandling:

Gunn Iversen Stokke, leder av representantskapet, innledet i saken.

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Representantskapet nedsetter denne valgkomiteen for valgperioden 2023-2027:

1. Anita Ravlo Sand, Levanger, leder
  2. Hanne Nyhus, Orkland
  3. Kenneth Tømmerno Reitan, Røyrvik
-

Sak 05/24 Godtgjøring til valgkomiteen

Saken behandlet i
Representantskapet

Møtedato
22.04.2024

Saknr
05/24

Styrets forslag til vedtak

Representantskapet fastsetter godtgjøring for valgkomiteens faste medlemmer til kr 5.000 per år.

Behandling:

Gunn Iversen Stokke, leder av representantskapet, innledet i saken.

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Representantskapet fastsetter godtgjøring for valgkomiteens faste medlemmer til kr 5.000 per år.

Konsek
TRØNDELAG IKS Kontrollutvalgenes sekretariat

Årsmelding 2023

Konsek Trøndelag IKS

Om årsmeldingen

Konsek Trøndelag regnes som et lite foretak i regnskapsloven. Små foretak har ingen lovmessig plikt til å utarbeide årsmelding. Denne årsmeldingen er en oppsummering av fjoråret, som skal gi deltakerne/eierkommunene utfyllende informasjon om drift og måloppnåelse i 2023.

Selskapets virksomhet

Konsek Trøndelag kom i drift 1.januar 2018, etter en fusjon mellom Konsek Midt-Norge (Trondheim) og Komsek Trøndelag (Steinkjer). Fosen Kontrollutvalgssekretariat ble overdratt til Konsek Trøndelag 1. januar 2021. Kontrollutvalg Fjell IKS ble overdratt til Konsek 1. januar 2023, og fra 1. oktober 2023 kom seks av eierkommunene i Indre Helgeland kontrollutvalgssekretariat inn i Konsek.

Selskapets kontoradresse er på Steinkjer. Ved utgangen av 2023 hadde selskapet 46 deltakere/eierkommuner, inkludert Trøndelag fylkeskommune. Selskapet selger i tillegg tjenester til Tynset kommunes kontrollutvalg. Selskapet har 12 ansatte i 11,6 årsverk og er landets største sekretariat for kontrollutvalg.

Måloppnåelse i 2023

Selskapets formål er i henhold til selskapsavtalen "å levere sekretariatstjenester for kontrollutvalg for deltakerne i tråd med gjeldende lov og forskrift." Represetantskapet har vedtatt en strategi for selskapet, sist vedtatt i møte 25.04.2022. Strategien består av fire deler; eiere, kontrollutvalg, medarbeidere og kompetanse. Her vil vi redegjøre for hvordan strategien ble oppfylt i 2023:

1. EIERE

Målsetting: Konsek Trøndelag skal være en ressurs for eierne. Selskapet skal ha et sterkt og bredt fagmiljø. For å opprettholde dette, kan selskapet arbeide for å utvide antall eiere. Selskapet kan delta i anbudskonkurranser om sekretariatstjenester.

I 2023 har Konsek vært gjennom to utvidelser:

- 1. Januar 2023 ble Kontrollutvalg Fjell IKS overdratt til Konsek. Selskapet fikk dermed 8 nye eierkommuner, fire av dem i Innlandet fylke. I tillegg overtok Konsek ansvaret for salget av sekretariattjenester til Tynset kommunes kontrollutvalg fram til utgangen av 2024. Selskapet fikk to nye ansatte gjennom virksomhetsoverdragelsen.
- 1. oktober fikk selskapet seks nye eierkommuner på Indre Helgeland i Nordland fylke. I den anledning ble det ansatt en ny medarbeider.

Selskapet mener at fagmiljøet gjennom utvidelsene har blitt betydelig styrket og at vi er godt rustet til å være en ressurs for eierne.

2. KONTROLLUTVALG

Målsetting: Kontrollutvalgene skal være en ressurs for kommunestyre og fylkesting.

Selskapet skal tilby kontrollutvalgene nødvendig kompetanse og tjenester for å utøve godt kontrollarbeid

- Selskapet ønsker å legge til rette for at kontrollutvalgene forstår og utøver rollen best mulig. Dette skjer vanligvis på en årlig konferanse for kontrollutvalgene. I 2023 ble konferansen flyttet til januar 2024, slik at de nyvalgte utvalgsmedlemmen skulle ha et bedre grunnlag for opplæring som ble gitt på konferansen.
- Konsek søker å legge til rette for et godt samarbeid mellom kommunestyre/fylkesting og kontrollutvalgene. Ett av tiltakene i forbindelse med ny valgperiode, var å oppfordre utvalgslederne til å invitere ordfører inn i kontrollutvalgets første møter. Formålet var å avklare gjensidige forventninger.
- I forbindelse med ny valgperiode forsøker vi å legge til rette for en god dialog mellom kontrollutvalg og kommunedirektør, slik at samarbeidet skal bli best mulig. Som et ledd i dette, har kommunedirektørene blitt invitert inn i kontrollutvalgenes møter.

- Gjennom fjoråret har kontrollutvalgene fått presentert artikler og faglitteratur i form av referatsaker. Disse sakene er en del av den kontinuerlige opplæringen gjennom valgperioden, og fører i mange tilfeller til diskusjoner i kontrollutvalgene. Referatsakene kan bidra til å øke aktiviteten i kontrollutvalgene ved at kontrollutvalgene ber om orienteringer om forholdene i egen kommune.

Konsek forsøker å legge til rette for at kontrollutvalget skal ha god kunnskap om eget ansvars- og arbeidsområde. I tillegg forsøker vi å bidra til et godt og ryddig samarbeid med kommunestyret og administrasjonen. Denne valgperioden forsøker vi å være mer målrettet. Håpet er at kommunestyre/fylkesting i enda større grad skal oppleve kontrollutvalget som en ressurs.

3. MEDARBEIDERE

Målsetting: Konsek Trøndelag skal beholde og utvikle medarbeiderne. Selskapet skal legge til rette for et godt og inkluderende arbeidsmiljø gjennom blant annet faglig utvikling, faglig samarbeid, konkurransedyktige arbeidsvilkår og en livsfaseorientert personalpolitikk.

- Konsek Trøndelag er et selskap med lite gjennomtrekk, noe som kan forstås som et uttrykk for at de ansatte trives. Medarbeiderne blir involvert i driften ved ulike satsinger og ved viktige veivalg. Det medfører at vi blir bedre kjent og får bedre forståelse for hverandre. Helse, miljø og sikkerhet var også i fjor tema i internmøter. Selskapet har verneombud.
- Selskapet ga i løpet av fjoråret permisjon med lønn til to medarbeidere som tok relevant etterutdanning.
- Selskapet skal ha et lønnsnivå som bidrar til å beholde medarbeiderne, uten å være lønnsledende. Vi mener det er oppfylt også i 2023.
- Selskapet legger til rette for at medarbeiderne skal kunne håndtere arbeidssituasjonen i ulike livsfaser. Det viktigste tiltaket er å legge til rette for fleksibilitet i arbeidshverdagen.

4. KOMPETANSE:

Konsek Trøndelag skal være et ledende fagmiljø. Selskapet skal delta aktivt i utvikling av kontrollområdet i samarbeid med statlige tilsyn, kontrollsekretariat, revisjon og faglige nettverk.

- Selskapets medarbeidere var også i 2023 aktive i de faglige organisasjonene. Én medarbeider var frikjøpt i 25% for å drive faglig utviklingsarbeid på nasjonalt nivå. Flere medarbeidere deltok med foredrag i faglig sammenheng. I tillegg har selskapets ansatte disse vervene:
  - o nestleder i styret i NKRF- kontroll og revisjon i kommunene
  - o komitemedlem i kontrollutvalgskomiteen, NKRF
  - o varamedlem til styret i FKT, Forum for kontroll og tilsyn
- Konsek deltok også i 2023 på det årlige koordineringsmøtet mellom statlige tilsyn og kontrollutvalgsssekretariatene.
- Konsek Trøndelag bidrar aktivt i utviklingen av kontrollarbeidet i kommunene gjennom styre- og komitearbeid, høringsuttalelser og ved at medarbeiderne er aktive og synlige på faglige arenaer. Vi mener at henvendelsene om deltakelse i selskapet de siste årene bekrefter at Konsek Trøndelag framstår som et attraktivt fagmiljø.

Fortsatt drift

Regnskapet for 2023 viser et underskudd på kr 306.180,44. Underskuddet skyldes i hovedsak at pensjonskostnadene ble om lag kr 500.000 høyere enn prognosen fra KLP. Regnskapet avviker ellers lite fra budsjettet. Underskuddet skal dekkes inn i 2024.

På tross av underskuddet, har selskapet god likviditet og er solid. Selskapsavtalen sikrer årlig deltakertilskudd fra den enkelte kommune, noe som sikrer et godt og forutsigbart grunnlag for driften. Styret mener at det er et godt grunnlag for fortsatt drift.

Ytre miljø

Selskapet driver ikke virksomhet som forurensar ytre miljø, utover reising til møter i kontrollutvalgene.

Likestilling

Selskapet hadde 12 medarbeidere ved utgangen av 2023, 6 kvinner og 6 menn. Styret bestod av 7 medlemmer, 4 kvinner og 3 menn.

Sykefravær

Sykefraværet var på totalt 9 prosent i 2023. Av dette utgjør langtidsfraværet 8,6 prosent. Langtidsfraværet skyldes et lengre sykefravær og en svangerskapspermisjon. Korttidsfraværet var på 0,4 prosent.

Trondheim, 12. mars 2024

Randi Dille
styrets leder

Skjalg Åkerøy
varamedlem

Tone Våg
varamedlem

Kjetil Klepp
styremedlem

Berit O. Flåmo
styremedlem

Eirik Rønning
styremedlem

Torill Bakken
ansattes representant

Torbjørn Berglann
daglig leder

Opplæring av kontrollutvalget

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Melhus kommune

Møtedato

06.06.2024

Saknr

41/24

Saksbehandler Eva J. Bekkavik

Arkivkode FE-033

Arkivsaknr 23/487 - 7

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar informasjonen til orientering.

Vedlegg

Habiliteten må vurderes fra sak til sak

Det er bare medlemmene som kan sette fram forslag

Advokatutgiftene er ikke underlagt taushetsplikt

Utvalgsleder skal være med å stemme

Saksopplysninger

Kontrollutvalget har fått følgende dokumenter som del av sin opplæring:

1. Økonomisjefen har blitt styreleder i et interkommunalt selskap, men er det lurt?
2. Kan man i et utvalg fremme forslag på vegne av et parti som ikke er representert i utvalget?
3. Kan kommunen holde hemmelig hvor mye penger de har brukt på advokat i en sak?
4. Flertallet i kommunestyret vil skifte ut en utvalgsleder som også sitter i kommunestyret.
Kan utvalgslederen være med på avstemmingen, eller er han inhabil?

Habiliteten må vurderes fra sak til sak

Kommunal Rapport 22.04.2024, Jan Fridthjof Bernt, professor emeritus ved Universitetet i Bergen.

Økonomisjefen har blitt styreleder i et interkommunalt selskap, men er det lurt?

SPØRSMÅL: Av lov om interkommunale selskaper § 10 framgår følgende; Daglig leder eller representantskapsmedlem kan ikke være medlem av styre. Dette er den eneste begrensningen som lovgiver har satt med hensyn til valgbarhet. I et interkommunalt selskap som vår kommune er medeier i, har representantskapet valgt økonomisjefen i en av kommunene til styrets leder. Vi reiser spørsmål om dette er en god løsning, med tanke på god eierstyring, habilitet, taushetsplikt i styret og det personlige ansvaret som økonomisjefen påtar seg ved å være styreleder.

SVAR: Ulovlig er det neppe. Hva som er klokt, vil et stykke på vei avhenge av karakteren av selskapets virksomhet. Det er vel grunnen til at vi i ikke har flere generelle regler som avskjærer slike stillingskombinasjoner.

I stedet må dette vurderes fra sak til sak, i første rekke ut fra bestemmelsen i [IKS-loven § 15](#) om inhabilitet, der det fastslås at bestemmelsene om inhabilitet i kommuneloven [§ 11–10](#) og [13–3](#) gjelder tilsvarende for selskapets tilsatte og medlemmer av selskapets styrende organer, og at det er taushetsplikt etter forvaltningsloven for enhver som utfører tjeneste eller arbeid for IKS som er omfattet av offentleglova – dvs. der stat eller kommune har i øverste majoritet i øverste styringsorgan.

Det er bare medlemmene som kan sette fram forslag

Kommunal Rapport 06.05.2024 Jan Fridthjof Bernt, professor emeritus ved Universitetet i Bergen.

Kan man i et utvalg fremme forslag på vegne av et parti som ikke er representert i utvalget?

SPØRSMÅL: Det ble stilt spørsmål i et formannskapsmøte om hvorvidt det er anledning til fremme forslag på vegne av partier som ikke er representert i det aktuelle folkevalgte organet.

Vår foreløpige tolkning er at det kun er medlemmer i organet som har forslagsrett ettersom det i [kommunelovens § 8–1](#) heter at:

«Medlemmer av et kommunalt eller fylkeskommunalt folkevalgt organ har møte-, tale- og forslagsrett i organets møter. Det kan ikke gis møte-, tale- og forslagsrett til andre enn organets medlemmer, hvis ikke noe annet følger av lov».

I vårt tilfelle så er ikke Venstre medlem av formannskapet, men representanten er fast medlem av kommunestyret. Betyr det at Venstre ikke kan fremme et forslag i formannskapet sammen med eller via et annet parti som sitter i formannskapet?

SVAR: Ja, det er bare medlemmene av formannskapet som kan sette fram forslag som skal tas under votering.

Selv ikke kommunedirektøren har formell forslagsrett, se [kommuneloven § 13–1](#) «Kommunedirektøren har møte- og talerett i alle kommunale eller fylkeskommunale folkevalgte organer, med unntak av kontrollutvalget.».

Kommunedirektøren er avhengig av at ordfører eller annet medlem av formannskapet tar opp forslag som er fremsatt i saksforelegget til et folkevalgt organ, for at det skal voteres over dette. Dette er som regel en helt teoretisk problemstilling, men det kan være aktuelt hvis det under møtet blir foretatt endringer i det forslaget kommunedirektøren har satt fram, og det er enighet om å votere over dette i stedet.

I debatten i møtet står alle medlemmer ellers fritt til å referere forslag som er formulert av utenforstående, men skal det voteres over et slikt, må minst ett medlem stille seg bak det og fremsette det som sitt eget. Hvis ikke det skjer, vil slike innspill måtte oppfattes som rene meningsytringer som det ikke skal voteres over.

Et medlem av kommunestyret som ikke vinner fram i formannskapet med sitt ønske om votering over sitt forslag, må da i stedet prøve å få det under behandling i kommunestyret. Det må da fremmes forslag om at den aktuelle saken tas opp til behandling der i neste møte. Hvis ordfører ikke vil sette det opp på saklisten til dette møtet, kan tre medlemmer av kommunestyret kreve at det blir gjort.

Advokatutgiftene er ikke underlagt taushetsplikt

Kommunal Rapport 13.05.2024 Jan Fridthjof Bernt, professor emeritus ved Universitetet i Bergen.

Kan kommunen holde hemmelig hvor mye penger de har brukt på advokat i en sak?

SPØRSMÅL: I vår kommune har det i lang tid pågått en personalsak. Denne ble avsluttet i fjor høst, rett før partene gikk i retten, og vi har etter mye om og men fått innsyn i forliksavtalen. Den er som følger:

«I perioden fra og med januar 2024 til og med oktober 2026 har ***** rett på en tilleggspensjon/servicepensjon fra kommunen på kr 22.000 per måned. Utbetaling skal fortrinnsvis skje som en servicepensjon gjennom KLP, som kommunen dekker kostnadene for.

Pensjonsbeløpet på kr 22.000 per måned skal oppreguleres årlig tilsvarende KLPs øvrige alderspensjoner. Første regulering skjer med virkning fra 01.05.2024.»

Vi har nå bedt om en oversikt over advokathonorar påløpt i saken, og en forklaring på utgiftene punktene referert påfører kommunen. Dette avslås, under henvisning til at dette er en personalsak, og at det gjelder personopplysninger. Jeg mener det er feil grunnlag for et avslag, og at avslag på innsyn her heller ikke skal gis. Hva mener du?

SVAR: Utgangspunktet er etter [offentleglova § 3](#) at alle saksdokumenter er «opne for innsyn dersom ikkje anna følgjer av lov eller forskrift med heimel i lov». Noen slik generell unntaksregel for personalsaker har vi ikke. De unntaksreglene som kan tenkes å være aktuelle, er [offentleglova § 13](#) om «Opplysningar som er underlagde teieplikt i lov eller i medhald av lov», og [offentleglova § 25](#) siste avsnitt om unntak «frå innsyn for skriftleg oppgåve over utrekna lønn eller liknande godtgjering, utrekningsgrunnlag for feriepengar og trekk som blir gjorde ved utbetalinga».

Unntaket i § 13 gjelder ikke for dokumenter i sin helhet, men bare for de enkelte opplysningene dersom de avdekker taushetspliktbelagte forhold. I vår sammenheng må dette være opplysninger om «noens personlige forhold», se [forvaltningsloven § 13](#) første avsnitt, nr. 1.

Opplysninger om hva kommunen har hatt av advokatutgifter i forbindelse med denne saken, og eventuelt utlegg til dekning av den tilsattes advokatutgifter, kan etter min mening klart nok ikke være underlagt taushetsplikt. Dette er ikke personlige forhold for noen.

Retten til å nekte innsyn etter offentliglova § 25 siste avsnitt, gjelder ikke for «opplysningar om bruttoutbetalingar». En «tilleggspensjon/servicepensjon fra kommunen» må anses som slike. Hvis det ved fastsettingen eller beregning av denne er omtalt taushetspliktbelagte personlig forhold, vil akkurat dette kunne sladdes i det aktuelle dokumentet, men angivelsen av bruttobeløpet og klassifisering av dette vil ikke kunne unntas.

Utvalgsleder skal være med å stemme

Kommunal Rapport 27.05.2024 Jan Fridthjof Bernt, professor emeritus ved Universitetet i Bergen.

Flertallet i kommunestyret vil skifte ut en utvalgsleder som også sitter i kommunestyret. Kan utvalgslederen være med på avstemmingen, eller er han inhabil?

SPØRSMÅL: I et hovedutvalg har det oppstått en konflikt mellom utvalgsleder og to partifeller i utvalget. Utvalgsleder sitter også i kommunestyret. I kommunestyret ønsker nå de partiene som utgjør flertallet der, å skifte ut utvalgsleder. Lederen ønsker ikke å fratre, og også opposisjonen i kommunestyret motsetter seg dette og ønsker at utvalget skal fortsette med samme leder. Er dette mulig å foreta en slik utskifting, og hvordan skal man da gå frem?

SVAR: «Hovedutvalg» er en betegnelse som gjerne brukes på kommunale utvalg med et bredt, sakstypebestemt, ansvarsområde. Reglene om oppretting og valg av slike utvalg finner vi i [kommuneloven § 5-7](#). Her er det blant annet slått fast (i andre avsnitt) at kommunestyret selv velger medlemmer, leder og nestleder av utvalget, og (i siste avsnitt) at kommunestyret kan selv når som helst omorganisere eller nedlegge utvalg.

Slik omorganisering kan da skje ved at man ganske enkelt foretar nyvalg av hele utvalget, der man står fritt til å gjenvelge noen og erstatte noen med andre, og så foretar valg av leder og nestleder for utvalget blant dem som nå inngår i utvalget. Men i stedet for å gjennomføre nyvalg av utvalget i sin helhet, vil kommunestyret kunne foreta et nytt valg bare av leder. Den som velges må da være ett av de valgte utvalgsmedlemmene. Ved slikt nyvalg «degraderes» den tidligere lederen til vanlig medlem.

SPØRSMÅL: Flertallet har bare én stemmes overvekt i kommunestyret, noe som betyr at forslag om nyvalg av utvalget eller av leder, ikke vil få flertall hvis utvalgslederen stemmer mot det der. Flertallspartiene hevder imidlertid at utvalgslederen vil være inhabil når kommunestyret skal ta stilling til slike forslag. De viser til at dette er et politisk viktig og godt avlønnet verv, og at lederen dermed vil ha en betydelig egeninteresse i å beholde denne posisjonen. Må utvalgsleder fratre når kommunestyret skal ta stilling til om det skal foretas nyvalg?

SVAR: I [kommuneloven § 11-10](#) siste avsnitt fastslås som generell regel at «En folkevalgt er ikke inhabil når det skal velges personer til offentlige tillitsverv, eller når det skal fastsettes godtgjøring o.l. for slike verv». Ved valg av medlemmer, leder og nestleder i utvalg gjelder dermed klart nok ikke bestemmelsene om inhabilitet i kommuneloven og forvaltningsloven. Alle medlemmer av kommunestyret skal derfor delta og kan stemme på seg selv, eller på kandidater som de av andre grunner ville vært inhabile i forhold til; både nær slekt, nære venner og bitre fiender.

Neste spørsmål blir så om denne unntaksregelen bare gjelder ved selve valget og fastsettingen av godtgjøring for vervet, eller om den også gjelder ved vedtaket om å *sette i gang* nyvalg av et utvalg eller leder av dette, slik at inhabilitetsreglene vil kunne slå inn i forhold til en utvalgsleder som dermed står i fare for å miste et attraktivt verv. Det aktuelle vurderingstemaet vil da være om utvalgslederen er inhabil etter [forvaltningsloven § 6](#) andre avsnitt, fordi faren for å miste vervet her må anses som «særegne forhold [...] som er egnet til å svekke tilliten til hans upartiskhet».

Etter min mening må det være rimelig klart at unntaksregelen i kommuneloven § 11-10 gjelder også her. Dette er bare ett av flere tilfeller der vedtak om organisering av og valg til folkevalgte organer vil kunne ha betydelige økonomiske eller politiske konsekvenser for enkeltmedlemmer i kommunestyret, selv om det ikke er tale om selve valghandlingen eller om fastsetting av godtgjøring for innehaver av et bestemt verv.

Samme regel må her være styrende på alle trinn i behandlingen av alle slike saker. Dette gjelder også for den som kan ha betydelig personlig interesse i saken. Politisk eller økonomisk egeninteresse i å få eller beholde folkevalgt verv, kan derfor ikke skape inhabilitet når det skal treffes vedtak om organisering og sammensetning av slike.

Referatsaker

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Melhus kommune

Møtedato

06.06.2024

Saknr

42/24

Saksbehandler Eva J. Bekkavik

Arkivkode FE-033, TI-&17

Arkivsaknr 24/322 - 3

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar referatsakene til orientering.

Vedlegg

Ny lov om kommunenes ansvar på det boligsosiale feltet

KS Folkevalgprogram og boka Tillit

Kommuneundersøkelsen 2024 - Svak beredskap for kommunikasjon ved bortfall av strøm, mobil og internett

Når kommunestyret er eier

Saksopplysninger

Kontrollutvalget har fått følgende dokumenter som referatsaker:

1. Ny lov om kommunenes ansvar på det boligsosiale feltet, den gir innbyggere som er vanskeligstilte på boligmarkedet rett til å få vedtak om bistand ut fra sitt behov.
2. Boka "Tillit" legger selve grunnlaget for KS folkevalgprogram.
3. Til tross for krevende år med håndtering av pandemi, alvorlige naturhendelser og knappe ressurser jobber kommunene godt med beredskap, men det er også rom for forbedring.
4. Revisjon Midt-Norge SA sitt foredrag "Når kommunestyret er eier".

Ny lov om kommunenes ansvar på det boligsosiale feltet

Statsforvalteren i Trøndelag, 02.04.2024

Planlegging for et trygt hjem for alle. Ny lov om kommunenes ansvar på det boligsosiale feltet, kalt boligsosial lov, ble vedtatt av Stortinget 20. desember 2022. Loven gjelder fra 1. juli 2023. Den gir innbyggere som er vanskeligstilte på boligmarkedet rett til å få vedtak om bistand ut fra sitt behov.

Loven stiller krav til ledere og beslutningstakerne i kommunene. Loven tydeliggjør ansvaret kommunene har til å planlegge og ha oversikt over boliger i kommunen.

Loven pålegger også kommunen å fastsette overordnede mål og strategier for det boligsosiale arbeidet i kommuneplanen. Ved å innlemme boligsosiale hensyn i samfunns- og arealplanleggingen, kan kommunene bidra til gode botilbud for vanskeligstilte og til at flere kan eie egen bolig.

Det er den enkelte kommune som må organisere arbeidet med å oppfylle loven. Det er ingen enkelt etat i kommunen som alene kan gjøre det, og loven legger opp til at flere fagfelt må samarbeid for å gi innbyggere som har behov for det den nødvendige bistanden.

[Lov om kommunenes ansvar på det boligsosiale feltet \[boligsosialloven\]](#)

[Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2023–2027](#)

[Nasjonal strategi for den sosiale boligpolitikken \(2021-2024\)](#)

[Boligsosialt arbeid](#)

KS Folkevalgtprogram og boka Tillit

Har du deltatt på KS Folkevalgtprogram eller ønsker å lese om folkevalgtes rolle i lokalpolitikken? Les boka Tillit.

KS Folkevalgtprogram er et tilbud til alle kommunestyre, fylkesting og direkte valgte bydelsutvalg. Hensikten er å bidra til et godt lokaldemokrati med høy tillit. Programmet skal også bidra til å gi dere folkevalgte trygghet og motivasjon, og en god forståelse for rollen. Denne boka legger selve grunnlaget for KS Folkevalgtprogram.

- Vi håper at boka skal være til hjelp i hverdagen som folkevalgt i kommunen eller fylkeskommunen, sier Dag-Henrik Sandbakken, fagsjef i KS.

Les boka [her](#)

Mer informasjon som kan være særlig relevant for deg som er folkevalgt finner du [her](#).

Kommuneundersøkelsen 2024: Svak beredskap for kommunikasjon ved bortfall av ekom

27.05.2024 , Nyhet

Til tross for krevende år med håndtering av pandemi, alvorlige naturhendelser og knappe ressurser jobber kommunene godt med beredskap. Det viser årets kommuneundersøkelse. Undersøkelsen avdekker også rom for forbedring. Spesielt svak er beredskapen for informasjon til befolkningen ved bortfall av ekom.

– Så nær som alle kommunene som har deltatt i undersøkelsen, oppgir at de har en helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse. Vi ser at kommunene jobber med beredskap, og det er vi veldig fornøyd med, sier Elisabeth Aarsæther, direktør i DSB.

Selv om majoriteten nå har helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse, er det likevel mange (31 prosent) som ikke har *oppdaterte* analyser.

97 prosent av kommunene oppgir at de har en overordnet beredskapsplan. Beredskapsplaner skal oppdateres årlig og ved behov for endringer. Likevel oppgir 25 prosent at de har en beredskapsplan som er revidert før 2023.

– Beredskapsplaner som ikke revideres vil fort inneholde varslingslister som ikke er oppdatert, med som konsekvens at du ikke får tak i de personene du trenger når ting haster. Det øker også risikoen for materiell og menneskelige ressurser med den rette kompetansen til å håndtere hendelsen, ikke blir hentet inn, forklarer Aarsæther.

For svak beredskap for bortfall av ekom

Kommuneundersøkelsen viser at det er behov for å jobbe grundigere og mer helhetlig med tiltak for hvordan innbyggerne kan innhente informasjon, samt ved behov kunne komme i kontakt med nødetatene ved langvarig bortfall av strøm, mobil- og internett. Mange av kommunene mangler et gjennomarbeidet planverk med gode tiltak for dette.

– Dette temaet er blant de momentene som med fordel kan kommuniseres til innbyggerne under Egenberedskapsuka, oppfordrer DSB-direktøren.

Mangler ressurser og kompetanse

I spørreundersøkelsens kommentarfelt har flere kommuner pekt på at det er krevende å holde seg á jour med det omfattende samfunnssikkerhetsarbeidet som følge av knapphet på ressurser. Mangel på kompetanse innenfor samfunnssikkerhets- og beredskapsfaget er også noe flere rapporterer om.

Nøkkeltall fra kommuneundersøkelsen 2024:

- 100 prosent oppgir at de har en helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse
- 31 prosent har en analyse som er mer enn fire år gammel
- 97 prosent oppgir at de har en overordnet beredskapsplan
- 75 prosent oppgir å ha etablert et kommunalt beredskapsråd
- 62 prosent oppgir å ha vært utsatt for alvorlige naturhendelser de siste to årene

[>> Les mer om Kommuneundersøkelsen 2024 og se alle data](#)

Når kommunestyret er eier

22.04.2024

Sunniva Tusvik Sæter

Margrete Haugum

Er kommunestyret på ballen?

- **Vet kommunestyret**
  - hvilke selskaper kommunen eier?
  - hva som er hensikten med eierskapet?
  - konsekvensene for politisk styring?
- **Får kommunestyret mulighet til å styre?**
  - har de egnede styringsverktøy?
  - bestemmer de hva eierrepresentanten skal mene?
  - får de informasjon om resultat og status i selskapene?
- **Hva har de egentlig adgang til å styre?**
  - i ulike selskapsformer?
  - i konsernstrukturer?
  - om tjenestene fra selskapene?
  - i eierfellesskap med andre?

Eierskapskontroll

- Hvordan utøves eierstyringen? (KU best)
  - Generelt
  - I enkeltstående selskap
  - Forvaltningsrevisjon i selskap

Hva ser vi etter?

- Opplæringstiltak
- Eierskapsmelding
- Myndighet og roller
- Rapportering
- Dialogen med eierrepresentanten

Hva finner vi?

- Mer opplæring etterspørres
- Eierskapsmeldingen revideres sjelden
- Usikkerhet om roller
- Fragmentert rapportering
- Lite systematisk dialog med eierrepresentantene
- Interesse etter at noe har skjedd

Risiko for enevelde?

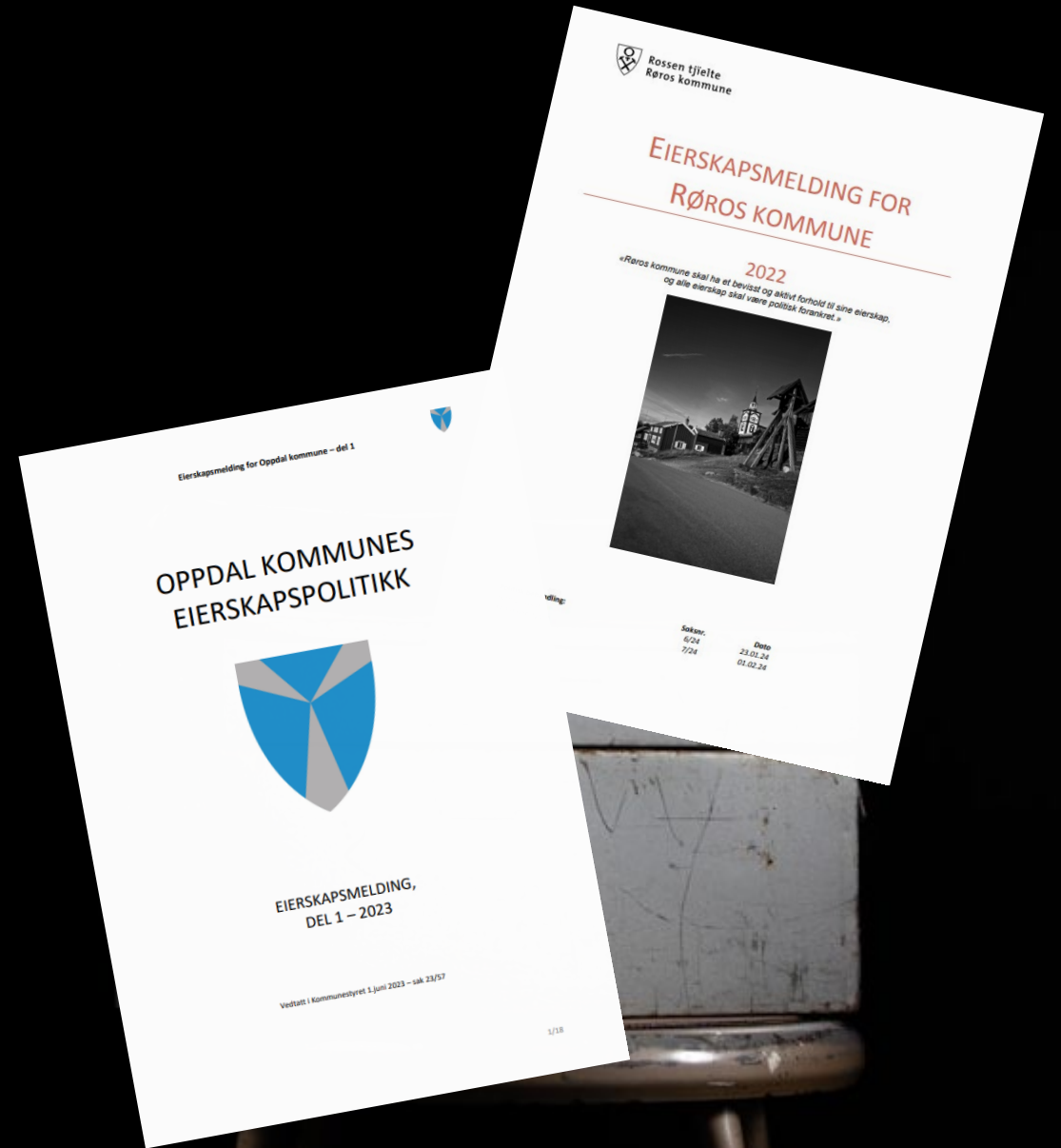
Virkemidler

Opplæring

- Folkevalgtopplæringen
- Temamøter
- «Learning by doing»

Eierskapsmelding

- Skal gi økt bevissthet om eierstyring
- Krav til innhold
  - Generelle prinsipp
  - Oversikt over eierskap
  - Formålet med eierskapene
- Syklus for revidering
- Språk, struktur og omfang

Rolleforståelse - hvem, hva, hvor?

- Kommunestyre
- Eierskapsutvalg
- Eierrepresentant
- Eierorgan
- Eiermøte
- Styre og styrerepresentanter
- Kommunedirektør

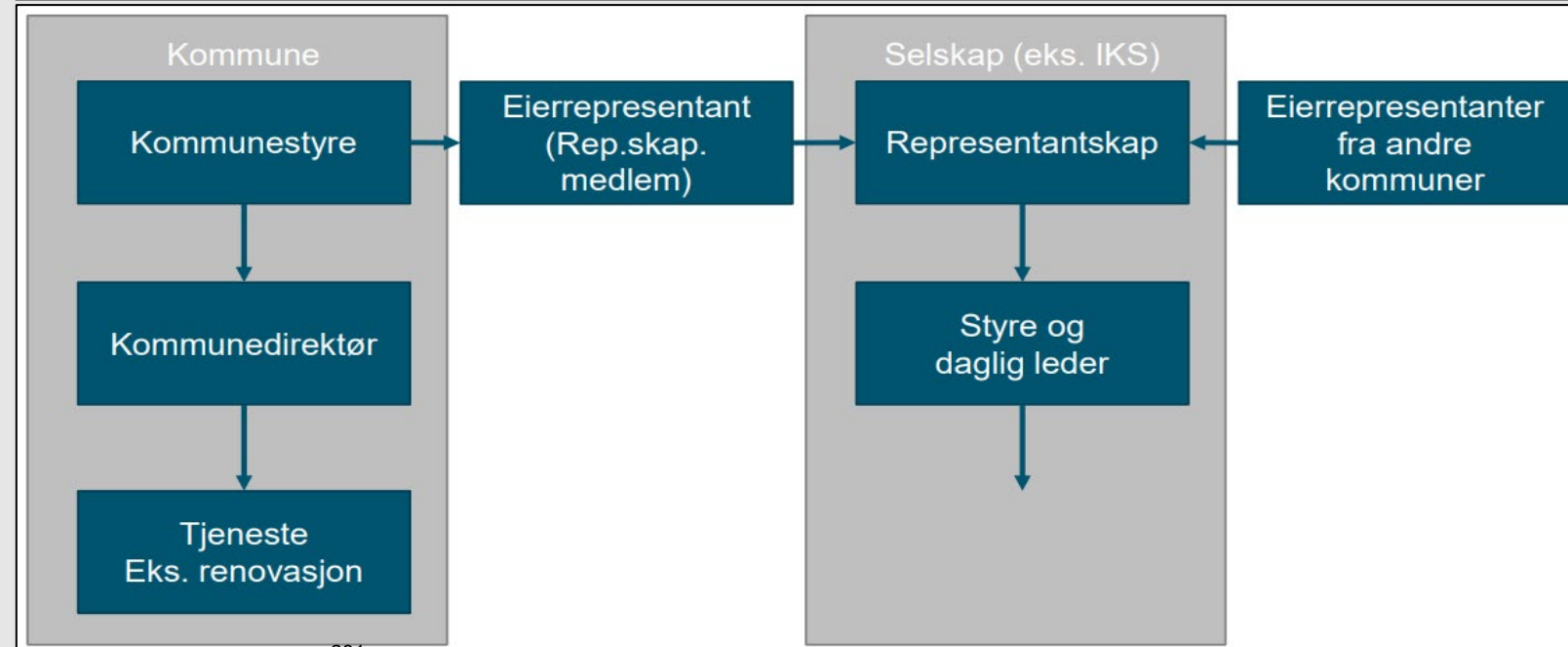
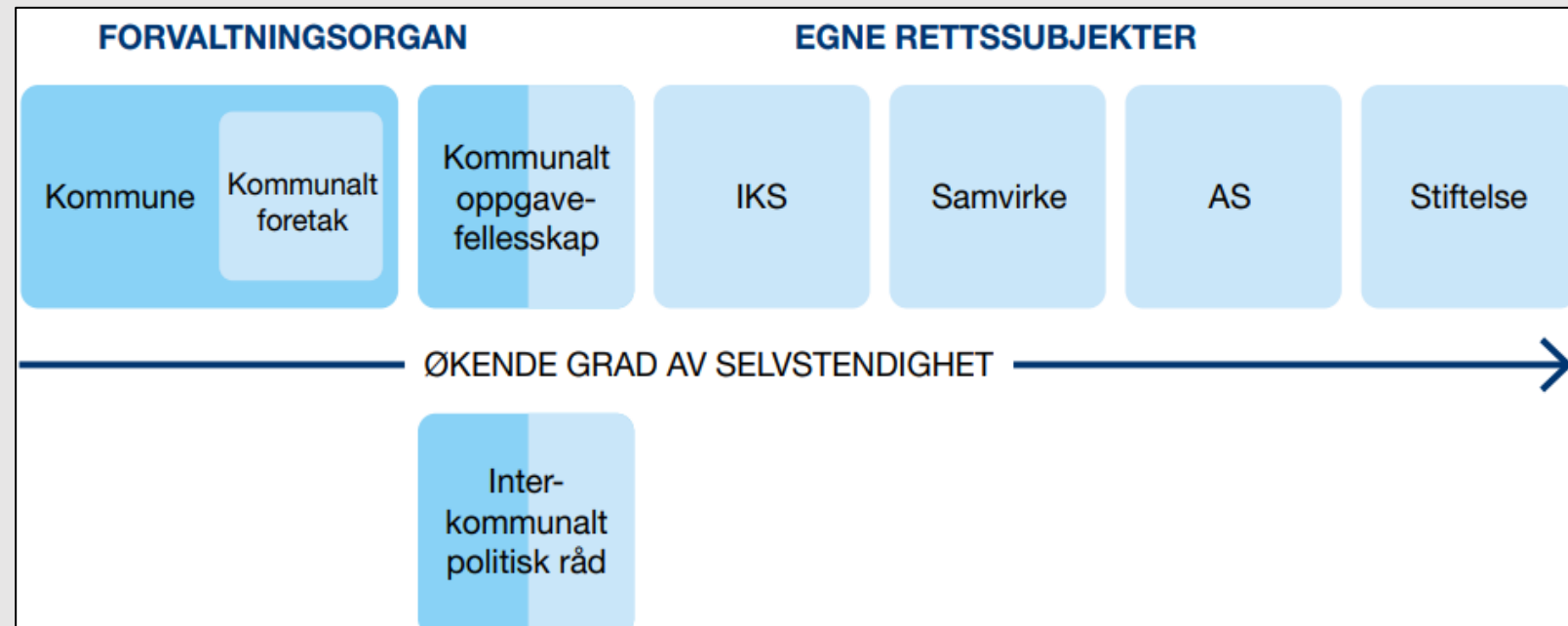

Selskapsformer

- Lang meny

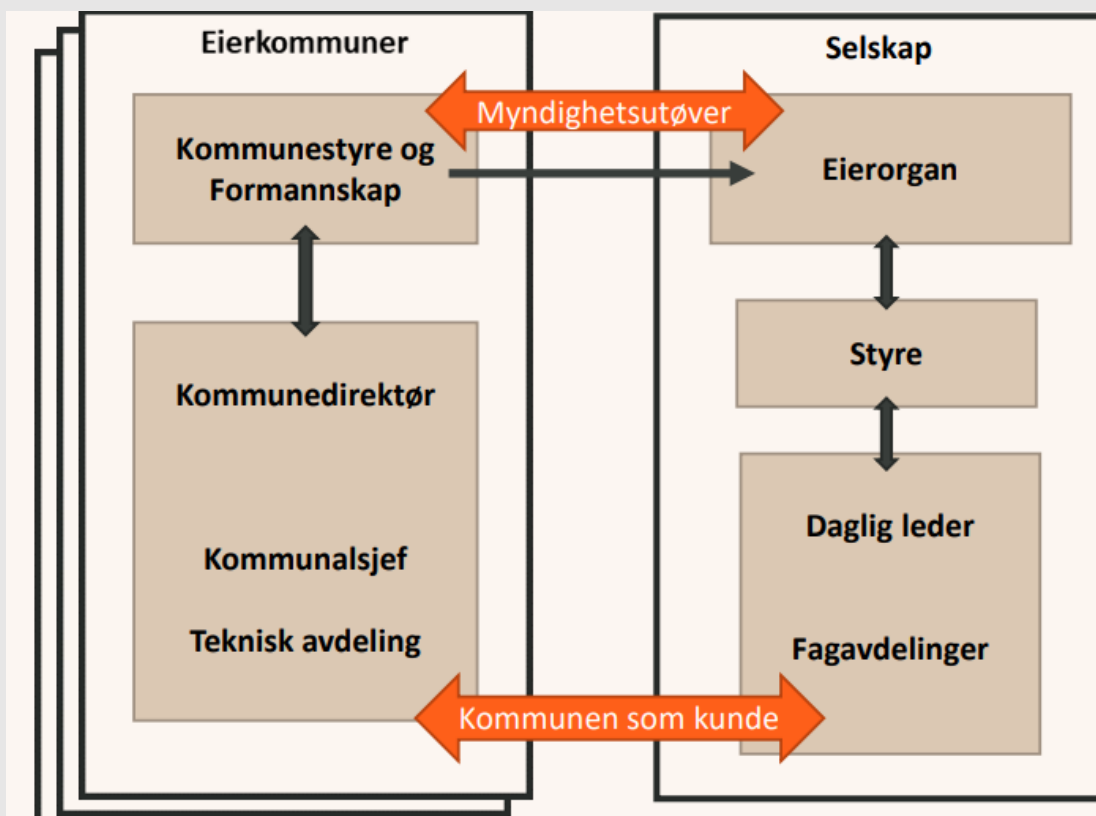
men

- Valget avgjør roller og myndighet

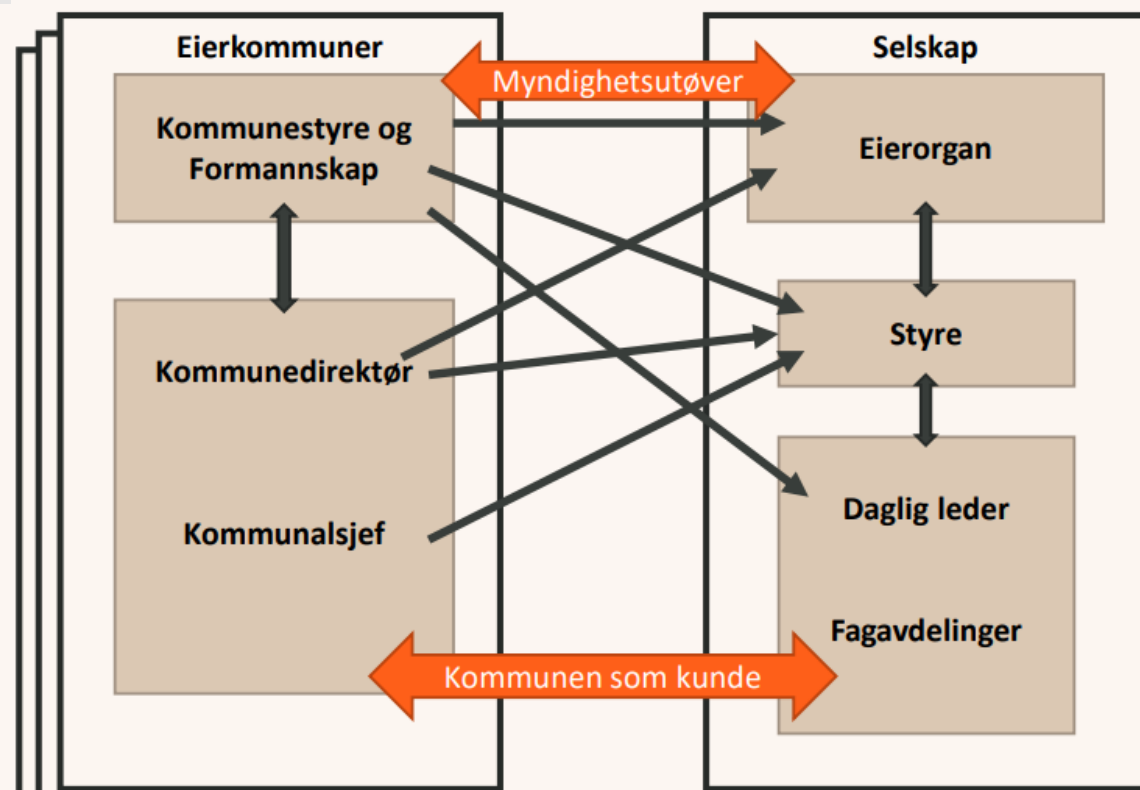

Når kommunen både er eier og kunde

Idealet

Virkeligheten?

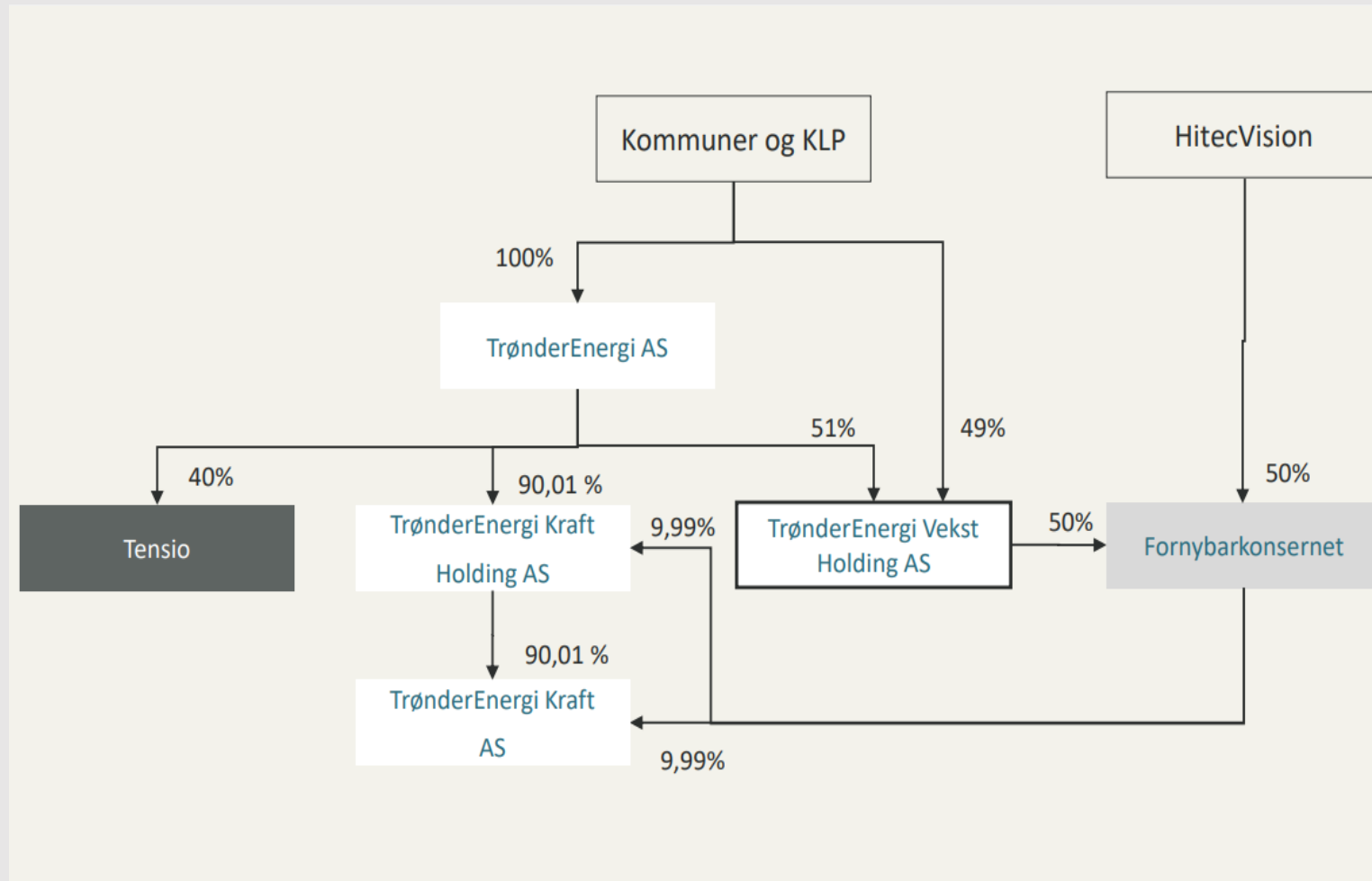

Komplekse eierstrukturer

Eksempel:

Selskapsstruktur i TrønderEnergi

- Kommunene eier to holdingselskap (100 % og 49%)
- Holdingsselskapenes eneste oppgave er å eie andre selskap
- Kommunene sitter ikke i generalforsamlingen til datterselskapene
- Krysseierskap mellom datterselskapene

Hva får kommunestyret vite?

Fra eierrepresentanten

- Saker til eierorganene?
- Protokoller fra eierorganene?
- Referat fra eiermøter?

Fra selskapene

- Informasjon om virksomheten?
- Regnskap og årsmelding?

Om måloppnåelse

- Innfris formålet med eierskapet?

Styringsdialogen

- Mandat til eierrepresentanten
- Sentrale folkevalgte som eierrepresentanter
- Eiermøter

- Selskapsspesifikke eierstrategier
- Forventninger til selskapet
- Formidle kommunens mål og krav til selskapene

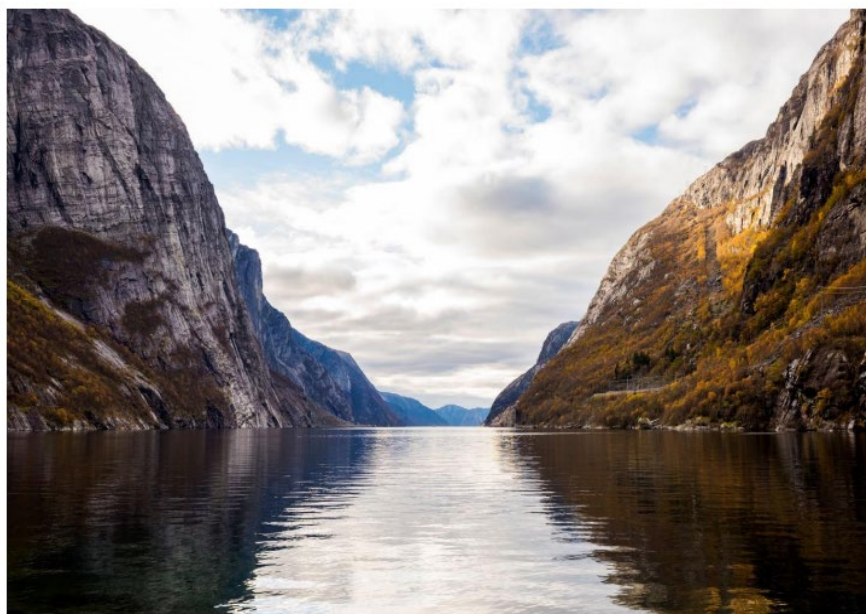

Felles eierstyring

- Hvordan balansere sprikende eierinteresser?

«Å eie er å ville»

Eierstrategi 2021 for Lyses 14 aksjonærer

Styrets melding til eierne

2022

Industribygging i mer enn hundre år

God praksis

- Svare ut KS-anbefalingene
- Språk, omfang og kompleksitet
- Forutsigbar og tilstrekkelig informasjon til kommunestyret
- Tilstrekkelig ajourhold av eierskapsmeldingen
- Styrevalg på grunnlag av kompetanse
- Samordnet eierstrategi for selskap med flere eiere
- Lære av hverandre

KS FOLKEVALGTPROGRAM 2019–2023

Anbefalinger om eierskap, selskapsledelse og kontroll.

KOMMUNESKTORENS ORGANISASJON
The Norwegian Association of Local and Regional Authorities

Lyst til å høre eller snakke mer om eierstyring?

Sunniva Tusvik Sæter
47 63 77 14
sts@revisjonmidtnorge.no

Margrete Haugum
95 23 30 07
mha@revisjonmidtnorge.no

Innspill til kontrollarbeidet

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Melhus kommune

Møtedato

06.06.2024

Saknr

43/24

Saksbehandler Eva J. Bekkavik**Arkivkode** FE-033, TI-&17**Arkivsaknr** 24/322 - 2**Forslag til vedtak**

Saken legges frem uten forslag til vedtak.

Saksopplysninger

Hensikten med denne saken er at utvalgets medlemmer kan drøfte og fremme innspill til saker og forhold som kontrollutvalget kan ta tak i, eller diskutere om å få utredet en sak til et fremtidig kontrollutvalgsmøte. Da kan forslag om å sette opp saken fremmes i denne sak.

Eksempel på tema som kan tas opp:

- Deltagelse på kurs/konferanse
- Endring av møtedato e.l.
- Forhold i kommunen som medlemmene har behov for å drøfte
- Ønske om orientering knyttet til et saksområde fra kommunedirektør eller sekretariatet i et fremtidig møte.

Utvalgets medlemmer oppfordres til å si fra om de har noe til saken i starten av møtet.

Godkjenning av protokoll fra dagens møte

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Melhus kommune

Møtedato

06.06.2024

Saknr

44/24

Saksbehandler Eva J. Bekkavik**Arkivkode** FE-033, TI-&17**Arkivsaknr** 24/322 - 4**Forslag til vedtak**

Møteprotokollen fra dagens møte i kontrollutvalget, 06.06.2024, godkjennes.